

OBVESTILO

Zaradi številnih naročenih reportaž o poslovanju organizacij združenega dela, oglasov in čestitk ob prazniku novomeške, brežiške in grosupeljske občine smo morali v današnji številki kljub tiskanju posebne barvne priloge izpustiti nekaj stalnih rubrik. Bralce prosimo za razumevanje.

Uredništvo DL

SOLIDARNI ZA POSOČJE

Po poročilu, ki je bilo predloženo tudi delegatom občinske skupščine, so delovni ljudje trebanjske občine prispevali za Posočje 364.069,70 dinarjev ali 75,47 odst. Ker so marsikje ta denar nakazali na druge račune zunaj občine, je bilo v resnici zbranega več denarja in gre že za 112 odst. predvidene pomoči. Pohvaliti moramo akcijo delovnih ljudi trebanjske Kmetijske zadruge

OMEJITEV PROMETA

Na magistrali Ljubljana-Zagreb velja te dni ob dnevu mrtvih za tovornjake omejitev v prometu, in sicer: 29. oktobra od 15. do 22. ure in 1. novembra od 15. do 22. ure. Razen tega bodo miličniki tudi v ostalem času izločili iz prometa počasnejša vozila, tako tovornjake, kot osebne avtomobile, če bodo nastajale daljše kolone.

80 NOVIH ČLANOV ZK

Na akademiji, ki je bila v petek zvečer v počastitev tedna Komunistov v Leskovcu, so slovesno izročili članske izkaznice 80 na novo sprejetim članom Zveze komunistov iz krške občine. Slavnostni govornik na prireditvi je bil Emil Rojč, član izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS. V kulturnem programu so sodelovali: rudarska godba in pihalna s Senovega, mešani pevski zbor Viktor Parma iz Krškega, folklorna skupina iz Laboda – tozdr Libna Krško in tenorist Rajko Koritnik, član ljubljanske opere.

Enajst priznanj za praznik

Pred kratkim je Lončarija spet slavila svoj krajevni praznik. Proslava je bila v družbenem centru (DC-16) v Dolenji vasi. Na njej so nastopili v kulturnem programu domači solarji in kulturno umetniško društvo s pevci.

Ob tej priložnosti so podelili – tokrat že tretjič – priznanja Lončarije posameznikom in skupnostim, ki so najzaslužnejši za razvoj Lončarije. Prejeli so jih: Osnovna šola Ribnica, Temeljna kulturna skupnost Ribnica, Temeljna telesno-kulturna skupnost Ribnica, Alojz Andoljšek iz Sukna Zapuže, Ciril Grilj, predsednik občinske skupščine Ribnica, Terezija Grivec iz Grčaric, Franc Košorok iz Prigorice, Jože Henigman st. iz Dolenje vasi, Nežka Henigman iz Dolenje vasi, Jože Starc iz Kočevja in Mirko Oražem iz Ribnice.

Za praznik je bila Lončarija lepo urejena. Posebno pa so se občani razveselili novega asfalta, ki so ga položili proti Rakitnici (okoli 500 m, do mostu), do družbenega centra v Dolenji vasi ter pred tem centrom in osnovno šolo.

J. P.

GRM: USPELA KMETIJSKA RAZSTAVA – Prizadevni učitelji in učenci Kmetijskega šolskega centra so ob pomoči zunanjih sodelavcev dobro pripravili kmetijsko razstavo, ki si jo je z zanimanjem ogledalo mnogo obiskovalcev. (Foto: Mikulan)

90 let vir znanja, vir kmetove moči

Končane prireditve ob 90-letnici grmske kmetijske šole: zborovanje kmetijcev na Otočcu, razstava, snidenje absolventov – Iz govorov Milovana Zidarja in Andreja Petelina – Želja: za stoletnico nov šolski center

Sveta si zemlja in blagor mu, komur plodiš. V znamenju teh, do zemlje, hraniteljice naše, tako spoštljivih Župancičevih verzov se je v soboto v domu kulture v Novem mestu končala sklepna prireditev v čast 90-letnice grmske kmetijske šole – zborovanje cele vrste rodov njenih absolventov.

Slavnostni govornik Andrej Petelin, predsednik Zadrugne zveze Slovenije, je poudarjal pomen grmske šole za narodnostno in gospodarsko osveščanje in osamostanje slovenskega naroda v prvih desetletjih delovanja šole in to primerjal z današnjostjo. Danes ima kmetijsko izobraževanje in z njim jubilarntka grmska šola, ki je doživljala vzpone in padce, podobno kot kmetijstvo samo, še večji pomen kot nekdaj. Vedno znova se lahko prepričamo, da je pomanjkanje hrane v svetu hujše od energetske krize in da lastna hrana pomeni lastno neodvisnost.

Govoril je tudi o sedanjih razmerah v kmetijstvu, o pomenu združništva, ki dobiva z novim zakonom o združenem delu še globljo vsebino, nadalje o nespornih uspehih, ki smo jih dosegli s preusmerjanjem kmetij, spodbujanjem proizvodnega sodelovanja z zadrugami, oblikovanjem proizvodnih skupnosti po vaseh itd. Napredek za človeka strokovno in družbeno osveščena

kmetovalca, zato mora čimveč mladih kmečkih ljudi v kmetijske šole. Grmska kmetijska šola, ki je na zborovanju prejela najvišje združno priznanje – Plaketo Zadrugne zveze Slovenije, sledi temu klicu, saj ima prav v letošnjem jubilejnem letu največji vpis. Z zborovanja, na katerem sta med drugim nastopila tudi pevski zbor „Dušan Jereb“ in pihalna godba iz Trebnjega, so poslali protestno pismo avstrijskemu konzulatu zaradi pritiska na naši narodnostni manjšini. Vsestransko

(Nadaljevanje na 4. strani)

Bolnišnici: zame, zate, za vse...

V medobčinski sklad za nabavo dragih medicinskih instrumentov pri občinskem odboru Rdečega križa v Novem mestu usmerimo del naših sredstev

Vedno znova lahko slišimo na najrazličnejših krajih in ob najrazličnejših priložnostih vzdih, pripombo, žgočo kritiko ali dobronamerno željo:

„Ta denar bi lahko pa koristneje porabili!“

Delavci pri tem s prstom pokažejo na razmetavanje denarja ob naročanju in pošiljanju novoletnih čestitk (na tone papirja zmečejo pred in po novem letu v podjetjih, ustanovah in zavodih ob takih priložnostih v koše za odpadke, dragocena surovina pa navadno konča v pečeh ali celo smeteh!) in ob podobnih priložnostih. Koliko denarja se porabi za razna darila in volila ob številnih praznikih, pa za razne, včasih le malo potrebne izlete in potovanja, za brezvsebinske zabave in pod. Dosti jih je med nami, ki bi ob smrti prijatelja ali znanca radi poklonili v dober namen namesto venca ali cvetja denar za splošno koristne in nujno potrebne zadeve, pa se dostikrat ne vedo kam obrniti.

Za vse take priložnosti imamo zdaj dobro rešitev tudi v ožji dolenski pokrajini: pri občinskem odboru Rdečega križa v Novem

nabavo dragih medicinskih instrumentov, ki bi jih v novomeški bolnišnici nujno potrebovali, pa jih zaradi pomanjkanja denarja ne morejo kupiti.

mestu so sestavili upravni odbor novega medobčinskega sklada za

(Nadaljevanje na 4. strani)

Danes in jutri slavita Brežice in Novo mesto

Danes in jutri slavita brežiška in novomeška občina. Za oba občinska praznika so pripravili številne prireditve in javne manifestacije.

Slavnostna seja brežiške občinske skupščine bo danes v Kapelah. Prebivalci te krajevne skupnosti so dobili letos asfaltirano cesto in obnovljeno šolo, lani pa vodovod. V Brežicah bo jutri otvoritev novega zdravstvenega doma, v soboto in nedeljo pa bodo izročili prometu asfaltirano cesto Sela-Dobova, asfaltirane vaške poti v Mihalovcu, cesto Podgorje-Zibot in preurejeno cesto Ribnica-Cirknik.

Praznovanje v novomeški občini bo potekalo takole: danes bodo odprli vrtec na Ragovski, v Dolenjski galeriji bo popoldne zasedal odbor za gradnjo muzeja revolucije, drevi pa bo v športni dvorani slavnostna akademija. Slavnostna seja občinske skupščine bo jutri dopoldne v športni dvorani. Sledilo bo odkritje spominske plošče nekdanjemu sekretarju okrožnega komiteja KP Vinku Kristanu na stavbi KZ Krka. Jutri bodo odprli še novo zdravstveno postajo v Ločni.

Brežiškemu in novomeškemu občinskemu prazniku je posvečena tudi posebna priloga, ki je priložena današnji številki Dolenjskega lista.

V SPOMIN PRVEMU NAPADU – V soboto bo v okviru občinskih praznikov Novega mesta in Sevnice na Bučki proslava 35-letnice prvega partizanskega napada na Dolenjskem. Prireditelji še posebno toplo vabijo borce XII. brigade na tovariško srečanje. Posebnih vabil ne bo.

POHOD V PIŠECE IN NA BIZELJSKO

Vabilu za nedeljski pohod, s katerim se je Zveza za telesno kulturo v Brežicah vključila v praznovanje občinskega praznika, se je odzvalo 90 udeležencev. Med njimi so bili planinci, taborniki in rezervni starešine. Na strelišču tovarne prikolic IMV so najprej preizkusili svoje sposobnosti v streljanju, nakar so vsem razdelili TRIM značke. Zatem so se z avtobusom odpeljali v Globoko, kjer so jih pričakali učenci in učitelji bizeljske ter globoške osnovne šole.

Vsi skupaj so nato peščili do spomenika padlim borcem v Pišecah. O partizanskih bojih v teh krajih jim je spregovoril domačin tov. Cizelj. Solarji in drugi udeleženci pohoda so nadaljevali pot na Bizeljsko. Tam so jih pričakali borci. Pohod je minil v nadvse prijetnem vzdušju, zato je škoda, da se ga ni udeležilo še več občanov.

ZA DVE MILIJARDI NALOŽB

V krški občini računajo v naslednjih petih letih na dve milijardi investicij v nove objekte, premo in obratna sredstva. V tej vsoti ni upoštevana jedrska elektrarna, ki jo gradijo v Stari vasi. Na današnji seji občinske skupščine bodo delegati sprejeli dogovor o temeljih družbenega plana občine za obdobje 1976 – 1980. Osnutek je bil v javni razpravi, v kateri so občani zahtevali nekaj sprememb in jih predložili v presojo udeležencem današnje občinske seje.

V TRUBARJEVI SE JE ZAČELO – Takole so jeklene čeljusti Pionirjevega gradbenega stroja nasitile prvi tovornjak z zemljo na kraju, kjer so še pred nedavnim stale nekdanje Rogove delavnice. Gradnja novega novomeškega hotela se je torej začela. (Foto: I. Zoran)

Ob letu: nov Metropol

V sredo, 20. oktobra, so Pionirjevi stroji odnesli z Metropolovega „trikotnika“ ob Trubarjevi ulici prve kubične metre zemlje. Gradnja toliko pričakovane novega novomeškega hotela se je s tem naposled začela. Investitor je podjetje Gorjanci iz Straže.

Hotel, ki ga je projektiral inž. arh. Danilo Lapajne, bo imel kakovostno B kategorijo. V njem bo 53

sob s 100 posteljami, poleg tega pa še več manjših banketnih prostorov in savna. Z opremo bo veljal 35 milijonov dinarjev, od tega so 40 odstotkov zagotovili Gorjanci, posojila pa je dala Ljubljanska banka.

Po zatrijevanju investitorja in izvajalca (SGP Pionir) bodo hotel zgradili, opremili in odprli za občinski praznik leta 1977. Kasneje bodo prenovili še sedanje objekte hotela Metropol, ki posluje v tozdr „turizem in gostinstvo“ podjetja Gorjancev.

I. Z.

PRED DNEVOM MRTVIH – Grobovi so samo materialno potrdilo človekovega konca, vprašanje je namreč, če ostane za človekom samo pečica kosti. Mar človekovo delo: polja, ki jih je obdelal, kruh, ki ga je požel, hiše in tovarne, ki jih je pozidal, ljubezen, ki jo je nekemu podaril, otroci, ki jih je vzgojil, niso tisti pravi ostanki, zaradi katerih je človek (čeprav mora oditi) resnično nesmrten? Ko ob 1. novembru prižigamo sveče na grobovih svojih očetov, mater, sinov, sestra – vseh, ki so nam bili ljubi, ne mislimo na pečico kosti, ampak na njihova dejanja. Dobra dejanja pa so večna. Vitkana so v vse človekovo početje, nenehno zaporedje rojstva in smrti je le veriga, ki jih povezuje. In veriga se ne bo pretrgala, še naprej bo rojstvo kronala smrt, daleč v življenje zanamcev pa bodo segla dobra dela, ljubezen in vse ostalo dobro, kar je neko bitje, imenovano homo sapiens, naredilo človeka.

Nestalno in razmeroma sveže vreme se bo nadaljevalo tudi v drugi polovici tedna. Padavine bodo pogostejše.

KAJ PA INTERES DRUŽBE?

Spet ugotovitve: pomanjkljivo pianiranje kadrov

V naših višjih in visokih šolah so se spet napolnile šolske klopi in počitniški mir je že zdavnaj pozabljen. Po zadnjih razpoložljivih podatkih se je letos vpisalo na visokošolske institucije skoraj 400.000 študentov, med njimi je nekaj nad 150.000 izrednih, kar pomeni, da smo glede odstotka študentov na število prebivalcev na samem vrhu svetovne lestvice. To bi bil lahko izredno razveseljiv podatek, če pa se hkrati ne bi zavedali številnih pomanjkljivosti, ki nas morajo vsaj vznemirjati, če že drugega ne.

Z vpisom se namreč mlad človek odloča za svoj bodoči

TELEGRAMI

LONDON — Funt je doživel rekorden padec v primerjavi z drugimi zahodnimi valutami. Na londonski borzi je britanska valuta zdrsnila na doslej najnižjo raven — veljala je samo 1,573 dolarja.

LIZBONA — Več voditeljev portugalskih socialistov je izjavilo, da je vodstvo popolnoma kos položaju v stranki. Opazovalci pa so še vedno mnenja, da bo šele njen kongres konec tedna odgovoril na nekatera vprašanja, ki se tičejo njene enotnosti.

TOKIO — V japonskem mestu Irumi blizu Tokia so zaprli mednarodno razstavo letalstva, ki jo je obiskalo okoli 482.000 ljudi. Na ogled je bilo 76 tipov letal, razstavljali pa so konstruktorji iz osmih dežel z razvito letalsko industrijo.

HAVANA — Ob sodelovanju predstavnikov 15 komunističnih partij in socialističnih strank latinsko-ameriških dežel se je v Havani začel simpozij »obramba naravnih bogastev kot pripomoček v boju za nacionalno neodvisnost«.

BEOGRAD — V Jugoslavijo je na večdnevni prijateljski in uradni obisk prispela norveška parlamentarna delegacija, katero vodi drugi predsednik norveškega parlamenta Sven Stray.

poklic, ki ga bo, razen redkih izjem, opravljal v vsej svoji delovni dobi. Slehema odločitve, ki je sicer v svoji osnovi navidezno povsem zasebna zadeva, pa mora nedvomno biti hkrati tudi skrb celotne družbe: bodočim diplomatom je treba zagotoviti ustrezna delovna mesta in jih zato tudi usmeriti v poklice, ki jih v tem pogledu najbolj potrebujemo. Za pa neprestano ugotovljamo, da imamo v nekaterih poklicih veliko povpraševanje po delovnih mestih, v drugih pa strokovnjakov sploh ni moč dobiti. Zato je resnično nujno, da tudi na področju vpisovanja kar najhitreje uveljavimo načela usmerjenega izobraževanja ter novim študentom jasno povemo, kje imajo možnosti za nadaljnji razvoj in kje ne. Skrajni čas je namreč, da določene visoke šole, ki veljajo kot posebej privlačne za mlade, postanejo zanimive zaradi družbenih potreb, ne pa študija samega.

Vzrokov za tako stanje je veliko, zagotovo pa lahko postavimo na prvo mesto dejstvo, da na tem področju nismo uspeli še zagotoviti dolgoročne ka-

BELFAST — Na Severnem Irskem so se v začetku tega tedna zvrstile demonstracije, med katerimi so prebivalci terjali prenehanje nesmiselnih spopadov med protestanti in katoličani. Demonstracije v podporo miru so organizirale tiste skupine Ircev, ki nasprotujejo tako dejavnosti skrajnežev v vrstah katolikov kot protestantov. Demonstracije so sledile več atentatom in streljanju v severno-irskih mestih, med katerimi je izgubilo življenje več ljudi. Na sliki: demonstranti v Belfastu terjajo prenehanje sovraštva med protestanti in katolički. — (Telefoto: UPI)

drovske politike in da je poklicno usmerjanje še povsem neznan.

Ob tem velja tudi posebej opozoriti na možnosti študija tistih, ki so končali poklicne šole, in drugih, ki bi želeli študirati ob delu. V prvem primeru zagotovo še zdaleč nismo uspeli zagotoviti možnosti za šolanje vsem, ki so sposobni, saj poklicne šole za zdaj še ne zagotavljajo dovolj znanja za podlaganje sprejemnih izpitov. Toda to bi morale zagotoviti ne le šole, temveč hkrati tudi visokošolske institucije s svojo pomočjo in delovne organizacije na podlagi lastnih kadrovskih načrtov. Toda tudi izredni študij je, čeprav o njem precej govorimo, še vedno dokaj neorganiziran. Kljub temu pa imamo nekaj častnih izjem, med katerimi je posebej mariborska univerza, saj ima vpisanih med vsemi slušatelji več kot polovico rednih študentov.

Vsi ti in drugi problemi nedvomno kažejo, da smo za letošnje študijsko leto marsikaj zamudili, prav pa bi bilo, če bi že zdaj razmišljali za prihodnje. **JANEZ KOROSIČ**

tedenski zunanjepolitični pregled

Predsedavniki arabskih držav so na sestanku v Kairu potrdili pred dnevi sprejet sporazum v Riadu, glavnem mestu Saudske Arabije in tako opravili korak več na zapleteni poti do miru v Libanonu.

Z izjemo Libije, Alžirije in Iraka, ki se kairskega sestanka niso udeležile na najvišji ravni, so predsedniki Egipta, Sirije, Saudske Arabije in Libanona ter šef Palestinske osvobodilne organizacije v celoti potrdili svojo odločenost, da enotno delujejo v Libanonu ter tako končajo skoraj dve leti staro državljansko vojno, ki je terjala več kot 40.000 žrtev in več milijard dolarjev škode.

Šefi arabskih dežel so sklenili, da pošljejo v Libanon »zelene čelade«, ki naj bi pomagale vzdrževati red v tej deželi.

Popolno soglasje to sicer ni, kajti Libija, Alžirija in Irak so izpričale pomembne zadržke — pa vendar predstavlja kairski sestanek obetaven poskus strnitve arabskih vrst.

ZENEVSKA KONFERENCA

Ženeva je od sredine tega tedna naprej verjetno zadnja možnost za preprečitev odkrite vojne na afriškem jugu: predstavnik bele rodezijske vlade, Ljudske armade Zimbabve ter Afriškega nacionalnega sveta, bodo s pomočjo britanskih diplomatov skušali v palači narodov v Ženevi uresničiti pred nekaj tedni dosežen načelen sporazum o prenosu oblasti na črno večino.

POTRJEN SPO-RAZUM

V tem trenutku še ni znano, če bo v Ženevo dopotoval tudi ameriški zunanji minister Kissinger, ki je pred nekaj tedni s svojo afriško turnejo in pogovori v Tanzaniji, Zambiji, Rodeziji in drugih deželah, sploh omogočil ta sestanek v Ženevi.

Za zdaj se krešjejo mnenja predvsem okoli tega, kakšna naj bi bila po prehodnem obdobju prevzema oblasti črnske večine začasna vlada: natančneje rečeno, kdo bo imel oblast nad vojsko in policijo.

Rodezijski premier Smith trdi, da je Kissinger pristal na njegovo zahtevo, naj bi v začasni vladi ta dva ključna položaja imeli belci, medtem ko predstavniki črne večine na pogajanjih v Ženevi vztrajajo na tem, da bi ti dve ključni mesti že od vsega začetka pripadli črncem.

PODPORA NOVEMU VODSTVU

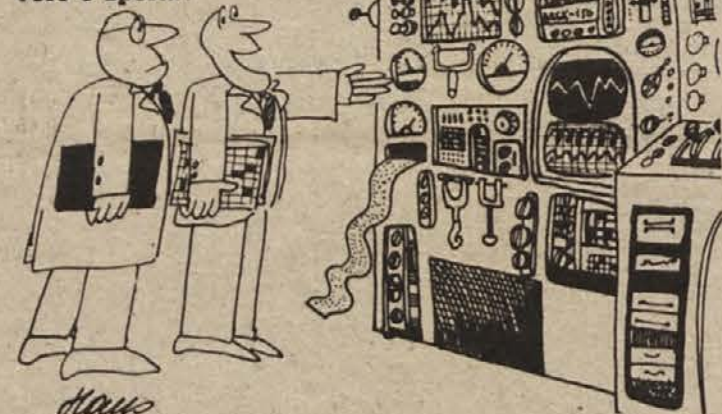
Po aretaciji štirih vodilnih predstavnikov radikalcev in obračunu s tako imenovano »sanghajsko skupino« dobiva te dni nova kitajska vlada vsakodnevno podporo milijonov Kitajcev.

Vsakdanje demonstracije na ulicah kitajskih mest izražajo ne samo podporo novemu predsedniku CK KP Kitajske Hua Kuo-fengu, marveč tudi terjajo ostro kaznovanje aretirane četverice, med katero je tudi vdova pokojnega predsednika Mao Ce-tunga.

Opazovalci še vedno ne vedo vseh podrobnosti ozadja najnovejših dogodkov v LR Kitajski, vendar pa prevladuje prepričanje, da se je prva etapa boja za oblast po smrti predsednika Mao Ce-tunga končala s prepričljivo zmago zmernežev in da so vse tiste politične sile, ki so se v LR Kitajski zavemale za izrazito skrajne oblike in pota razvoja kitajske družbe, doživele prepričljivo, če ne že celo dokončen poraz.

IZ ZADNJEGA PAVLIHE

— Odkar nam računalnik rešuje križanke, imamo veliko več časa za razgovore o športu!

BEOGRAD — Sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc je sprejel delegacijo komunistične partije Danske, ki jo vodi član CK KP Danske Ib Norlund.

BRUSELJ — V novi petletni plan EGS so prvič uvrstili povečanje pravic delavcev do odločanja v podjetjih kot enega bistvenih pogojev za uresničenje predvidenih gospodarskih ciljev.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

LJUBLJANA, 26. — Podatki kažejo, da produktivnost dela pri nas zastaja, ponekod celo upada, zato ni nenavadno, da so svetovalci Zavoda SR S omenjeje za produktivnost dela trenutno podno zaposleni. Za še vedno v solidnih delovnih organizacijah, saj manjše organizacije, ki so poslovale z izgubo, pa bi svetovalce zelo potrebovale, za to nimajo denarja.

Direktor zavoda Hugo Polajner nam je skušal pokazati vsaj na nekaj krivcev takega stanja, ki ga spoznavamo vsak dan, a jih vse premalo upoštevamo, odpravljamo.

„Delavec in njegova usposobljenost na delovnem mestu sta pogoja za večjo produktivnost. Če pogledamo v naš proizvodni sistem, lahko ugotovimo, da število delavcev z nedokončano osnovno šolo stalno narašča. Največje ni po delu, marveč po delovnem mestu in ni vezano na znanje. Tako se vse prepogosto dogaja, da delo in nedelo preprosto izenačujemo.“

Delovni čas je pri nas še vedno slabo izkoriščen (od 5 do največ 5 ur in pol), v Jugoslaviji pa je približno četrta milijona ljudi vsak dan odsotnih z dela. Nič drugače ni v Sloveniji. Problem sta tudi čas in pa delo v drugi in tretji izmeni, ki ju za sedaj izredno slabo izkoriščamo. Če bi torej izkoristili vse te možnosti v Jugoslaviji, bi lahko zaposlili od 110 do 120 tisoč ljudi, ki bi ustvarili kar 12 milijard dinarjev dohodka.

Družbena uravnilovka siromaši družbeno bogastvo, saj dobivajo delavci za dobro opravljeno delo še kar solidne osebne dohodke. Primer: dohodek na zaposlenega v kovinski industriji je v razmerju od 1 do 5, v žagarski industriji od 1 do 30, v proizvodnji opeke od 1 do

90. Na drugi strani pa osebni dohodki nihajo samo v razmerju 1 proti 2, največ 1 proti 3.

Pamet že nekaj let selimo tja, kjer ne ustvarjajo družbenega proizvoda. Tako je število delavcev z višjo in visoko izobrazbo padlo v Sloveniji v gospodarstvu od 17.643 na 16.300 (na 92,4 odstotka), medtem ko je v negospodarstvu poraslo od 9177 v nekaj letih

DELO IN NEDELO STA IZENAČENA

na 23.873 (za 260,2 odstotka). Torej se je delež teh kadrov v gospodarstvu znižal od prejšnjih dveh tretjin na štiri desetine.

Pri produktivnosti zavzemajo pomembno mesto tudi delovna sredstva. Danes ima Slovenija od vseh republik najnižjo opremljenost dela, kljub pomanjkanju delovne sile. Zato bomo morali v prihodnje razvijati delovno intenzivno industrijo le tam, kjer je dovolj delovne sile, povsod drugod pa kapitalno močne panoge.

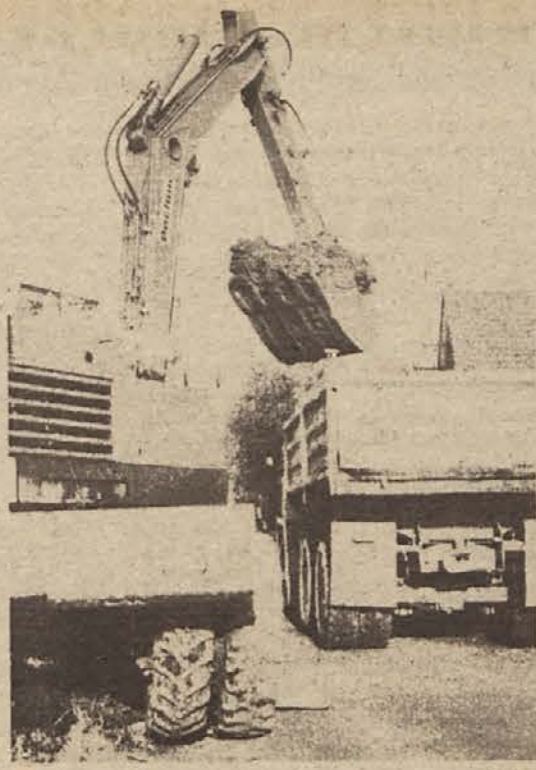
Organizacija dela prav tako vpliva na boljšo produktivnost. Svetovalci zavoda pa ugotavljajo, da je še vedno precej obrtniške, rušinske organizacije, torej stare navade še vedno žive. Najpomembnejši dejavniki, kot so razvoj, priprava, pianiranje so področja, ki so še vedno dokaj slabo raziskana,“ je poudaril direktor Zavoda SRS za produktivnost dela, Hugo Polajner.

VSA ČAST MLADIM — Pred proslavo krajevnega praznika v nedeljo v Šentjanžu je predsednik krajevnega organizacije ZSMS Jože Repovž (v sredini) pojasnil obnovo kulturne dvorane v kraju predsedniku občinske konference SZDL Francu Pipanu in predsedniku sevniske Obs Janku Reberniku. (Foto: Zeleznič)

BREZ NAPAKE. V Krškem so minuli petek in soboto preizkušali zaščitni plašč reaktorskega hrana jedrske elektrarne. Pod pritiskom so ga napolnili z zrakom in vzdržal je dve toni obremenitve na kvadratni centimeter. Ugotovili so, da so vsa mesta brezhibno zvarjena. (Foto: V. Podgoršek)

PO ASFALTU V KAPELE. Danes dopoldne bodo v Župelevcu odprli cesto Župelevec-Kapele-Dobova, ki je bila zaradi gostega prometa ena najslabših v brežiški občini. Asfaltirali in razširili so jo s samopriskom občanov za modernizacijo občinskih cest, po petletnem programu. (Foto: J. Teppey)

SPREJEM Z GODBO — Absolvente grmske kmetijske šole so v soboto pred domom kulture v Novem mestu pričakali s trebanjsko godbo. Kulturni spored je pripravil Jože Škufca. Nastopili so še pevski zbor „Dušan Jereb“ in recitatorja Zvonka ter Jože Falkner. Več na 1. in 4. strani. (Foto: M. Vesel)

KOLINSKA: KROMPIR PO 3 DIN
Kolinska — tozd Tovarna za predelavo krompirja na Mirni je v ponedeljek sklenila dogovor o višji odkupni ceni krompirja s Kmetijskima združenjama Novo mesto in Trebnje, v teh dneh pa namerava skleniti tak dogovor tudi z drugimi. V glavnem so za predelavo določili jedilni krompir z najmanjšim premerom gomoljev 40 mm (prej celo 25 mm). V tovarni pravijo, da prvotne nižje ocene o pridelku krompirja v državi ne držijo. V drugih republikah so imeli ponekod celo rekorden pridelok, posebno v okolici Leskova. Spodbudno za mirensko tovarno je, da so že pričeli ponujati krompir pridelavci tudi iz drugih krajev.

Sejmišča
NOVO MESTO: ponedeljkov sejem je bil nenavadno živahen. Naprodaj je bilo 577 pujskov in 69 nad tri mesece starih prašičev. Skupno je bilo prodanih 477 živali; pujski so veljali od 600 do 850 din, nad tri mesece stari prašiči pa od 860 do 1.100 din.
BREŽICE: na sobotni sejem so prodajalci pripeljali 540 prašičev, od tega 33 starih nad tri mesece. Pujskov so prodali 387, nad tri mesece starih prašičev pa 26; prvi so bili po 37 do 38 din, drugi pa od 22 do 24 din kilogram iv teže.

Dolenjska: zakon gre v življenje

Čas za seznanjanje z vsebino zakona o združenem delu je potekel in medtem ko je besedilo, ki upošteva predloge in pripombe iz javnih razprav, že na poti k nam, se začneja novo pomembno poglavje: presajanje duha, načel in določil „male ustave“ v življenje, to pa ne pomeni nič drugega kot bitko za spreminjanje samoupravnih odnosov.

Medobčinski svet Zveze sindikatov za Dolenjsko, ki je na ponedeljkovi seji v Novem mestu temu vprašanju posvetil osrednjo pozornost, v celoti sprejema delovni načrt republiških sindikatov, s katerim so le-ti predvideli, da bi to nalogo lahko uresničili do aprila 1977. Strinja se tudi s tem, da mora biti težišče te aktivnosti v tozidih oziroma v osnovnih sindikalnih organizacijah.

Medobčinski svet hkrati vztraja pri ugotovitvi, da je možno in nujno dobiti bitko za nove odnose le na podlagi predhodnih analiz dosedanjega stanja na področju samoupravnih odnosov. Zato bodo morali v vseh tistih tozidih in drugih delovnih organizacijah, ki so ob razpravah o novem zakonu obšli lastne razmere, najprej nadoknaditi zamujeno, se pravi kritično pretresti svoje medsebojne odnose.
Ta zahteva sindikata ni nikakršna modna muha, ampak neobhodna naloga, če naj bi ob koncu dobili samoupravne akte, ki bodo v resnici odražali interese delovnih ljudi, ne

pa bili prepisani ali grobo prilagojeni izmišljenemu vzorcu.

I. Z.

KAKO DOLGO SE RUDARJI?

Na Senovem bodo ob povečanih potrebah po rjavem premogu v Sloveniji podaljšali življenjsko dobo rudnika, če bodo imeli za to na voljo dovolj finančnih virov in če bodo nove naložbe rentabilne. V tem primeru bodo v obdobju do 1980. leta odprli nove sloje premoga.

Po starem gre vse teže

Cvičku kar kaže

Letošnji pridelok grozdja je pospravljen. Vinogradniki delajo obracun in snujejo načrte za naprej. Da je Dolenjski cviček cenjeno in iskano vino, mislim, ni treba poudarjati, pač pa je treba poudariti, da je Dolenjsko vinogradništvo pravi pastorek v primeru z ostalimi vinogradniškimi območji. Se vedno je veliko vinogradov s samorodnico, vinogradniške lege so razdrobljene na majhne parcele in vikendi rastejo povsod. Vse te stvari in pa veliko drugih otežujejo večji in načrtnejši razmah obnove.

Prihodnost vinogradništva pa je v posodobitvi vinogradov. Za ta namen TOZD HMELJNIK že vrsto let vlaga velike napore, da bi pomagala dolenjskemu vinogradniku iz zaostalosti. Sadovi tega truda se že kažejo v boljšem in večjem pridelku cvička.

V letošnjem letu smo se še močneje lotili obnove: stroji za rigoliranje so že na terenu, prav tako pa bo poskrbljeno za kvalitetne sadike, umetna gnojila in žico. In če nazadnje iščemo odgovor na vprašanje, kakšno bo vinogradništvo v novomeško — mokronoškem okolišju, če rečemo: stanje vinogradništva bo boljše. Posebej pa moram tu poudariti, da napredka ne bo, če se družbenim naporom ne bodo pridružili osebni interesi vinogradnikov.

FRANC PLANINC

„Nočni skok“

S prvim junijem so začeli slovenski železničarji s prevozi blaga v tako imenovanem nočnem skoku. Iz 73 krajev Slovenije prepeljejo z dvema tovornima vlakoma čez noč blago v katerikoli kraj Slovenije. S tem so začeli smotrneje izkoriščati svoje zmogljivosti in tako uresničevati eno temeljnih točk stabilizacijskega načrta.

Železničarji se zavedajo, da so ti prevozi šele začetek in da s tem še ni konec možnosti, da blago s preobremenjenih cest končno le preide na „železno cesto“. S temi prevozi dokazujejo že štiri mesece, da se da blago prepeljati do naslovnikov tudi čez noč. Pogoj je le, da pošiljatelj najmanj eno uro pred odhodom vlaka odda blago na železniški postaji oziroma zbirnem centru. Nato prevzame vso skrb nad kosovnimi in vagonskimi pošiljkami železnica. Če je treba, pridejo železničarji po blago tudi s kamioni dostavnega prometa. Prav tako blago dostavljajo s kamioni do naslovnikov že v jutranjih urah.

Tovorna vlaka vozita med Mariborom in Sežano. Na to osnovno progno je priključenih več zbirnih centrov, skupno 73 krajev Slovenije. Še letos pa se bo v tako imenovani način prevoza „nočni skok“ vključila tudi postaja Nova Gorica, kar pomeni, da se bo število krajev še povečalo. Vendar podatki kažejo, da vozita vlaka vsak dan več blaga med končnimi postajama. Tako so junija prepeljali za 717 voz blaga, avgusta že prek 900 in septembra že več kot 1000 vagonov blaga. To število pomeni, da slovensko gospodarstvo že spoznava prednosti novega načina prevoza.

MIRKO KUNŠIČ

Kmetijski nasveti

Če ni skladiščnega prostora

Bogata jesen natrese včasih toliko pridelka, da poljedelec ne ve, kam z njim, ker nima dovolj skladiščnega prostora. Seveda je takega presenečenja vesel in si najde drug izhod. O njem bo tekla beseda v današnjem zapisu, v katerem bo opisano, kako je s skladiščenjem krompirja in krmnih korenovk.

Krompir za krmo prašičev najlažje ohranimo in najbolj smotno porabimo, če ga skisamo. Siliran krompir dlje zdrži, potrebuje manj delovnega časa pri krmljenju, manj skladiščnega prostora in ima manj odpadka, če je pravilno pripravljen. Pred kisanjem ga je treba pariti, ga v silos natlačiti še toplega (poprej opranega in očiščenega), nazadnje pa silos tesno zapreti. Kisalna posoda (silos) mora biti nepoškodovana, ne sme puščati ne vode ne zraka.

Če primanjkuje skladiščnega prostora, lahko krompir in krmne korenovke dobro shranimo v zasipnicah, ki se jih sicer naši kmetje bolj malo poslužujejo, vendar neupravičeno, saj je mogoče v dobro, pravilno pripravljenih zasipnicah uskladiščiti pridelke, ne da bi imeli izgube.

Zasipnica, jama, v katero zasujemo krompir, peso, korenje, repo itd., mora biti na ocednih tleh in čim manj izpostavljena direktnim sončnim žarkom. Nikoli ne sme biti pod drevjem. Jama naj bo široka poldrugi meter, visoka pa tri četrtine metra; v tako je mogoče uskladiščiti pol tone krompirja na tekoči meter. Če je zasipnica večja, ne sme biti brez prezračevalnega jaska. Priprava zasipnice je preprosta: na kup krompirja, nasutega v jama, damo najprej do 30 cm debelo plast nelomljene slame (v obliki strehe), nanjo pa do 10 cm debelo plast zemlje. Na slemenu slame ne pokrijemo, da lahko gomolji dihajo.

Zasipnice so za razliko od silosov začasen izhod pri skladiščenju. Gomoljev ne obvarujejo pred močnim mrazom, razen če jih še dodatno ne izoliramo z debelejšo plastjo zemlje. Zanimivo je še, da se zadnje čase namesto slame kot izolacijskega materiala uveljavlja plastična folija, pri kateri pa je treba še bolj poskrbeti za prezračevanje gomoljev.

Inž. M. L.

— Ob toliko preklicih je to res edini način, da prideš na našo njivo.

(Karikatura: Branko Babič)

Z avtobusi na Bučko

Vozni red odhodov avtobusov na proslavo ob 35-letnici napada na Bučko, ki bo 30. oktobra 1976

VOZNI RED ODHODOV AVTOBUSOV NA PROSLAVO OB 35-LETNICI NAPADA NA BUČKO — 30. OKTOBRA 1976

Avtobus	Čas odhoda	S postaje
I.	7.30	Žužemberk
	7.45	Dvor
	8.00	Straža
	8.20	Prečna
	8.30	Novo mesto
	9.15	Bučka
II.	7.30	Podturn
	7.45	Dolenjske Toplice
	8.00	Uršna sela
	8.15	Birčna vas
	9.15	Bučka
	9.15	Šentjernej
III.	9.00	Škocjan
	9.15	Bučka
	8.00	Uršna Sela
	8.20	Novo mesto
	8.30	Otočec
	8.45	Šmarjeta
V.	9.15	Bučka
	8.30	Novo mesto
	9.15	Bučka
	8.10	Gabrje
	8.15	Brunice
	8.35	Orehovica
VI.	9.15	Bučka
	9.15	Bučka

Povratek avtobusov z Bučke po dogovoru.

PROSTO DELOVNO MESTO!

KMETIJSKA ZADRUGA „KRKA“ NOVO MESTO, n.sub.o.
Svet delovne skupnosti skupnih služb

razpisuje prosto delovno mesto

PLANERJA
Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
— imeti morajo visoko ali višjo izobrazbo ekonomske, organizacijske ali agronomske smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj na ustreznem delovnem mestu.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Kmetijska zadruga „Krka“ Novo mesto.

ZELEZNIŠKO GOSPODARSTVO LJUBLJANA
NOČNI SKOK
VSAKA POŠILJKA ČEZ NOČ NA CILJU

(Nadaljevanje s 1. strani)

podporo so zborovalci izrazili tudi prisotnim koroškim kmetom, ki so se šolali na grmski šoli.

Andrej Petelin: v prihodnje poglabljati, kar smo uspešno začeli

Na zborovanju je v izčrpnem referatu republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Milovan Zidar ocenil kmetijsko preteklost in nakazal poglavitne naloge v prihodnosti.

Potem ko je govarnik zelo kritično ocenil nastajanje tako imenovanih „agroživilskih kompleksov“ in pohvalil povezovanje v poslovnih skupnostih ter poglabljanje združništva, je spregovoril še o novem srednjeročnem obdobju.

Milovan Zidar: ne nekako kolhozništvo, temveč nam lastna pot

Razčistil je tudi zadnje čase delno zamegljene predstave o tem, kaj je dolgoročna perspektiva za zasebna kmeta. Združevanje zemlje, ki ga predvideva 25. člen osnutka zakona o združenem delu, ni nujen pogoj za kooperacijo z zadruogo ali kombinatom.

O zanimivi razpravi, ki je sledila, pa tudi o na kratko že predstavljenem referatu bomo še poročali na posebni kmetijski strani, ki jo bomo spet uvedli enkrat na mesec.

MARJAN LEGAN

(Nadaljevanje s 1. strani)

Znano je, da prihajajo v novo-meško bolnišnico ljudje z območja širše Dolenjske, dela Posavja, Bele krajine in dela Hrvaške.

PRIKAZ PARTIZANSKEGA ZDRAVSTVA

V galeriji Posavskega muzeja je zanimiva razstava, ki prikazuje sanitarne med NOB na slovenskem ozemlju. Partizanska sanitarna organizacija je skrbelo za sanitarne v borbenih enotah, zdravljenje ranjenih in bolnih partizanov pa je organizirala v partizanskih bolnišnicah in tako razbremenila redno vojsko.

Protestno pismo

Avstrijskemu konzulatu, Ljubljana, Štekljeva 5

Ravnatelj osnovnih in srednjih šol, vzgojnovarstvenih zavodov in dijaških domov, pedagoški svetovalci, zastopniki samoupravnih interesnih skupnosti za vzgojo in izobraževanje ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz sedmih občin z območja organizacijske enote Zavoda Socialistične republike Slovenije za šolstvo Novo mesto, zbrani na delovni konferenci v Vinici pri Črnomlju, skupno 80 udeležencev, ostro in ogorčeno protestiramo zoper nameravano preštevane koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov v Avstriji.

Preštevane posebne vrste, ki je izraz šovinističnih in fašističnih sil ter oblika nasilne zakonitosti treh vodečih strank v Avstriji, ki so našle odkrito podporo celo v vladi sami, ki pa je, kar je jasno in nedvoumno zapisano, dolžna po svoji vlogi, funkciji in odgovornosti pred demokratično domačo in svetovno javnostjo spoštovati zakonita in obvezujoča določila državne pogodbe, zlasti njen 7. in 9. člen, in vse druge mednarodne listine, ki jih je Republika Avstrija podpisala, in nena zadnje helmski dokument, ki sveže opozarja na nedosledno in dvojnično vlogo avstrijske vlade, še posebno zato, ker od nje naši manjšini v Avstriji ne zahtevata nič več pravic, kot jih uživajo Avstrijci kot manjšinski narod na tleh italijanske države v Južni Tirolski.

Se je čas, da zmaga razum nad demagogijo in zatiranjem naših manjšin! Se je čas, da se za vselej zbrise z zemlje Evrope madež, ki kričeče opozarja na to, da Slovenci in Hrvati kot manjšinska naroda že nad 50 let občutita vse drugo kot svobodo, varnost in iskrena zagotovila za enakopravno sožitje z večinskimi narodom.

Slehernega Slovenca in Hrvat na tleh Avstrije štiti državna pogodba. Vse druge pravne konstrukcije so laž, prevara in zabloda. Se kako smo prepričani, da bosta manjšinska naroda ravnala prav in predvsem zakonito, ko bosta meseca novembra 1976 ob podpori napredne avstrijske javnosti in s soglasju domala večine demokratično prosvetljene svetovne skupnosti držav in narodov z bojkotom popisa glasovali zoper svoj zaton ter zoper mravnjasto nekega nasilja, ki ravna protizakonito in protičloveško.

Vinica pri Črnomlju, 20. oktobra 1976

je zdaj prihranjena: pri specialistu v Novem mestu dobiš potrebno strokovno pomoč. Precej manj je zamujenega časa, zdravljenje se zaradi tega poceni in ljudem je vse bolj pri roki, kar spet veliko pomeni.

Da bi bolnišnica lahko ljudem še učinkoviteje pomagala, so njeni strokovnjaki skupaj z Rdečim križem izdelali načrt, po katerem bi z množično akcijo na prostovoljni podlagi zbirali sredstva za nakup nekaterih dragih medicinskih instrumentov, ki jih v bolnišnici čedalje bolj potrebujejo. To so predvsem: laser (fotokoagulator) za zdravljenje očesnih bolezni, aparatura za hitro zamrzovanje tkiva (za takojšnje diagnoze bolezni oz. stanja), adaptacija in modernizacija šok sobe ter modernizacija laboratorija.

O posameznih aparatih bomo v naslednjih številkah Dol. lista še poročali. Danes naj povemo le še, da gre za nakup modernih medicinskih priprav, s katerimi bodo strokovnjaki izredno posodobili potrebne

postopke in celotno dejavnost v bolnišnici. Vsakdo bo razumel, kaj pomeni danes „ročno štetje krvi“, potrebnih za nujno krvno sliko bolnika, ko lahko sodoben aparat že v nekaj sekundah natančno pove to, kar mora tehnik zdaj odštevati „peš“ s pomočjo drobnogleda!

Blizu se novo leto in čas zaključnih računov; priložnost bo spet za to in ono delitev in ko bomo znova ugotavljali, da bi „lahko ta denar koristneje porabili“, se spomnimo na akcijo Rdečega križa, ki zbira denar za nakup dragih medicinskih instrumentov za pokrajinsko bolnišnico!

V njej so tudi zate in zame pripravljena zdravila, naprave, aparati in vsi drugi medicinski pripomočki, ki jih bova morda potrebovala že jutri. Če ne midva, pa najini prijatelji, sorodniki, znanci in sodelavci. Naši ljudje, potrebni pomoči. Mislimo na vse to že zdaj, da nam pozneje ne bi bilo žal, da nismo po svojih močeh pomagali takrat, ko so nas k temu povabili!

T. G.

Prva volila sklado

V sklad za nabavo dragih medicinskih instrumentov se že stekajo prva nakazila. Do 16. oktobra je bilo vanj nakazanih 13.400 dinarjev, ki so jih poslali:

- Tone Furlan, odvetnik 10.000 din
Blažena Dolinšek, šef lekarne 500 din
Mestni odbor RK - v spomin na pokojno odborico Pepino Bele 400 din
Delavci okrožnega sodišča 500 din
namesto prireditve za 8. marec
Sindikato tožilstva Novo mesto 1.000 din
namesto prireditve za 8. marec
Odborniki mestne organizacije RK 1.000 din
Novo mesto (zbrali na seji)
Odvetnik Tone Furlan je podaril sklado 10.000 din kot izraz svoje posebne zahvale za ves trud in požrtvovalno strokovno delo pri zdravljenju pok. očeta dr. Antona Furlana.

Zdravstvo na medobčinskem pregledu

Zguba ob polletju in tudi ob koncu leta ne bo bolje - Klinični center ne dela le za ljubljansko območje - Končno besedo o težavah zdravstva naj rečejo uporabniki, ki ga tudi financirajo

Na zadnji seji medobčinskega sveta ZK Ljubljana, ki je bila 22. oktobra, so razpravljali največ o položaju zdravstva na ljubljanskem območju. Za uvod v razpravo sta podala poročili tudi predsednica skupščine območne zdravstvene skupnosti Francka Strmole in glavni direktor Kliničnega centra Ljubljana Zdravko Krivina.

Tovarišica Strmoletova je prikazala predvsem finančno stanje zdravstvene skupnosti, ki je slabo, saj so v prvem polletju vse zdravstvene organizacije z izjemo ene poslovala z izgubo. Tudi samoupravne sporazume o izvajanju menjavne dela je doslej podpisalo le 16 organizacij, ki predstavljajo samo slabo tretjino celokupnega zneska po ponudbah skupnosti.

Direktor Kliničnega centra je med drugim prikazal, kako razni stroški oziroma izdatki centra, na katere center v glavnem ne more vplivati, hitro naraščajo in da vseh ne bo mogoče kriti z denarjem, ki naj bi ga letos dobil Klinični center. Posebno je bilo poudarjeno, da Klinični center deluje tudi za potrebe drugih slovenskih regij in ostalih jugoslovanskih republik, predstavlja pa tudi učno osnovo za medicinsko fakulteto. Vse to pomeni, da težave centra niso samo njihove oziroma ljubljanskega območja, ampak vse republike.

V obeh poročilih so bili prikazani tudi stabilizacijski ukrepi zdravstvene skupnosti in Kliničnega centra. Prihranek bo precejšen, vendar še zdaleč ne bo pokrtil izgube.

Izraženo je bilo tudi mnenje, da ni prav, če dobe vse družbene službe vsako leto enak odstotek več sredstev za svoje dejavnosti. Določiti bi morali prednostni red družbenim službam in tako nekaterim dajati več, drugim pa manj. Nekdo je čisto določeno predlagal, naj bi imela prednost zdravstvo ter vzgoja in izobraževanje, ker „pač gospodarstva ne moremo voditi z bolniki in nepismenimi.“

Razprava je bila temeljita. Izrečenih je bilo veliko predlogov, zato so izvolili posebno komisijo, ki bo naknadno izdelala stališča in sklepe. Povsem jasno pa je, kar je bilo v razpravi večkrat poudarjeno, da bo moral končati besedo o podpisu samoupravnega sporazuma o svobodni menjavi dela, ponovnem ovrednotenju družbenega dogovora oziroma o vseh teh problemih, ki so v glavnem finančni, reči odločilno besedo zbor uporabnikov regionalne skupnosti, se pravi delegati tistih, ki prispevajo denar.

KOMEMORACIJE V TREBANJSKI OBČINI

V spomin na padle borce NOB bodo v trebanjski občini za dan mrtvih naslednje komemorativne slovesnosti: 31. oktobra ob 9. uri v Velikem Gabru in ob 10.30 v Veliki Loki, 1. novembra ob 8.30 v Šentru, ertu, ob 9.30 v Mokronogu, ob 10.30 na Mirni in ob 14. uri v Trebnjem.

O KOROŠKI IZ PRVE ROKE - Predzadnji terek je komunistov in Sevnici in sindikalnim delavcem predaval o boju koroških Slovencev za svoje pravice v Avstriji stalni dopisnik RTV v Celovcu Zvone Zorko (prvi z leve). Novinar Zorko je dobro uro odgovarjal na vprašanja iz polne dvorane sevniskega gasilskega doma. (Foto: Železnik)

TERRORISTS AMONG US...

MONUMENT DESTROYED

NAŠE NOVINE: TERORISTI MED NAMI - Komaj so septembra lani člani naših naprednih organizacij v Kanadi postavili spomenik velikemu prijatelju Jugoslavije Williamu Jonesu, že so ga tik pred letošnjim kanadsko-jugoslovanskim dnevom nasprotniki porušili. Naši rojaki na tujem že zbirajo prispevke za njegovo obnovo. Fotografija je posneta iz Naših novin, glasila naših naprednih rojakov v Kanadi.

SIS ZA KOMUNALNO IN CESTNO DEJAVNOST

Pripravljen je osnutek družbenega dogovora o izhodiščih za ustanovitev samoupravne interesne skupnosti za komunalno in cestno dejavnost v brežiški občini. Podpisali naj bi ga občinska skupščina, krajevne skupnosti in organizacije zdruzenege dela. Podpisniki naj bi v prihodnje odločali o oskrbi naselij z vodo, o javni razsvetljavi, o oskrbi naselij s plinom in toplotno energijo, o vzdrževanju čistoče na javnih površinah.

Obnoviti spomenik prijatelju

Pred meseci smo poročali, da so 7. septembra lani v Kanadi odkrili spomenik majorju Williamu Jonesu, ki je bil med vojno član zavezniške misije pri partizanskem glavnem štabu. Takrat se je udeležil tudi Kočevskega zbora, ki je bil od 1. do 3. oktobra 1943, in kočevskega sodnega procesa vojnim zločincem.

Ta veliki prijatelj Jugoslavije in še posebej Dolenjske ter Kočevske je umrl leta 1969. Pokopan je na svoji farmi v Wellandportu, Ontario. Na svojem posestvu je major Jones prirajal vsako leto 4. julija „Kanadsko-jugoslovanski dan“. To tradicionalno slavlje je ohranila tudi majorjeva vdova gospa Helene Jones in letos so tu slavili ta dan že sedemnajstič.

Tik pred letošnjim „Kanadsko-jugoslovanskim dnevom“, 1. julija, pa so neznanci oskrnili oziroma zaminirali spomenik majorja Jonesa. Iz zadnjih števil glasila naših izseljencev v Kanadi „Naše novine“ povzemamo, da upravičeno sumijo, da so to oskrumbo „napravili tisti, ki so v pretekli vojni skupaj z nacifašisti požigali naše domove ter ubijali naše matere in otroke.“

Spomenik majorja Jonesa nameravajo izseljenci obnoviti. Tako nam je povedala Milka Boldan iz Kočevja. Njen brat Branko Mihic je bil namreč predsednik odbora za postavitve spomenika majorju Jonesu. J. P.

Obisk sodelavcev „Tabora“

Uredništvo revije TABOR je v soboto in nedeljo povabilo v Novo mesto svoje dopisnike in druge sodelavce, da so si ogledali potek grafične priprave za ofset tisk v ČZP Dolenjski list in nastajanje ter priljubljene publikacije tabornikov. V uredništvu Dolenjskega lista so se gostje seznanili tudi z vsebinsko zasnovano revijo in se nato v sproščenem pogovoru več ur ukvarjali s časnikarskim pisanjem in delov-

nimi prijemi. Dali so vrsto pobud za taborniško založniško dejavnost in predlagali marsikaj koristnega predvsem tudi za revijo, katero pomagajo sourejati. TABOR grafično pripravlja ČZP Dolenjski list, tiska pa ga KNJIGOTISK.

Popoldne so si gostje ogledali Kobetovo razstavo v Dolenjski galeriji, večer so prebili v klubu „Strela“, v nedeljo pa so obiskali Bazo 20, Črmošnjice in Novo mesto.

OBISKALI KULTURNE SPOMENIKE

Dijaki drugih letnikov novomeške gimnazije so skupaj s pedagoškim oddelkom iz Trebnjega pred kratkim obiskali rojstne kraje znamenitih dolenjskih mož. Tako so si v Blatu pri Grosupljem ogledali rojstno hišo Louisa Adamiča, pri Velikih Laščah so obiskali Trubarjev spomenik, v Podsmreki rojstno hišo Josipa Stritarja, v Spodnjih Retjah pa so si ogledali rojstno hišo Frana Levstika. Zraven tega so obiskali turjaški grad, stiški samostan, Taborsko jamo in še kaj.

Dopisniki revije „Tabor“ v tehničnem oddelku ČZP Dolenjski list. (Foto: F. Merela)

ZDENKA JURGLIČ

Obvestilo pismonošem

Vsem pismonošem v 9 občinah sporočamo, da smo jim nadomestila za novo pridobljene naročnike za čas med 1. majem in 15. oktobrom 1976 poslali pred dnevi.

Vsem poštam zdaj vsak teden ustrezno število brezplačnih Dolenjskih listov; namenjeni so vsem tistim prebivalcem vaših krajev, ki pokrajinskega glasnika Socijalistične zveze še ne prejmejo na svoj domači naslov in ki jih v novi akciji pridobivate za naše naročnike. Če potrebujete takih BREZPLAČNIH izvodov

morda še več, vas prosimo, da nam to takoj sporočite. Na zalogi je tudi dovolj „Pisem novim naročnikom“. Prosimo vas za obvestilo, koliko teh tiskovin naj vam še pošljemo. Priporočamo hkrati vsem pismonošem in drugim poštnim delavcem, da stopnjujejo svojo prizadevanost v pridobivanju novih naročnikov te dni, da bi lahko novi bralci dobivali naš list kar največ tednov brezplačno! Ugodnost bo potekla 31. decembra letos.

S tovariškimi pozdravi
NAROČNIŠKI ODDELEK
DOLENJSKEGA LISTA

NADA KRAIGHER IN KAREL GRABELJŠEK MED NAMI

VLADOŠA SIMČIČ MED DIJAKI

V tork predjšnji teden je dijake v domu Majde Šilc v Novem mestu obiskala igralka Vladoša Simčič-Tiranova. Pripovedovala je o kulturnem delu med NOB, o času, ko so med partizani delovali in ustvarjali slikar France Mihelič, pesnik in dramatik Matej Bor, skladatelja Marjan Kozina in Bojan Adamič, pesnik Kajuh in drugi. Spomine na vojni čas je končala z dogodkom iz svojega življenja. Na koncu je recitirala Cankarjevo črtico „Skodelica kave“. Cankarja še posebno ljubi; zanjo je najlepša simfonija, in ni glasbe, ki bi jo tako preyzela kot Cankarjeva beseda. Mladim je položila na srce, naj prebirajo Cankarja in gojijo kulturo – odnos človeka do človeka.

MARJETKA OGOREVC

20. oktobra, v tednu komunista, sta krške pionirje obiskala književnica Nada Kraigher in Karel Grabeljšek. Nad 200 pionirjev naše osnovne šole je pozorno prisluhnilo odlomkom iz njenih del, ki sta ju prebrala avtorja sama. Nato sta se prijazno pogovarjala z učenci. Na vprašanja, kdo ga je navdušil za odhod v partizane, nam je Karel Grabeljšek odgovoril, da je sam v srcu čutil to potrebo, prav tako kot mnogo drugih borcev proti okupatorju. Tudi Nada Kraigherjeva je pripovedovala o svojem ilegalnem delovanju med vojno. Med drugim je spremljala ranjence v italijanskem mestu Bari, kjer je dočakala svobodo. Pisateljema smo se pristržno zahvalili za obisk.

ROMAN VOGRINC

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 14. do 20. oktobra so v novomeški porodnišnici rodile: Martina Pibernik iz Brune vasi – Katjo, Ana Trempus iz Ogulina – Valerijo, Vlasta Drab iz Gorenje vasi – Matejo, Štefka Povše iz Sevnega – Jano, Zlata Željko iz Sela pri Semiču – Roberta, Alojzija Kobetič iz Črnomlja – Matejo, Dragica Brunski iz Brihovega – Dražena, Ljubica Brklje iz Pravatine – Ksenijo, Sonja Pezamoski iz Krškega – Mirjam, Matilda Vokalčič iz Dmrovega – Antona, Helena Zarn iz Krškega – Bernardko, Marica Cerjanec iz Cerja – Silvijo, Jožica Može iz Gabrja – Jožico, Majda Maver iz Rebrni – Renato, Jožica Hočevar iz Krškega – deklico, Jožica Imperl iz Leskovca – dečka, Sonja Kotnik iz Črnuči – dečka, Nada Vrančar iz Nakla – deklico, Stanka Umek iz Gotne vasi – dečka, Joica Urbančič iz Velike Loke – dečka, Marija Zupančič iz Dolnje Lovkvice – dečka, Štefka Napušljan iz Sevnice – dečka, Anica Matko iz Dolnjih Kamenc – deklico, Štefka Pavlin iz Sela – dečka in Pavla Malenšek iz Podgrada – deklico. – CESTITA-MO!

DOLENJSKI LIST vaš informator

TEKMOVALI SMO ZA CANKARJEVO BRALNO ZNAČKO

Letos, ko poteka 100-letnica rojstva največjega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja, smo na osnovni šoli Milka Šobar-Nataša priredili tekmovanje za Cankarjevo bralno značko. Tekmovali so učenci od 5. do 8. razreda. Lanski učenci osmih razredov pa so tekmovali že v prejšnjem šolskem letu. K tekmovanju se je prijavil 101 učenec od 277, kar je več kot tretjina vseh učencev v višjih razredih.

V soboto, 23. oktobra, smo se vsi tekmovalci odpravili na nagradni izlet v Cankarjev rojstni kraj Vrhniko. Pred pisateljevo rojstno hišo smo dobili bralno značko, nato pa smo si ogledali rojstno hišo, ki je preurejena v muzej, Cankarjev spomenik, „enajsto šolo“, deset spominskih plošč, ki so postavljene na krajih, kjer so Cankarjevi stanovali potem, ko jim je pogorela hiša na klancu, in pokopališče, kjer so pokopani pisateljevi starši ter sestra Francka. Pretreni zaradi težkega življenja Cankarjeve družine smo se odpravili proti Novemu mestu. Ustavili smo se še v Prapročah pri Grosupljem in si ogledali gradič Blato, kjer se je rodil Louis Adamič.

Velikemu mojstru slovenske besede smo se oddložili tudi s kvizom o Cankarju.

VLADKA MERZEL, 7. a
OS „Milka Šobar-Nataša“,
SMIHEL

„Gorenje – vaš dom“

„Gradbena celica“ prinaša pravo revolucijo

S tem geslom so prejšnji teden odprli razstavo Gorenja v velenjski Rdeči dvorani. Razstava je bila v prvih dneh namenjena potrošnikom, v drugem delu pa so sklepali pogodbe za prihodnje leto s kupci iz Jugoslavije in iz ostalih evropskih držav. Strokovnjaki Gorenja so razstavo – sejem pripravili z željo, da na enem prostoru pokažejo vzorce izdelkov iz vseh enajstih tovarn, združenih v SOZD Gorenje. Obiskovalci so se seznanili s proizvodnim programom za prihodnje leto, največje zanimanje pa je med njimi vzbudila novost pri nas – gradbena celica. Ta novost pomeni pravo revolucijo v gradbeništvu, saj bodo gradnje te vrste hitreje, in kar je najpomembnejše – znatno cenejše. V Velenju je že zgrajena tovarna, kjer bodo v prvih mesecih pri-

hodnjega leta začeli izdelovati gradbene celice iz prednapetega betona formata 2,40 x 10,80 x 3,20 metra, z že vgrajenimi vsemi potrebnimi instalacijami. Po tem sistemu bodo lahko gradili tako stanovanjske hiše in bloke, kot tudi šole, bolnice in razne druge objekte, pri čemer bo naročnikova skrb le gradnja temeljev. Gostje so precej pozornosti posvetili tudi ostalim razstavljenim izdelkom, kot so manjši kmetijski stroji, televizorji in gospodinjinska oprema. Razstava je dosegla svoj namen in pri Gorenju želijo, da bi ta prireditev postala tradicionalna in da bi v prihodnjih letih zrasla v mednarodni sejem „bele tehnike“, da bi lahko na enem mestu primerjali Gorenje z največjimi proizvajalci te vrste na svetu.

M. K.

To stran ste napisali sami! – To stran ste napisali sami!

OBISKALI SO BREZOVO REBER – Drugi petek v oktobru so na Brezovi rebri uspešno zaključili šolski športni dan mladi na tej sliki. Pohod so povezali s spomini na partizane, ki jih je na cilju še pozivil tovariš Pavlakovič s svojim pripovedovanjem. Pripravili so tudi krajši kulturni program. O tem svojem pohodu so nam poslali nekaj prispevkov, vendar jih zaradi prostorske stiske ne moremo objaviti, čeprav so jih mladi napisali z dobrim občutkom za pisanje. Žal nam niso v nobenem dopisu omenili, iz katerega kraja so. Upamo, da se bodo kljub temu spoznali na fotografiji, ki so jo posneli in izdelali člani njihovega foto krožka.

Neploden boj s cigaretnim dimom

Odmev na članek „Boj kajenju“ – Kaj spričuje življenje in primer uslužbenke bolnih oči – So parole le na papirju?

V Dolenjskem listu sem prebrala članek „Boj kajenju“, ki me je spodbudil, da se oglašam tudi jaz.

Samá sem nekadilka, cigaretni dim pa močno škodi mojim očem in verjetno še marsikomu drugemu, zato se vprašam, zakaj ni kajenje prepovedano med delovnim časom v vseh delovnih prostorih, kjer se zbira več ljudi in kjer kadilci ogrožajo zdravje vsem. Dokler pa kadijo tudi v zdravniških čakalnicah in celo tisti, ki kajenje odsvetujejo, ljudje pač ne bodo verjeli, da je kajenje škodljivo.

Delam že 27 let na delovnem mestu, kjer oči zelo trpijo, zato sem vedno pazila na svoje zdravje. Poleg tega sem bila aktivna v številnih družbenopolitičnih organizacijah. Nešteto ur sem prebrala na sejah, sestankih, seminarjih – vedno je bilo zelo zakajeno. Čas, porabljen za to, sem nadoknadila z delom pozno v noč, kar je vse vplivalo na poslabšanje vida in občutljivost oči.

Pred letom dni sem se preselila iz svetle pisarne, kjer so sodelavci upoštevali moje stanje in niso preveč kadili, v pisarno, v kateri mora cel dan goreti luč, poleg tega pa sodelavke kar naprej kadijo, tako da je prostor ves zakajen. Pritožila sem se pri pravni in HTV službi ter pri direktorju našega tozda. Dobil sem odgovor, da če ne morem delati v takih prostorih, lahko grem drugam. Samoupravni sporazumi seveda govore drugače, saj sporazumi o ureditvi vprašanju skupnega pomena iz medsebojnih razmer v združenem delu v členih 103 in 108 pravi, da mora delovna organizacija po potrebi prirediti ustrezno delovno mesto, da ne pride do huje telesne poškodbe ali okvare zdravja, kar velja za moj primer, saj mi delo v zakajenih prostorih zelo škodi.

Zdravje je največje bogastvo, zato mislim, da se imam pravico boriti zanj; izgubljenega vida mi pač ne povrne noben denar.

Teden Komunista je po raznih krajih Slovenije potekal pod geslom „Človek, delo, kultura“. H kulturi sodi gotovo branje knjig, revij, obiskovanje razstav, gledališč, a jaz se tega čedalje manj poslužujem, kljub temu da mi je bila nekdanja knjiga najljubše razvedrilo. Z dela pridem tako utrujenih oči, da ne morem brati ne časopisov ne revij. Oči si moram večkrat zavezati z ruto, da sem naslednji dan sposobna za delo.

Zaradi tega nisem več na tekočem o tem, kaj se dogaja doma in v svetu; ne čutim se več sposobna delati v družbenopolitičnih organi-

zacijah. Čeravno so me odlikovali s srebrnim znakom sindikatov, bom morala opustiti tudi delo v sindika-

ti, saj prevečkrat občutim na svoji koži, da je rek „Zdrav človek je naše bogastvo!“ pogosto le na papirju.

M. KORDIŠ

PRODAJAMO
rašica
po znižanih cenah

- ŽENSKÉ BLUZE, KRILA, PULOVERJE, JOPICE IN OBLEKE
- MOŠKE SRAJCE, PULOVERJE, JOPICE
- OTROŠKE JOPICE IN PULOVERJE
- ZA DOJENČKE KOMPLETE, KAPE IN PULOVERJE

odprto ob delavnikih od 8-12 ure in od 14-18 ure

CENEJŠE PLETENINE – Znana tovarna RAŠICA iz Gamelja pod Šmarno goro ima po Sloveniji več svojih industrijskih prodajal, v katerih nudi kupcem veliko izbiro svojih izdelkov. Med njimi so tudi pletenine s skoraj nevidnimi napakami, ki so precej cenejše. Po združitvi z BELTINKO nudi Rašica svojim strankam tudi specialno izbiro opreme za dojenčke. – Na sliki: reklama RAŠICE v trgovini v Šentvidu pri Stični, ki jo dobro poznajo tudi številni kupci iz raznih dolenjskih krajev.

Načrti mirenskih ribičev

Zgornji tok rečice Mirne bodo oživili z vlaganjem novega ribjega zaroda – Gradnja ribnika je že nujnost

Rečica Mirna je zaradi industrijskih odplak postala že prvi kanal in vsako leto je v njej poginilo veliko rib. Da bi to stanje spremenili, so se mirenski ribiči lotili načrtne sanacije ribjega zaroda.

Pred kratkim je pododbor RD Mirna sprejel gospodarski plan za obdobje 1976 – 1980, v katerem je predvideno, da bodo v gojitvena potoka Cedilnica in Zabrščica vsako leto vložili 40.000 mladih postrvi. Vsega skupaj naj bi jih v planskem obdobju vložili 150.000. Ko bo postrvi zarod star dve leti in posamezna riba dolga 14 do 22 centimetrov, jih bodo okoli 10.000 polovili iz obeh gojitvenih potokov in jih vložili v rečici Mirno in Sotlo.

KAPELE: POMOČ POSOČJU

PIONIRJI PODRUŽIČNE SOLE V KAPELAH so geslo „POMAGATI, KJER JE MOGOČE“ že večkrat dokazali s svojimi akcijami. Tudi sedanja akcija zbiranja pomoči je po poročilu načelnika PO Petra Mačka nadvse uspela. Za solidarnostno akcijo pomoči Posočju, prizadetemu ob potresu, so zbrali 2368 novih dinarjev, kar je vsekakor nad pričakovanjem, saj je na soli le 39 pionirjev. Kapelski pionirji se vsem krajanom šolskega okoliša Kapele, ki ne pokriva celotnega območja krajevne skupnosti, najiskrenejše zahvaljujejo, saj bi bil brez njihovega razumevanja uspeh akcije prav gotovo manjši.

D. V.

„Mokre“ plošče

Gradnja hiše je že tako sama po sebi izredno zahtevna, še bolj zahtevna pa postane, če nameravaš krov svoje nove hiše prekriti s salonitnimi ploščami. Do takšnega sklepa nisem prišel povsem slučajno.

Letos spomladi sem kupil plošče, s katerimi smo v začetku julija prekrivali našo „novo gradnjo“. Vse je bilo v redu, toda le do prvega dežja, ko sem na notranji strani ploščic odkril mokre sledove. Sprva sem menil, da gre za slabo opravljeno in nestrokovno delo, toda po podrobnejšem ogledu sem ugotovil, da ni tako. Plošče so približno enakokrat počene tam, kjer so pribite, in tam, kjer niso. Ko sem si potem ogledal še rezervno petnajstih plošč, sem ugotovil, da jih je kar 8 neuporabnih. Seveda sem takoj poslal reklamacijo v tovarno v Anhovo.

Strokovnjak iz podjetja, ki si je ploščice ogledal, je „ugotovil“, da gre za slabo opravljeno delo, ki ni po predpisih, in mi zato odškodnina ne pripada. Ne razumem te poteze podjetja, ki je vendar s svojimi izdelki znano širom po državi. Kako lahko krivdo naprti kupcu, ko pa je povsem jasno, da je vsega kriv slab material. Zraven tega pa potrošnik ne dobi navodil, kako naj ravna s kupljenim izdelkom. Milo rečeno: opeharjen sem bil za star milijon, kar za novograditelja ni malo.

MIRKO BARTOLJ

„V načrtu imamo tudi vložitev okrog 3000 krapov – mladic,“ je povedal gospodar mirenske ribiške družine Martin Brezovnik. „Več pozornosti smo posvetili salmonidnemu revirju (rečica Mirna od mostu v Mirni do izvira s pritoki in potok Sotla), ker je beličarski revir (Mirna od vtoka Bistrice do cestnega mostu) postal že skoraj mrtva voda. Prav zaradi tega nameravamo zgraditi ribnik na območju našega pododpora.“

Investicija za ribnik, ki bo velik približno 2 hektara, znaša od 100.000 do 130.000 dinarjev. Računajo, da bo vsak ribič precej pripomogel, saj bodo poleg obveznih ur opravili tudi določeno število udarniških.

„Ker odškodnin ne bo več, rečica Mirna pa bo verjetno preimenovana v mrtvo vodo, je nujno, da se gradnje ribnika lotimo čimprej,“ je zadržal Brezovnik.

J. PLATIŠE

Lojze Mohar

V petek, 15. oktobra, so v Loškem potoku pokopali Lojzeta Moharja. Na poslednji poti so ga pospremili soborci, prijatelji in mnogi znanci.

Lojze Mohar se je v začetku vojne naselil s mnogimi drugimi našimi ljudmi v zapuščenih kočevskih vaseh in bil tako kmalu pričra

osvojenemu ozemlju. Bil je tudi v terenskem odboru OF. Toda svobodo je užival le malo časa, okupator je ponovno zasedel vas in Lojze je moral skozi kočevske zapore v internacijo.

Italijanska okupacija je spet prinesla svobodo v vas, Lojze se je vrnil ter postal aktiven član TOOF, kmalu pa so ga izbrali za partijskega sekretarja; kot sekretar se je še bolj prizadeval, da je teklo delo OF in vseh njenih organizacij. V naši vasi so partizanske enote ob prehodu vedno dobile potrebno pomoč.

Jeseni 1944 je z drugimi aktivisti odšel v partizanske enote; priključil se je udarni brigadi Ivana Cankarja, v kateri je pričakal svobodo.

Po vojni se je vrnil v Loški potok. Zagrabil je za delo, kjer je bilo potrebno, in tako nadaljeval svoje aktivno življenje.

Danes ga ni več med nami, a v srcih prebivalcev Loškega potoka bo ostal dolgo zapisan, saj je kot Potočan veliko pripomogel do lepše podobe tega kraja.

M. TRATAR

Osramočena v mesnici

14. oktobra sem bila v mesnici (poslovalnica I) v Metliki, kjer delata Janko Badovinec in Franc Kastelic. Kot običajno sem čakala na meso, ki ga pripelje šofer iz Ptujja. Ta dan je bila vrsta čakajočih precej dolga in jaz sem bila med prvimi v njej. Ko je avto prispel in so meso razložili, sem videla, da je tov. Badovinec dal najprej del mesa na stran, najbrž za svoje znance in prijatelje. Ko je prodajal, je tudi bolj

gledal nanje kot na vrsto. Vsakdo je dobil, kolikor je pač hotel. Ko je dobila vrsta name, sem želela kupiti 2 kg kurjih hrbtišč, ter 2 kg puranovih. Na mojo prošnjo sem dobila samo 1 kg, ko pa sem temu ugovarjala, me je prodajalec grdo nahnulil in napodil z besedami „geveg, geveg“ ter mi z roko pokazal na vrata. Njegov pomočnik Franc Kastelic mi je že hotel natehtati želeno meso, toda prodajalec mu je to preprečil. Mislim, da je tako ravnanje obsojanja vredno. Take sramote, da bi me kdo vrzel na cesto, čeprav nisem hotela nič drugega, kot za težko prisluženi denar kupiti, kar sem želela, v svojem življenju še nisem doživela.

TEREZIJA LAZNIK,
Na Obrh št. 14
METLIKA

UČENCI ČISTIJO POKOPALIŠČE

Učenci 8. razreda osnovne šole v Šentrupertu smo se domenili, da bodo očistili pokopališče. V dogovoru s krajevno skupnostjo, ki nam je za opravljeno delo obljubila nagrado, bomo očistili pokopališče smeti, pospravili poti in nasipali pesek na poti. Travo in plevel smo med grobovi že populili, prav tako pa smo že očistili okolico spomenika padlim borcem.

Z našo akcijo bomo poskrbeli, da bo na pokopališču in pri spomeniku za praznik lepo urejeno, zaslužili pa bomo tudi kakšen dinar za izlet.

NJHOVA POPULARNOST RASTE – V Ribnici že več kot leto in pol uspešno deluje Godba na pihala. Ansambel je sestavljen iz članov vseh poklicev in starosti. Danes igra v njem že 32 občanov, vendar bi to število radi še povečali. Zato vabijo vse, ki bi radi sodelovali v ansamblu, da pridejo ob petkih in torkih v ribniški dom JLA, kjer imajo vaje. (Foto: M. GLAVONJIČ)

SEMIČ IN ISKRA z roko v roki

28. OKTOBER — KRAJEVNI PRAZNIK SEMIČA

LETOŠNJE PRIDOBITVE SEMIČANOV

Krajevni praznik Semiča in obnem Iskrinega kolektiva proslavljajo letos z otvoritvami pomembnih objektov, ki so plod skupnega dela občanov in njihovih prizadevanj. Med najpomembnejše letošnje pridobitve štejejo otroški vrtec, strelišče za semiško strelsko družino ter več kilometrov urejenih cest v krajevni skupnosti. Glavna od teh je cesta od Vrtače do Štrekljevca, ki je bila modernizirana in asfaltirana v dolžini dveh kilometrov in pol izključno s samopriskevki občanov. Dograjen je tudi priključek na partizansko magistralo med Semičem in Ručetno vasjo s čimer se je razdalja med Semičem in Črnomljem skrajšala za približno pet kilometrov. Ko bo partizanska magistrala zgrajena v celoti — potekala bo čez

**Predsednik krajevne skupnosti
Jože Vidmar - Nace**

vso to stvar tako zavzet, da pravijo domačini v šali tej cesti „Tacetova cesta“ (po domače rečejo pri njem „pri Tacetu“). Vrednost celotnega objekta so ocenili na 600.000 dinarjev, pri čemer znaša prispevek družbe-

Partizanska magistrala

s tem povečala storilnost, zmanjšali pa so se stroški in kalo.

Kolektiv Iskre se je v prvi polovici letošnjega leta znašel v težavah, ker ni bilo dovolj naročil in je bil obnem omejen uvoz reprodukcijskega materiala, kot je kondenzatorski papir, kondenzatorske folije in impregnanti. Stanje se od polletja dalje izboljšuje, kolektiv pa si prizadeva, da bi zamujeno do konca leta nadoknadili ter poslovno leto zaključili s pozitivnim rezultatom.

Po posameznih temeljnih organizacijah so se organizirale tudi družbenopolitične organizacije, vzporedno s tem pa je bilo potrebno spremeniti tudi notranjo organizacijo ter prirediti statute in samoupravne sporazume.

RAČUNALNIK — NOVA PRIDOBITEV

Velika pridobitev v letošnjem letu pomeni za Iskro novi računalnik Mai, ki so ga kupili, da bi razbremenili določene službe v podjetju, obnem pa posodobili poslovanje ter v vsakem trenutku hitreje dobili točnejše podatke. Postopoma bodo vso obdelavo podatkov prenesli na računalnik, ob katerem trenutno delajo trije strokovnjaki, ki se hitro uvajajo v to delo.

ISKRA — SRCE SEMIČA

Semiška industrija kondenzatorjev je ob nenehnem razvoju materialne osnove skrbela tudi za razvoj kraja ter osebne in družbenega standarda delavcev — prebivalcev semiške krajevne skupnosti. Veliko pozornost so posvetili izobraževanju, s pomočjo štipendij se je doslej izšolalo že preko dvesto kvalificiranih delavcev, vsako zimo pa organizirajo delavci Iskre več tečajev za izobraževanje ob

delu. V Iskrinem obratu družbene prehrane pripravljajo v dopoldanskem in popoldanskem času tople malice za delavce, opoldan pa skuhamo okoli 100 kosil za delavce in do 350 kosil za učence celodnevne osnovne šole v Semiču.

V tovarni je zaposlenih več kot 1100 ljudi, od tega več kot polovica žensk. Moški delajo v glavnem težja fizična dela v lastni orodjarni, kjer izdelajo večino opreme, potrebne za proizvodnjo v domači tovarni. V Iskri imajo namreč tudi lasten konstrukcijski oddelak.

Dobro so poskrbeli tudi za prevoze delavcev na delo in domov. Obnem se vozijo s temi avtobusi tudi šolarji iz oddaljenih krajev, z otvoritvijo vrtača pa bodo zaposlene matere svoje malčke lahko pripeljale s seboj v Semič, kjer bodo le-ti v času, ko bodo njihove mamice na delu, v varni oskrbi.

NOVE NALOGE ZE ZASTAVLJENE

Več kilometrov cest, ki so jih v krajevni skupnosti uredili letos, želijo tudi asfaltirati, saj bi s tem ne samo olepšali svoje okolje, temveč tudi pripomogli k dostopnosti mnogih vasi, do katerih do nedavnega skoraj ni bilo mogoče priti z večjimi in težjimi vozili. Ena od teh vasi je Starihov vrh, kjer so že pričeli zbirati sredstva za modernizacijo. Občani resno razmišljajo o obnovitvi ceste Semič-Vrtača, ki je bila pred leti med prvimi asfaltiranimi cestami v krajevni skupnosti, zdaj pa je že zastarela in zelo nevarna za gost promet. Na njej se je pripetilo že več nesreč, a doslej na srečo brez hujših posledic in žrtev.

STANOVANJSKA GRADNJA

V Semiču se močno pozna, da v zadnjih treh letih niso gradili družbenih stanovanj, saj je več mladih družin brez primernih stanovanjskih prostorov. Stvari so se tudi v tej smeri pred nedavnim premaknile, ko so pričeli graditi dva bloka s skupno 30 stanovanji. Denarna sredstva za gradnjo sta zagotovila Iskra in solidarnostni sklad pri samoupravni stanovanjski skupnosti. V enem od blokov bodo uredili ekspozituro Ljubljanske banke, ki jo Semičani željno pričakujejo, saj vsi zaposleni dobivajo osebne dohodke na hranilne knjižice, denar pa lahko dvigajo le na pošti.

Vprašanje denarja se je pojavilo tudi ob potrebi po ureditvi in razširitvi pokopališča in gradnje mrliške vežice, saj krajevna skupnost vseh teh stroškov ne more pokriti iz lastnih sredstev.

Novi vrtec

Primostek

KMETOM STROKOVNO POMOČ!

V krajevni skupnosti bi težko našli hišo, v kateri bi ne bil vsaj en član družine zaposlen, to pa je kmetom precej pomagalo pri nabavi kmetijske mehanizacije. S pred kratkim zgrajeno cesto čez Semiško goro so se domačini intenzivneje lotili obnove zastarelih vinogradov, tako da bo ta predel tudi v bodoče ohranil sloves po znanem dobrem semiškem vinu. Pri vsej tej obnovi pa so imeli kmetje nemalo težav, saj so bili prepuščeni svojim lastnim izkušnjam, ker niso dobili od črnomaljske kmetijske zadruge nobene strokovne pomoči. Zadruga bi morala tudi poskrbeti za urejen odkup kmetijskih pridelkov in živine, saj trg sredi Semiča ni najbolj primeren kraj za te stvari.

NA ODDIH V PRIMOSTEK

Za potrebe Iskrinih delavcev in ostalih Semičanov so Iskrini mojstri poskrbeli tako, da so ob sotočju Lahinje in Kolpe z lastnim delom postavili pet različnih počitniških hišic. Letovanje v tem naselju v Primostku je zelo poceni, za socialno in zdravstveno ogrožene pa sindikat predlaga brezplačen dopust. Naselje so zgradili po projektih lastnih kadrov v rekordnem času — v tridesetih delovnih dneh.

Tekst in foto:
MARKO KLINC

Posvet med delom

Črmošnjice in Podturen — se bo tudi povezava z Ljubljano občutno izboljšala.

„TACETOVA CESTA“

Posebno ponosni so na svojo letošnjo pridobitev krajevni Sadijnje vasi in Vavpčje vasi. Ti dve vasi namreč povezuje nova cesta, zgrajena skoraj v celoti po novi trasi. Vaščani teh vasi so vložili v to cesto mnogo truda in denarja, naj omenimo za primer, da je en sam gospodar zanjo prispeval 20.000 dinarjev in preko 600 ur prostovoljnega dela. Najbolj zavzet za izgradnjo tega objekta je bil tajnik gradbenega odbora Albin Golobič, ki je vneto zbiral sredstva od samega začetka gradnje pa do danes, ko je zbral med krajevni še nadaljnjih 50.000 dinarjev za asfaltiranje te ceste. Tov. Golobič je bil za

nih sredstev le okoli četrtnino (150.000 din). Semiška krajevna skupnost pomaga pri teh gradnjah tako, da brezplačno odstopi pesek iz svojega peskopopa, medtem ko za prevoze poskrbe vaščani sami.

ISKRA V TEM LETU

Semiška industrija kondenzatorjev Iskra je letos poskrbela za reorganizacijo v tri temeljne organizacije združenega dela: TOZD Elektronski kondenzatorji, TOZD Mehanski deli in naprave ter delovna skupnost skupnih služb. Z reorganizacijo so samoupravljanje še bolj približali neposrednim proizvajalcem, saj je zdaj še več delovnih ljudi v samoupravnih organih, s tem pa so aktivirali večji krog delavcev pri odločanju in reševanju problemov. Obnem se je

PIONIRJI REDNO VADIJO – V dolenski metropoli so vedno dobro skrbeli za nogometne naraščajnike, letos pa so se še posebno izkazali. Redni treningi so se že obrestovali, kajti mladi Novomeščani so v letošnjem prvenstvu pokazali veliko lepih iger in so v ligi med najboljšimi. Na sliki: s treninga na Stadionu bratstva in enotnosti. (Foto: Janez Pezelj)

Novomeška „Krka“ jesenski prvak

V II. zvezni rokometni ligi „polovičen“ uspeh – Novomeščanke v zadnjem kolu igrajo doma s Šmartnim in pričakujejo pomoč iz gledališča

Minula rokometna nedelja je bila za klube z Dolenjske dokaj uspešna. Inlesovi igralci so osvojili novi točki doma, Brežičani in Novomeščani so igrali neodločeno, novinke v ligi, novomeške igralke, pa so v Kranju v glavnem s pomlajeno postavbo brez težav dosegli osmo zaporedno zmago. Dobro so igrali tudi Sevnici in Rovinju, vendar so domači igralci z veliko srečo uspeli zmagati.

INLES – ZAGREB 20:18 (9:7)

V popolnoma izenačeni tekmi so bili Ribničani boljši ravno za dva zadetka. Povedli so sicer gostje, vendar so domači z dobro igro v obrambi in premišljenimi napadi hitro izenačili, povedli in prednost obrdali do konca srečanja.

Inles: Kersnič, Ponikvar, Ilc 1, Svetič, Radič 10, Zuk, Šilc 4, Andoljšek 3, Pucer, Gabrijelčič, Putre, Lajbacher.

M. G.

ROVINJ – SEVNICA 26:25 (10:13)

Rovinjčani so bili v osmem kolu na robu poraza, saj so gostje vodili že s petimi zadetki, pa navzlic temu niso uspeli. Verjetno bi bilo precej drugače, če bi bil vratar Možic malce bolj razpoložen, kajti v rovinjski tekmi je bil zelo negotov.

Sevnica: Možic, Štojs, Ganc 3, Novšak 1, Guček 12, Svažič 1, Koprivnik, Krištofič 8, Barič, Sirk.

TRŽIČ – BREŽICE 25:25 (16:12)

V osmem kolu slovenske rokometne lige so Brežičani gostovali v Tržiču in po odlični igri v drugem polčasu je kazalo, da bodo domači

Kaj, kje, kdo?

V prihodnjem kolu II. zvezne rokometne lige se obeta Sevnica in Tržiču in po odlični igri v drugem polčasu je kazalo, da bodo domači

V slovenski rokometni ligi čakata predstavnika z Dolenjske teški srečanja. Ker igrajo Brežičani doma, imajo v tekmi z močno Minervo možnosti, da povečajo zbrano število prvenstvenih točk, prav tako tudi Novomeščani, ki potujejo v Piran. Novomeščanke v devetem kolu igrajo doma z močno ekipo Šmartnega in v primeru zmage (pričakujejo obilno pomoč domačih navijačev), bodo po prvem delu odšle na „počitek“ s štirimi točkami prednosti, kar pomeni skoraj toliko kot končna zmag.

KOLESARSKA NEDELJA

Novomeško kolesarsko društvo Novoteks bo v nedeljo pripravilo pionirsko kolesarsko tekmovanje. Najmlajši tekmovalci se bodo pomerili s pony kolesi, navadnimi in dirkalnimi kolesi. Start bo v Zabji vasi pred samopostrežbo Kmetijske zadruge. Prvi bodo vozili do Malega Slatnika, drugi do Petelinjka in tretji do Rateža. Cilj bo na startu pred samopostrežbo.

Muzeju priznanje OF

Belokranjski muzej v Metliki proslavil 25 let dela

S slavnostno sejo delovne skupnosti in simbolično otvoritvijo preurejenih muzejskih zbirk je 22. oktobra Belokranjski muzej v Metliki proslavil petindvajset let ustanovitve in neprekinjenega delovanja.

O delu in razvoju te ustanove je na seji delovne skupnosti govoril njen ravnatelj prof. Jože Dular. Z besedo je poslušalce popeljal skozi različna obdobja Belokranjskega muzeja in pri tem poudaril, da je druga svetovna vojna presekala prizadevanja, da niso muzeja ustanovili že prej, saj datirajo prve zamisli o taki ustanovi za najjužnejši del slovenske zemlje že v leto 1910. Danes je muzej zgledno urejen, razen oddelka NOB, ki ga bodo pripravili in odprli za javnost v prihodnjih mesecih. Poleg pregledno urejenih zbirk v metliškem gradu ima Belokranjski muzej dislocirane zbirke v Semiču, Ganglovi rojstni hiši v Metliki in Župančičevi rojstni hiši v Vinici. Pod njegovim varstvom pa so tudi zbirke Slovenskega gasilskega muzeja, odprtega leta 1969 v gradu. V petindvajsetih letih je Belokranjski muzej pripravil 99 razstav, skupaj z Belokranjskim muzejskim društvom pa odkril

spominske plošče dvanajstim kulturno pomembnim Belokranjcem.

Za vso to bogato dejavnost, ki je bila in je vseskozi pretkana z osebno prizadevnostjo maločlanskega kolektiva, je občinska konferenca SZDL v Metliki podelila Belokranjskemu muzeju priznanje OF. Priznanje je ustanovi izročil na petkovi slovesnosti predsednik občinske konference SZDL Milan Vajda.

Pisatelji v šolah

Obiskali so krško občino

Ze v naši zadnji številki smo obširneje pisali o kulturni akciji, ki ji je začetni zagon dal prav minul teden Komunisti in ki naj bi jo izpeljali do konca leta ter kasneje nadaljevali. Nekaj iz obsežnega programa so že pričeli uresničevati. Odločili so se najprej za približevanje knjige bralcem. Tako sta v minulem tednu obiskali štiri šole dve skupini slovenskih literatov: Nada Kraigher in Karel Grabeljšek sta se pogovarjala z osnovnošolci v Krškem in na Senovem, Mimi Malenšek, Marjan Marinc in Vital Mal pa so bili v osnovni šoli v Brestanici in krškem „Solskem centru“. Zvedeli smo, da bodo enake obiske v tem in prihodnjem tednu pripravili še po vseh drugih šolah.

V akcijo neposrednejšega stika knjige z bralcem pa se je vključila tudi ljubljanska Partizanska knjiga, edina med povabljenimi. Z izborom svojega založniškega programa je gostovala v krških delovnih kolektivih Tovarne celuloze in papirja, Zita in „Libne“, na šolah v Leskovcu in Krškem, pa tudi v Kostanjevici.

Z. ŠEBEK

Revija devetih

V Novem mestu pelo devet zborov iz novomeške občine

Zborovsko petje na Dolenjskem doživlja razveseljiv vzpon in tudi petkova revija pevskih zborov v novomeškem Domu kulture, posvečena prazniku novomeške občine, je lep dokaz za to. Zeleli bi le, da bi ta napredek ne doživljali samo pevci in z njimi razredčene vrste poslušalcev, ampak vsi ljubitelji slovenske pesmi. Škratka: popoln uspeh bi zagotovila le do zadnjega kota napolnjena dvorana.

Tokrat so nastopili moški in mešani zbori iz šestih krajev: mešani zbor KUD Krka, Dolenjski oktet, moški zbor KUD Dušan Jereb in mešani zbor Društva upokoencev iz Novega mesta, moški zbor KUD Maks Henigman iz Dolenjskih Toplic, mešani zbor KUD Žužemberk, moški zbor Gorjanci – Straža, mešani zbor KUD Ruperč vrh in Šentjernejski oktet. Zbore vodijo: Miro Kokol (KUD Krka), France Milek (KUD Maks Henigman, zbor DU, KUD Dušan Jereb), Ernest Jazbec (Šentjernejski oktet, KUD Ruperč vrh), Franc Može (KUD Žužemberk, Gorjanci – Straža) in Peter Cigler (Dolenjski oktet).

SAVA – KRKA 14:24 (6:11)

Novomeška Krka je v Kranju večji del tekme nastopila s pomlajeno ekipo, le od časa do časa so v igro vstopile Hodnikova, Kastelčeva, Brajerjeva in Mršnikova, ki so brez težav zadrževale mrežo domačih.

Krka: Hribar, Kastelic 8, Kobe, Hodnik 5, Brajer 1, Vencelj, Svažič, Kostanjšek 3, Mršnik 7, Štrekelj.

Od tu in tam

SEVNICA: TAVČAR ZMAGAL

Na hitropoteznem šahovskem prvenstvu domačega kluba je za mesec oktober zmagal drugokategorijski Tavčar iz Ljubljane. Tokrat je imel precej težje delo kot ponavadi. Medtem ko je z zadnje uvrščenim Tekavcem izgubil, je s Krmeljčanom Zupanom bil pred porazom in z veliko srečo igral neodločeno.

Na lestvici vodi Rudi Blas, ki je zmagal na petih brzturnirjih, s tremi zmagami je na drugem mestu Tavčar in z dvema na tretjem Derstovšek.

J. BLAS

KRKA – POLET 24:24 (14:12)

Nič kaj poletno niso igrali konec minulega tedna Poletovi igralci in če bi domača vrsta v odločilnih trenutkih igrala bolj prisenčno, bi prav gotovo lahko dosegli v letošnjem prvenstvu drugo zmago. Tako pa je tik pred koncem kazalo, da bodo gostje celo zmagali in če ne bi v zadnjih sekundah domači zaigrali mirno, bi ostali brez točke.

Krka: Marn, Petančič 2, Pungerič 7, Osmokrovič 4, Cvelbar, Sprajcar 1, Adlešič, Kopač, Ristič 2, Hudelja 2, Jaklič 6, Cotič.

BRATA POGORELC NAJBOLJŠA

Minulo soboto se je v Kočevju zbrala druga skupina najboljših slovenskih pionirjev, igralcev namiznega tenisa. Favorit turnirja je bil ljubljanski Gruđen, najboljšo igro pa sta pokazala domačina Borut in Samo Pogorelec; zmagal je slednji, ki je v odločilnem boju premagal brata.

Vrstni red: 1. S. Pogorelec (9 zmag), 2. B. Pogorelec (8), 3. Gruđen (Ilirija – 6 zmag), 4. Sorli (Ilirija – 4), 5. Horvat (Zalog – 4), 7. Marinč 3, 10. Vlašič (oba Kočevje – 2 zmagi).

M. GORENC

ELAN – MIRNA 3:0

Prvenstvena tekma dolenjske rokometne lige med novomeškim Elanom in Mirno se je končala pri rezultatu 1:0 za domače, kajti gostje so baje zaradi grobe igre zapustili igrišče. Vsekakor bo o tekmi odločala tekmovalna komisija. V predtekmi so domači mladinci odpravili Mirenčane z 10:1.

M. GORENC

RIBNICA – IVANČNA GORICA 3:3

Po slabih igrah v dolenjski rokometni ligi so Ribničani v nedeljo dobro igrali, vendar niso znali izkoristiti terenske premoči in moštvi sta se razšli z neodločenim rezultatom. Zadetke za domače so dosegli Trdan, Markovič in Žagar.

M. G.

ČRNOMALJCI NAJBOLJŠI

Na jesenskem občinskem krosu so minuli teden nastopili učenci in učenke iz vseh osnovnih in srednjih šol, žal pa se ga niso udeležili športniki iz številnih belokranjskih klubov.

Rezultati – ml. pionirke: 1. Kranj (Črnomelj); ekipno: 1. Črnomelj; ml. pionirji: 1. Bohorič (Črnomelj), ekipno: 1. Črnomelj; st. pionirke: 1. Simonič (Semič), ekipno: Semič; st. pionirje: 1. Kočevar (Črnomelj); ekipno: Črnomelj. Mladinke: 1. Kobetič (gimnazija Črnomelj), ekipno: gimnazija; mladinci: 1. Štefanič (poklicna kovinarska šola), ekipno: gimnazija.

V. KOBE

USPEH MATEJKE KAVŠEK

V soboto je bilo v Ljubljani večje gimnastično tekmovanje za pionirke, ki je veljalo za določitev 18 telovadk, ki bodo nastopile na „Pokalu gimnastike“ decembra v Brežicah. Med 36 telovadkami so se za uvrstitev borile tudi štiri Novomeščanke in so vse uspeli. Največ je pokazala Matejka Kavšek, ki je zasedla odlično tretje mesto, medtem ko so se Vanja Požar, Lea Moro in Nataša Kočevar uvrstile med osmimi in petnajstim mestom.

V. KOBE

Krško: „Teden kegljanja“

Domači kegljaški klub ob 10-letnici pripravil turnir

Ob 10-letnici krškega kegljaškega kluba so domači športni delavci priredili kegljaški teden, na katerem so nastopili klubi s področja dolenjske kegljaške podzveze.

V disciplini 6 x 200 ekipno so zmagali domači kegljači (5143 podrtimj kegljev), novomeška Krka je bila druga (5014), Brežice tretje (5013).

V borbenih igrah je bilo najboljši Novo mesto (rekord kegljišča z 912 podrtimj keglji), Brežičani so bili drugi (832) itd.

Pri posameznikih je bil najboljši Bartolj (Mercator), čeravno je Ivan Rovan (Krško) podl enaklo število kegljev (1774), Krkin kegljač Božo Vesel pa je bil s 1733 podrtimi keglji tretji.

Nastopale so tudi članice. Prve so bile domačinke (1547), novomeški Pionir je bil drugi (1545), Krka tretja (1515) itd. Posameznice pa so se uvrstile tako: 1. Sofronov

(Pionir) 782, 2. Turšič (Partizan) 779, 3. Veble (Mercator) 775 itd.

N. GOLES

TREBANJCEM POKAL

V nedeljo dopoldne so se zbrali na strelišču ObSZ Novo mesto strelci iz Grosupljeja, Trebnjega, Novega mesta, Črnomlja in Brežic ter se pomerili v streljanju z vojaško puško za pokal predsednika novomeške občinske skupščine. Zmagal je Drago Godnjavec iz Trebnjega. Od 200 možnih je dosegli 172 krogov, Jože Molan (Brežice) je bil drugi (167). Novomeščan Stane Rahne pa s 163 krogi tretji.

Prehodni pokal je ekipnim zmagovalcem (Trebnje) izročil predsednik novomeške občinske skupščine Jakob Berič. Novomeščani so bili drugi, druga ekipa Trebnjega pa tretja.

M. ZUPANČIČ

Tretja razstava

O Ivanu Cankarju

„Literatura o Ivanu Cankarju“ – tak naslov ima razstava, ki so jo odprli prejšnji teden v študijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu, sodi pa v cikel knjižno-slikovnih razstav, ki jih je knjižnica pripravila v počastitev 100-letnice rojstva Ivana Cankarja.

Literatura o Cankarju je zelo obsežna, saj je malokatera slovenska osebnost razvela toliko peres kot Ivan Cankar, pa naj je šlo za Cankarja kot pisatelja, pesnika in dramatika, Cankarja kot politika, njegovo misel ali njegovo zasebno življenje. Vsako obdobje je prispevalo delček v mozaik spoznavanja lika Cankarjevega genija. Razstava omogoča vsaj bežno primerjavo mnenj o njem, seveda pa se mora obiskovalec na razstavi vsaj toliko pomuditi, da lahko kaj prebere.

Ceprav imajo take razstave pretežno manifestativni značaj, ne pomeni, da smo jih dojele, če samo za hip odinemo vrata v avlo z razstavljeno literaturo. Imeti bi morali vsaj toliko potrpljenja in volje, da bi prebrali vsaj spremena opozorila oziroma vsaj naslove knjig, razprav in člankov pisatelja, kateremu je razstava posvečena. Tako bomo dobili vsaj skopo informacijo o tem, kaj se „dogaja“ v razstavščini. Sicer pa daje knjižnica za večje obiske na voljo strokovnjake, ki poslušalce popeljejo z obrobja v vsebino.

V tednu Komunisti, ki poteka v novomeški občini, naj bi si razstavo ogledalo čimveč delovnih ljudi. Osnovne organizacije ZK so bile obveščene o njej, prav tako tudi šole. Trud študijske knjižnice bo poplačan, če bo razstavo „Literatura o Ivanu Cankarju“ obiskalo kar največ občanov.

I. Z.

USPEŠEN SEMINAR

V Novem mestu so 23. oktobra zaključili dvodnevni seminar za učitelje osnovnih šol in enot za odrasle, ki je bil namenjen andragoškem in didaktičnemu usposabljanju učiteljev, da bodo lažje uresničevali novo zasnovo osnovnega izobraževanja odraslih. Na seminarju, ki se ga je udeležilo več prosvetnih delavcev iz vse dolenjske regije, so predavali priznani slovenski strokovnjaki za vzgojo odraslih. Prvi tovrstni seminar na našem območju je bil uspešen, zato imajo v načrtu še nekaj podobnih seminarjev.

BONTON PA TAK!

Bonton, knjigo s 1000 pravili o lepem vedenju, so pred kratkim prodajali na osnovni šoli Katja Rupena v Novem mestu za 240 dinarjev. O (ne)bontonski vsebini te „dragocenosti“ naj sodijo drugi, nam se le zdi, da sama cena ni bila najbolj bontonska. Le kako si je, predrznica, upala med šolarje za tako ceno in to še v mesecu knjige?!

kultura in izobraževanje

VALVASORJEVA NAGRADA:

Jožetu Dularju

Eno od Valvasorjevih nagrad, ki jih podeljuje Skupnost muzejev Slovenije, si je letos prislužil tudi prof. Jože Dular, ravnatelj Belokranjskega muzeja v Metliki. Nagrade so podelili na zasedanju delegatov te skupnosti 22. oktobra v metliškem gradu.

Kot je v obrazložitvi poudaril dr. Cene Avguštin, ravnatelj kranjskega muzeja, odbor za podeljevanje ni bil v zadregi, ko je obravnaval predlog za Jožeta Dularja. V zagati se je znašel edinole obtem, kako na kratko zaobseči in opisati delo, ki ga je nagradenec opravil kot ravnatelj in muzejski delavec v vseh teh petindvajsetih letih. Dular je prekriziral belokranjsko deželico po dolgem in počez, polnil malho s starinami in tovor odlagal pod streho nastajajočega muzeja. Tako ni le ohranil sto in sto predmetov pred uničenjem, ampak je iz njih zgradil zbirke, ki so dandanes pomembno gradivo za proučevanje belokranjske preteklosti. Dularjeva osebna zasluga je, da je zdaj Belokranjski muzej eden najbolj živih in pestrih na območju Slovenije.

Priden kot čebela, kakor mu je pred leti napisal pesniški tovariš Severin Šali, je Dular znal pristuhniti tudi ljudem, h katerim ga je zanesla pot. V beležke je zapisoval najrazličnejše podatke in pričevanja. Na teh poteh so se rodili osnutki za njegova leposlovna in poljudnoznanstvena dela, ki jih je ob delu v muzeju nenehno pisal in izdal. Poleg romanov, povesti, novel in pesmi je izšlo izpod njegovega peresa tudi kakih petnajst brošur in obsežnejših del, v katerih je popisal zgodovino tega ali onega kraja, te ali one dejavnosti, tega ali onega občaja, česar je Bela krajina še dandanes nadvse bogata. Tu pa je še kakih 1000 člankov o Beli krajini, ki so mu jih natisnili najrazličnejši časopisi. Po vsem tem ne more biti dvoma: za kraj je prav gotovo posebna sreča, če v njem deluje mož s sposobnostjo, marljivostjo in vrlinami Jožeta Dularja.

I. Z.

ČETRT STOLETJA STEBER MUZEJA – Prof. Jože Dular sodi v zadnjo generacijo muzejskih delavcev, ki so sami hodili na podeželje in od hiše do hiše, da bi oteli propada predmete, brez katerih tudi Belokranjski muzej v Metliki ne bi bil tako živopisan in poln pričevanj o minulem življenju in delu na belokranjskih tleh. Valvasorjeva nagrada, ki jo je dobil prejšnji teden, želi biti predvsem priznanje za njegov osebni prispevek v razvoju belokranjske muzejske dejavnosti. Na posnetku: Jože Dular (stoji) po podelitvi. (Foto: I. Zoran)

POTA IN STRAŽNIPOTA

Dežurni poročajo

PO VINO JE PRIŠEL - V času med 10. in 17. oktobrom je nekdo vlomil v zidnico Marije Kavsek z Rakovnika in ji iz dveh sodov odnesel 150 litrov vina.

VLOM V BARAKO - Tudi Jože Suštaršič iz Regerče vasi je prijavil vlom v barako, ki jo ima pri Češči vasi. Nekdo mu je odnesel škroplnico za trte, motiko in petrolejko.

PRED KINOM OB MOPED - 17. oktobra popoldne je bil ukraden moped, vreden 2.000 dinarjev, last Marjana Gačnika iz Sel pri Ratežu. Vozilo je stalo pred kinom Krka.

OSUMLJEN ŽABJEK - V noči na 19. oktober je nekdo na silo prišel v kurnik Uršule Povhe v Selih pri Straži. Vlomilec je odtrgal obešanko in iz kurnika odnesel 8 kokoši in 2 petelina. Domnevajo, da je perjad končala v loncih v Zabjeku.

TAT V LABODU - Majdi Cerar iz Gotne vasi je nekdo 19. oktobra zvečer med delom v tovarni Labod ukradel iz torbice 690 dinarjev. Torbica z denarjem je bila na delovni mizi.

VIDELI SO ROMKO - 24. oktobra je bilo Marti Kambič v Mirni peči iz dneve sobe ukradenih 1.000 dinarjev. Domači so se videli Romko, ki je bežala iz hiše. Vaščani so jo prijeli in poklicali miličnike. Bila je V. B. iz Zabjeka, z njo pa so bili še trije otroci, vendar ženska noče nič vedeti o tatvini.

DVE ŽENSKI STA BILI - 21. oktobra dopoldne je Francu Weisu v Gubčevi ulici iz stanovanja zmanjkalo 450 dinarjev. Domnevajo, da sta po denarju posegli dve ženski, ki sta takrat prosjačili.

V GRADU RAZBIJAL - 23. oktobra zvečer so črnomaljski miličniki pridržali 27-letnega Janeza Kočevarja iz Črnomlja, ker je v restavraciji Grad razbijal kozarce in pepelnike ter nadlegoval strežno osebo.

TA NEPAZLJIVOST BO DRAGA

23. oktobra po 18. uri je Sonja Berwanger iz Kamnika pripeljala z avtom do Dol. Boštana iz smeri Radeče, pri mirenem mostu pa je prevozila prometni znak, ki daje prednost vozilom z nasprotno smeri. Najprej je trčila v vogal hiše, nato pa še v avto Franja Pungerišča iz Sevnice, ki je pripeljal nasproti. Po izjavi voznice Berwangerjeve ta ni imel zasenčenih luči. Posledica vsega tega je bila: za eno uro zaprt promet, dokler niso odstranili razbitih avtomobilov, laže ranjena pa sta bila voznica Berwangerjeva in njena sopotnica Jože Goličnik in Jože Pevec.

Najtežja in najodgovornejša naloga sodnika v kazenskem postopku je ugotavljanje dejanskega stanja. Da bi sodnik lahko odločil o obtožbeni kazenski odgovornosti in da bi mu lahko

Odločitev v dvomu

izrekel pravično kazn, mora v postopku pravilno ugotoviti celo vrsto dejstev iz preteklosti in natančno rekonstruirati dogodek, o katerem sodi. Včasih pa se sodnik težko dokoplje do resnice o obstoju posameznih dejstev. Po vsestranski oceni rezultatov dokaznega postopka mu ostaja dvom o obstoju posameznega dejstva, ne more se odločiti, ali bi neko dejstvo smatral za dokazano ali ne. Za rešitev iz takšne situacije sta teorija in praksa kazenskega postopka našla načelo, imenovano: „in dubio pro reo“, ki je

TE DNI BO GOSTO! Ne samo v Novem mestu, tudi v drugih mestih Dolenjske, Bele krajine in Posavja bodo v teh dneh številna vozila zgostila promet. Svojci bodo prišli na pokopališča, priporočati pa jim je, naj se na cesti obnašajo tako, da prihodnje leto ne bo potrebno njim nositi rož za dan mrtvih. Posnetek je iz Šentjerneja, kjer imajo nekaj še posebno nevarnih točk. (Foto: R. Bačer)

Kradli nakraden denar

Franc Pate, ki je pozimi iz zadružne trgovine v Bršlinu odnesel 42.900 din, je razmetaval denar en sam dan in eno noč - Trije pajdaši so ga pomagali osušiti po hitrem postopku -

Preplah je nastal, ko je v noči na 25. februar 1976 iz predala pisalne mize zraven skladišča zadružne prodajalne v Bršlinu zmanjkal ves denar - 42900 dinarjev. Čeprav so trgovci sprva mislili, da gre le za potegavščino, ki si jo je privoščil kdo izmed bližnjih, in so krajo prijavili šele čez dva dni, je bil storilec kmalu znan. Franc Pate, 20-letni priučen elektroinstalater iz Potočne vasi, je namreč po lokalih metal zelene in rdeče bankovce, kot bi šlo za drobiž.

Zraven Pateta so prejšnji teden sedli na zatočno klop novomeškega okrožnega sodišča še trije drugi: Jože Rijavec, 23-letni skladiščni delavec iz Dol. Straže; Darko Trlep, 22-letni delavec iz Gor. Straže, in Rudi Kopar, 28-letni strojni tehnik iz Novega mesta.

Pate je takoj priznal, da je s kolom razbil spodnji del lesenih vrat, ki so zapirala zadružno prodajalno na dvoriščni strani in da se mu je zasmajalo, ko je odprl navaden predal in našel vrečici z denarjem. Ker je bil čez dva dni napovedan odhod k vojakom, je Pate brž našel družbo in se začel na veliko poslavljati.

Naletel je tudi na Rijavca, Trlepa in Koparja. Slednji je družbo vozil naokrog od lokala do lokala, od gostilne do gostilne. Vmes so šli k Patetu na stanovanje po denar in Rijavec je kolegu iz sukničja ukradel 11.000 dinarjev. Trlep je bil zraven in je vse videl, zato je takoj ob prihodu v Stražo zahteval: „Delila bova!“ Rijav-

plačeval tudi Kopar. Temu je vlomilec izročil 17.000 dinarjev z naročilom, naj plača nekaj zapiskov, preostanek pa naj mu vsak mesec pošilja k vojakom. Kopar pa je od zaupanega ukradenega denarja 12.200 din porabil zase.

Tako naj bi se dogodki odvijali glede na dokaze, s katerimi razpolaga sodišče, medtem ko obtoženci navajajo različne verzije. Edino Rijavec

ZATOČIŠČE AVTOMOBILISTOV - Sodobno urejena baza za tehnične preglede, optične meritve, pralnica in pisarna AMD na Otočcu je z vlečno službo vred med najbolj obiskanimi objekti v turistični sezoni. Ne mine dan, da ne bi prišel poziv: „Pridite na pomoč, avto razbit...“ (Foto: Bačer)

Če bi vozil počasneje...

Rajmund Sokolovič je odgovarjal za nesrečo s smrtnim izidom v bližini Pristave

Ko se je 29. novembra lani noč nagibala v jutro, je 23-letni Rajmund Sokolovič, papirničar iz Kostanjevice, vozil mercedes po cesti proti Krškemu. Na ravnem delu ceste, nedaleč od Pristave, je v megli vozil z zasenčenimi lučmi s hitrostjo okrog 60 do 75 km na uro. Pred prometnim znakom je na cesti videl nekaj ležati, vendar je šele čez nekaj trenutkov začel zavirati. Bilo je prepozno; kar je ležalo na cesti, je povozil.

To pa ni bila stvar, temveč človek, od alkohola omamljeni Alojz Oštr. Povoženi je dobil tako

hude poškodbe, da je še tisto jutro v bolnišnici umrl. Senat novomeškega okrožnega sodišča je ugotovil, da je bil nesreče delno kriv tudi umrl Oštr, hkrati pa menil, da bi se lahko Sokolovič karambolu izognil, če bi vozil malo počasneje in bolj pazljivo. Prisodili so mu 4 mesece zopora, pogojno za 1 leto.

Ubežnik s puško

Rom na begu je na Čatežu ukradel lovsko puško

Stane Bregar s Čateža je 20. oktobra opazil nekoga, ki je s puško naglo tekel proti Čateški gori. Bežečega moškega je videlo še več ljudi. Bregar je hitro ugotovil, da je puška zmanjkala iz njegove spalnice. Bregar je imel dve puški, ki sta bili tudi tega dne obešeni na zidu v spalnici. Vrata niso bila zaklenjena, tako se je tat prithotopil v sobo, snel puško s klina in naglo pobegnil. Ugotovili so, da je bil tat 39-letni Valentin Brajdič-Ljuti, doma iz naselja pri Hudejem, ki se že dalj časa klati in izmika zaporniki kazni. Iščo ga tudi trebanjsko sodišče.

POŽAR V SAMSKEM DOMU

21. oktobra okrog 13. ure je začelo goreti v tretjem nadstropju samskega doma SGP Pionir v Bršlinu. V sobi je zgorela postelja, ogenj pa je poškodoval tudi stene, tako da je škoda za najmanj 5.000 dinarjev. Ogenj je ogrožal celotno postelje, v katerem je 90 postelj in tudi zdravstvena postaja. Požar so udušili gasilci iz Novega mesta, ugotovili pa so, da je bil vzrok požara malomarno odvržena goreča vžgalica.

NA TLEH POVOŽEN

20. oktobra malo po 22. uri je Vinko Urbanc iz Gržeče vasi vozil kolo proti Kostanjevici in pri hiši številka 3 v Podlogu padel na tla. Domnevajo, da ni bil trezen. Ko je Urbanc ležal na cestišču, se je pripeljal na kolesu z motorjem Jože Mlakar iz Mladja in ga povozil. Hudo poškodovanega Urbanca so odpeljali v bolnišnico.

FIČKO JE ZGOREL

21. oktobra okrog 22. ure je Natalija Vodišek iz Krškega vozila osebni avto od Senovega proti Reštanju. V tem kraju pri hiši številka tri se je nenadoma vžgal motor avtomobila. Čeravno je voznica s tremi sopotniki vred skušala požar pogasiti z odejami, je bil trud zaman. Avto je popolnoma zgorel. Domnevajo, da je do ognja prišlo zaradi kratkega stika. Škodo cenijo na 20.000 dinarjev.

Nageljni naj bodo svarilo

Bogdan Koščak in Miro Brkić sta se ubila v prometni nesreči

Spet smo doživeli eno tistih nesreč, ki žalostno odjeknejo predvsem zato, ker sta bila dva mlada človeka iz lahkomišljenosti ob življenju. Ob starem mostičku pri Lešnici priča šopek svežih rdečih nageljniov s prižgano svečo, da je bil to kraj nesrečnega dogodka.

20. oktobra je 29-letni Bogdan Koščak z Drske vozil fičko po regionalni cesti od Otočca proti mestu. V Lešnici je prehitro zapeljal v ovinek in mu ni bil kos, zato je avto zdrsnil mimo ograje, podrl betonski smernik in dva droga prometnih znakov, nato pa se prevrnil pod cesto v potok, kjer je obstal na strehi v sicer plitvi vodi. Avto je povsem razbit.

Takoj sta bila mrtva voznik Bogdan Koščak in 17-letni sopotnik Miro Brkić iz okolice Tešlica, hudo poškodovanega 17-letnega Jožeta Kralja s Pristavice pri Šmarjeti in laže ranjenega Ranka Šakanoviča iz Novega mesta pa so prepeljali v bolnišnico.

Nesreča je bila posledica veselega popivanja po Novem mestu, ki se je zvečer s kavico končalo na Otočcu. Naj bi bil žalostni dogodek pri Lešnici vsaj resno svarilo drugim, da veseljačenje in avto ne gresta skupaj.

SPODRSNILO MU JE

19. oktobra popoldne se je hudo poškodoval 65-letni Jože Plut iz Petrove vasi pri Črnomlju. Plut je na skednju premetaval seno, na mokri deski pa mu je spodrsnilo in je padel okrog 4 metre globoko na beton. Hudo poškodovanega so prepeljali v bolnišnico.

KRONIKA NESREČ

POTOK: TIK PRED KRKO

19. oktobra zjutraj je Jože Jarc iz Podhoste vozil osebni avtomobil od Straže proti mestu, v ovinku pri Potoku pa je začel prehitovati avtomobil. Pri tem je zapeljal čez cestni rob, avto pa se je večkrat prevrnil proti strugi Krke in obstal nekaj metrov pred vodo na boku. Vozniku ni bilo nič, gmotne škode pa je za 8.000 dinarjev.

KANIŽARICA: OTROKA

ZADEL - 21. oktobra je 2-letni Branko Drenovec iz Kanižarice pešal z mamo od avtobusne postaje in sta hotela čez cesto. Prečkala sta tik za avtobusom, takrat pa je z vniške smeri pripeljal avtomobilist Branko Štajdoher iz Vel. Nerajca in kljub zaviranju otroka zadel. Poškodovanega Branka so odpeljali v bolnišnico.

PUŠČAVA: TRČIL V TOVORNJAK

Ljubljancan Milorad Panič je 21. oktobra popoldne s tovornjakom zavil na regionalno cesto, in ker je zavijanje trajalo dlje časa, je prišlo do trčenja. Iz smeri Trebnje je pripeljal v križišče z osebnim avtom Božidar Jurlič ter zadel tovornjak, tako da je škoda za 20.000 dinarjev.

MALI SLATNIK: SPET VOZ BREZ LUCI!

Jože Turk z Vel. Slatnika je 21. oktobra popoldne v mraku vodil vprego brez luči skozi Mali Slatnik. Ko je zavil na lokalno cesto, je iz novomeške smeri pripeljal avtomobilist Ivan Pavlič iz Črmošnjice in trčil v voz, naložen z drvmi. Škoda je za 4.000 dinarjev.

ČRNOMELJ: V MEGLI ZADEL

23. oktobra zjutraj je Peter Vidnjevič iz Črnomlja vozil osebni avtomobil po Kolodvorski ulici in v križišču z Ulico heroja Stariha zavil v levo, takrat pa se je naproti na kolesu pripeljal 13-letni Andrej Kopljan iz Črnomlja. Na kolesu ni imel luči, v jutranjem mraku in

RATEŽ: NEOSVETLJENA VPREGA

Franc Brulc iz Gor. Suhadola je 23. oktobra zvečer vozil osebni avto proti Šentjerneju, na Ratežu pa je pred seboj nenadoma opazil vprežni voz brez luči. Trčil je vanj in ga porinil v levo, pri nesreči pa je bil ranjen voznik vprege Franc Kostrevc z Rateža. Gmotne škode je za 6.000 dinarjev.

TRIBUČE: POŠKODOVAN MOPEDIST

24. oktobra ponoči se je Martin Zeljko iz Tribuč peljal na mopedu od Adlešič proti Črnomlju. Bila je gosta megla in slaba vidljivost. V ovinku je zapeljal v levo. Ker je ravno takrat pripeljal naproti z avtom Peter Črnič iz Bednja, je prišlo do trčenja, pri čemer se je Zeljko laže ranil. Škodo cenijo na 5.000 dinarjev.

ŠENTJERNE: PREHITRO V OVINEK

Ivan Bregar iz Šentjerneja je 23. oktobra zvečer izpred gostilne Lampe zapeljal osebni avto čez križišče na lokalno cesto. Ker pa je vozil prehitro, ovinka ni zmogel in je trčil v vogal hiše. Gmotne škode je za 8.000 din.

STREKLJEVEC: TRK MED SREČANJEM

Slavko Kambič iz Vavpce vasi je 24. oktobra popoldne vozil osebni avto od Strekljevca proti Semicu, naproti pa je pripeljal avtomobilist Martin Simonič iz Sel pri Vrčicah. Med srečanjem je prišlo do trčenja, nato je Kambičev avto zasukalo poprek, Simonič pa je z avtom zdrsnil čez cestni rob in se prevrnil po strmini. Voznik Simonič je bil laže ranjen, nekaj odrgnin pa je dobila tudi sopotnica v drugem avtu Anica Kambič. Cenijo, da je bilo za 25.000 din gmotne škode.

rašica

NAJVEČJE PODJETJE V EVROPI ZA IZDELAVO VRHNJIH PLETENIN

Tovarna pletenin „Rašica“ iz Ljubljane je danes v prizvodnji zaokrožena celota, saj oskrbuje z vrhnjimi pleteninami dojenčke, otroke, fante, dekleta, odrasle moške in ženske.

To je postala z združitvijo tovarne pletenin Beltinka iz

Beltincev, ki se je po združitvi z Rašico omejila na proizvodnjo pletenin za dojenčke in otroke.

Na ta način je „Rašica“ postala danes s 1.300 delovnimi ljudmi največje podjetje v Evropi za izdelavo vrhnjih pletenin. Omejitev za proizvodnjo za-

ključnega damskega, športnega, lovskega, otroškega programa in programa za dojenčke ter z dopolnitvijo široke izbire oblačil omogoča, da lahko vsak potrošnik najde v Jugoslaviji tisto, kar potrebuje.

Številna letošnja odlikovanja,

ki jih je prejela Rašica na sejmih v Ljubljani, Sarajevu, Zagrebu, Skopju, Leipzigu, Koelnu in drugod, pa tudi dejstvo, da je Rašica eno od redkih podjetij, ki ima svoje proizvode stalno prodane, potrjujejo, da so pletenine „Rašice“ kvalitetne in modne.

Še en dokaz za to je, da je „Rašica“ eno od redkih tovrstnih podjetij v Jugoslaviji, ki izvaža 30 odstotkov svojih izdelkov. Uspešno se je plasirala na najzahtevnejša tržišča sveta. Če temu dodamo še to, da je pred kratkim sklenila pogodbo

o dolgoročnem poslovno-tehničnem sodelovanju s firmo Textima iz Karl Marx Stada, na podlagi katere je Rašica postala priporočilna firma za ves svet, ne moremo dvomiti o modnosti in kvaliteti rašičkih pletenin.

ČLOVEK NAJ SE NAUČI VARČEVATI KO JE MLAD

Ljubljanska banka-podružnica Ljubljana-ekspozitura Grosuplje, katere predhodnica je bila Kreditna banka in hranilnica Ljubljana, posluje že od leta 1961, od tega tri leta v novih poslovnih prostorih. V zadnjih letih se je obseg poslovanja izredno povečal že zaradi izplačila osebnih dohodkov prek hranilnih knjižic. K temu je gotovo pripomogla tudi zainteresiranost občine in njena urbanistična oz. zazidalna ureditev, kar omogoča mladim družinam gradnjo stanovanjskih hiš ali nakup stanovanj.

Ekspozitura Grosuplje uresničuje svoj predmet poslovanja z opravljanjem poslov z občani, zato združuje v svojem poslovnem prostoru naslednje referate:

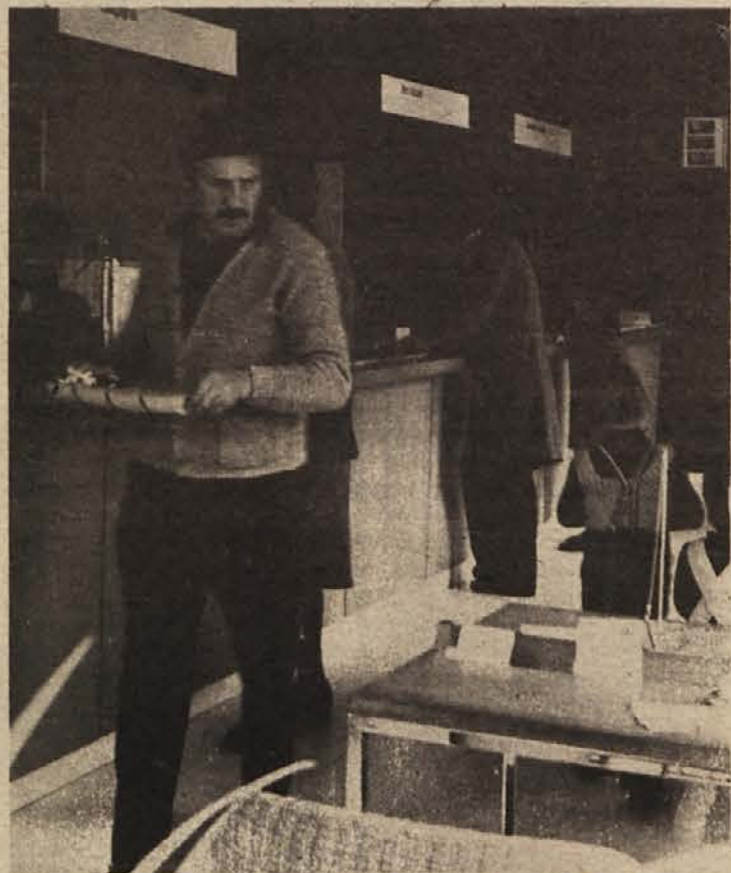
- hranilno službo dinarskih in deviznih sredstev,
- poslovanje prek dinarskih žiro in tekočih računov,
- potrošniško kreditiranje,
- stanovanjsko varčevanje in kreditiranje,
- menjalniško službo.

Seveda se večji del teh sredstev zbira na hranilnih vlogah, ki združujejo 9407 varčevalcev in predstavljajo 57 milj. Ndin sredstev ekspoziture.

Kot vse bančne enote tudi ekspozitura Grosuplje v zad-

njem času teži za pospešenim uvajanjem brezgotovinskega načina plačevanja in hkrati s tem z uporabo osebnih dohodkov prek tekočih računov. Tako banka omogoča občanom sodobnejše, hitreje in enostavnejše denarno poslovanje. S tekočimi računi želi prodreti zaradi velike obremenjenosti bančnih šalterjev, pa tudi poštinih. Občanu, ki se odloči za tekoči račun, ni treba čakati v dolgi vrsti za dvig gotovine, pač pa svoje obveznosti in storitve plačuje z limitiranimi čeki, oziroma pooblasti bančno enoto, da poravnava njegove redne mesečne izdatke. Prihranjena sredstva na tekočem računu se kot hranilne vloge na vpogled obrestujejo po 7,55-odst. obrestni meri. Kdor posluje s tekočim računom po namenu, za kar je odprt, torej za brezgotovinska plačila, mu poslovna enota, katere komitent je, na željo odobri posojilo v višini povprečnih mesečnih nakazil na tekoči račun (to se odobri največ za 6 mesecev).

Poslovanje s čeki ima vsekakor bodočnost, ker je praktično, posebno v času, ko pošte in banke ne poslujejo, oz. niso v bližini mesta plačila. Zbiranje sredstev na ta način bo pripomoglo pri kreditiranju gospo-

Tisti, ki varčuje že kot otrok, bo varčevalec tudi ko odraste

darskega razvoja, s čimer bo omogočen uspešnejši gospodarski napredek, kar je gotovo v korist vsakega občana. Zato postajajo ta sredstva vedno pomembnejši element, za katere zbiranje so po zvezni in republiški ustavi dolžne poslovne banke, saj so to sredstva, s katerimi računajo družbeni plani in ukrepi ekonomske politike.

V okviru ekspoziture posluje tudi dve šolski hranilnici;

mladinska na gimnaziji Josipa Jurčiča v Stični in pionirska na osnovni šoli Louisa Adamiča v Grosupljem. Te hranilnice predstavljajo banko v malem, poslovanje pa vodijo učenci pod vodstvom mentorja. Delo v šolskih hranilnicah spodbuja mladino k varčevanju in pravilnemu vrednotenju denarja. Šolske hranilnice se ustanavljajo zaradi napredne vzgoje in idejnega usmerjanja mladih, ki jih na ta način uvajamo v družbena dogajanja in samoupravne od-

nose. Tako se v mladem človeku oblikuje zavest, da mora smotno in načrtno razporejati svoje dohodke, da bi z njimi zadovoljil čim več svojih potreb.

Mesec oktober je mesec varčevanja in 31. oktober svetovni dan varčevanja. Zato LB vsako leto pripravi program oktobrskih akcij, predvsem po šolah:

- 6. okt. je bil zaključek natečaja medšolskega tekmovanja za najboljša literarna in likovna dela učencev osnovnih šol na temo „Zakaj varčujem?“

- 8. okt. je bil dan mladim varčevalcem pionirskih hranilnic z izletom in srečanjem z mladimi varčevalci Podružnice LB-Kočevje ter obiskom Žužemberka, Muljave in Baze 20;

- 12. okt. v kinu Union predstave za mlade varčevalce;

- 15. okt. seja sveta mentorjev pionirskih hranilnic ter razprava o programu LB za spodbujanje mladine k varčevanju;

- 25. okt. seja odbora

varčevalcev s temo „Uresničevanje načrta zbiranja sredstev“;

- 27. okt. sprejem uslužbencev šolskih hranilnic pri predsednikih občin;

- 28. okt. tiskovna konferenca z novinarji;

- zadnje dni meseca oktobra razdeljevanje drobnih daril varčevalcem, ki nas bodo te dni obiskali.

LB-podružnica Ljubljana in z njo ekspoziture bodo sodelovale z družbenopolitičnimi skupnostmi in njihovimi organi in ustvarjale pogoje za izvršitev nalog srednjeročnih načrtov zbiranja sredstev na svojih področjih tudi s širjenjem mreže poslovnih enot. Tako bo pred praznikom dneva republike otvoritev agencije v Ivančni gorici in v prihodnjem letu agencija v Vidmu-Dobrepoljah. S tem želimo približati banko občanu, izboljšati kvaliteto storitev in zagotoviti predvideni porast sredstev prebivalstva in predvideno višino kreditnega potenciala banke.

Gradbišče agencije Ljubljanske banke v Ivančni gorici

S

**PREDSTAVNIŠTVO
ZAVAROVALNICE SAVA
V GROSUPLJEM –
PONOVI KORAK K
PRIBLIŽEVANJU
ZAVAROVANJA OBČANOV**

Po končani otvoritvi je šef predstavnštva tov. Košmrlj Peter predal zastopnikom osnovnih šol Grosuplje in Šmarje Sap complete športne opreme kot znak priznanja obema šolama za uspešno akcijo nezgodnega zavarovanja vseh učencev

Minili sta dobri dve leti, odkar je bilo odprto predstavništvo Zavarovalnice Sava v Grosupljem. K temu koraku jih je vodilo dvoje: približati občanom zavarovanje in jim tako omogočiti, da si vse svoje zavarovalne zadeve urejajo v Grosupljem, in doseči bolj organizirano in hitrejše reševanje problemov. S takim načinom si bodo občane samo pridobili, pridobili bodo njihovo zaupanje in zastopnikom zavarovalnice omogočili, da bodo dosegali boljše rezultate.

Med drugim predstavništvo omogoča občanom Grosuplje, da lahko neposredno vplivajo na delo celotne zavarovalnice. Kolektiv Zavarovalnice Sava želi izpolnjevati naloge, ki so si jih naložili. Predvsem je za zavarovalnico pomembno, da je vključila v svoje upravljanje še več zavarovancev s tega območja in tudi družbenopolitične organe.

Zaradi izrednega napredka občine Grosuplje v zadnjih letih tako na industrijskem kot na kmetijskem področju, opravlja predstavništvo še posebno pomembno vlogo. Predstavništvo opravlja na svojem območju vse vrste zavarovanja, hkrati pa

nudi občanom vso potrebno pomoč in informacije.

Pred otvoritvijo predstavništva so morali občani opravljati zavarovalne zadeve v Ljubljani. Zdaj lahko vse to opravijo doma v Grosupljem. S tem pa se močno skrajša postopek, in občani hitreje dobijo škodo povrnjeno.

Ena izmed pomembnih dejavnosti Zavarovalnice Sava je tudi nezgodno zavarovanje šolskih otrok. Ne samo da zavarovalnica izplačuje zavarovalne vsote ob raznih nezgodah, ampak mladino vzgaja že od rane mladosti, da zna ceniti pomen zavarovanja tudi ko pride v zrele leta. Učenci, dijaki in študentje so zavarovani skozi vse šolsko leto in med počitnicami. Mladina je zaradi svoje neizkušenosti še bolj izpostavljena raznim nesrečam kot odrasli. Posledice pa so mnogokrat, žal, tako hude, da ne prizadenejo samo otrok, ampak tudi starše. Nesreče pa so vedno povezane z visokimi stroški zdravljenja ali celo hujših posledic.

Dokaz, kako tudi kmetje cenijo zavarovanje, je Franc Šeme, kmet iz Žalne, ki že od leta 1924, to je več kot 50 let, plačuje zavarovanje. Ves ta čas je ostal zvest zavarovalnici,

čeprav še ni imel škodnega primera. Tudi ko je predal kmetijo sinu, je zvestoba zavarovalnici ostala v Šemetovi družini. Še več. Zavarovanje so celo razširili.

Zavarovalne tradicije se že prenašajo iz roda v rod. Prav tako pa se iz roda v rod prenaša ime Zavarovalnica SAVA.

Šeme Franc, kmet iz Žalne, že 50 let plačuje zavarovalnino.

Predstavniki na zboru zavarovancev. Od leve proti desni: Marija Belin, Janez Tomšič, Janko Lapuž

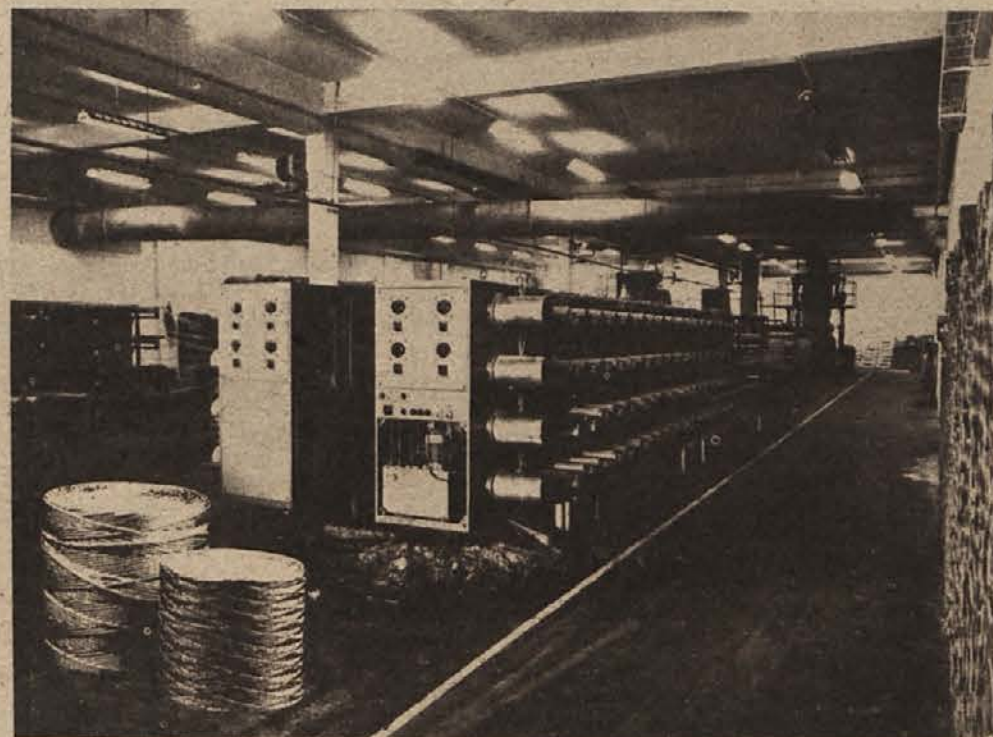
KOVINASTROJ

TOVARNA GOSTINSKE OPREME 61290 GROSUPLJE, ADAMIČEVA 36, telefon: (061) 771-411, TELEX 31-552

IZDELUJEMO, PROJEKTIRAMO, MONTIRAMO:

- toplotne kuhinjske elemente
- hladilne kuhinjske elemente
- nevtralne kuhinjske elemente
- kuhinjske stroje za potrebe gostinske dejavnosti, družbene prehrane, bolnic, otroškega varstva ter šol.

Vsi proizvodi so izdelani iz uvožene nerjaveče pločevine.

**TEKSTILNA TOVARNA
MOTVOZ IN PLATNO
61 290 GROSUPLJE, h.c.061 771311
SLOVENIJA - JUGOSLAVIJA**

IZDELUJEMO:

- kvalitetne polipropilenske tkanine za embaliranje izdelkov tekstilne, kemične in prehranske industrije,
- polipropilenske vreče sukljanke za krompir, čebulo in povrtnine ter gosto tkane vreče za moko, sladkor in razna semena,
- poleg motvozov in vrvi iz konoplje tudi motvoz in vrvi iz propilena.

Kot novi proizvod izdelujemo sintetično polipropilensko VEZIVO, ki nadomešča sisal vezivo. Glavne prednosti polipropilenskega VEZIVA pred vezivi iz naravnih vlaken so:

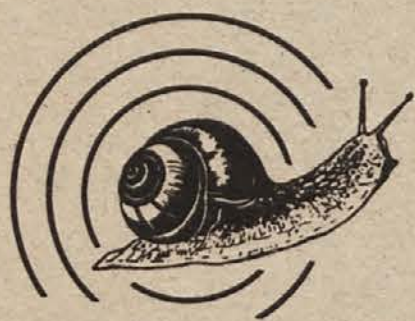
- gladka površina brez vozlov,
- zanesljivo in čvrsto vezanje bal,
- nemoteno delo mehanizma za vezanje,
- odpornost na vremenske vplive,
- nenevarno za domače živali,
- plesen ga ne napada,
- glodalci ga ne napadajo,
- cenejše od naravnih veziv.

30 LET SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE GROSUPLJE

- V TOZD SPLOŠNE GRADNJE izvajamo gradbena dela vseh vrst visokih in nizkih gradenj
- V TOZD KOVINSKO-LESNI OBRATI izdelujemo poleg kovinskih konstrukcij in lesnih izdelkov še lastne stroje in naprave:
- konzolna dvigala,
- posebej za gradbeništvo prilagojene krožne žage,
- transportne trakove različnih dolin,
- stojala za brušenje strojov,
- opažne mize,
- opažne nosilce za podpiranje stropnih plošč,
- prevozne teleskopske delovne odre.
- V TOZD PROJEKTIVNI BIRO izvajamo vse vrste projektov za visoke gradnje.

LET 30 LET

GOSTINSKO PODJETJE „POLŽEVO“ p.o. GROSUPLJE – Adamičeva 15. UPRAVA ☎ (061) 771-177, 771-100.

Z OBRATI:

- hotel na Polževem
- gostilna Grosupeljčan
- Adamičev hram
- gostilna „Pri mostu“
- gostilna „Majolika“, Šmarje
- gostilna „Na klančku“, Šentvid pri Stični
- gostilna „Brdavs“, Videm-Dobrepolje
- Pension, Ivančna gorica
- gostišče „Pri črpalki“, Ivančna gorica
- gostilna „Pod lipo“, Stična
- Bife-kegljišče, Grosuplje

SE PRIPOROČA ZA OBISK IN ČESTITA ZA OBČINSKI PRAZNIK!

NOVI PROIZVODNI PROSTORI TOZD SPLOŠNO MIZARSTVO GROSUPLJE

SPLOŠNO MIZARSTVO MG grosuplje

Razvojna pot Splošnega mizarstva seže v leto 1947. Do leta 1959 so bili poslovni prostori in stroji last zasebnika. Podjetje je imelo oboje le v najemu. Zato je razumljivo, da v tem obdobju ni bilo posebnih uspehov.

S pridobitvijo lastnih proizvodnih prostorov in z nabavo nekaj novih strojev so se razmere popravile. Pričeli so prevzemati tudi zahtevnejša dela.

Navezava poslovnih stikov s trgovskim podjetjem Lesnina iz Ljubljane jim je omogočila

hitrejši razvoj. Omejili so se na proizvodnjo notranje opreme za hotele, laboratorije in lekarne. Svoj večji uspeh so videli še v nadaljnjem posodabljanju in izpopolnjevanju.

O rekonstrukciji so pričeli razmišljati že leta 1970. Zaradi prevelikih stroškov so se odločili za dve fazi. Tako so konec 1971 pričeli graditi proizvodno dvorano strojnega obrata, skladiščne prostore ter nabavili nekaj najpotrebnejših strojev. V letu 1974 pa so z nabavo še nekaterih manjkajočih strojev

izpopolnili celotno tehnološko opremo.

Zaradi dolgoletnega dobrega sodelovanja s trgovskim podjetjem Lesnina se je Splošno mizarstvo združilo s tem podjetjem kot temeljna organizacija združenega dela. Po združitvi pa so izvršili drugo fazo rekonstrukcije in ponovno pridobili nove proizvodne prostore.

Razvijali in rastle so samorastniško. Zato pa znajo ceniti in spoštovati vse, kar so si ustvarili.

ČESTITA ZA OBČINSKI PRAZNIK IN SE PRIPOROČA!

IZVAJAMO INSTALACIJE:

- CENTRALNIH OGREVANJ
- VODOVODA,
- PLINA,
- PREZRAČEVANJA,
- STAVBNO KLEPARSTVO,
- IN IZOLACIJE!

ČESTITAMO VSEM OBČANOM ZA PRAZNIK IN SE PRIPOROČAMO.

Novoteks

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE NOVO MESTO!

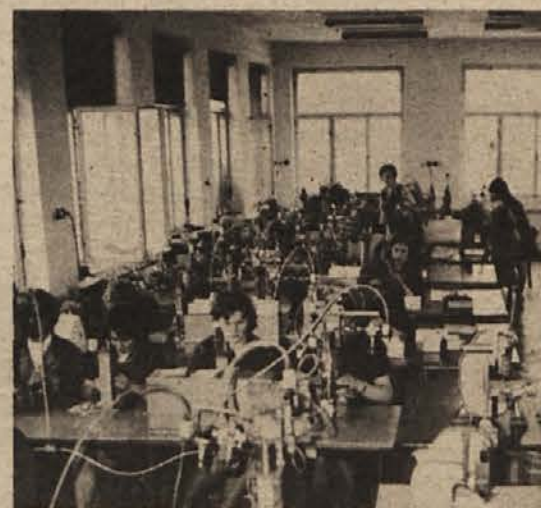

Iskra

TOZD TOVARNA UPOROV IN POTENCIOMETROV

ŠENTJERNEJ

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK!

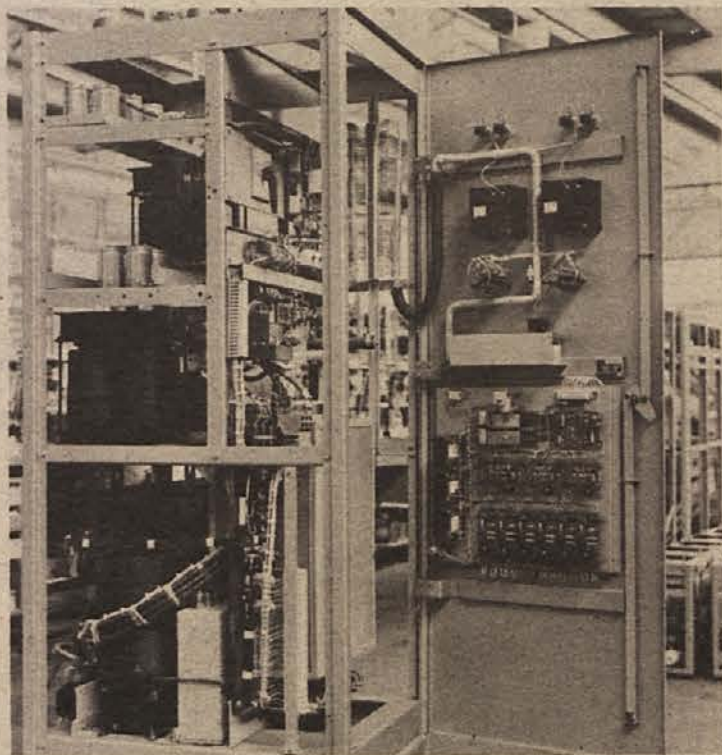

ISKRA

OSNOVA AVTOMATIKE NAPAJANJA IN ELEKTRONIKE

Iskra, tovarna napajalnih naprav – TOZD Iskra, Industrija za avtomatiko, predstavlja glavnega proizvajalca izdelkov obsežnega področja napajalnih naprav. Tako v lastnem srednjeročnem programu kot tudi v programu delovne organizacije Avtomatike predstavlja njena programska usmerjenost pomembno mesto. Zlasti je zelo jasno začrtano področje profesionalnih napajalnih naprav in sistemov, ki predstavljajo v bodoče tržno izredno konjunkturo ter proizvodno visoko akumulativne izdelke. Vloga Iskrinih napajalnih naprav in sistemov velja v srednjeročnem načrtu omenjati zlasti na področju infrastrukturnih objektov energetike in transporta, na področju telekomunikacij ter v drugih objektih investicijskega značaja.

Vsi pokazatelji (raziskave tržišča, kompleksni projekti) tržišča nakazujejo program, za katerega je značilen vse večji delež vložene znanja. S tem je jasno zastavljen cilj, da se iz prodaje posameznih naprav preide na prodajo sistemov oziroma inženiringov. Taka orientacija narekuje pojačanje razvojne projektivne in tudi marketing dejavnosti. Programsko usmeritev lahko razdelimo na štiri glavna področja:

– **Napajalni sistemi v telekomunikacijah** predstavljajo že sedaj pribl. 50 % proizvodnje in se zaenkrat tudi tehnično in tehnološko na najvišji ravni. Prav tako so bile na teh sistemih pridobljene prve izkušnje pristopa k inženiring dejavnosti.

– **Brezprekinitveni napajalni sistem** v energetiki in računalništvu je prav tako eden najperspektivnejših programov srednjeročnega obdobja. Potencialno tržišče je v izgradnji elektroenergetskega omrežja v Jugoslaviji in v transportu energije (plin, nafta). Še bolj perspektivno in otipljivo vlogo imajo ti sistemi v avtomatskem upravljanju procesov. Zavedati se je potrebno, da je danes procesna tehnika še dokaj malo prisotna v upravljanju industrijskih in ekonomskih procesov. Prav gotovo se na tem področju, gledano najbolj dolgoročno, odpirajo tudi najširše možnosti uporabe brezprekinitvenih napajalnih sistemov.

– **Napajalni sistemi v elektrokemiji** so že dolgoletni proizvodni program TOZD, zlasti

proizvodnja napajalnih naprav za galvanizacijo. Tudi na tem področju je v naslednjem obdobju orientacija na inženiring dejavnosti, ki bi obravnavala sisteme v elektro-kemijskih in tehnoloških procesih. V to področje lahko prištevamo tudi napajalne naprave za elektro-filtra. Odločni ukrepi naše družbe proti onesnaževanju okolja in tem cilju podrejena zakonodaja bo v srednjeročnem obdobju prav gotovo spodbudila domačo industrijo v reševanju problemov filtriranja plinov. Glede na to, da domača industrija še ne proizvaja napajalnih naprav za te namene, je prav gotovo potrebno takoj lotiti se tega področja, zlasti z raziskovalno razvojnega aspekta.

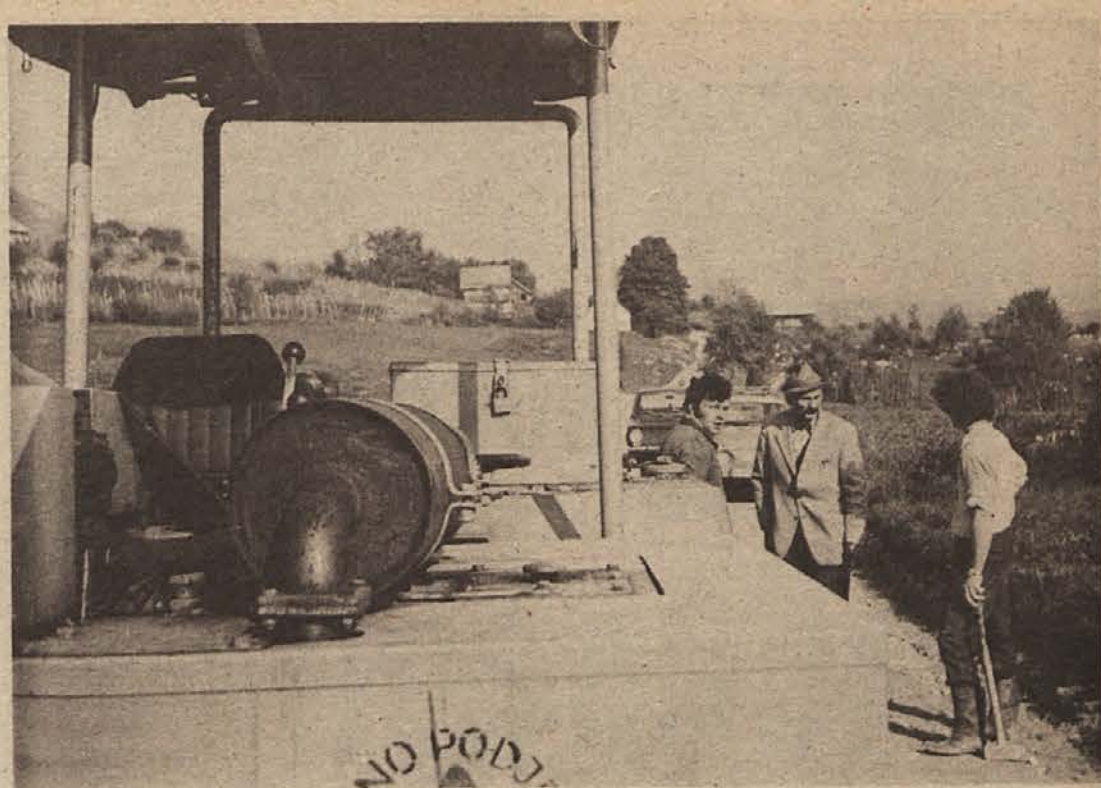
Najnovejše raziskave in tehnološki dosežki v svetu so dokazali, da je daleč najučinkovitejša zaščita proti koroziji uporaba električnega toka oziroma specialnih usmerniških naprav. Ta relativno mlada tehnika daje neslutene možnosti za zaščito podzemskih kablov, cevovodov, cistern ipd. Potrebno se je zavedati, da v reševanju takih interdisciplinarnih problemov ni dovolj samo usmernik, temveč sistem merilnih pretvornikov, avtomatske regulacije itd. Jasno je, da takšna dejavnost zahteva angažiranje projektive in ojačenje kadra tako v razvoju kot v projektivi.

– **Polnjenje baterij.** V svetu in tudi pri nas se povečuje poraba istosmerne energije, katere izvor je električni akumu-

lator. Zaradi pogojev dela in zlasti zaradi onesnaževanja okolja se in se bodo čedalje bolj uveljavljala avtonomna električna vozila. Tudi na tem področju ima TOZD Začrtano pot osvajanja sodobnih avtomatičnih polnilcev, katerih bistveni namen je ekonomizacija eksploatacije baterij (hitri postopki polnjenja).

– **Izdelki široke potrošnje.** Prav tako ima tovarna namen še nadalje pokrivati tržišče s komercialnim programom malih polnilcev baterij ter podobnih drugih izdelkov. To področje je sicer dokaj pomembno, vendar ob majhni akumulativnosti in ostri konkurenci na trgu ne more predstavljati tako pomembne vloge v srednjeročni orientaciji kot profesionalni program. Kljub temu pa določeni izdelki s tega področja zaradi dovršenosti in estetskega designa lahko predstavljajo pomembno postavko v izvozu na zahodna tržišča, medtem ko je profesionalni program zaradi ostre konkurence na zahodu primeren za izvoz na področje vzhodnih in ostalih držav tretjega sveta.

Navedene usmeritve terjajo radikalnih sprememb v organizaciji proizvodnje izdelkov, ki so visoko kvalitetni in profesionalnega značaja. Proizvodnjo bo treba v naslednjem obdobju podrediti cilju čim večje produktivnosti in kvalitete. Potrebno bo poiskati optimalno organizacijo delovnega procesa in povečati produktivnost in akumulacijo.

ZA BOLJŠE CESTNE POVEZAVE

V prizadevanju za boljšo cestno povezavo Novega mesta bo novomeško Cestno podjetje še v letošnjem letu pričelo graditi dva pomembna objekta.

Prvi tak objekt je gradnja in posodobitev ceste Novo mesto – Straža. V prvi fazi bodo zgradili odsek od Srebrnice do Potoka. Sodobna, 6 metrov široka cesta bo olajšala promet. Poleg osebnih vozil vozi vsak dan kar 64 avtobusov v obe smeri. Ta cesta predstavlja tudi povezavo s partizansko magistralo Soteska – Črnomelj. Druga pomembna pridobitev z moderno cesto pa je ta, da se bo prelepa dolina Krke vse bolj in bolj odprla sodobnim motoriziranim turistom.

V drugi fazi, in to v doglednem času, pa je gradnja odseka Novo mesto – Srebrnice s podvozom pod železniško progo v Kandiji in s popolnoma novo traso do Broda.

Vsa ta dela so v skladu z urbanističnim razvojem Novega mesta. Drugi pomembni objekt sta cestna priključka na levem in desnem bregu reke Krke na novi most v Ločni, ki ga bo Cestno podjetje gradilo v sodelovanju s SGP „Pionir“. Novi most bo odpravil prometno gnečo v starem mestnem jedru in prek starega mostu, ki je posebno ob prometnih konicah nevarna.

Slaba dva meseca nas loči od koledarske zime. V Cestnem podjetju se zavedajo, da jih muhasto vreme ne sme dobiti nepripravljene. Zato se že sedaj pripravljajo na zimsko vzdrževanje cest, da se bomo lahko varno vozili.

OPEKARNA ZALOG • NOVO MESTO p. o.

TEL. 21403, 22291 • P.P. 10 • ŽEL. POSTAJA NOVO MESTO

Kot proizvajalci opečnih izdelkov z dolgoletno tradicijo, smo usmerjali naša prizadevanja predvsem k vam, ki si sami rešujete svoj stanovanjski problem. Zato pri uporabi naših izdelkov ne potrebujete toliko malte, betona in dragocenega časa.

Da pa vam še olajšamo gradnjo in zmanjšamo stroške pri opazih, vam omogočamo dobavo montažnega stropa MAP ter okenskih in vratnih preklad.

Prinesite s seboj načrt; kar potrebujete, izračunamo mi!

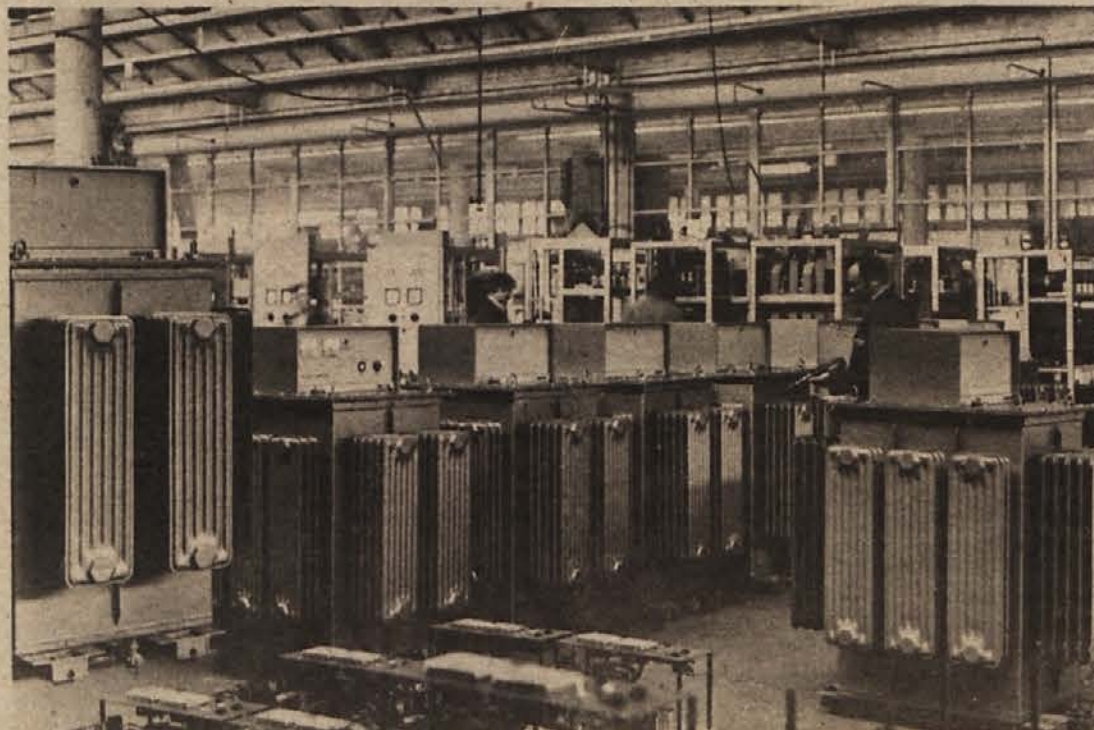
Ni vam potrebno biti v zadregi zaradi razkladanja opeke. Ob naročilu zahtevajte paketirane izdelke, prevoz z razkladalno napravo in opeka bo na vašem gradbišču ob dogovorjenem času!

Gradnja ni poceni, zato vam pri nabavi opečnih izdelkov nudimo tudi potrošniški kredit!

Ko razmišljate o gradnji, pomnite:

OPEČNI ZID – ZDRAVO STANOVANJE

OB OBČINSKEM PRAZNIKU VAM ČESTITA
KOLEKTIV OPEKARNE ZALOG

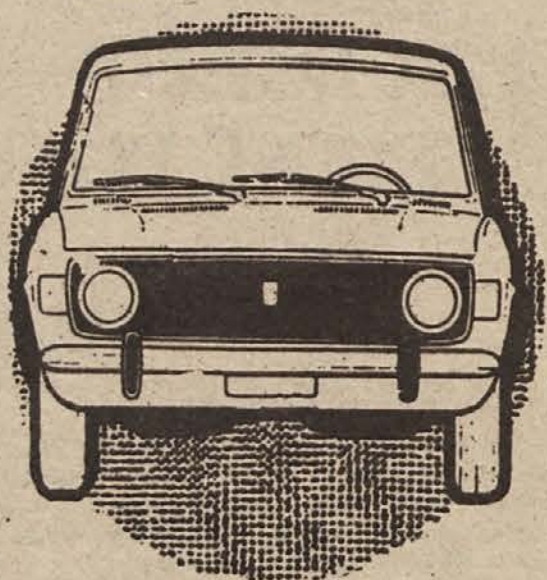

NOVOTEHNA

NOVO MESTO

PRODAJAMO VOZILA

ZASTAVA

PRIPOROČAMO SE IN ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

agrotehnika **TOZD PROIZVODNJA BREŽICE**
L J U B L J A N A o. s. o.

- motorne kosilnice s priključki
- trosilci umetnega gnoja
- kultivatorji
- obračalniki za seno (sonce)

ČESTITAMO ZA PRAZNIK!

Instalacijsko podjetje

Novomontaža

Opravljamo vse vrste elektroinstalacij, vodovodne in toplotne izolacije, kleparska dela, instalacije strelvodov, termoizolacije, montaža transformatorskih postaj do 20 KW, ter popravila TV in radio aparatov.

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE IN SE PRIPOROČAMO!

Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, p. o.
68000 Novo mesto

VODNOGOSPODARSKO PODJETJE NOVO MESTO ŽELI ZA OBČINSKI PRAZNIK POSLOVNIM PARTNERJEM IN DELOVNIM LJUDEM OBČINE NOVO MESTO MNOGO DELOVNIH USPEHOV.

PREVOZ BREŽICE

Priporočamo naše prevozne storitve in čestitamo za brežiški občinski praznik!

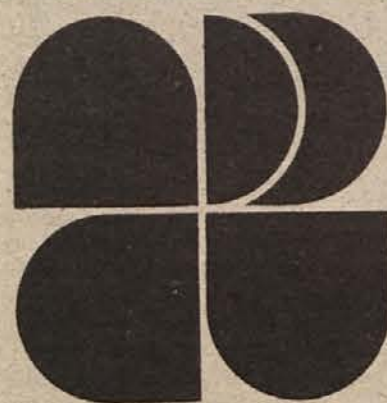
Čestitamo
za
občinski praznik

Gozdno gospodarstvo

NOVO MESTO

Za praznik občine Novo mesto vsem občanom iskreno čestitamo!

trgovsko podjetje na debelo in drobno novo mesto

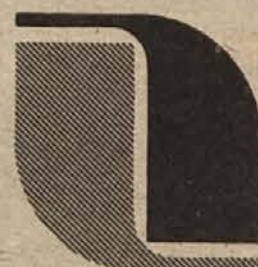
dolenjka

čestitamo ob prazniku občine **NOVO MESTO**

novoles

uniles

novoles

Svojim cenjenim odjemalcem priporoča bogato izbiro kvalitetnih proizvodov:

- stilno pohištvo za opremo vseh stanovanjskih prostorov
- spalnice v moderni izvedbi
- velik izbor gugalnikov
- acrylno steklo in izdelki iz acryla
- vezane plošče
- rezan les
- obodi za predale

Vsem priporočamo, da obiščete našo trgovino v Straži in se prepričate o kvaliteti in asortimanu, ki vam ga nudimo.

ZA PRAZNIK OBČINE
ČESTITAMO VSEM OBCANOM!

jugobanka
kreditna banka koper
kreditna banka maribor
ljubljska banka

v oktobru sije sonce, ki greje
pozimi

delo

ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK IN PRIPO-
ROČAMO NASE IZDELKE!

Trgovsko-gostinsko podjetje na veliko in malo

POSAVJE BREŽICE

- trgovski mreži priporočamo nakup blaga v skladiščih TOZD TRGOVINE NA VELIKO
- potrošnikom pa nakup v dobro založenih poslovalnicah TOZD TRGOVINE NA MALO
- V TOZD GOSTINSTVO boste vedno prijazno postreženi

ZA PRAZNIK OBČINE ČESTITAMO VSEM OBČANOM!

AVTOPROMET, GOSTINSTVO IN TURIZEM

Gorjanci

NOVO MESTO - STRAŽA

PRIPOROČAMO GOSTINSKE IN PREVOZNE STORITVE

ZA PRAZNIK ČESTITAMO

*PAULINOVA PRATIKA
1977*

LICITACIJA!

SGP „ZIDAR“, KOČEVJE, n.sol.o.

razpisuje po sklepu DS

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. tovorni avto TATRA - kiper
2. vibropreša BELT
3. žerjav POHORC
4. gradbeno dvigalo SKIP GD-2
5. bager RD - 350 S

Licitacija bo dne 5. 11. 1976 ob 8. uri v TOZD Strojni obrati, Kočevje, Kolodvorska ul: 16. Prednost licitacije imajo delovne organizacije oziroma TOZD. Ogljed navedenih osnovnih sredstev je možen vsak dan od 6. do 14. ure.

PROSTO
DELOVNO
MESTO

ZAVOD ZA IZOBRA-
ŽEVANJE KADROV
IN PRODUKTIVNOST
DELA NOVO MESTO

razpisuje prosto de-
lovno mesto

SNAŽILKE

Prošnje prejemamo vsak dan
od 7. do 14. ure. Razpis
velja do zasedbe delovnega
mesta.

VOZNIKI!

ZAŠČITITE SVOJE
VOZILO PRED KORO-
ZIJO. ZUNANJI IN
NOTRANJI PREMAZ Z
„VALVOLINE TECT-
YLOM“ VAM OPRAVI

PETER PERDEC

AVTOMEHANIČAR
POD TRŠKO GORO 90,
TELEFON 068-22-372
GARANCIJA ZA
OPRAVLJENO DELO!

TECTYL CENTER

PROSTO DELOVNO MESTO!

TOBAČNA TOVARNA LJUBLJANA,
TOZD TOBAK
o.sub.o., Ljubljana,
Tobačna ul. 5,

objavlja
prosto delovno mesto

PRODAJALCA V BREŽICAH

Pogoj: KV delavec trgovske stroke
Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
poskusno delo 2 meseca.
Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi naj
kandidati pošljejo na upravo poslovne enote Krško, Cesta
krških žrtev 20, v 10 dneh po objavi.

PROSTA DELOVNA MESTA!

OSNOVNA ŠOLA V METLIKI

razpisuje prosti delovni mesti:

1. TAJNICE SOLE

Nastop dela takoj ali po dogovoru

Pogoj:

končana administrativna ali njej sorodna šola.

2. UČITELJA MATEMATIKE (IN FIZIKE)

Nastop dela takoj, s 1. 2. 1977 ali po dogovoru.

Na razpolago takoj vseljivo novo dvosobno stanovanje.

Pogoj:

končana višja ali visoka šola ustrezne smeri.

Prijave sprejemamo 8 dni po objavi razpisa.

DOLENJSKI LIST

vsak četrtek 150.000 bralcev

S

Odbor za medsebojna razmerja
Zavarovalnice Sava
- poslovna enota
Novo mesto

objavlja

naslednji prosti delovni mesti:

1. SNEMALEC RIZIKOV
2. SPECIALNI PRODUCENT za življenjska zavarovanja za območje občine Novo mesto.

Pogoji:

Pod 1: višja šolska izobrazba in 3 leta delovnih izkušenj,
odslužen kadrovski rok;

Pod 2: srednja šolska izobrazba ali končana osnovna šola in
odslužen kadrovski rok.

Za delovno mesto snemalca rizikov je določeno dvomesečno
poskusno delo, a za delovno mesto specialnega producenta
za življenjska zavarovanja trimesečno poskusno delo.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih
pogojev vložijo kandidati v 15 dneh po objavi na Odbor za
medsebojna razmerja Zavarovalnice SAVA - PE Novo
mesto.

poiščite ga
na
prodajnem
mestu

pivovarna **laško**

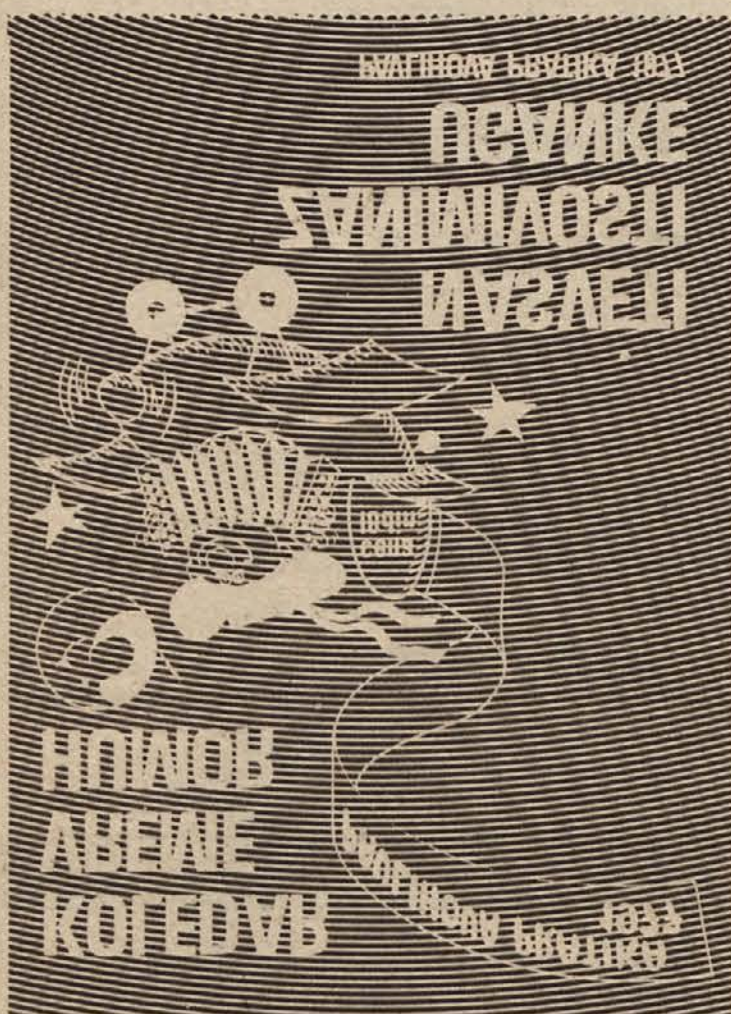
**KOLEDAR
VREME
HUMOR**

**PAULINOVA PRATIKA
1977**

**NASVETI
ZANIMIVOSTI
UGANKE**

PAULINOVA PRATIKA 1977

PROSTO DELOVNO MESTO!

**DELOVNA SKUPNOST
SKUPNIH SLUŽB GG BREŽICE**

objavlja prosto delovno mesto

PROGRAMER – DISPEČER.

V pošteve za zasedbo tega delovnega mesta pridejo:

- 1) kandidati z dokončano srednjo šolo in tečajem programskega jezika COBOL in
- 2) kandidati, ki nimajo tega tečaja, pa so pripravljene tak tečaj uspešno končati, kar je pogoj za zasedbo tega delovnega mesta.

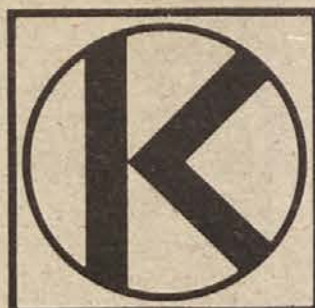
Prijave sprejema splošno-kadrovska služba GG Brežice.
Rok prijav 10 dni po objavi.

RAZPIS

IGM „SAVA“, KRŠKO
odbor za medsebojna razmerja
objavlja prosto delovno mesto

TAJNICE
za DE projektivni biro.

Pogoj: dobro znanje slovenščine in strojepisja (v pretežnem delu pisanje predračunov in predizmer ter pomoč pri kopiranju); 3-mesečno poskusno delo.
Kandidati bodo opravljali predhodni preizkus znanja. Nastop dela takoj. Stanovanja nimamo.
Pismene prijave z navedbo dosedanjih zaposlitev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: IGM „SAVA“, Krško, Gasilska 4.

farmacevtika
kemija
kozmetika
zdravilišča

KRKA n.sol.o. Novo mesto

SVET SKLADA KRKINIH NAGRAD

**razpisuje
NAGRADO KRKE
za leto 1977**

za dijake srednjih šol z geografskega področja Dolenjske

Namen nagrade KRKE je spodbuditi dijake k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu.

A. TEME:

1. Šege in narodni običaji na Dolenjskem
2. Neznano partizansko leposlovje
3. Narodno blago v mojem kraju
4. Upodabljalna umetnost na Dolenjskem
5. Kako si zamišljam kulturno dejavnost v Novem mestu?
6. Dolenjski Romi
7. Sodoben način poslovne korespondence
8. Izolacije oziroma sinteze biološko aktivnih spojin
9. Mlini in jezovi ob Krki
10. Stanje ribjega zaroda v Krki
11. Potok Radulja in življenje ob njem

B. POGOJI:

Na razpis se lahko prijavijo dijaki srednjih šol z geografskega področja Dolenjske. V nalogi morajo biti navedeni viri in uporabljena literatura, naloge morajo biti tipkane in vezane. Kandidati morajo poslati svoje naloge v 3 izvodih najkasneje do 5. aprila 1977 na naslov: „KRKA“, farmacevtika, kemija, kozmetika, zdravilišča – 68000 Novo mesto, Cesta herojev 45 (za Sklad Krkinih nagrad).

Materialne stroške v zvezi z nalogami bomo na osnovi predhodnih dogovorov nagrajencem povrnili, če bodo naloge izdelali posebej za razpis.

Nenagrajene naloge lahko Svet sklada Krkinih nagrad odkupi.

Prosimo vse kandidate, ki se želijo odzvati razpisu, da se predhodno povežejo s Svetom sklada Krkinih nagrad zaradi podrobnejših informacij, opredelitve naloge in eventualne mentorske pomoči.

Nagrajene naloge so last organizacije združenega dela. Avtor ima pravico, da nalogo objavi, mora pa obvezno navesti, da je bila naloga najrajena z nagrado KRKE.

C. NAGRADE:

Višina nagrad:

1. nagrada	= 2.000 din
2. nagrada	= 1.800 din
3. nagrada	= 1.600 din

Slavnostna podelitev KRKINIH NAGRAD bo v aprilu ali maju 1977. leta.

sodobno oblečeni
v izdelkih

labod

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega ljubelega sinčka, vnuka in nečaka

**SLAVČKA
PAVLINA**

z Velikega Slatnika 18 pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo zdravniškemu osebju Novo mesto, kolektivu Industrije obutve Novo mesto, osnovni šoli Mali Slatnik, osnovni šoli Katja Rupena, vsem sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste ga spremlili na njegovi zadnji poti in mu darovali cvetje. Iskrena hvala tudi župniku za opravljeni obred. Posebno se zahvaljujemo tudi družini Mastnak.

Se enkrat najlepša hvala vsem!

Neutolažljivi: mamica, ati, mama, ata, teta Martina, stric Franc, Marjan, Janez z družinami ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 29. letu starosti tragično in za vedno zapustil naš skrbni, dobri in ljubljani mož, očka, sin, brat, stric

**BOGDAN
KOŠČAK**

z Drske, blok 46, Novo mesto.

Pokopali smo ga 23. oktobra 1976 v Šmihelu. Zahvaljujemo se vsem sosedom, ki so nam stali ob strani v teh težkih trenutkih, njegovim prijateljem, ki so ga spremlili na njegovi mnogo prerani zadnji poti, vsem, ki so mu darovali vence in cvetje. Hvala kolektivu IMV, Labodu, in Cestnemu podjetju. Iskrena hvala pevcem, tov. Doku Petakoviču iz IMV za poslovilne besede ter župniku za opravljeni obred. Dragi Bogdan, za vedno boš ostal v naših srcih, nepozabljeni, ljubljani Bogdan.

Neutolažljivi: žena Marija, hčerka Tamara, sestra, mama, oče in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je nenadoma in za vedno zapustil naš skrbni in ljubi mož, oče, sin, brat in stric

**ALOJZ
ZUPAN**

iz Dola pri Šmarjeti

iskreno se zahvaljujemo vsem vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste mu darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje in ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se podjetju IMV za podarjena venca, podjetju Labod za podarjeni venci in denarno pomoč ter osnovni šoli Šmarjeta. Posebno se zahvaljujemo Albinu Debevcu za takojšnjo pomoč, bolnici Petra Držaja v Ljubljani, splošni bolnici Novo mesto, župniku za opravljeni obred in drugim.

Se enkrat vsem najlepša hvala!

Žalujoči: žena Ana, otroci Lojzka, Branka, Janez in Lojzek, mama, sestra Ivanka in brat Franci z družinama, brat Janez z ženo ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

V 77. letu nas je po hudem trpljenju za vedno zapustila naša dobra mama, sestra, teta, stara mama ter botra

FRANČIŠKA MARINČIČ

roj. Glavan iz Rebri pri Žužemberku

Zahvaljujemo se sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so se zadnjikrat poslovili od naše mame in ji darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Še posebno se zahvaljujemo podjetjem Iskra Žužemberk, TSP Novoles Straža, dr. Kocutarju za lajšanje trpljenja, pevcem in župniku za lep pogrebni obred in poslovilne besede. Prav vsem iskrena hvala.

Žalujoči: otroci Micka, Rezka, Pavla, Kristina, Francka z družinami, Angela z možem ter Anica, sestre in vse drugo sorodstvo.

Reber, Žužemberk, Straža, Dobrepolje, Dobrnič, Novo mesto, Ljubljana, Sela-Sumberk, 21. oktobra 1976.

Marinka izpod Gorjancev

Ob trdem kmečkem delu med najboljšimi v gimnaziji in prva na zveznem tekmovanju v ruščini

Blagor Povšetovi mami! Morda se ob neprekinjenem kmečkem delavniku tam v odročni Hrušici niti ne zaveda, da ji zavida prenekatera mama v mestu. Zavida za voljo hčerke, dijakinje IV. letnika novomeške gimnazije, ki je morala od otroških let dati prednost opravljanju na poljih, na domačiji, šele potem je bil na vrsti študij. Navzlic temu je bila že na stopiški osnovni šoli odličnjakinja, med najboljšimi je na gimnaziji.

Dekle je skromno, pa bolehno od prevelikih naporov. Ne samo da je poleg ostalih dveh Povšetovih

sem se v glasbeni šoli učila klavir in kitaro.

Marinka Povše ima po besedah prof. Severja izreden talent za jezike. Bila je med tremi najboljšimi na republiškem tekmovanju v ruščini, pa tudi na zveznem tekmovanju v Beogradu si je v znanju priborila prvo mesto. Za nagrado je dobila brezplačno potovanje v Sovjetsko zvezo.

— Kaj vam bo s tega potovanja za vselej ostalo v spominu?

„Bilo je enkratno, izredno doživetje! V skupini osmih najboljših dijakov iz vse države sem iz Beograda z vlakom potovala do Moskve, od tam pa z letalom v Kijev in Rigo. Med mnogimi neizbirnimi vtisi so me najbolj prevzeli Leninov mavzolej in Kremelj pa sinje kupole na ruskih cerkvah. Program je bil precej natrpan in doživetij toliko, da jih v spominu šele zdaj urejam.“

— Ste se srečali tudi z ruskimi vrstniki? Kaj sodite o njih?

„Ljudje so izredno prijazni, gostoljubni, posebno študentje. Z njimi smo imeli prijateljsko srečanje v Domu prijateljstva v Moskvi in spoznali smo več ruskih visokošolcev, ki študirajo naše jezike. Tudi univerza Lomonosova je doživetje, ob katerem sem bila osupla.“

— Po vsem tem najbrž ni težko uganiti, da se boste po gimnaziji odločili za študij ruskega jezika, mar ne?

„Tako je. Profesor Sever me je znal navdušiti za ta jezik, in čeprav sem dosegla na tekmovanju uspeh, imam občutek, da sem šele na začetku poti, da nič ne znam...“

Stavila bi, da bo krhko dekle Marinka izpod Gorjancev že v nekaj letih profesorica.

RIA BAČER

otrok na kmetiji zalegla za težka, tudi pogoje za šolanje je imela vsa leta izredno težke.

„Vstajam ob štirih zjutraj, ker moram ob pol petih od doma, da pravočasno prepeščajim dobrih dvajset minut do avtobusa, s katerim se vsak dan peljem v mesto. Domov pridem okrog 16. ure popoldne. Letos, ko sem pred maturo, me doma oproščajo marsikaterega dela, da imam več časa za učenje, prej pa sem morala vedno najprej na njivo, v hlev, po drugih opravilih in šele zvečer sem lahko sedla h knjigam. Do lanskega leta sem hodila dvakrat na teden tudi popoldne v mesto, ker

Niso pozabljeni

Drugo srečanje starostnikov povsem uspelo

V petek, 22. oktobra popoldne, je bilo v prostorih osnovne šole „Katja Rupena“ v Novem mestu srečanje starostnikov s področja mestne krajevne skupnosti—desni breg. Od 180 vabljenih se je prijetnega snidenja udeležila le polovica starostnikov, vendar so bili ti na moč zadovoljni s pozornostjo, ki so je bili deležni.

Ob izredno lepo okrašenih mizah so najprej poslušali pozdravni nagovor Rudija Hrovatina, predsednika krajevne skupnosti, zatem pa so gostom pripravili program cimbani iz vrtca, učenci osnovne šole in pevski zbor Društva upokojencev. Za organizirano snidenje starostnikov, ki je bilo v mestu že drugič pripravljeno, se je v imenu povabljenih toplo zahvalila upokojena učiteljica Hedvika Schweiger.

PRIJETNO POPOLDNE ZA NAJSTAREJŠE — Center za socialno delo je v sodelovanju s krajevno skupnostjo in drugimi pripravil občanom dela Novega mesta snidenje s kulturnim programom, ki je bilo v prostorih osnovne šole Katja Rupena. Da se ob občinskem prazniku ne bi čutili pozabljeni! (Foto: R. Bačer)

Prepotreben denar ostaja v banki

Na eni strani manjka stanovanj, na drugi ostajajo krediti za gradnje neizkoriščeni — Največ ovir je pri graditvi blokov na podeželju, ker je komunalno urejanje terena sila drago in težavno

21. oktobra je skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti v Novem mestu sprejela poročilo o delu v minulem obdobju, hkrati pa osvojila načrt stanovanjske graditve in gospodarjenja s stanovanjskih skladom v občini do leta 1980.

Delegati vseh zborov so se strinjali z besedami tajnika Juleta Šterna, ki je v uvodnih besedah med drugim dejal: „V novem načinu organiziranja se še lovimo, nismo se še znašli. Prehod na oblikovanje cen na osnovi dogovarjanja je novost, ki se ji tudi šele privajamo.“

O ugotovitvi, da je v prvem letu srednjeročnega programa že trimesečni zaostanek pri graditvi stanovanj, največ zaradi težke in dolge poti pri pridobitvi lokacije, pa tudi

Še zadnji sunek

Vozili bi se po lepem, prispevajo pa ne

Do 19. oktobra se je v novomeški občini nabralo 37,315.663 dinarjev posojila za ceste, kar je 34,6 odst. več, kot bo šlo za skupne potrebe v republiki. Vpisniki imajo še deset dni časa, da se izkažejo. Doslej je 18.445 občanov iz lastnih dohodkov vpisalo za več kot 30 milijonov dinarjev posojil. V krajevnih skupnostih je bilo pri 1.493 vpisanih zbranega malo manj kot 2 milijona dinarjev posojila, pri 24 vpisanih — organizacijah združenega dela pa se je v ta sklad nateklo dobrih 5 milijonov dinarjev.

Se pred zaključkom akcije lahko ugotovimo lep uspeh, predvsem če imamo v mislih le številke. Malo manj razveseljuje pa je ugotovitev, da še precej občanov ni nič dalo in da imamo tudi organizacije združenega dela, ki stoje ob strani. Ni jih veliko, ampak so!

zaradi težav pri komunalnem urejanju, je skupščina ukrepala. Ker se je tudi oblikovanje cen v družbeno usmerjeni gradnji močno zavleklo, so bila po tretjem natečaju odobrena posojila le za gradnjo zasebnih hiš, za komunalno urejanje stavbnih zemljišč ter za razne rekonstrukcije. Ostalo pa je še precej sredstev nerazdeljenih, in da ne bi denar čakal v banki brez koristi, se je skupščina odločila za ponoven razpis posojil. Za nakup družbeno najemnih stanovanj bodo razpisali 4.500.000 dinarjev kredita, medtem ko bo za gradnjo zasebnih hiš na razpolago še 1.361.500 dinarjev. Prav tako so se odločili za razveseljivo novost v prilo delavcem, zaposlenim pri zasebnih obrtnikih: tudi ti

se bodo lahko udeležili natečajev, kar jim je bilo doslej onemogočeno. Natečaja za kredit, namenjenega družbeno usmerjeni gradnji, se bodo po novem lahko udeležile tudi organizacije združenega dela, ki imajo svoje enote zunaj občine, pa tudi združujejo svoja sredstva za stanovanjsko gradnjo. Upati je le, da se bodo pri tem držali razumnih okvirov, sicer bi lahko prišlo do prevelikega odliva sredstev iz domače občine. Neizkoriščena sredstva, ki čakajo družbeno gradnjo na podeželju, pa bodo začasno obračali v mestu. Poudariti je treba, da zaradi tega gradnja blokovskih stanovanj v manjših centrih ne bo prav nič prikrajšana. Nasprotno, poudarili so, da bo treba premostiti težave, ki zdaj ovirajo večji razmah družbeno usmerjene gradnje zunaj mesta. Pobuda za take gradnje pa mora priti od krajanov.

Kot slabo stran pri dosedanjem

delu so na skupščini omenili neuskladenost programov stanovanjske izgradnje med posameznimi SIS in to, da doslej ni bilo meril, včasih pa tudi ne razumevanja, da bi pri dajanju posojil pomislili tudi na Rome. Zanje in pa za prizadete v elementarnih nesrečah bo potrebno v prihodnje več čuta, ki mu pravimo — človečnost.

delu so na skupščini omenili neuskladenost programov stanovanjske izgradnje med posameznimi SIS in to, da doslej ni bilo meril, včasih pa tudi ne razumevanja, da bi pri dajanju posojil pomislili tudi na Rome. Zanje in pa za prizadete v elementarnih nesrečah bo potrebno v prihodnje več čuta, ki mu pravimo — človečnost.

IZKAŽIMO ČAST!

Na dan mrtvih, 1. novembra, bodo žalne komemoracije na vseh treh večjih pokopališčih novomeške občine. V Šmihelu bo svečanost, ki jo organizira Zveza borcev, ob 8.30, na ločenskem pokopališču bo komemoracija ob 9.30, v Žužemberku pa ob 11. uri.

V novomeški občini je še 119 stanovanjskih hiš tako rekoč v brezvladju. Nimajo hišnih svetov, čeravno bi jih po veljavnih določilih samo-

sadov. Šli so še dlje, na prisilo, prav tako z malo uspeha. Odločili so se namreč, da v blokih, kjer ni organov upravljanja, tudi ne

še niso samoupravno organizirani, je prav gotovo tudi več komunistov. Zdaj naj se v svojih sredinah izkažejo z delovanjem — priložnost je lepa! Pa je tudi dolžnost.

Delati v hišnem svetu je morda za marsikoga premalo, ni dovolj ugledna funkcija itd. Pa imamo ravno v Novem mestu nekaj primerov, ko so iz članov hišnih svetov čez leta zrasli funkcionarji v občinskem merilu. Morda bi kazalo tudi uporabiti besedo nevhvaležnost. Ko je kdo lepo stanovanje dobi od družbe, delovne organizacije ali celo solidarnostno, ga ne briga več celi svet. Ta lastnost nikomur ni v čast.

RIA BAČER

Ne zlepa ne zgrda

upravne organiziranosti morali imeti. Ustanavljanje hišnih svetov se sploh vleče kot jara kača. Doslej dela 86 hišnih svetov, 15 skupnih hišnih svetov in 14 zborov stanovalcev, drugod kar čakajo.

Ze julija je po politični plati podprla akcijo samoupravne stanovanjske skupnosti tudi Socialistična zveza, a prav tako ni dala dosti

morejo uporabiti sredstev za popravila in investicije. Navzlic temu so ponekod raje sami plačevali, kot da bi se organizirali.

Ne bi bilo napak, če bi malce pogledali za zaveso, ki prekriva tako ponašanje stanovalcev. Ne gre za nasprotovanje v načelu, temveč za komodnost, za brezbrizen odnos, ki je nekaterim kar prirojen. Med stanovalci, ki

S složnostjo se daleč pride

Z otvoritvijo prenovljenega kulturnega doma in športnega igrišča so na Otočcu lepo počastili svoj praznik — Kraj bo na novo zaživel

V soboto, 23. oktobra dopoldne, se je ob novem asfaltnem igrišču za prenovljenim kulturnim domom zbralo prebivalstvo celotnega kraja s šolarji, učiteljstvom in gosti vred.

V krajevni skupnosti Otočec so šele pred letom dni začeli razmišljati, kako iz težav, ko so se znašli ob požganem domu TVD Partizan. Zmenili so se za složno akcijo vseh krajevnih organizacij in samoupravnih organov ter delovnih organizacij in po letu dni lahko s ponosom pokažejo uspeh. Trud vseh skupaj, posebno pa najbolj prizadevnih posameznikov, je poplačan. To je v uvodnem nagovoru poudaril Franc Kirn, predsednik krajevne skupnosti, medtem ko je Franc Pavkovič, ravnatelj šole, govoril o pomenu obeh objektov za nadaljnje kulturno in športno življenje kraja.

Kulturni dom je pravzaprav povsem nov, saj so od starega ostale le štiri stene. Nova je vsa oprema, nov je prizidek za garderobo, namestili so centralno kurjavo. Tudi športno igrišče je za krajane velikega pomena, zlasti za šolarje in ostalo mladino. Ker imajo v kraju staro šolo brez telovadnice, je bil pouk telesne vzgoje močno prizadet, razen tega tudi zunajšolsko športno življenje ni bilo možno.

V prenovljeni dvorani kulturnega doma bo v bodoče pouk telesne vzgoje, kajpak pa bo služila tudi kulturnim prireditvam, sestankom itd. Takoj po slovesni otvoritvi je šolska mladina na igrišču nastopila z gimnastičnimi vajami in s tem

DVA NOVA OBJEKTA NA OTOČCU — Za krajevno skupnost Otočec je bil 23. oktober velik dan. Na veliko veselje krajanov so v okviru slovesnosti za občinski praznik odprli prenovljen kulturni dom in novo asfaltno igrišče. (Foto: R. Bačer)

nakazala, da bo poslej veliko prostega časa prebila pri športu.

Krajanom je za uspeh čestital Aleš Kulovec, predsednik zbora krajevnih skupnosti pri občinski skupščini, in naglasil, da so prebivalci Otočca dosegli tako pomembno delovno zmago predvsem zato, ker so se zahtevnih del lotili složno in zavzeto.

Kako naprej?

Izvršni odbor skupnosti otroškega varstva v novomeški občini je 25. oktobra razpravljalo o več pomembnih zadevah, predvsem pa o možnostih, da bi pri pridobivanju zmogljivosti v otroškovarstvenih ustanovah čimprej napredovali. Medtem ko bosta v kratkem odprta dva nova vrtca, prizidek v ustanovi na Ragovski cesti v Novem mestu in vrtec v Žužemberku, bodo začeli s pripravami za nadaljnje gradnje vrtcev v Bršlinu, na Kristanovi in na Drski.

Za Drsko, ki prerašča v veliko naselje, se že kažejo potrebe po takojšnjem povečanju zmogljivosti, zato temu predelu tudi posvečajo največ pozornosti. Ne nazadnje tudi zato, ker je tu, kot zdaj kaže, pot do potrebne dokumentacije s pridobitvijo zemljišča vred, najbližja.

UMRL ZARADI PODHLADITVE

22. oktobra zjutraj je odšel z doma na Dolžu Milan Avsec. Ker ga ni bilo nazaj ves dan in vso noč, so ga vaščani naslednji dan začeli iskati. V nedeljo popoldne so Avsca našli, vendar prepozno. V potoku Kačindol je ležal mrtev. Ugotovili so, da mu je pri prečkanju brvi spodrsnilo in je padel v vodo. Čeravno je tam globoka le nekaj centimetrov, si Avsec ni mogel sam pomagati in je umrl zaradi podhladitve.

Novomeška kronika

NE BO VEČ GMAJNE! — Vse priprave teko, da bi ob Cesti herojev pridobili nov, večji kompleks zgradnih zemljišč za gradnjo stanovanj. Predvideno je, da bo v tem koncu zgrajenih blizu 600 stanovanj.

NI PRAVE IZBIRE — Ob nedavni podražitvi mesa so potrošniki pričakovali, da bodo vsaj po novih cenah mesnice zares dobro založene tudi s svinjskim in telečjim mesom, pa te dni še ni bilo videti posebnih izboljšav. Govedina, govedina, govedina, drugega pa le za vzorec...

DEKLICA IN TRIJE DEČKI — Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Štefka Likar iz Segove 11 — Romano, Emilija Lampret iz Ulice Majde Silc 7 — Sebastijana; dr. Radojka Šarac — Španovič iz Ragske 10a — Dejana in Milena Zupančič z Mestnih njiv 2 — Gregorja.

IMELI SMO 62 PROSTOVOLJCEV — Na transfuzijski postaji v Novem mestu se je pretekli teden zglasilo 62 prostovoljnih dajalcev krvi. Prišlo je 18 zaposlenih iz Novčlesa, 11 iz Novoteksa, 9 iz „Krke“, 6 iz IMV, 5 iz Laboda in 13 ostalih — Hvala!

V ZNAMENJU KRIZANTEM — Novomeška tržnica je bila v ponedeljek dobro založena, dobiti pa je bilo tudi košarice in krizanteme, s

katerimi bodo te dni ljudje krasili grobove. Košarice iz umetnih rož so veljale od 60 do 120 dinarjev, krizanteme pa so prodajali po 2 do 20 dinarjev. Ostale cene: radič 20 din, mehka solata 20 din, endivija 15 din, zelje 4 din, rdeče zelje 8 din, paprika 8 din, paradiznik 10 din, grozdje 14 din, jabolka 12 din, hruške 16 din, kartijola 8 din, limone 20 din, orehi 15 din (liter), med 50 din, fižol 20 din.

Ena gospa je rekla, da se bo te dni na pokopališču spet videlo, kdo je kaj in koliko velja. Je rekla, da pozna več primerov, ko se svojci za ostarelega očeta ali mater niso zmenili, zdaj mu nosijo za dan mrtvih največje krizanteme in sveče iz Italije...

Praznik je vez med bojem in dosežki iz sedanosti

Kažipot je razvojni program — Do napredka v občini postopoma, po načrtu, premišljeno

Spet se je povrnil 28. oktober, praznik, ko se spominjamo padlih borcev brežiške čete in vseh tistih, ki so darovali življenje za svobodo. 28. oktober pomeni trajno vez med narodnoosvobodilnim bojem in sedanostjo, mejnik, ko ocenjujemo prehojeno pot, uspehe družbenega in gospodarskega razvoja, obenem pa se s kritičnim očesom ustavljamo ob ovirah, zaradi katerih se nam cilji odmikajo.

Letos so cilji zelo jasno zapisani v srednjeročnem programu občine za obdobje 1976 — 1980, ki temelji na novih ustavnih določilih. Kot nosilci samoupravnega planiranja se uveljavljajo delavci in delovni ljudje, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih.

OTVORITEV. Jutri bodo v Brežicah odprli nov zdravstveni dom. V zgradbi bosta poslej tudi lekarna in reševalna postaja. (Foto: J. Teppey)

V občini bo letos gotovo najpomembnejši praznični dogodek otvoritev zdravstvenega doma v Brežicah. Zgradili so ga za 17 milijonov dinarjev. Tega uspeha zdaj ne bi slavili, če se občani ne bi bili odločili za samopríspevek januarja 1973. Plačevali ga bodo pet let. Polovico zbranih sredstev so namenili za gradnjo in obnovo šol in za varstvene ustanove, drugo polovico pa za zdravstveni dom. Dokončana je prva faza, kateri bo takoj sledila druga. Zdravstveni dom bo šele potem lahko razvil vse službe, ki jih je dolžan organizirati za 24.500 prebivalcev.

Dobra volja občanov je spodbudila delavce zdravstvenega doma, da so podprli investicijo z deležem svojega tozda. Zdravstveni dom Celje je najel za gradnjo 1,3 milijona dinarjev kreditov in tej vsoti dodal 300 tisoč dinarjev lastnih sredstev, za načrte pa je plačal 480 tisoč iz svojih skladov. Za dve prodani stavbi je brežiški zdravstveni dom iztržil 1.950.000 din in ta denar v celoti prispeval za graditev novega objekta. Pohvala velja tudi vsem tistim delovnim organizacijam, ki so se odpovedale znižanju prispevne stopnje v skupnem znesku 300 tisoč din.

K uspehom letošnjega praznika sodi še ureditev dveh oddelkov otroškega vrta v Globokem ter urejanje varstvene ustanove v novi stanovanjski stolpnici v Brežicah.

Na Bizeljskem, kjer so lani ob tem času odprli novo osnovno šolo, se letos lahko postavijo s tem, da so vpeljali celodnevni pouk za učence od prvega do četrtega razreda. Začetek je bil težak, saj morajo zaradi pomanjkanja prosvetnih delavcev nekateri prevzeti dvojno dolžnost. Kljub temu so zadovoljni učitelji, učenci in starši. Otroci so v šoli do 15.30. Vse naloge naredijo v šoli, naučijo se snov, vmes se udeležujejo še v krožkih in se razvedrijo na igrišču.

Občani sodelujejo s svojimi prispevki tudi pri gradnji vodovodov, pri urejanju vaških poti ter modernizaciji občinskih cest. S petletnim samopríspevkom, s prispevki delovnih kolektivov in drugimi viri bodo v petih letih posodobili 132 km občinskih cest. Nekaj odsekov iz tega programa bodo izročili prometu za letošnji praznik.

V prihodnje so v krajevnih skupnostih in delovnih kolektivih sklenili posvetiti več pozornosti razvoju kulturnega življenja in vlogi ustanov, ki posredujejo kulturne vrednote občanom. V srednjeročne programe bodo vključili uresničevanje kulturne politike, s čimer želijo doseči, da bi postala kultura s svojimi mnogoterimi oblikami nepogrešljiva sestavina vsakdanjega življenja in odnosov med ljudmi.

J. T.

Kostanjeviški praznični oktober

Kostanjevičani so počastili svoj praznik 21. oktober s številnimi prireditvami, uspehe zadnjega leta pa je na svečani seji zbora delegatov krajevne skupnosti prikazal njen predsednik Franc Abram.

Lani je dobilo vodovod sedem gorjanskih vasi in brez vode je samo še nekaj manjših zaselkov. Letos so modernizirali cesto do Kostanjevice do Ržišča, da bo poslej vozil tam tudi avtobus. V soboto so izročili prometu asfaltirano cesto Kostanjevica-Orehovec, za katero so prispevali občani več kot 100.000 din. Složno so pomagali tudi pri urejanju kanalizacije in drugih delih ter tako še povečali vrednost svojega deleža.

Za praznik so odprli servis tovarne Iskre na Prekopi. Želijo si predvsem hitrejši razvoj delovnih organizacij v kraju, da bodo te lahko sproti zaposlovalce zdomce in druge občane, ki morajo zdaj na delo v bolj oddaljene kraje.

UMETNIKU V SPOMIN — Na kostanjeviškem pokopališču, kjer si je akademski kipar Tone Kralj izbral zadnje počivališče, so 21. oktobra odkrili nagrobnik pokojnemu umetniku. Skulptura je odliček Kraljevega dela in prikazuje raznoliko ustvarjanje njegovih rok, ki niso nikoli poznale mirovanja (Foto: J. Teppey)

Konec ribarjenja v kalnem

Povečuje se vpliv občanov na stanovanjsko gospodarstvo krške občine — Delegati še preveč osamljeni

Samoupravna stanovanjska skupnost v Krškem je zaživela pred dvema letoma. V tem času se je okrepil vpliv delavcev na odločanje. Delegati so zaobrili tok negativnih pojavov v stanovanjskem gospodarstvu v pozitivno smer, vplivali na spremenjen odnos med družbeno in zasebno gradnjo stanovanj, s privrženostjo solidarnosti pa so dosegli zmanjševanje socialnih razlik in v merilih za delitev stanovanj poudarili potrebe delavcev.

Kljub temu beremo v poročilu, o katerem bo danes razpravljala občinska skupščina, da ustavna zamisel delegatskih odnosov ni dovolj dosledno izpeljana. V samoupravni

Več kot dobrodošel

Servis za izdelke tovarne „Iskre“, ki so ga odprli v okviru prireditve praznika kostanjeviške krajevne skupnosti, imajo na Prekopi za veliko pridobitev. In ne samo na Prekopi, saj pomeni veliko tudi za vso krajevno skupnostjo pa tudi širše območje. Vsega skupaj imajo za dejavnost na voljo tri prostore; v prva dva so se v poslopu nekdanjega „Mizarstva“ vselili letos aprila, tretjega pa so usposobili pred nedavnim, predvsem z lastnim prostovoljnim delom in pomočjo „Ksra-komercia“. S štirimi zaposlenimi, inženirjem, tehnikom, VKV delavcem in ekonomistom, obvladajo danes popravila celotnega „Iskrinega“ programa. V enem izmed prostorov je delavnica za popravila televizijskih in radijskih sprejemnikov ter drugih akustičnih naprav, v drugem pa popravljajo predvsem gospodinjstvene stroje. Prav slednja novost bo še posebej dobrodošla, saj v vsej krški občini doslej za taka popravila ni bilo obrtnika. Po načrtih, ki jih že snujejo, naj bi sedanji servis svojo dejavnost razširil, morda celo na vse Posavje in Dolenjsko (delno ju pokrivajo že sedaj), zaradi tega pa se bo po vsej verjetnosti moral tudi številčno okrepiti.

Z. ŠEBEK

V petek dopoldne na razstavi olj Miroslava Kuglerja v krški galeriji. Drugi z leve dr. Jože Brilej v pogovoru s predsednikom občinske skupščine Krško Silvom Gorencem. (Foto: Jožica Teppey)

PLAKETE MESTA KOSTANJEVICE

V četrtek, 21. oktobra, so na svečani seji krajevne skupnosti v Kostanjevici podelili tri plakete. Letos so jih prejeli dr. Drago Komelj, konservator pri Republiškem zavodu za spomeniško varstvo, domačin Jože Špiler in Gasilsko društvo Prekopa.

Doktorju Komelju so se s plaketo oddolžili za dolgoletna prizadevanja pri obnovi kostanjeviškega gradu, upokojencu Jožetu Špilerju za njegovo medvojno in povojno družbeno aktivnost v krajevni skupnosti, Gasilskemu društvu na Prekopi pa za uspehe skozi pet delovnih desetletij od ustanovitve dalje.

Krške novice

KDAJ TISOČ? — V pravkar minulem „Tednu Komunističarja“ so na slavnostni akademiji sprejeli v partijo 80 novih članov, med katerimi so tokrat prevladovali mlajši od 27 let. Tako so se znova približali tistemu cilju, ki so si ga zastavili pred dvema letoma, ko so sklenili, naj bi v štirih letih zagotovili ZK 1000 članov. Sedaj jih imajo že 969, pri čemer se je spremenila tudi starostna in socialna struktura članstva.

KRATEK PREMOR — Čas, ki so ga plavalci krškega „Celulozarja“ prebili na suhem, bo to sezono res kratek. V odprtem bazenu pri tovarni „Djuro Salaj“ so trenirali še

v začetku tega meseca, ob koncu preteklega tedna pa so tudi zanje napolnili mali pokriti bazen v osnovni šoli Jurija Dalmatina.

NA NE BI POZABILI! — Občinska konferenca SZDL in občinski odbor ZKB NOV sta minuli teden pozvala svoje osnovne organizacije, mladino in osnovnošolce, naj pred dnevom mrtvih poskrbijo za vsa obeležja in spomenike NOB. Za praznik naj bi namreč v sleherni krajevni skupnosti pripravili osrednjo spominsko slovesnost, z delegacijami pa bodo obiskali sleherno obeležje in spomenik ter obje položili šopek ali venec.

PROGRAM PRIREDITEV ZA OBČINSKI PRAZNIK

Letošnje praznovanje v počastitev 28. oktobra, praznika brežiške občine, se je začelo minuli petek. Do danes se so zvrstile številne športne prireditve. Sinoči je bil v prosvetnem domu slovesen zaključek delavskih športnih iger. V Posavskem muzeju je od 22. oktobra dalje odprta razstava partizanske sanitete v Sloveniji, v domu JLA pa so včeraj odprli razstavo umetniških fotografij. Spored prireditev od 28. do 31. oktobra:

ČETRTEK, 28. oktobra:

ob 10. uri — Otvoritev asfaltirane ceste Župelevec — Kapele — Dobova v Župelevcu
ob 11. uri — Svečana seja občinske skupščine v gasilskem domu v Kapelah in podelitev oktobrskih nagrad

PETEK, 29. oktobra:

ob 11. uri Otvoritev zdravstvenega doma v Brežicah

SOBOTA, 30. oktobra:

ob 13. uri — Otvoritev novozgrajenega črpalnišča vodovoda v Podgorju in ogled nove ceste Podgorje — Zibot v krajevni skupnosti Pišce
ob 14. uri — Otvoritev asfaltirane ceste Sela — Dobova v Selih
ob 16. uri — Otvoritev asfaltiranih vaških poti v Mihalovcu, krajevna skupnost Dobova

NEDELJA, 31. oktobra

— Otvoritev preurejene ceste Ribnica—Cirnik, krajevna skupnost Velika Dolina.

Novo v Brežicah

PEŠAČENJU SPET VELJAVO. — V nedeljo so Brežičani organizirali dve trim akciji, hojo od spomenika revolucije v Brežicah do spomenika v Pišceh in na Bizeljskem, od tam pa spet pešačenje nazaj do Brežic. Na strelišču tovarne avtomobilskih prikolic IMV so se isto dopoldne pomerili tekmovalci v streljanju zračno puško. Obe prireditvi sodita v okvir praznovanja občinskega praznika.

ZAČETEK SPOMLADI. — Pod streho novega doma upokojencev, ki ga bodo v Brežicah začeli graditi prihodnje leto, bo prostora za 58 stanovanj. Predvidene so sobe z eno in dvema posteljama ter bolniški oddelek za onemogle in bolne. V domu bo tudi prostor za zdravniško ordinacijo, v katero se bodo lahko zatekali po pomoč ne le stanovalci doma, ampak tudi drugi upokojenci, da jim ne bo treba čakati v prenapolnjenih splošnih ambulantah zdravstvenega doma.

ZA POŠOČJE. — Pomoč za

prizadete kraje še vedno doteka iz najrazličnejših virov, iz skladov delovnih organizacij, iz prispevkov zaposlenih, iz sindikalnih blagajn na račun odpovedanih izletov in od posameznikov. Med njimi so obrtniki, upokojenci in drugi, katerih imena navajamo: gostilničarka Anica Rezelj je prispevala 350 din, Marijana Dvoršak, delavka v gostilni, 150 din, frizer Darko Srpič 150 din, Cvetka Miloš 1000 din, gostilničar Andrej Pavlin 300 din, delavki v gostilni Erpič Mira Lazanski 115 din in Mira Martini 96 din, obrtnik Rado Berstovšek 250 din, upokojenka Minka Mišič 50 din, upokojenec Miko Martinovič 200 din, fotograf Miroslav Baškovič 500 din.

NAKUP ZEMLJIŠČ. — Slovintozd Bizeljsko Brežice ima v načrtu nakup 40 hektarov površin za vinograde, za nasad marelic ipd. V programu ima tudi postavitev hleva za 200 pitalcev. Ob vinogradništvu, ki je poglavitna dejavnost, se želi Slovin usmeriti tudi v živinorejo.

1. NOVEMBRA NA PARTIZANSKEM GROBIŠČU

Organizacija ZB NOV v Brežicah sporoča, da bo na dan mrtvih ob 9. uri centralna žalna slovesnost na obnovljenem partizanskem grobišču na brežiškem pokopališču. Člani mestne organizacije Zveze borcev so pomagali urejati grobišče s prostovoljnimi delom, pri čemer so opravili nad 700 ur.

Na grobišču so te dni postavili spomenike enajstim borcem, ki so padli 9. maja 1945 v bojih za osvoboditev Brežic in okolice.

Letošnji komemoraciji bosta 1. novembra prisostvovala tudi komisar IV. krajiške divizije Bajalica Dimitrovič in komandant VI. krajiške brigade Miljevič Milančić.

BREŽIŠKE VESTI

Bučka v pričakovanju Dvanajste

V soboto proslava 35-letnice partizanskega napada na Bučko — Pridobitve krajevne skupnosti — Slavnostni govornik Franc Šetinc

Bučka je bila pred 35 leti prizorišče prvega partizanskega napada na Dolenjskem. V spomin na ta dogodek bo v soboto po vrsti prireditev tudi tovariško srečanje borcev 12. SNOUB v sodelovanju z dejavniki sevniske in novomeške občine.

Občani in delovni ljudje te manjše krajevne skupnosti na obrobju sevniske občine so že več let gojili željo, da bi to obletnico obhajali s pomembnejšimi dosežki v razvoju kraja. Tako bo v soboto izročena namenu asfaltirana cesta Radulja-Jerman vrh, za kar so pred leti uvedli poseben krajevni samoprisevek.

Pozoren obiskovalec vidi lahko te dni še nekaj pridobitev. Stara zgradba osnovne šole

je to jesen dobila novo fasado, streho, bolj urejeno notranjost in obnovljeno stavbno pohištvo. Omogočeni so tudi zametki športnega življenja v kraju; ob šoli je asfaltirana ploščad, kjer bo mogoče igrati odbojko in

PRIPRAVLJENI ZA SLAVJE — Bučka je pred proslavo 35. obletnice napada partizanov dobila asfalt skozi kraj. Na sliki: med delom v bližini prosvetnega doma.

košarko. Prijaznejša je tudi zunanost prosvetnega doma, ki so ga prepletkali tudi v notranjosti. Zaenkrat se načrti še niso uresničili gasilcem, ki želijo lepši gasilski dom. Zanj imajo že nekaj gradbenega materiala, vendar zaradi nerešenega zemljiškega vprašanja ne morejo naprej.

V načrtu za začetno petletno srednjeročno obdobje ne manjka nalog. Na skrbi imajo okrog 50 km vaških poti. V bodoče želijo priti tudi do javne razsvetljave, boljše telefonske zveze, urediti spominsko obeležje padlim in pregnancem. Na ureditev čaka mriška vežica. Kdor zadnje čase obišče Bučko, lahko v vasi in okolici vidi gradbišča novih stanovanjskih hiš, kar pomeni, da tu mladi ne ostajajo, čeprav se vozijo na delo drugam (mnogi v novo-meško industrijo). Pravijo, da je takih novih gradenj zasebnih stanovanjskih hiš kar dvanajst.

Mleko pobirajo v cisternah

Koristna pridobitev za kmete in mlekarno

S takšnim načinom prevoza so v sevniski občini pričeli junija, in sicer na „dolenjski mlečni prog“. Temu je bilo treba prirediti tudi zbiralnice. Trenutno dela deset 400-litrskih LTH bazenov, osem francoskih 200-litrskih, pri dveh pa pripravljajo prostor.

Akcijo so začeli že prej. Tozda za kooperacijo pri sevniskem Kmetijskem kombinatu je že minulo zimo pripravil na terenu sedem predavaj. Za izobraževanje kmetov so prišla prav tudi navodila, ki so jih posredovali po zbiralnicah. Akcijo urejanja zbiralnic in nabavo hladilne tehnike so v glavnem sofinancirali od petih par, kolikor se po odloku zbira namensko od litra mleka.

Celjska mlekarja želi kakovostno mleko. Kmetje, ki se ukvarjajo z mlečno proizvodnjo, morajo prinesiti mleko na zbiralnice najkasneje eno uro po molži. Mleko oddajajo dvakrat na dan. Za kakšno pridobitev gre, zgovorno pove podatek, da v vseh poletnih mesecih na teh bazenih ni bilo zavrženega mleka (to se je primerilo le enkrat oktobra). Ker je sedaj na dolenjski progji še šest potujočih zbiralnic, se 2.000-litrska cisterna kmalu napolni, zato si pomagajo tudi z vrči. Prepotrebna hladilna tehnika ni več nekaj posebnega, saj je na voljo še 96 potopnih hladilnikov.

V kratkem bodo kmetje za oddano mleko dobivali v roke tudi najrazličnejše podatke, saj prehaja celjska mlekarja na računalniški način obračuna.

A. ŽELEZNIK

LE ENA IZJEMA?

Ob modernizaciji ceste od Zavrtača proti Raki so se ljudje lepo izkazali s prispevki. Vsako gospodarstvo je v glavnem prispevalo po pet tisočakov, le pri eni hiši so bili gluhi, podobno kot so bili gluhi tudi pri gradnji vodovoda.

V spomin na heroja

Praznik KS Šentjanž

V nedeljo je krajevna skupnost Šentjanž slavila svoj krajevni praznik v spomin na zadnji boj Milana Majcna in Jančija Mevžlja, ki sta v teh oktobrskih dneh pred 35. leti bila junaki boja v Murnicah.

Samo proslavljanje sicer ni bilo povezano s kakšnim posebnim gospodarskim dosežkom krajevne skupnosti, vendar so krajanje, kot je dejal predsednik sveta KS Lojze Flaž, veselili asfaltirane ceste do Krmelja. Šentjanž je bil v nedeljo že četrtič cilj pohoda tokrat kar 52 mladih iz sevniske občine. Na pohod so krenili v soboto iz Sevnice in so prehodili okrog 30 km dolgo pot čez Laze, Malkovec, Cirknik, Murnice in Šentjanž. Ob vseh spominskih obeležjih so pripravili kulturni program, na Cirkniku so si ogledali še filme o splošnem ljudskem odporu. Na pohode so odšli tudi člani specializiranih organizacij, člani sevniskega raketarskega kluba pa so ob slavnostih v raznih krajih izstrelili okrog 30 raket. Po delu planinske trim poti od Hotemeža do Šentjanža in Tržišča je krenilo 32 članov mladinskega planinskega odseka z mentorji.

Kot po navadi je pred spomenikom obeh herojev nastopila hrastniška rudarska godba. Slava sta se udeležila tudi priljubljeni partizanski komisar Franci Kolar in mati padlega heroja Mevžlja.

A. Ž.

ZAŽELEN TOVOR — Kolinska na Mirni, ki še kako potrebuje krompir za predelavo, dobiva svojo surovino. Predzadnje sredo smo lahko takole zabeležili tudi tovornjak ljubljanske registracije. Se bodo torej kmetom iz trebanjske občine le pridružili pridelovalci krompirja od drugod? (Foto: Železnik)

Kadre kalijo ob delu doma

Pri delavski univerzi prve maturantke ekonomske srednje šole z izvrstnim uspehom

Trebanjski center za izobraževanje je še vedno v zagati zaradi pomanjkanja prostorov in tudi kadrov. Več uspeha je pri razreševanju prostorskih vprašanj. Že pred začetkom sedanje izobraževalne sezone bi morali dokončati urejanje prostorov v baraki. Računajo, da bo to opravljeno do konca oktobra.

V centru so posebno veseli uspeha maturantke ekonomske srednje šole: tri slušateljice so šolanje končale tako uspešno, da jim sploh ni bilo treba na maturo, osem jih je maturo opravilo z dobrim uspehom, ena s prav dobrim, ena pa z odliko. Ker morajo gostovati (v učilnicah trebanjske osnovne

šole), še niso pričeli z večerno osnovno šolo, razen z 8. razredom, za 6. in 7. razred pa še zbirajo prijave. Letos so začeli z dvema letnikoma administrativne šole (lani le eden). Za strojeopisni tečaj imajo 23 prijav, izvesti pa ga nameravajo pozimi. Odprli so tudi dva letnika srednje tehnične šole strojne smeri.

Veliko besed je bilo o poklicni kovinarski šoli. Prijave slušateljev so poslali le iz IMV — tozda Tovarna opreme na Mirni. Šola je šla po vodi že lani, ko je bilo tudi premalo kandidatov, čeprav so pričakovali take s pravkar končano osnovno šolo.

V sodelovanju s kadrovske službami delovnih organizacij bi trebanjski center rad prišel do seznama delavcev, ki nimajo končan vseh osmih razredov osnovne šole. Te bi poslali še poklicno kovinsko šolo, bi se lahko precejšnje število mladih ustrezno izobrazilo blizu doma.

Letos nadaljujejo s šolanjem učiteljev. Kandidati so v drugem letniku pedagoškega oddelka. Za novi prvi letnik je bilo premalo prijav (le 16), zato so jih preusmerili v Novo mesto, kjer so bili vsi sprejeti.

Zatika se pri financiranju. Nekateri delovne organizacije so poravnale obveznosti šole po opominih. Poleg številnih sluša-

teljev imajo od dejavnosti centra največjo korist prav delovne skupnosti.

A. ŽELEZNIK

„Krompir je!“

Predzadnje sredo je bila pred razkladalno rampo mirenske Kolinske — tozda Tovarna za predelavo krompirja že — sicer majhna — vrsta tistih, ki so želeli prodati letošnji pridelek. Ker je vse pripravljeno, posebnega čakanja ni bilo, priklovice pred jaskom, v katerem izginevajo gomolji, preden jih transporter spravi v skladišča, pa so zaželen prizor, saj se tovarna lahko razvija le, če bo imela dovolj krompirja za predelavo.

Razladanje težkega tovornjaka z ljubljansko registracijo je opazoval tudi Polde Grebenc s Trebelnega. „Delo na zemlji in v tovarni, eno brez drugega ne gre!“ je povedal o sebi. Kljub temu ima okrog štiri tone krompirja. Na vprašanje, kako je nasploh z letošnjim pridelkom, je odgovoril, da je krompirja še marsikje kar dosti. Hladno vreme sviri pred mrzom, zato se je sedaj zganil marsikdo, ki je pridelek spravil na razna začasna mesta, npr. pod kozolec. „S prodajo v takem ni odlašati,“ meni Grebenc.

A. Ž.

DOLGO BREZ VODE

Krajanje Rožne doline (Prelesje) so bili v začetku oktobra skoraj 14 dni brez vode, popravilo napake so vse predolgo odlagali. Nekateri dolžijo za okvaro prevelik pritisk in tudi slab material.

Iz kraja v kraj

ODKOD KLICATI? — Tudi v času, ko je pošta zaprta, bi se marsikdo rad poslužil telefona. Trebnje je že tako velik kraj, da bi moralo imeti javno telefonsko govorilnico, odkoder bi lahko človek klical ob vsakem času. Pristojni so imeli o tem že razgovore s pošto.

ŠE OB VODENI ELEKTRIKI — V Selih-Sumberk si s sedanjo električno napetostjo ne morejo kaj prida pomagati, saj je vrsta strojev zahtevnejša, kot je tisto, kar dobijo po električnih vodih v vas. Do ojačitve električne napeljave pa bo prišlo menda šele prihodnje leto.

V VOJAŠKO SUKNJO — Sekretar občinske skupščine Lojze Rataj je v tem mesecu oblekel vojaško suknjo. Pred tem je diplomiral na pravni fakulteti.

OSVEŽUJEJO ZNANJE — Na mirenski šoli se nekateri učitelji in učenci 8. razredov pripravljajo na vajo civilne zaščite tudi v znanju iz prve pomoči. Pri tem jim z nasveti pomagajo zdravniki.

PROTI KAJENJU — Občinski odbor Rdečega križa pripravlja v zimskem času v več krajih občine predavanja „Rak na koncu cigarete“.

POKOPALISČE AVTOMOBILOV — Za hišo na Golievem trgu 12 že lep čas ležita, tako da je to lahko na oči vsem, dve školjki nekdanjih fičkov. Ali sta lastnika pozabila ali jih nameravata še za kaj uporabiti, ni najvažnejše, očitno pa je, da tja ne sodita.

OB ZNAMENITOST — Lukekovo gospodarsko poslopje na Mirni, ki je sredi kraja dolgo časa kljubovalo s slavnato streho tega ni zmoglo več. Kot kaže slika, se je streha meni nič tebi nič sesedla.

NOSILCI SVETLE TRADICIJE — Pred spomenikom herojema Majcnu in Mevžlju so v nedeljo v Šentjanžu v kulturnem sporedu sodelovali tudi šolarji šentjanske šole, ki se imenuje po heroju Majcnu.

Sevniški paberki

ZANIMANJE ZA GOSTOVANJE — Prvo letošnje gledališko gostovanje v kulturni dvorani gasilskega doma v Sevnici je zelo uspelo. Prvi v vrsti letošnjih abonmajskih gostovanj so nastopili mariborski gledališčniki z delom Trije angeli. Dvorana je bila dobro zasedena, saj je bilo praznih le 13 sedežev. 4. novembra bo na sporedu domače delo „Ščuke pa ni“.

ŠE BODO OBNAVLJALI — V soboto, 16. oktobra, je odpeljal v Metliko avtobus, poln vinogradnikov, ki so si tam z zanimanjem ogledali veliko obnovo vinogradov in klet. Kmetijski pospeševalci pri sevniskem kmetijskem kombinatu so bili zadovoljni z udeležbo.

LE MALOMARNOST — Vse poletje na mlečni progji ni bilo težav s kakovostjo mleka v bazenih,

odkoder se mleko vozi v mlekarino s cisterno. Ker je do tega oktobra le prišlo, se je treba pač vprašati, ali so kmetje storili vse. Poznavalci namreč pravijo, da so dani sedaj vsi objektivni pogoji za neoporečnost mleka, če seveda vsi pazijo na čistočo, predvsem pa na to, da oddajo mleko v zbiralnice najpozneje eno uro po molži.

GASILCI DO ZEMLJIŠČA — V začetku meseca je bila na Bučki na pobudo bučenskih gasilcev javna obravnava, da bi vendarle prišli do zemljišča Kaplarjevih, kjer bi si radi uredili gasilski dom, kot je treba za tak kraj. Predstavniki občinske gasilske zveze in društva so si zelo prizadevali prepričati lastnike, naj podprejo akcijo, saj gre pri gradnji doma za splošno korist. V teku je spet razlastitveni postopek, tokrat le za del sporne parcele.

SEVNIŠKI VEŠTNIK

TREBANJSKE NOVICE

Delegati o dohodku

Na zadnji problemski sindikalni konferenci v Beltu je trideset delegatov iz večjih delovnih organizacij v črnomaljski občini razpravljalo o vprašanju pridobivanja in delitve dohodka. Ugotovili so, da sedaj sistem nagrajevanja marsikje ni spodbuden za dobre delavce, saj upoštevajo pravilniki v glavnem položaj, izobrazbo in zasedbo delovnega mesta.

Izkazalo se je, da so take problemske konference zelo koristne, in se zavzemajo, da bi jih prek kluba samoupravljalcev večkrat sklicevali. Naslednja naj bi bila ob pripravi nove sindikalne liste; dobili naj bi se tudi pred sprejemom programov za samoupravne interesne skupnosti za prihodnje leto; poudarili so, da morajo delegati dobiti programe toliko prej, da jih bodo lahko pregledali in dali svoje pripombe.

Kulturna politika na upokojskih plečih

Okoli petdeset članov OO ZK v KS Metlika, od katerih je večina upokojske, ne more krojiti občinske kulturne politike

V okviru tedna Komunista so imeli člani osnovne organizacije ZK v krajevni skupnosti Metlika sestanek, posvečen vprašanju kulture. Ugotovili so, da kulturno življenje v KS in v občini že dalj časa ostaja na isti točki, če morda ne celo nazaduje.

„Od naše osnovne organizacije veliko pričakujejo,“ je začel pogovor sekretar OO ZK v krajevni skupnosti Metlika Maks Koležnik. „Metliška občina je pač tako majhna, da ne more biti drugače, kot da ima le en gospodarski in kulturni center. Tako se vsa za občino pomembna vprašanja začenejo v naši krajevni skupnosti in po tej logiki bi morala biti naša OO tista, ki politično vodi in usmerja tudi kulturno življenje.

morali izdajati čim več dobre literature v cenjenih izdajah, da bi si jih lahko kupilo čim več ljudi.

Televizija in radio, ki sta v metliški občini najbolj razširjena medija, pa bi morala prav zato še posebno skrbno izbirati svoj program. „Gledalci in poslušalci premalo sodelujejo pri sestavljanju programa. Naše mnenje je, da bi morali odgovorni ljudje priti v občino in krajevne skupnosti, kjer bi jim ljudje predlagali marsikaj koristnega in tako res sooblikovali program in s tem tudi javno mnenje.“

A. BARTELJ

POČASTITEV DNEVA MRTVIH

Osrednja občinska komemoracija za dan mrtvih bo v nedeljo, 31. oktobra, ob 9.30 uri pred spomenikom partizana v Metliki. Po govoru bo krajši kulturni program.

Tudi družbenopolitične organizacije KS Suhor so za nedeljo ob 9.30 pripravile komemoracijo pred spomenikom 79 padlim domačinom v NOB pred osnovno šolo na Suhorju. Program so pripravili učenci suhorske osnovne šole.

KRVODAJALSKA AKCIJA

Občinski odbor RK Metlika pripravlja za 4. in 5. november krvodajalsko akcijo. Delavci voda SRS za transfuzijo krv bodo ta dva dneva od 7. do 11. ure v metliškem domu Partizana. Občinski odbor poziva občane, naj se za to humanitarno akcijo prijavijo v svoji delovni organizaciji ali aktivistom RK v krajevnih organizacijah.

KOMEMORACIJA NA GRIČKU

Osrednja občinska komemoracija za dan mrtvih bo v ponedeljek, 1. novembra, ob 10. uri pri spomeniku na Gričku. Program so pripravili godba na pihala, učenci črnomaljske osnovne šole, dijaki centra srednjih šol in vojniki črnomaljskega garnizona.

Žalne komemoracije bodo tudi v Dragatušu, na Vinici, v Adlešičih, Starem trgu in na drugih pokopališčih, kjer so pokopani padli borci NOV in žrtve fašističnega nasilja.

Plodno leto za KS Semič

Vrsta proslav in otvoritev za krajevni praznik KS Semič – Dve asfaltirani cesti, strelišče, nov sodoben otroški vrtec – Francu Koširju plaketo častnega krajana

„Letošnje leto je bilo za našo krajevno skupnost zelo plodno in razgibano, zlasti pa delavno,“ je dejal predsednik sveta krajevnih skupnosti Semič Jože Vidmar-Nace.

Danes 3.560 krajanov KS Semič praznuje svoj praznik v spomin na 28. oktober 1941, ko je bila na Smuku nad Semičem ustanovljena Prva belokranjska četa, ki je nekaj dni za tem doživela tragičen konec na Gornjih Lazah.

V okviru praznovanja bo jutri ob 17. uri v hotelu Smuk v Semiču srečanje belokranjskih nosilcev spomenice 1941. V soboto, 30. oktobra, ob 10. uri bo proslava 35-letnice ustanovitve Prve belokranjske čete na Gornjih Lazah. Iz Semiča bodo na proslavo peljali trije posebni avtobusi, za kulturni program pa bodo poskrbeli učenci semiške osnovne šole ter učenci OS Milka Šobar-Nataša iz Smihela pri Novem mestu. Istega dne ob 15. uri bo otvoritev nove asfaltne ceste Vavpca vas – Sadinja vas, ki so jo zgradili vaščani Sadinje vasi s prostovoljnimi delom in prispevki.

V nedeljo ob 8. uri bodo v kletnih prostorih prosvetnega doma „Jože Mihelič“ v Semiču odprli na novo urejeno strelišče, ki so ga adaptirali semiški strelci s pomočjo krajevnih skupnosti. Slavnostna seja sveta KS bo ob 9. uri. Na njej bodo bivšemu direktorju semiške Iskre, spomeničarju in enemu od preživelih borcev Prve belokranjske čete Francu Koširju podelili plaketo častnega krajana.

Velika pridobitev za te kraje je nov otroški vrtec, ki ga bodo slovesno odprli v nedeljo ob 10. uri. Ko bo kadrovska zasedba popolna, bo v njem dobilo prostor 72 otrok, od dojenčkov v jaslih do tistih, ki hodijo v malo šolo.

Zaključek praznovanja letošnjega praznika bo ob 11. uri, ko bodo predali namenu asfaltirano cesto Vrtača – Streklejceve.

MATERIALNI POLOŽAJ ŠOLSTVA

Občinski odbor za vzgojo in izobraževanje je v ponedeljek, 25. oktobra, na seji v Črnomlju razpravljalo o materialnem položaju šolstva ter o osebnih dohodkih prosvetnih delavcev. Govor je bil tudi o družbenem dogovoru o financiranju temeljne izobraževalne skupnosti za 1977. Poleg delegatov odbora so bili zaradi pomembnosti obravnavanih tem na sejo vabljivi tudi predsedniki sindikalnih organizacij na šolah ter ravnatelj šol.

KAM SE NAJ PRITOŽIJO?

Zaradi nezadovoljive kadrovske zasedbe v delovnih organizacijah večkrat prihaja do pritožb delavcev, ker nekatera vprašanja rešujejo mimo ali celo v nasprotju z notranjo zakonodajo. Zgoditi se celo, da delavec na prošnjo za stanovanje ne dobi niti odgovora, tako da se sploh ne more pritožiti na delavski svet. Zato predsedstvo občinskega sindikalnega sveta za prihodnji mesec pripravlja posvet, ki ga bo vodil novomeški javni pravobranilec Marjan Potrč. Udeležili se ga bodo predstavniki osnovnih organizacij sindikata, sekretarji splošnih služb v DO in predsedniki delavske kontrole. Vsi ti so tudi zadolženi za pripravo nove notranje zakonodaje, ki mora biti usklajena z zakonom o združenem delu.

DENAR ZA SIS

V pripravi je družbeni dogovor o financiranju družbenih dejavnosti v obdobju 1976–1980. Že sedaj je jasno, da vseh apetitov ne bo moč zadovoljiti, saj ni nobenih izgledov za razširjeno reprodukcijo. Usklajevalci so pač morali upoštevati gospodarsko stanje v občini ter občinski srednjeročni plan, ki predvideva rast družbenega proizvoda po stopnji 11,5. Družbeni dogovor bodo pretresli delavci in združeno delo se bo tudi dokončno odločilo, katera samoupravna interesna skupnost bo dobila več denarja in katera manj – seveda v okviru, ki je že narejen. Samoupravne interesne skupnosti morajo pripraviti samoupravne sporazume in njihovi predstavniki jih bodo morali tolmačiti na zborih delovnih ljudi. Občinski sindikalni svet, ki je zadolžen za izpeljavo zborov delovnih ljudi, upa, da bodo razprave v združenem delu – začele se bodo konec meseca – zaključene do 25. novembra.

Le delo prinaša napredek

Krajani KS Radovica so letos prvič slavili svoj praznik Največja želja: asfalt do Metlike

Krajani KS Radovica so v nedeljo, 24. oktobra, prvič slavili svoj krajevni praznik, ki ga praznujejo v spomin na 26. oktober 1942, ko je bila v okolici Radovice prva večja borba med Italijani in slovenskimi ter hrvaškimi partizani.

Slavnostni govornik Jože Zlogar je poudaril pomen današnje KS med NOB, saj je iz teh krajev odšlo v partizane 136 borcev, od katerih jih je 38 dalo življenje za svobodo, 15 krajanov pa je umrlo kot žrtve okupatorjevega nasilja. Napredek teh krajev se je začel po osvoboditvi. 1953 so dobili elektriko, deset let za tem prvo avtobusno zvezo z občinskimi središči; lani je Radovica dobila vodovod, ki so jim ga pred vsakimi volitvami obljubljali že v Avstro-Ogrski in v stari Jugoslaviji. „Dobili pa smo ga sedaj, ko vsi delovni ljudje odločamo, kam bodo šla sredstva, ki jih ustvarjamo,“ je dejal Zlogar. V veliki meri so za vodovod zaslužni vaščani Radovice, ki so zanj prispevali kar 324.500 dinarjev. Letos je Radovica dobila

2,5 km asfaltirane ceste, vaščani Bojanje vasi pa so si z lastnimi prispevki položili asfalt skozi vasi. „Razvoj in napredek je viden na vseh področjih. Potrebno pa bo precej lastnega dela in pomoči družbene skupnosti, da bomo uničili naše želje in potrebe v KS,“ je poudaril govornik. V prvi vrsti si krajani žele asfaltirano cesto do Metlike, kamor hodijo na delo. To bi tudi zaustavilo odhajanje mladih od doma, razvil bi se lahko kmečki turizem, za katerega imajo vsi kraji vse pogoje: mir, gorjanski zrak, prislovična prijetnost in gostoljubnost prebivalcev. Ne nazadnje zdravo domače vino, ljudem pomeni glavni vir dohodka.

KO ZKB NOV Radovica, ki šteje okoli 110 članov, je na slovesnosti razvila svoj prapor, za katerega krajan prispevali 5.000 dinarjev. Kulturni program so poskrbeli metliška folklorna skupina, godba in pihala ter recitatorji in glasbeniki KS Radovica.

Maks Koležnik: „Pri tako pomembnem vprašanju, kot je kulturna politika KS in s tem občine, ne sme noben komunist stati ob strani.“

Seveda je to velika odgovornost, ki pa je mi že zaradi strukture naših članov nismo sposobni vzeti na ramena.“

V tej osnovni organizaciji, ki šteje okoli petdeset članov, so v večini upokojski, nekaj je gospodinj, zasebnikov in edini, ki so vsak dan v živem stiku z družbenim življenjem, so zaposleni v družbenopolitičnih organizacijah. „Kulturno življenje v krajevni skupnosti se enači z občinsko kulturo in prevelika je zahteva, da bi upokojski, gospodinj in nekaj družbenopolitičnih delavcev nosili vse breme, medtem ko tisti, ki dejansko krojijo to usodo v naši občini, stojijo ob strani, češ to je stvar OO v krajevni skupnosti,“ je dejal Koležnik. „Občinska uprava ima svojo osnovno organizacijo, osnovna šola prav tako in tam so ljudje, ki so strokovno najbolj usposobljeni za vodenje občinske kulturne politike.“

Kako se člani OO ZK v KS Metlika zanimajo za vprašanja kulture, je zgovorno pokazala tudi udeležba na tem sestanku, ki je bila zelo slaba. Tisti, ki so se ga udeležili, pa so se zavzeli zlasti za razširitev in podporo amaterskim kulturnim dejavnostim. „Zlasti je treba pomagati mladim, videti v kakšnih razmerah delajo, ugotoviti, kaj bi se dalo izboljšati. Doseči moramo vsaj tisto kulturno raven, ki jo je Metlika pred časom že imela. Kaže, da stvari že gredo na bolje, saj spet vznikajo folklorna, tamburaška, pevka in druga društva, amaterizem spet oživlja, medtem ko je nekaj časa hiral,“ ugotavlja Koležnik.

Na sestanku je bil govor tudi o kulturnem poslanstvu knjige. Ugotovili so, da bo treba na tem področju še veliko narediti, saj pride na prebivalca le ena tretjina knjige v knjižnici, slovensko povprečje pa je trikrat večje. Našim založnikom metliški komunisti zamerijo, da izdajajo preveč stripov in druge šund literature, ki človeka, zlasti mladega bralca, miselno poleni in ga odteguje od resnega in dobrega branja. Seveda bi

ČLOVEK, DELO, KULTURA – Z nastopom amaterskih skupin v metliškem domu kulture v petek zaključili „Teden Komunista“. Pred nabitno polno dvorano so s pestrnim programom predstavili utrip kulturne dejavnosti v občini. Na fotografiji: nastop metliške folklorne skupine.

Sprehod po Metliki

VSE POGOSTEJE igra na mladinskih plesih ansambel z imenom TNT. Tisti, ki so slišali njegovo igranje, zagotavljajo, da so si Lokvičani izbrali praviše ime. Zanimivo pa je, da le v nekaj kilometrov oddaljenem Suhorju ne igra TNT, ampak ansambel iz Kamnika. In to vsako soboto. Mladih plesalcev se kar tare.

katere od metliških delovnih organizacij.

NA STREHAH HIŠ se vse pogostje pojavljajo antene za sprejem drugega televizijskega programa ne ljubljanskega, ampak zagrebškega, ki ima veliko močnejši signal. Lastniki takšnih anten zagotavljajo, da imajo odlično sliko.

V MERCATORJEVI TRGOVINI Oprema so se po dolgem času pojavile gramofonske plošče. Prodajalca trdi, da gredo najbolj v prodajo tiste z narodnozabavnimi skladbami, veliko pa je povpraševanja tudi po popevkih, posebno po naših. Dobe plošče v trgovini, opozarja izložba, v kateri je razstavljeno nekaj ovitkov.

MLADI TAMBURAŠI, ki spremljajo nastope mladinske folklorne skupine, žele, da bi bili tudi oni enotno občešeni. Z raznolikostjo svojih oblačil res kar preveč izstopajo, zato se bo gotovo našel kdo, ki jim bo priskočil na pomoč. Razmišljajo pa tudi o tem, da bi skupno s folkloristi nastopali pod imenom

metliški tednik

Nova knjižnica na Vinici

Na proslavi krajevnega praznika se je predstavil tudi nov ženski pevski zbor – Znamke naj krepijo mir in sožitje

Dvorana viniške osnovne šole je bila v nedeljo, 24. oktobra, prejemajna, da bi lahko sprejela vse kraje, ki so prišli na proslavo praznika KS Vinica. Letos so praznovali tudi 20-letnico krajevnega praznika, ki so ga izbrali v spomin na dogodke leta 1943, ko so Nemci vdrli čez Kolpo na osvobodeno ozemlje.

Na proslavi, ki so se je udeležili tudi predsednik črnomaljske občine inž. Martin Janžekovič, predsednik izvršnega sveta Jože Vajs in drugi predstavniki družbenopolitičnih organizacij črnomaljske občine, je govornik orisal zgodovino kraja in današnje KS med NOB ter povojni napredek in dosežke na gospodarsko-komunalnem in kulturnem področju. V kulturnem programu, ki

so ga pripravili učenci viniške šole, se je javnosti prvič predstavil viniški ženski pevski zbor, katerega petje so poslušalci zelo odobravalje sprejeli.

Po kulturnem programu je bila v avli šole otvoritev in ogled filatelistične razstave „Evropa vas pozdravlja“, ki jo je pod pokroviteljstvom viniškega kluba OZN pripravilo črnomaljsko filatelistično društvo „Oton Zupancič“. Razstavljene so bile znamke iz vse Evrope, razstava pa je ubrana tako, da krepki prijateljstvo in sožitje vseh evropskih narodov.

Se eno pridobitev, na katero so že dolgo čakali, so dobili ljudje teh krajev: v bivših prostorih pošte so odprli novo ljudsko knjižnico.

A. B.

Ena od prireditev za krajevni praznik Vinice je bila filatelistična razstava „Evropa vas pozdravlja“. Krajanji so si z zanimanjem ogledali znamke iz vse Evrope.

Črnomaljski drobir

NOV SEZNAM – Odsek za notranje zadeve črnomaljske občine je na oglasno desko obesil nov seznam izgubljenih predmetov. Tokrat so občani izgubljali vrednejše stvari in ne le copat in ženskih spalnih srajc. Na seznamu so: moška ura, dve ženski uri, zlat ženski prstan in denarnica. Lastniki lahko dobijo izgubljene stvari nazaj na občini v sobi 16.

od gasilskega doma v Stranski vasi do Krupe. Čeprav so pripravljene sami prispevati denar in pomagati pri delu, to ne bi bilo dovolj. Radi bi, da bi jim nekaj sredstev namenili iz občinskega proračuna.

KDAJ ZDRAVSTVENI DOM? – Semičani in okoličani še sprašujejo, kdaj bodo v Semiču končno začeli graditi novo zdravstveno postajo, ki jim jo že dalj časa obljubljajo in katere gradnja je bila predvidena že za letos. Prostori sedanje zdravstvene postaje nikakor ne ustrezajo, zato bi bilo potrebno z gradnjo pohiteti.

OKLEŠCENA DREVEŠA – Črnomaljska KS skrbi tudi za sajenje dreves v mestu, zato se pritožuje, ker delavci brez soglasja in dovoljenja KS požagajo drevesom vrhove, kjer so nad njimi speljane električne ali telefonske žice. To je zlasti opazno na prostoru za jurjevanje in pri bivšem Flekovem mlinu. Tako obžagana drevesa se posuše, zato v KS menijo, da bi bilo marsikdaj bolj smotrno, da bi predstavili drogove.

RADI BI ASFALT – Vaščani vasi Krupa in Movern bi radi asfalt

Črnomaljski poročevalec

Za javne objekte 3 milijone dinarjev

Kar smo s samoodtrgovanjem zgradili, moramo tudi dobro varovati

Krajevna skupnost (KS) Kočevje je od leta 1972 do 1. septembra letos porabila za vzdrževanje javnih objektov v Kočevju 3.349.977 din. V tem znesku so vštete le investicije in investicijsko vzdrževanje, ne pa tekoče vzdrževanje in razni drugi stroški. Ta denar je KS ustvarila predvsem z lastno dejavnostjo, preostalo pa je dobila iz občinskega proračuna, prispevkov gospodarstva ter prispevkov raznih SIS (največ kulturne – za Šeskov dom).

Poglejmo torej, koliko je bilo porabljenega denarja za posamezne objekte:

POKOPALIŠČE in pogrebna dejavnost: 402.892,40 din. In sicer za grobovje, okrasno drevje in grmičevje, pota, obnovitev partizanske grobnice, nakup avta, generalno popravilo drugega avta, ureditev garaže in skladišča za pogrebno opremo, nakup kontejnerja, kosilnice, ureditev parkirišč, obnovenost dela na stavbi in drugo investicijsko vzdrževanje.

ŠESKOV DOM je bilo porabljenih 784.374,77 din, in sicer za centralno ogrevanje, prostore za kuhinjo, ureditev odra v veliki dvorani, ureditev lutkovne sobe ter nabavo opreme in ureditev okolice doma.

ZAPORNICE na Rinži je bilo porabljenih 12.560 din.

JAVNO SNAGO je šlo 41.720 din. Od tega je bilo porabljenih za kolo za smeti 35.000 din, ostalo pa za posode za smeti. Za izgradnjo zadrževalnega smetišča v Mozlju je bilo porabljenih 121.400 din.

PARKE, NASADE IN JAVNE POVRŠINE, se pravi za drevje, grmičevje, ureditev novih parkov,

nakup klopi in stojal za kolesa, je bilo porabljenih 144.150 din.

PLASTIČNI SPLAV za košenje zelenjave v Rinži, motor zanj in ureditev otočka na Rinži 18.534,15 din.

Za SPOMINIKE NOB, se pravi delni prispevek za „park herojev“, vzdrževanje spomenikov in urejanje njihovega okolja, 27.427 din.

Za OTROŠKA IGRISČA in podobno, se pravi za ureditev okolice novega vrtca, opremo otroških igrišč, ureditev letnega kopališča v Mahovniku in delno ureditev pri Rožnem studencu, 325.534 din.

Za VODOVODE IN VODNJAKE, se pravi za vodovod v Mestni log in izgradnjo vodnjakov na Trati, 242.832 din.

Za JAVNO RAZSVETLJAVO, in sicer različne svetilke v Bračičevi ulici in na Trgu zbora odposlancev ter za

razsvetljavo pri bazenu, 118.880 din.

Za TRŽNICO IN LIKOVNI SALON je bilo porabljenih 47.250 din.

OPREMA ZA CIVILNO ZAŠČITO IN LJUDSKO OBRAMBO je veljala 40.102,50 din, urejanje POSLOVNIH PROSTOROV KS 23.473 din, PROMET IN PROMETNA VARNOST 144.700 din, TURISTIČNA DEJAVNOST 18.320 din, TELOVADNICA IN BAZEN (investicijska oprema) pa 796.793 din.

Krajevna skupnost Kočevje ima že stalno prakso, da na razne načine (tudi s pomočjo Dolenjskega lista) seznanja občane, kako je bil porabljen denar, ki ga je zbrala, ustvarila z lastno dejavnostjo ali pa so ga prispevali v različnih oblikah delovni ljudje in ostali občani. Če koga kaj še podrobneje zanima, lahko dobi odgovor ali dodatno obrazložitev v pisarni KS. Ta objava pa naj bo vsem tudi spodbuda, da bi razmišljali, kje in kako bi se dalo morda kaj prihraniti in kam nameniti prihranek. Gotovo bi lahko marsikaj prihranili tudi, če bi vsi javne objekte res kulturno uporabljali.

Več pomembnih gradenj ZKGP

Združeno KGP Kočevje je pred kratkim začelo graditi v Kočevju in okolici kar tri pomembne objekte. V Kočevju bodo zgradili delavski center „Marof“, v katerem bo 120 ležišč, obrat družbene prehrane in drugi prostori. Gradi ga Gozdno gospodarstvo, predvsem pa tozdi Pugled, Rog in Transport-Gradnje. Veljal bo nad 17 milijonov, računajo pa, da bo dokončan prihodnje leto.

Tudi farmo prašičev v Klinji vasi so začeli graditi. Gradi jo GIP Obnova iz Ljubljane, ki je bilo najcenejši ponudnik. Maja bo objekt predvidoma dograjen.

Tudi za farmo krav je že izbran izvajalec del, in sicer Zidar Kočevje, ki je sprejel gradnjo „na ključ“, kar pomeni, da se gradnja ne bo podražila. Dovozno cesto do gradbišča

že grade, nato pa se bo takoj začela gradnja objekta.

Mladi poročajo

PRIZADEVNI GIMNAZIJC – Med bolj aktivnimi osnovnimi organizacijami ZSM je gimnazijska, katere predsednik je Dušan Mrdakovič. Pred kratkim so ustanovili marksistični krožek, ki ga vodi prof. Dušan Merhar. Namen krožka je, da širi pogled dijakov v marksistično filozofijo. V letošnjem šolskem letu so gimnazijci ustanovili tudi mladinski fotoklub, folklorno skupino, astronomski krožek, organizirali pa so tudi plesne vaje, ki jih imajo v avli kočevske osemletke; le-te vodi plesni učitelj iz Ljubljane.

KVIZ ZA MLADE – Kviz „Mladost v pesmi, besedi in spretnosti“ bo izvedla mladina. Zmagovalna ekipa se bo udeležila območnega tekmovanja, ki bo v začetku novembra na Vrhniki. Stalna naloga predsedstva občinske konference ZSM Kočevje je tudi redno mesečno izdajanje Biltena. V začetku novembra ga bo izdala komisija za informiranje in propagando. Delo predsedstva in njegovih komisij ter nekaterih osnovnih organizacij je lepo zaživelo in upamo, da bo tako tudi ostalo. V OO ZSM Itas, Oprema, Stara cerkev in Melamin pa je delo popolnoma zamrlo in osnovne organizacije sploh niso izvedle volilno-programске konference, torej praktično sploh ne obstajajo. Prav so začeli ukrepati v Melaminu, kjer bodo na pobudo ostalih družbenopolitičnih organizacij v kratkem izvedli volilno programsko konferenco, katere nosilci bodo predvsem mladi komunisti.

DVE NOVI NA OBZORJU – Pred kratkim je bil ustanovljen iniciativni odbor za izvedbo ustanovno-volilne konference OO Govedoreja v OZD KGP Kočevje. Poudarjen je za ustanovitev so mladinci in upamo, da bo nova organizacija kmalu ustanovljena. Težava pa bo, ker žive mladinci v različnih krajih. V novembru bo ustanovljena tudi OO ZSM Predgrad. Tudi v tem kraju živi veliko mladih, ki bi radi organizirano delali.

PROSTVOLNO DELO – V kratkem bo po dogovoru z občinskim štabom za civilno zaščito v Tolminu občinska konferenca ZSM Kočevje organizirala udarniški dan na območju, ki ga je poškovalno letošnji potres. Prostovoljne akcije se bo udeležilo okoli 50 mladincev iz kočevske občine. Mladina je doslej zbrala za prizadeto Posođe okoli 15.000 din.

JURE PODRŽAJ

ASFALTNA BAZA – V asfaltni bazi v Vasi-Fari kuhajo asfalt, s katerim so prelili cesto Brod na Kolpi-Delnice že do Ribičev, še letos pa jo bodo predvidoma do Marije Trošt. Prebivalci tega območja so se te baze zelo veselili, zdaj pa se nekateri zaradi težkega, gostega dima, ki se vali občasno iz nje, že pritožujejo. Vendar brez asfaltne baze ni asfalta. Predvidoma naj bi ta baza kuhala asfalt tudi za posodobitev ceste Brod na Kolpi-Čabar in Vas-Fara-Slavski laz. (Foto: Primc)

KOMEMORACIJE OB DNEVU MRTVIH

Organizacije ZZZB v ribniški občini so skupaj s SZDL sklenile, da bodo ob dnevu mrtvih pripravili ob pomoči družbenopolitičnih organizacij komemoracije na posameznih pokopališčih. Na žalne svečanosti bodo povabili tudi enote gasilcev in vojakov in se tako častno oddolžili spominu na vse mrtve.

DODATNI SAMOPRISPEVEK ZA MRLIŠKE VEŽE

Potem ko se težave zaradi pomanjkanja mrliških vežev ne premaknejo z mrtve točke, se je skupščina občine Ribnice odločila za dodaten ukrep: krajevne skupnosti naj na podlagi poprejšnjega predračuna in stroškov za nakup mrliških vežev razpiše dodatne samoprispevke, s katerimi bo dokončno moč rešiti tudi ta problem. Ze pred kratkim smo pisali, kakšne težave in sitnosti povzročata pomanjkanje teh preprobnih objektov, zato je takšen korak v trenutnem položaju edini izhod.

ZIMA IN MRAZ PRIGANJATA – Kmetje, ki jih je letošnji zgodnji mraz nemalo presenetil, izkoristijo vsako uro lepega vremena, da spravijo na varno svoje poljske pridelke. Tale na posnetku jo je z nabrano repo „ucvrl“ kar čez ribniški trg. (Foto: B. Budja)

Teden Komuniste naj ima 365 dni

V ribniški občini bo teden Komuniste potekal od 22. do 28. novembra – Seznam zastavljenih nalog je širok – Rezultati akcije naj bodo trajni

Vse kaže, da bo letošnji teden Komuniste s svojimi obsežnimi programi in naslovnim geslom „Človek, delo, kultura“ v marsikateri občini dosegel zaželeni cilj. Ponekod se je akcija že končala in so znani tudi prvi rezultati, drugod pa se nanjo še pripravljajo. Ribničani so si za izvedbo zastavljenih nalog v tednu Komuniste izbrali rok od 22. do 28. novembra.

Seznam zastavljenih dejavnosti v tem tednu je dolg, pogledjmo le najznačilnejše. Tako se pripravljajo analiza kulturnega delovanja v vseh osnovnih organizacijah hkrati s predlogi za poživitev dejavnosti na tem področju. V navedenih dneh je

ZASTALA DELA

Občani z območja Ortneka in Velikih Lašč v ribniški občini so začeli poleti graditi televizijski pretvornik pri starem gradu nad Ortnekom. Pri delih so sodelovali vojaki in občani. Izkopali so jame za stebre in zgradili hišico za pretvornik. Zdaj dela stoji, hladno vreme pa je tu. Ali to pomeni, da bodo Ortnečani in Poljančani to zimo še vedno imeli na malih zaslonih slabe slike in glas?

M. G.

OKTET V DOMU JLA

Jutri bodo ljubitelji dobre domače glasbe in partizanskih pesmi prišli na svoj račun; v Domu JLA bo nastopil Ljutomerski oktet, ki bo na koncertu prikazal bogat repertoar svojih del.

Dom JLA resnično postaja „približilec“ Ribničanom, ki bodo tako v kratkem času lahko ponovno poslušali kvalitetno glasbo. Spomnimo se samo uspelega nastopa Kiča Slabinca, opatijskih Souvenirjev in ostalih, ki s svojimi nastopi predstavljajo edino poživitev v monotonem večernem življenju Ribnice.

PRVA AKCIJA IZ SKLADA POSOJIL

Rok za zbiranje posojil za gradnjo in obnovo cest se bliža koncu. Ribničani so se odločili, da bodo že sedaj začeli s prvimi deli.

Obnova in asfaltiranje ceste Sodražica-Nova vas je med prvimi na seznamu. Že letos bodo pričeli s pripravo in razširitvenimi deli na odseku ceste Sodražica-Zimarice. Sredstva za ta dela v višini 8 milijonov dinarjev so že zagotovljena, dela pa se bodo začela kaj kmalu.

KMALU-SKUPNI LOV

Lovski družini Velike Poljane in Velike Lašče sta primer dobrega sodelovanja dveh lovskih družin iz različnih občin, se pravi ribniške in ljubljanske-Vič-Rudnik. Ena izmed oblik sodelovanja so tudi skupni lovi. Prvi tak lov bo že 7. novembra, ko bodo lovci obeh družin krenili nad lisice in zajce. Že zgodaj zjutraj bo šlo na pogon 80 lovcev, od tega 50 iz Velikih Lašč. Lovili bodo v revirju Skrajnik pri Velikih Poljanah. Po lovu bo skupno kosilo v turističnem domu na Grmadi. Seveda imata obe lovski družini izdelane tudi načrte lovov do konca lovskega leta.

M. G.

kot dovolj še posebno zato, ker bo letošnji teden Komuniste v ribniški občini imel poseben poudarek na 35-letnici ustanovitve OF, 35-letnici ustanovitve prve ribniške čete, 100-letnici rojstva Ivana Cankarja in sprejetju zakona o združenem delu.

B. B.

ZNAŠEL SE JE V JARKU – Tale prometni znak je svoje kratkotrajno, a pomembno poslanstvo končal zelo hitro. Ne vemo, kdo in zakaj ga je tako izmalčil, toda nekdo iz Ortneka, od koder je ta posnetek, bi se prav gotovo lahko spomnil in ga ponovno postavil na pravo mesto. (Foto: Budja)

Ribniški zobotrebci

NAPOSLED LE TRGOVSKA HISA? – Že nekaj časa je v Ribnici slišati govorce o gradnji nove trgovske hiše. Vse podrobnosti o morebitni gradnji so zaenkrat še zavite v temo, toda Ribničani so mnenja, da ni daleč dan, ko bo tudi njihova trgovina dobila sodobnega „predstavnik“.

STANJE V „KRIMU“ SE IZBOLJŠUJE – Ko smo nedavno tega pisali o slabih, skorajda nezavnih samopravnih odnosih v sodrški podružnici „Krima“, še zdaleč nismo mislili, da se bo stanje v tem kolektivu kmalu popravilo. Toda kot smo izvedeli, je bil že prejšnji teden sklican sestanek, na katerem so se predstavniki „Krima“ in njegovega tozda v Sodražici skupaj z občinskim sindikalnim svetom Ribnice pogovarjali o izboljšanju sedanjih razmer.

KAJ JE Z VRTCEM? – S tem, kakšna pridobitev bo za Ribnico otvoritev novega vrtca, smo naše bralce že seznanili, toda kje so vzroki, da ta objekt še vedno ni nared? Gradbena dela so že nekaj časa končana, denarja za opremo pa ni od nikoder. Manjka še namreč okoli milijon dinarjev, zato ribniške mamice z vse bolj zaskrbljenim obrazom sprašujejo, kam bodo dale svoje malčke.

PONOVRNO RAVNATELJICA – Komisija za volitve, imenovanja in

kadrovske zadeve pri SO Ribnica je pred kratkim dala razglas za prosto delovno mesto ravnatelja OŠ France Prešeren iz Ribnice, ker se je dosedanji ravnateljica Mileni Borovac iztekel mandat. Ker pa se je na objavljeni razpis javila samo dosedanja ravnateljica, komisija ni imela težkega dela, saj je Milena Borovac izpolnjevala vse predpisane pogoje za to delovno mesto in bo tako tudi v naslednjem mandatnem obdobju na čelu te ustanove. Tudi seja vseh zborov ribniške občinske skupščine je ta predlog potrdila.

– Ali si že slišal, da bodo v Ribnici končno pričeli graditi zdravstveni dom s specialističnimi ambulanti?

– Jojmene, kako bom pa sedaj prišel do „bolniške“? Svojega zdravnika sem še kar zlahka pretental, toda specialista...

Imenovanja v SIS

Izvršni svet krajevne skupnosti Kočevje je imenoval v SIS za komunalno in cestno dejavnost: Vinka Zajca za predsednika izvršnega odbora te skupnosti, v odbor za družbeno kontrolo Feliksa Žagarja. SIS za vodno preskrbo občin Kočevje in Ribnica je imenoval Staneta Pahulja, in sicer za predsednika izvršnega odbora, v odbor za družbeno kontrolo te SIS pa Lojze Znidaršiča in Jožeta Pogorelca. V SIS za varstvo zraka občin Kočevje in Ribnica je imenoval magistra Petra Prezlja, in sicer za podpredsednika izvršnega odbora SIS.

Ovojen je bil tudi predlog, da bo mesto predsednika izvršnega odbora SIS za komunalno in cestno dejavnost zahtevalo zaposlitev s polnim delovnim časom ter da bo predsednik opravljal hkrati posle tajnika.

KONČAN TEČAJ – V Željnah pri Kočevju se je končal 28-urni tečaj o negi bolnika, ki ga je organizirala občinska organizacija RK Kočevje v sodelovanju s krajevno organizacijo RK Željne. Obiskovalo ga je 12 žena in deklet. Stroški tečaja so znašali 5.000 din. Na proslavi ob dnevu pionirjev je tajnica občinskega vodstva RK Kočevje Jožica Klarič izročila tečajnicam potrdilo o uspešno opravljenem tečaju. Na fotografiji: udeležence tečaja. (Foto: France Brus)

Drobne iz Kočevja

BLAŠČICARNE NE BO – Med šolarji, ki so jih te dni podrl v Kočevju, je bila tudi blaščičarna. Zato po prvotnem predlogu naj bi se urenilo novo v prostorih šole, kjer je tudi krojač Szarvas. Lot smo zvedeli iz zanesljivih virov, v Zito ta predlog odklonilo, češ da bi preureditev terjala preveč denarja.

PREDLOG O PROMETU – Krajevna skupnost je sprejela osnutek predloga za ureditev prometa v občinski skupščini v presojo in potrditev.

SPOMIN NA KRAGUJEVAC – Spominsko društvo, posvečeno spominu na pobjo nedolžnih žrtv v Kragujevcu, med katerimi so tudi šolarji. Učenci so bili v srečnih, proslavo pa so jim posrejevali iz posebne sobe po zvočni

DVE NAPAKI – Nekateri bralci so nas opozorili, da sta v predzadnji številki našega lista nastali dve napaki pri podpisih pod fotografijama. Na kočevski strani je bilo pod Brusovo fotografijo o naboru zapisano, da je nabornikom spregovoril sekretar občinskega komiteja ZK Jože Novak, v resnici pa je bil ta le prisoten, spregovoril pa je predsednik občinske konference ZSM Stane Gabrič. Na kulturni strani pa je na fotografiji, ki jo je posnel in podpisal novinar iz Novega mesta, Ernest Zorjan iz ZKGP, in ne slikar Rado Meglič. Za napaki se uredništvo opravičuje.

ŠE ASFALT – Če bo vreme ugodno in bo vse potekalo po načrtih, bosta že letos asfaltirani cesti proti Domu telesne kulture in Nami, pa tudi parkirišče, ki bo urejeno na prostoru pri upravni zgradbi Zidarja, kjer so pred kratkim podrli nekatere stavbe. Razen tega pripravila krajevna skupnost zaključke del na nekaterih obronkih oziroma novih območjih mesta.

KOČEVJSKE NOVICE

44 (1423) ★★ 28. oktobra 1976

REŠETLO

Ali že veš...

... da je štela kočevska občina junija letos 17.427 prebivalcev, leta 1971 samo 17.054 prebivalcev, leta 1931 pa 20.308?

... da je v kočevski občini asfaltiranih le 6 km ali 8 odstotkov regionalnih cest, medtem ko znaša v drugih občinah ta odstotek od okoli 50 do 100?

... da je narodni dohodek na prebivalca v kočevski občini za četrtno pod republiškim povprečjem?

... da so znašale izgube kočevskega gospodarstva v prvem polletju letos 47.035.000 din, v istem obdobju lani pa 9.328.000 din?

... da bi znašala izguba letos, če bi jo obračunavali na isti način kot lani „le“ 17.860.000 din, kar pomeni, da izguba kljub vsemu narašča in da ne velja izgovor, češ da je izguba porasla le zaradi novega načina obračunavanja poslovnega uspeha?

... da se je povprečni čisti osebni dohodek v občini povečal od 3.065 din v prvem polletju lani, na 3.327 din v prvem polletju letos, ali za 9 odstotkov, medtem ko je v republiki večji za 16 odstotkov? Realni (stvarni) osebni dohodek se je povečal le za 0,1 odstotka (v republiki za 1 odstotek).

PREDAVANJE — Te dni so po kočevski občini predavanja o obrambni vzgoji za prebivalstvo. Pred kratkim smo posneli to fotografijo na predavanju v Stari cerkvi. (Foto: Primc)

Ukrepi za manj žrtev in škode

Skupna želja organizatorjev in poslušalcev je, da bi bila predavanja zanimiva, razumljiva, spremljana s ponazorili (filmi itd.), in da bi občanom kar najbolj koristila

„Novi zakon o ljudski obrambi, ki je pravkar izšel, velja pa od 19. oktobra, nalaga nekatere dolžnosti tudi krajevnim skupnostim. Ena takih nalog je, da odbor za ljudsko obrambo (LO) in družbeno samozastito pri krajevnih skupnostih organizira obrambno vzgojo prebivalstva,“ je za uvod v razgovor o obrambni vzgoji v občini povedal načelnik oddelka za LO občinske skupščine Kočevje Bogo Abrahamsberg.

Na razgovoru sta bila navzoča tudi direktor Delavske univerze Kočevje Miha Majerle in referent za nabornice zadeve in obrambno vzgojo Tone Rački. Dogovorili smo se, da bi o posameznih določilih zakona in njegovem uveljavljanju v praksi spregovorili redno, morda na 14 dni, v našem časopisu in tako pripo-

možni, da bo z njim seznanjen vsak občan, predvsem pa vsi člani vodstev raznih organov in organizacij, ki jim zakon tudi nalaga določene naloge. Tokrat sta torej na vrsti obrambna vzgoja in izobraževanje prebivalstva.

DOSLEJ OBČINSKA SKUPŠČINA, ZDAJ KRAJEVNA SKUPNOST

„Za obrambno vzgojo prebivalstva je doslej skrbel oddelk za ljudsko obrambo pri občinski skupščini,“ je razložil Bogo Abrahamsberg. „Najtežje nam je bilo vedno voditi osrednjo evidenco o prisotnosti občanov na predavanjih oziroma njihovi opravičenosti ali neopravičenosti odsotnosti. Letos pa so krajevne skupnosti že izdelale sezname občanov, ki morajo prihajati na predavanja, in tudi uspešno ugotavljajo prisotnost.“

Pri organizaciji predavanj torej zdaj sodelujemo: občinski organ za LO, ki izbira predvsem teme predavanj, Delavska univerza, ki preskrbi predavatelja in ponazorila (se pravi filme in podobno) ter krajevne skupnosti, ki razpošiljajo vabila in ugotavljajo prisotnost.

V KOČEVJU SLABO, NA PODEZELJU ODLIČNO

Tovariša Miho Majerleta smo vprašali, kakšna obrambnovzgojna predavanja potekajo zdaj oziroma v tej sezoni, kakšen je obisk na njih in kakšna bodo v prihodnji izobraževalni sezoni. Odgovoril je:

„Ponekod spomladi (KS Kočevje, KS Salka vas), drugod pa jeseni (ostale KS) potekajo predavanja o treh temah. Vsak vabljeno občan bi moral v treh tednih poslušati naslednja tri predavanja: „Samozastita prebivalstva v vojni in hudih nesrečah“, „Požarnovarnostni ukrepi občanov v miru in vojni“ in „Sodelovanje občanov pri gašenju požarov v miru in vojni“. Predavanja spremljajo filmi in druga ponazorila. To izobraževanje bo zaključeno v novembru.“

Zanimivo je, da je bil obisk predavanj v Kočevju zelo slab,

čemur je razen neresnosti botroval tudi velik sneg. Zdjaj je vprašanje, ali naj bi ta predavanja za kočevske občane ponovili ali ne.

Pohvaliti pa moramo podeželske KS, ki so poskrbele, da prihajajo na predavanja skoraj vsi vabljene. Podeželske KS imajo v glavnem vse primerne prostore za predavanja, se pravi, da imajo večje ali manjše dvorane. Zato — naj mimogrede predlagam — bi kulturna skupnost lahko organizirala več poljudnoznanstvenih predavanj za podeželje.

Za naslednjo izobraževalno sezono sta predvideni predavanja „Zaklanjanje prebivalstva v vojni“ in „Organizacija LO in družbene samozastite v občini“. Obrambna vzgoja je zdaj poenotena za vso republiko, medtem ko prej ni bila, saj jo je organizirala vsaka občina zase, neusklajeno in nenačrtno.“

KDO MORA NA PREDAVANJA?

Tone Rački, referent za obrambno vzgojo pri oddelku za LO pri občinski skupščini, pa nam je na vprašanje, kdo mora obiskovati predavanja in kakšne kazni so predvidene za tiste, ki bi neopravičeno izostali, odgovoril:

„Predavanja morajo obiskovati vsi moški, ki nimajo vojaškega razporeda in so stari 15 do 60 let, ter vse ženske od 15. do 55. leta starosti. Izjema so le učenci srednjih šol, ki imajo v šoli pouk o obrambi in zaščiti, ter pripadniki štabov in enot civilne zaščite.“

Kdor ne pride na predavanje iz neopravičljivih vzrokov, je predlagan za kaznovanje sodniku za prekrške. Kazni so denarne ali zaporne.“

JOŽE PRIMC

Odločno proti izgubam

O gospodarjenju v prvi polovici leta je pred kratkim razpravljala tudi občinska konferenca ZK Kočevje. Sprejeti so bili sklepi, ki so v glavnem podobni sklepom občinske skupščine, o katerih smo že poročali in jih zato ne bomo ponavljali. Posebno pa moramo omeniti nekatere, v glavnem nove sklepe.

Tako bodo občinski izvršni svet ter občinski vodstvi sindikata in ZK sklicali sestanek s predstavniki vseh tozdov, ki so imeli ob polletju izgubo, in posebne pogovore s predstavniki tozdov, ki se jim obeta izguba tudi ob koncu leta. Namen pogovorov bo seveda odprava slabega gospodarjenja.

V vseh osnovnih organizacijah ZK so dolžni oceniti vodilne delavce in vse tiste, ki so na ključnih oziroma pomembnih mestih v tozdih oziroma delovnih organizacijah, ter oceniti njihovo odgovornost za poslovne rezultate.

Razen tega so komunisti dolžni oceniti potrebe po plansko-analitskih službah v delovnih organizacijah ter poskrbeti za njihovo organiziranje (kjer jih ni) oziroma za njihovo dobro kadrovsko zasedbo.

Na konferenci so razpravljali razen tega še o oceni političnih razmer v občini, o oceni jayne

Iz Kolpske doline

CESTO ODNAŠA — Pri bivšem tunelu, nad slapom Nežica pri Fari, cestni odsek, ki drsi v dolino, še vedno ni popravljeno. Drsenje se celo nadaljuje in cesta je poškodovana že precej bolj kot spomladi. Če se bo drsenje nadaljevalo in če odgovorni ne bodo ukrenili ničesar učinkovitega, bo nova asfaltna cesta, ki smo jo svečano odprli šele lansko jesen, kmalu neprevozna.

razprave o zakonu o združenem delu in nekaterih drugih vprašanjih. I. P.

Kam z učenci?

Konferenca delegacij ZD v izobraževanju občine Kočevje je pred kratkim posredovala občinski skupščini Kočevje naslednje vprašanje:

„Na Centralni šoli v Kočevju smo v veliki zadregi, kako organizirati pouk, ker je prošen za dopoldansko izmeno zaradi vse večjega števila zaposlenih staršev vedno več, potrebnih prostorov pa ni. Na šoli imamo 50 oddelkov. V dopoldansko izmeno jih lahko vključimo le 37. Zaradi padanja števila otrok na podeželju ukinjamo podružnične šole, zato se vedno več otrok vozi v šolo v Kočevje. Prevoze imamo organizirane tako, da morajo vozači obvezno priti v dopoldansko izmeno, medtem ko smo zaradi pomanjkanja prostora prisiljeni učence iz mesta vključiti v popoldansko izmeno. Zaposleni starši ne vedo, kako poskrbeti za varstvo otrok v dopoldanskem času.“

Delavci šole seznanjamo s temi težavami vse občane, saj moramo vsi razmisliti, kako pridobiti nove učilnice. Menimo, da bi lahko podaljšali C trakt nove osnovne šole. Tako bi najceneje pridobili 8 ali 12 učilnic. Če bi izpraznili še stanovanja v stari stavbi osnovne šole, bi lahko vse učence vključili v dopoldansko izmeno in s tem vsem učencem ustvarili enake možnosti za nemoten razvoj. Tako bi zagotovili tudi, da se vsi učenci pod enakimi pogoji vključujejo v najrazličnejše interesne dejavnosti, ki jih šola lahko organizira le v popoldanskem času. Cilj naše socialistične družbe je, da poskrbimo za organizirano preživljanje prostega časa za vse učence.“

UČENJE OB DELU — V Itasovem izobraževalnem centru izdelajo učenci tudi marsikaj za redno proizvodnjo Itasa.

Svoje izdelke ob zaključku šolskega leta pokažejo na javni razstavi.

(Foto: Primc)

Obisk v Itasovi šoli

V izobraževalnem centru Itasa imajo letos 70 učencev (vajencev), od tega 23 v prvem letniku (splošna smer), 20 v drugem (strojni ključavničarji) in 27 v tretjem oddelku (ključavničarji, varilci). Varilce so doslej izobraževali s tečaji, to šolsko leto pa bodo prvi dokončali redno triletno šolanje.

V prvem letniku imajo vsi učenci skupen program izobraževanja, v drugem pa jih ločijo z ozirom po nagnjenju posameznika in potrebah Itasa. Če kdo kaže še posebno nagnjenje oziroma smisel za kak poklic, ga izobrazijo zanj, čeprav ga morda v Itasu ne potrebujejo najbolj. V tem izobraževalnem centru izobražujejo ključavničarje, strojne ključavničarje, rezkalce, varilce, orodjarje in strugarje. S Kovinarjem so se dogovorili, da bodo oni vzgajali kleparje in instalaterje centralnega gretja.

„Naš izobraževalni center obstaja v različnih oblikah že 13 let,“ je povedal njegov vodja Jože Janež. „Deset let — takrat smo imeli še vajeenske delavnice — sem sam vodil to šolanje. Zdjaj nas je že tri leta pet: štirje instruktorji in jaz. V 13 letih, se pravi do lani, je končalo pri nas šolanje 518 ljudi. V tej številki so všteti vajenci, delavci, ki so prišli na prekvalifikacijo, in tisti, ki so si pri nas pridobili kvalifikacijo.“

Delavnice imamo v preurejenih bivših rudniških delavnicah, se pravi precej daleč od Itasa.

Menim, da je tako prav, saj zdaj ne more priti do raznih nepravilnosti, kot je pošiljanje učencev po pijačo, cigarete in drugo, kakor se je dogajalo prej, ko smo bili v prostorih Itasa. Zdjaj ima učenec res ves čas na razpolago samo za učenje.“

Tovariš Janež nam je potem razkazal delavnice in druge prostore ter povedal o načrtih za nadaljnjo ureditev delavnice za učenje in igrišče za izkoriščanje prostega časa.

J. PRIMC

V občini je 63 spomenikov

Določiti je treba, kateri so republiški, občinski in krajevni, da se bo vedelo tudi, kdo jih je dolžan vzdrževati

V kočevski občini je 24 spomenikov NOB, 11 grobišč padlih borcev in talcev ter 28 spominskih obeležij. Vse te spomenike je popisala, opisala dogodke, katerim so posvečeni, in jih fotografirala komisija za spomeniško in zgodovinsko dejavnost pri občinski organizaciji ZZB Kočevje, kjer je shranjeno tudi vse zbrano gradivo.

Na nedavnem sestanku v Kočevju so razpravljali predstavniki sveta za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij pri Skupnosti slovenskih občin in predstavniki kočevske občine prav o ohranjanju revolucionarnih tradicij in varstvu spomenikov NOB. Predstavniki iz kočevske občine so ob tej priložnosti povedali, da kategorizacija popisanih spomenikov na republiške,

občinske in krajevne še ni opravljena. Po njihovem mnenju sodita v kategorijo republiških spomenikov nedvomno Šeškovo dom, kjer je oktobra 1943 zasedal Kočevski zbor, in spomenik prvemu zboru slovenskih aktivistov OF na Pugledu, ki je bil aprila 1943. To pomeni, da bi bila republika dolžna prispevati del sredstev za njuno vzdrževanje. Zdjaj vzdržuje na primer Šeškovo dom krajevna skupnost Kočevje-mesto, ki pa nima dovolj denarja, da bi ta spomenik zadovoljivo obnavljala. Nejasno je tudi še, kdo naj bi bil dolžan vzdrževati spomenik na Smuki, posvečen padlim avstrijskim borcem komunistoma.

Po kočevskem predlogu naj bi merila za kategorizacijo spomenikov izdelal republiški Zavod za spomeniško varstvo. Ne bi bilo namreč prav, da bi bilo to prepuščeno le občanom, saj potem merila ne bi bila enotna.

J. P.

Med starši, ki so pripeljali svoje otroke v šolo, je večina takih, ki bi želeli, da bi bil pouk le dopoldne. Nekateri so že izrazili pripravljenost, da bi po svojih močeh pomagali pri reševanju tega problema. (Foto: Primc)

Cilj: doseči delavsko večino

Na nekaterih področjih je ZK v kočevski občini že dosegla in celo preseгла naloge 5. seje CK ZKS — V ZK nad 11 odstotkov vseh zaposlenih

Na nedavni seji občinske konference ZK Kočevje so obravnavali družbenopolitične razmere v občini, aktivnost osnovnih organizacij ZK in komiteja ter gibanje članstva. Ocena je bila pripravljena zelo temeljito in je dala nekatere zelo zanimive podatke. Njen glavni namen pa je bil pokazati dobre in šibke točke v delu komunistov in organizacij ZK v občini ter na tej osnovi sprejeti sklepe za še uspešnejše delo.

Število osnovnih organizacij ZK se je od leta 1972 v občini skoraj podvojilo oz. naraslo od 35 na 60. Osnovnih organizacij ZK ni le v štirih manjših krajevnih skupnostih (KS) in nekaterih manjših delovnih organizacijah, kjer je precej pod 100 zaposlenih.

V ZK je 5,7 odst. rebivalstva ali največ na območju medobčinskega sveta ZK Ljubljana. Zaposlenih je v ZK 11,29 odstotka. Vendar v ZK še ni dosežena delavska večina, saj je od vseh članov le 39,2 odstotka delavcev. Zensk je v ZK 29,8 odstotka, premalo pa je v ZK mladih, pa čeprav se je njihovo število od leta 1972 do konca

GIBANJE PREBIVALSTVA

V septembru je bilo na območju matičnega urada Kočevje 10 porok. Rojeni so bili trije otroci: dva dečka in deklica. Umrli so: Ana Muhič, družinska upokojenka iz Kočevja, Ljubljanska cesta 39, stara 75 let; Alberta Marušič, družinska upokojenka iz Kočevja, Trata XIV 32, stara 81 let; Franciška Nose, kmetica iz Tisovca 16, stara 86 let; Roza Bradac, družinska upokojenka iz Kočevja, Roška cesta 39, stara 52 let in Franc Bartol, upokojenec iz Mahovnika 9, star 66 let.

preteklega leta povečalo od 124 na 256.

Nekatere osnovne organizacije ZK so bile bolj delavne, druge manj; podobno velja tudi za člane ZK. Tako je ocena pokazala, da kar 69,1 odstotka članov ZK ni imelo nobene funkcije (odgovorne dolžnosti), nadaljnjih 13 odstotkov pa jih je imelo le eno funkcijo, kar naj bi pomenilo, da si kar preko 82 odstotkov komunistov premalo prizadeva za naš napredek. 7,9 odstotka jih je imelo dve funkciji, preostalih 10 odstotkov pa jih je opravljal po 3 do 9 funkcij. Vendar je bila kasneje v razpravi ta ocena dopolnjena tako, da so komunisti le bolj delavni, oziroma imajo več funkcij; v oceni namreč niso zajeli delegatov in članov raznih samoupravnih organov, ki v času popisovanja še niso imeli teh funkcij, danes jih pa imajo.

Po področjih dela je med vsemi komunisti 46,49 odstotka zaposlenih v družbenih službah, 22,22 odstotka v kulturni in socialni dejavnosti (kar tudi sodi v družbene službe, a je v tabeli prikazano ločeno), preostali pa v gospodarstvu.

Podatki iz ocene so v večini pohvalni, saj dokazujejo, da so nekateri sklepi oziroma dogovori 5. seje CK ZKS v kočevski občini že celo preseženi. Med nedoseženimi je

predvsem delavska večina ZK. Podatki kažejo, da je treba posebno pozornost posvetiti sprejemanju v ZK v industriji, gradbeništvu in prometu.

Konferenca je nato oceno sprejela in naročila komiteju, naj na njeni osnovi izdela sklepe za nadaljnje delo.

J. PRIMC

Končno: pitna voda

Vas Onek pri Kočevju, ki sodi v krajevno skupnost Rudnik-Salka vas, je bila doslej brez prave pitne vode, kar je v 220.000-litrsko cisterno vdiral gnojnica iz hlevov ZKGP. Pretekli teden pa je Agrostroj iz Ljubljane obložil notranje stene cisterne s plastično maso. Tako je preprečeno vdiranje gnojnice. Ta dela so veljala nad 80.000 din. Domačini so nato cisterno očistili in usposobili za polnjenje. V cisterno se steka voda iz streh petih stavb. Preden pride v cisterno, teče voda skozi posebne čistilce.

Voda iz cisterne bo namenjena predvsem ljudem, če bo zmanjkalo vode v preostalih dveh vodnjakih, pa tudi za napajanje živine. Predsednik krajevne skupnosti Rudnik-Salka vas Nace Kamšek nam je zadržal, da poslej na Onek ne bo treba več dovažati vode, kot so jo doslej. Vode bo dovolj tudi ob največji suši.

J. P.

Pričakovanja gasilcev

Pred ustanovitvijo skupnosti za varstvo pred požari

V glavnem so pripravljene že vsi dokumenti, potrebni za ustanovitev in delo požarne skupnosti. Inicijativni odbor vodi Engelbert Škufca z Mirne. Predvidevajo 55-člansko skupščino z zborom porabnikov in izvajalcev. V slednjem bodo seveda predvsem prostovoljni gasilci. Škufci kot dolgoletnemu prostovoljnemu gasilcu številne potrebe niso neznane. Ravno zato je tudi o tem najprej spregovoril. „Doslje se je na leto nabralo v gasilskem skladu okrog 200.000 dinarjev, občinska gasilska zveza je premogla še 50.000 dinarjev. Sklad je po svojih močeh pomagal društvom pri nabavi najosnovnejše opreme. Reči moram, da je šlo za razmeroma skromno pomoč. Za nakup sodobne brizgalne znamke Rosenbauer, ki velja okrog 80.000 dinarjev, je sklad primaknil društvu 10.000 dinarjev. Pri nakupu kombija smo dajali 15.000 dinarjev, sedaj 25.000 dinarjev. Vseeno je bilo na ta način dosti storjenega, gasilci so našli razumevanje pri občanih in v delovnih organizacijah.“

Po novem gasilcu v delovnih organizacijah seveda ne bodo mogli moledovati za dodaten denar, ker bodo le-te prispevale že po samoupravnem sporazumu. S prosjačenjem in veseljami ni mogoče zbrati še večjih zneskov, potrebnih za nakup posebne gasilske opreme. Tu Škufca opozarja na nakup avtomobilske cisterne in drugih pripomočkov za gašenje večjih požarov, katerim gasilci niso kos le z vodo ali malo pene. Ob stikih s sosednjimi društvi so videli, da premorejo tam že dosti take opreme. Požarna skupnost bo morala odpraviti to vrzel. Inicijativni odbor bo napel vse sile, da bi vsaj v decembru pripravili ustanovno skupščino, tako da bi požarna skupnost lahko začela delati že po novem letu.

A. Ž.

KMALU PERON? Na trebanjski železniški postaji je potrebno obnoviti dotrajane ture. V kolikor bo vreme ugodno, bodo železniški delavci med tiri uredili tudi peron. Na sliki: staro daje mesto novemu. (Foto: Železnik)

Novo v že začetni petletki

Steklo je usklajevanje načrtov samoupravnih interesnih skupnosti

Z včerajšnjo razpravo o povzetkih sporazumov samoupravnih interesnih skupnosti o temeljnih srednjeročnih načrtih do leta 1980 se je začela širša razprava, ki se mora razmahniti še v združenem delu. Skrajni rok za sprejem je predviden za sredino decembra.

Za financiranje vseh dejavnosti v izobraževanju v tem srednjeročnem obdobju bo treba nad 33,48 milijona dinarjev leta 1980. Kot izhodišče jemljejo cene iz lanskega leta, zato je že za prihodnje leto vprašljivo pokrivanje planirane dejavnosti. Občani in delovni ljudje bi pod pogojem, da bi sedanji samoprisepek podaljšali do leta 1980, omogočili, da bi se za to nabralo 12 milijonov dinarjev. K temu občinska izobraževalna skupnost prištevajo še sredstva za amortizacijo in investicije v znesku 16,81 milijona dinarjev, kar pomeni, da bi lahko bilo za naložbe v celoti na razpolago nad 28,81 milijona dinarjev. Po mnenju izvršnega odbora občinske izobraževalne skupnosti bi bila to zadostna osnova za najetje posojil, da bi v tem planskem obdobju lahko zgradili telovadnico v Velikem Gabru in Šentrupertu, novo šolo v Trebnjem in dogradili šolo na Mirni.

V OTROŠKO VARSTVO VEČ OTROK

Tudi skupnost otroškega varstva ima v načrtu še gradnjo vrtec v Šentrupertu, Velikem Gabru in Mokronogu ter dograditev osnovne šole na Mirni. Da bo to mogoče tudi izvesti, bodo v posameznih letih potrebna premostitvena posojila. Pri tem računajo na pomoč iz republiških solidarnostnih sredstev. Če jim bo uspelo vse to napraviti, bodo

ČAKAJO NA ASFALT

Krajani Ponikev se nadejajo, da se bodo cestni gradbeni stroji še letos lotili modernizacije ceste skozi kraj. Hud promet in nadležni prah sta marsikoga spravljala v nejevoljo. V vasi čakajo na stroje, ki zdaj delajo na cesti za Čatež.

povečali razmerje predšolskih otrok, zajetih, v otroško varstvo, od sedanjih 9,7 odst. na 17,8 odst. Izvedba vseh nalog v obdobju 1977-1980 bi veljala nad 28,34 milijona dinarjev.

V KULTURI POGREŠAJO MARSIKAJ

V načrtih občinske kulturne skupnosti beremo v vrsti postavk, koliko bi bilo treba imeti denarja za posamezne stvari, zagotoviti pa bi bilo mogoče izdatno manj. Tako je pri knjižnici in pri gostovanjih, kjer bo po pričakovanju na voljo kar trikrat manj, kot predvidevajo republiški standardi. Nič kaj zavidljivo stanje ni po teh standardih tudi pri

KRI ZA ČLOVEKOLJUBNE NAMENE

Občinski odbor Rdečega križa Trebnje pripravlja jesensko krvodajalsko akcijo za 2. in 3. november. V torek bodo odvzemali kri od 6. do 14. ure v zdravstveni postaji na Mirni; v sredo, 3. novembra, bo ekipa transfuzijskega zavoda v trebanjskem zdravstvenem domu od 6. do 14.30. ure. Iz oddaljenih krajev bodo krvodajalce vozili avtobusi po ustaljenem voznem redu. Občinski odbor Rdečega križa vabi vse ostale krvodajalce in mlade zdrave občane, naj se te človekoljubne akcije udeležijo v čim večjem številu.

SLABO DOTEKANJE DENARJA ZA TELESNO KULTURO

V programu te skupnosti je poudarek na množičnih oblikah, pohvalna je tudi skrb za delo šolskih športnih društev, za kar bo šlo vsa leta več kot za tekmovalni šport. Ta skupnost žal tudi ugotavlja, da predvidenega programa za letos zaradi slabega dotoka denarja ne bo mogoče izvesti.

POMOČ OTROKOM SOCIALNO ŠIBKIH

Skupnost otroškega varstva predvideva tudi v srednjeročnem načrtu do leta 1980 razne oblike pomoči otrokom socialno šibkih družin. Tako naj bi tudi vnaprej omogočali letovanje na morju 180 takim otrokom. V okviru dodatnih pomoči socialno ogroženim otrokom je predvideno tudi plačilo šolskih malic in kosil.

Darovati kri – že samoumevno

V trebanjski občini je občinski odbor Rdečega križa lahko ponosen na človekoljubnost občanov in delovnih ljudi, ki se vedno znova potrjuje z lepim odzivom na krvodajalske akcije. Z naraščanjem nove industrije se povečuje tudi število krvodajalcev. Med krvodajalci je veliko voznikov motornih vozil.

V družini kmeta Franca Dimica st. iz Dolenje vasi pri Čatežu se lahko pohvalijo kar s petimi krvodajalci. Poleg gospodarja darujejo kri še žena Julijana, sinovi Franc, Mirko in Jože (slednji je sedaj pri vojakih). Gospodar se rad spominja časov, ko je prvič dal kri. To je bilo pri vojakih v Čačku leta

„Vedno se rad odzovem. Vsakomur si upam dokazati, da mi to ne škoduje!“

Gospodinja Marija Tori iz Mokronoga naj bi si po evidenci občinskega odbora RK že letos prislužila plaketo za 25-krat darovano kri. „Prejšnja leta sem dajala kri tudi po dvakrat na leto. Nikoli mi ni bilo slabo. Kjerkoli so bili odvzeti,

1947. Poslej se odziva, če le more. „Štiri decilitre krvi sem dal po nekajkrat, nič me ni prizadelo, sicer ne bi dajal,“ pravi. Tako je tudi z drugimi v družini. Na taki kmetiji, kot je njegova, pa ne gre vselej lahko. V hlevu je 21 glav živine, polja so večinoma na hribovitem svetu, vendar, kot trdi, delo zaradi krvodajalstva ne trpi.

Vodja drevesnice pri brežiškem Gozdnem gospodarstvu – tozdr Puščava Franc Lindič iz Lakencev je daroval kri po evidenci občinskega odbora RK že 29-krat. Sam pravi, da bo tako storil še večkrat. Kri je daroval v Novem mestu in drugod. Prvo steklenico so z njegovo krvjo napolnili že leta 1948.

sem šla: na Mirno, v Trebnje ali Mokronog. Seveda raje vidim, če lahko dam kri v Mokronogu. Lani me je čakanje v gneči v Trebnjem pripeljalo do tega, da se nisem več počutila dobro. Posebno dobra stvar mi vsem tem so zdravniški pregledi.“

Mladim ne manjka nalog

Na konferenci pretresli delo za nazaj, temeljit program za vnaprej – V ZSMS sprejetih 1.400 mladih

V torek, 19. oktobra, je bila v Trebnjem seja občinske konference ZSMS. Izvolili so tudi novo vodstvo. V minulem obdobju so na novo ustanovili ali poživili osnovne mladinske organizacije v vrsti krajev in delovnih organizacij.

V programski usmeritvi za naslednje obdobje je še pogostokrat zaslediti besede kot „morati“, kar navaja k sklepu, da je še dosti nalog, s katerimi se bodo ubadali mladi. Tako v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah ni vprašanja, ki se ne bi tikalo tudi mladim in njihove organizacije. V krajevnih skupnostih se naj bi mladi bolj naslonili na SZDL, v delovnih organizacijah pa na sindikate. Tokrat ponovno poudarjajo pomen društev. V družbeno delo želijo pridobiti slehernega mladega človeka. Ze vrsto let mladi opozarjajo na vprašanje prostorov za delo in shajanje na terenu. Na konferenci so menili, da je treba to vprašanje

enkrat za vselej spraviti z dnevnega reda z družbeno akcijo vseh organizacij v krajevnih skupnostih, ne le mladim, saj imajo podobne težave tudi drugi.

Za mlade v združenem delu je v tem trenutku pomembno presajanje določil zakona o združenem delu. Pri razpravah o stabilizaciji gospodarstva so mladi marsikje ugotovili, da k tej akciji lahko mnogo prispevajo. Zavzemajo se tudi za dosledno izvajanje družbenega dogovora o kadrovski politiki. Posebno navajajo potrebo po še bolj razvejenem delavskem izobraževanju ob delu.

V preteklosti so imeli lep uspeh v vrsti dejavnosti, ki se najtesneje navezujejo na pripravo na splošni ljudski odpor in samozaščito. Razveseljiv razmah je očiten pri pohodu mladine po partizanskih poteh, srečanjih in razgovorih z borci. Zapisane obveznosti, da mora namreč sleherna osnovna organizacija ZSMS pripraviti najmanj dva poha in razgovore z borci, najbrž ne bo težko izvesti.

KONČNO V NOVI ŠOLI – Učenci mokronoške osnovne šole so se navsezadnje le lahko preselili v toplo novo šolo. Sami so takole poskrbeli za selitev knjižnice.

Kdo se opija v škodo sebi in družbi?

Tehtno poročilo občinske skupnosti socialnega skrbstva o boju proti alkoholizmu v občini – Zakaj klub zdravljenih alkoholikov že več kot leto dni nima podmladka?

Včeraj je občinska skupščina na zasedanju ponovno po treh letih obravnavala vprašanja boja proti alkoholizmu v občini. Poleg zanimivih odgovorov vrste delovnih organizacij na posebno anketo je še posebno hvalevreden odziv različnih služb, ki se srečujejo z alkoholiki ali obravnavajo uničujoči učinek alkohola, od postaje milice do občinskega koordinacijskega odbora za boj proti alkoholizmu.

Iz trinajstih delovnih organizacij so prišli odgovori, da nimajo problemov z alkoholizmom. Občasno ali tudi pogosto imajo v svoji sredini težave z alkoholom vdanimi sodelavci v ravno toliko drugih kolektivih! Njihovo priznanje naj ne bo kamen spotike, saj je pripravljenost, da prično to bolezen reševati, tudi pogum. Prav gotovo bo tem kolektivom potrebna še pomoč, saj v nobenem ne premorejo akcijskega programa za boj proti alkoholizmu.

dem kolektivov). Takšni so pogosto tudi v bolniškem staležu in prava javna skrivnost je, da so v staležu zaradi alkoholizma! „Plavega usekajo“ ponavadi ob ponedeljkih in po praznikih. Kar deset delovnih organizacij je navedlo, da takšni delavci kar stalno dosegajo slabše delovne rezultate, so pogosto prepirljivi in v slabih odnosih s sodelavci. 26 je že sedaj takih, da jih prištevajo med kronične alkoholike, v 55 primerih sumijo, da utegne iti za kaj takega.

aktivih različno sankcionirani, saj gre marsikje lahko tudi za dokončno prenehanje delovnega razmerja. V izobraževalnih programih, kjer le-te imajo, vprašanja boja proti alkoholizmu se ne obravnavajo.

ODLOČNOST ORGANOV

Kdorkoli je storil kaj kaznivega v vinjenem stanju, je bil od miličnikov ovađen pri občinskem javnem tožilstvu ali sodniku za prekrške (100 ovadb). Miličniki so imeli največ dela zaradi pretefov, kjer je seveda burila kri pijača (okrog 50 na leto). Sodnik za prekrške je od leta 1973 obravnaval 219 vinjenih voznikov; pri tem gre seveda tudi za voznike od drugod. Sodišče dobi podatke o vinjenosti le pri prometnih prekrških, sicer pa je dokazovanje težavno. V tem času je občinsko sodišče napotilo eno osebo na zdravljenje zaradi alkoholizma.

VINO NAMESTO MLEKA

S škodljivim učinkom alkohola se srečujejo celo med šolarji. Prosvetne delavce posebno skrbi to, da velik del otrok redno uživa vino kot

nadomestilo za hrano. V šolah v hribovitih krajih imajo že 50 odst. otrok obremenjenih z motnjami vida in pisanja. Pri odpravljanju teh pojavov učiteljem ni lahko, ker gre za ukoreninjene navade. Poleg organiziranega prosvetljanja otrok bi bilo treba poučiti predvsem odrasle.

ALKOHOLIZEM – LEGLO TEŽAV

Skupnost socialnega skrbstva ugotavlja, da je alkoholizem najpogostejši vzrok ali posledica socialnih težav ljudi. Težave so še večje, ker je marsikdo gluha za nasvete. Žene, ki so poleg otrok najbolj prizadete v zakonskih skupnostih, kjer vlada alkohol, največkrat oklevajo pred najodločnejšim ukrepom – zahtevijo za razvezo zakona, kar bi bila lahko poslednja grožnja, ki bi marsikoga še napotila na zdravljenje. Lepe uspehe dosega klub zdravljenih alkoholikov, kjer tisti člani, ki ga stalno obiskujejo, živijo urejeno življenje. Ob tem je še tembolj težko razumeti, da že dobro leto ni niti enega novega člana.

A. ZELEZNIK

ALKOHOLIKI PRAVILOMA SLABI DELAVCI

Enako je število delovnih organizacij, kjer prihajajo nekateri delavci opiti že na delo ali segajo po močni kapljici med delovnim časom (se-

UKREPI NA DELOVNEM MESTU

Le iz štirih delovnih organizacij je prišel odgovor, da so v primerih, ko so bili delavci vinjeni, ukrepali. Marsikje gre še za potuho, čeprav so tovrstni prekrški v samoupravnih

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 28. oktobra – Simon Petek, 29. oktobra – Narcis Sobota, 30. oktobra – Sonja Nedelja, 31. oktobra – Kristof Ponedeljek, 1. novembra – Dan mrtvih Torek, 2. novembra – Dušana Sreda, 3. novembra – Just Četrtek, 4. novembra – Karel

LUNINE MENE

29. oktobra ob 23.05 uri – prvi krajec

KINIO

CRNOMELJ: 31. 10. ameriški barvni film Hollywoodski frizer.

maliglas

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM DEKLE, ki bi želela nadaljevati solo, tečaj, izučiti se poklica ali se zaposliti v Ljubljani. Kaplan, Galjevica 14, Ljubljana. **ZAPOSLIM** dva KV mizarja. Možnost nadurnega dela. Samsko stanovanje zagotovljeno. Bojan Gerden, mizarstvo, Ivančna gorica 92, telefon 783-042. **TAKOJ SPREJMEM fanta** (kvalificiranega ali priučenega) za centralno instalaterstvo. Obvladati mora avtogensko varjenje. Ivan Pečarič, Krško, Tomšičeva 2.

STANOVANJA

PRODAM trisobno komfortno stanovanje v centru Novega mesta, takoj vseljivo. Ponudbe na naslov: N. Levičnik, Zagreb, M. Trnina 4. Stanovanje si lahko ogledate v sredo od 16. do 17. ure. **IŠČEM OPREMLJENO** sobo v Novem mestu. Informacije v trgovini Planika, Novo mesto. **PRODAM DRUŽINSKO STANOVANJE** v Šolski ulici v Novem mestu. Takoj vseljivo. Cena po dogovoru. Naslov v upravi lista (3132/76). **DVEMA SAMSKIMA OSEBAMA** oddamo dve neopremljeni sobi s

KOSTANJEVICA: 31. 10. ameriški barvni film Dian Djuka. **KRŠKO:** 30. in 31. 10. ameriški film Gusarji z zelenega otoka. 3. 11. ameriški film Melinda. **NOVO MESTO, KINO KRKA:** Od 28. do 30. 10. domači barvni film Kmečki punt. 31. 10. domači barvni film Prezimovanje v Jakobsfeldu. **RIBNICA:** 30. in 31. 10. italijanski barvni film Prepovedane strasti. **SEVNICA:** 30. in 31. 10. ameriški film Los Casadores. **SENTJERNEJ:** 30. in 31. 10. film Partizani. **TREBNJE:** 30. in 31. 10. angleški barvni zgodovinski film Kraljica za tisoč dni.

kopalnico, centralnim ogrevanjem in posebnim vvhodom. Pismene ponudbe pošljite pod šifro „Solidna stanovanja“. **V KRŠKEM**, najraje na Vidmu, išče enosobno stanovanje s sanitarnimi poštena upokojenka. Ponudbe pod „Redna plačnica“. **ODDAM** opremljeno sobo mirnemu samskemu sstanovalcu. Naslov v upravi lista (3154/76). **MLADA ZAKONCA** nujno iščeta preko zime v Ribnici na Dolenjskem neopremljeno sobo s kuhinjo in ponudniku garantirata visoko nagrado ter dobro plačilo. Ponudbe pod „Poštena“.

Motorna vozila

PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1971, prevoženih 32.000 km. Ogled vsak dan popoldan. Anton Čeh, Mali Cirknik 2, Sentrupert. **PRODAM DOBRO** ohranjen Ami 8 break, letnik 1972. Naslov v upravi lista (3113/76). **PRODAM ZASTAVO 101**, letnik 1975. Oglasite se popoldne na naslov: Štokič, Segova 93, Novo mesto. **UGODNO PRODAM** spačka, letnik 1973, registriranega do oktobra 1977. Informacije na Čvelbarjevi 5, Novo mesto, telefon 22-202. **PRODAM AMI 8**, letnik 1971, karamboliran, skupaj ali po delih. Tomažin, Rimš 22 pri Krškem.

PRODAM po delih spačka, letnik 1969. Franc Pečak, Bušinec 4, Dol. Toplice. **UGODNO PRODAM** traktor Porsche 18 KS z verigami, koso in plugomina (levi in desni). Informacije v trafiki prod občino Novo mesto. **ZA 19.000,00** din prodam FIAT 850 kombi, letnik 1971, generalno popravljen, motor ter karoserija, gume so nove, možen odkup s potrošniškim kreditom. Mlakar, Žadovinec 2, Leskovec pri Krškem. **PRODAM TRAKTOR** Zetor 2511 s kabino in nakladalno prikolico 15 Pionir. Grabnar, Mali Kal 6, Mirna peč. **PRODAM TRAKTOR DEUTZ** (18 KS) s kosilnico, plugom in branimi. Cena 35.000 din. Naslov v upravi lista (3141/76). **PRODAM FIAT 750**, letnik 1966, registriran do februarja 1977 za 5.000,00 din. Naslov v upravi lista (3143/76). **PRODAM MALO** karamboliran FIAT 850, letnik 1970. Ogled možen vsak dan popoldne od 15. ure dalje. Naslov v upravi lista (3142/76). **NSU 1200 C**, letnik 1971, registriran do oktobra 1977, ugodno prodam. Informacije po telefonu 75-164. **SPAČKA**, letnik 1974. ugodno prodam. Informacije po telefonu 21-468 po 13. uri. **PRODAM NSU 1000** po delih. Jože Jordan, Cerovi log 44. **ZASTAVO 750** v dobrem stanju, s prikolico, ugodno prodam. Ogled po 16. uri. Pirnar, Brod 3, Novo mesto. **PRODAM VW** letnik 1968, dobro ohranjen. Ogled vsako soboto in nedeljo. Anton Klenovšek, Smarje pri Sevnici ob Savi. **PRODAM TOMOS 15 SL**, letnik (1975 jesen), prevoženih 3.500 km. Franc Novak, Gor. Straža 33 (nad pošto), 68351 Straža. **ZELO POCENI** prodam kamion kiper (6 ton) Bedford. Z manjšimi popravili vozen (prodam tudi po delih). Anton Kink, Stopiče 54. **UGODNO PRODAM PEUGEOT** 404, letnik 1963, vozen, neregistriran. Janez Pavlič, Crmošnjice 3, Stopiče. **UGODNO PRODAM BMW GLAS**, letnik 1965, dobro ohranjen. Franc Krevs, Crmošnjice 4a, Stopiče. **ZELO UGODNO** prodam zastavo 750, letnik 1975. Mala Bučna vas 4, Novo mesto. **PO UGODNI CENI** prodam odlično ohranjen avto LADO, letnik 1974. Tomazin, Šukljeta 7 (Smihel), Novo mesto.

PRODAM FIAT 750, letnik 1971. Ruža Vrančič, Zagrebška 14, Novo mesto. **PRODAM avto Opel-kadet**, letnik 1970. Ivana Roba 13, Novo mesto. **PRODAM OSEBNI AVTO VW** 1200, letnik 1968/69. Franc Smrekar, Stara Bučka 3, 68275 Škocjan. **POCENI PRODAM** karamboliran volkswagen 1200, letnik 1965 (motor brezhiben). Falkner, Jerebova 6, Novo mesto, dopoldne telefon 22-450. **PRODAM dobro** ohranjen avto MAN 635, letnik 1960. Cena 90.000,00 din. Franc Jordan, Dobrača 3, Kostanjevica. **PRODAM traktor Bault** (25 KS) po prvi generalni s priklički, ter kosilnico in plug. Cena ugodna. Stanko Gorenc, Groblje 46, Sentjernej. **PRODAM DACIO** (R 12), letnik 1975. Milana Majna 11, Novo mesto. **PRODAM FIAT 750**, letnik 1971. Lavrič, Marjana Kozine 35, Novo mesto, telefon 22-938.

PRODAM

PRODAM oblažnjeno jogi ležišče in kombiniran plinski štedilnik, nov. Damjanovič, Ragovska 1, Novo mesto. **PRODAM RABI JI NO** dnevno sobo po ugodni ceni. Marko Rajkovič, Kotarjeva 5, Novo mesto. **PRODAM MLADO** brejo kravo, 5 m² hrastovega lesa za stebričke in nekaj hlodovine. Somrak, Goriška vas 7, Mirna peč. **PRODAM** puli (1,50 m). Sajevic, Majde Šilc 7, Novo mesto. **PRODAM TRAJNO** gorečo peč Kuepferbusch in peč na olje Husqvarna ter velik kaktus. Jancz Pasar, Žužemberk 170. **PRODAM LESENO KASCO**, primerno za vikend. Cena ugodna. F. Bartolj, Dol. Lakovnice 7. **PRODAM kombiniran** otroški voziček. Informacije na telefon 22-645 ali 22-743. **PRODAM pelerino**. Anka Sever, Cesarjeva 10, Novo mesto. **UGODNO PRODAM** novo kompletno dnevno sobo, nov šotor za tri osebe, pokrivalo za osebni avto, magnetofon in dobrih ohranjenih četrto vrst. Ivan Kastelic, vrvar, Jurčičeva 4. **PRODAM kombinirano** omaro, hladilnik Himo in sesalec. Nadu, Bršlin 28, Novo mesto. **PRODAM GUMI VOZ** (16 col), primeren za traktor. Franc Kobe, Dobindol 17, Uršna sela. **ZELO LEP LIGUSTER** za živo mejo in lavorike lahko dobite vsak dan od 16. ure dalje, ob sobotah cel dan pri J. Klevišarju, Luterško selo 1, 200 metrov od bencinske črpalke Otočec. **PRODAM** cvetlični in ajdov med. Cvelbar, Dol. Kamence 25, Novo mesto. **PO UGODNI** ceni prodam spalnico. Naslov v upravi lista (3171/76) ali telefon 23-641. **PRODAM** nov mešalec za beton z dvigalom, elektromotor 1000 W. Cena 6.500,00 din. Informacije popoldne po telefonu 23-142. **PRODAM „Našo besedo“** in usnjeno jakno. Keber, Kristanova 8, Novo mesto. **PRODAM** dva bela prašiča (120 kg). Lenart, Smolenja vas, Novo mesto. **PRODAM NOVO** ostrešje, primerno za lušo. Naslov v upravi lista (3152/76). **PRODAM** kostonjevo kolje in stebričke za vinograd. Peter Predovič, Jugorje 14, Suhor. **PRODAM 1000** kosov rabljenega dobrega kostonjevega kolja za vinograd. Polde Berus, Kal 7, Novo mesto. **UGODNO PRODAM** mlatilnicoslamoreznicco nemške znamke Hamus, malo rabljeno, v uporabnem stanju. Ogled možen vsako nedeljo dopoldan. Štefan Dido- vič, Nestoplja vas 10, 68333 Semič. **SEDAJ JE ČAS ZA SADITEV!** Prodaj sadike za živo mejo liguster in rdeče magnolije. Telefon 23-172. **PO ZELO UGODNI CENI** prodam vrata Harmonika 3,5 X 2,60 cm. Barbara Plajs, Kettejev drevored 49, Novo mesto. **PRODAJAM** namizna jabolka, 5 din kilogram, v Gracarjevem turnu pri Mokrem polju.

KUPIM

KUPIMO 1000 kg otave. Zavod za socialno medicino in higieno Novo mesto, Mej vrti 5, telefon 21-253 ali 21-424. **KUPIM** princa ali fička. Plačam na obroke. Naslov v upravi lista (3164/76).

RAZNO

NAŠA sem žensko uro. Dobite jo pri Jožefi Šimec, Cesta 21 okt. 15 a, Črnomelj, od 14. – 16. ure.

V SPOMIN

1. novembra 1976 bo preteklo žalostno leto dni, ko je usoda hotela, da nas je tako zgodaj zapustil naš dragi mož in ata

FRANC JAKELJ

iz Prečne

Ostal je tvoj dom, ki si ga tako ljubil, ostali smo mi, tvoji dragi, tvoj duh živi v naših dušah, bolečina, žalost in samota so njegove priče, tebe pa ni. Črna zemlja, sveče in naše solze pokrivajo zdaj tvoj poslednji dom.

Tvoji najdražji.

KMEČKI FANT (24/172), nekadilec, dobro situiran, bi rad spoznal zaradi poroke kmečko dekle (lahko je tudi zaposlena), ki ima veselje do gospodinjstva, lepega doma in življenja na deželi. Nahajam se blizu turističnega kraja. Ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro „Pridi v novembru“.

DVAKRAT na teden grem pospravljat stanovanje. Naslov v upravi lista (3126/76).

POROČNI PRSTANI! – Če si trajen in lep spomin želite, stopite k zlatarstvu na Gosposko 5 v Ljubljani, poleg univerze! Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

VZAMEM V NAJEM garažo pri odcepu Drska-Brod. Janez Mohorčič, Segova 3, Novo mesto.

V RIBNICI išče modna šivilja manjši prostor za privatno obrt. Ponudniku ponujam dobro nagrado. Ponudbe pod „Modna šivilja“

POSEST

PRODAM PARCELO za vikend z vinogradom na Trški gori. Informacije po telefonu 061-323-052 ali ponudbe pod „3.000 m²“.

PRODAM parcelo (600 m²) pod Trško goro s trtami, začeto gradnjo zidanice in dokumentacijo. Matilda Mlakar, Ljubljana, Peščena pot 5.

OBVESTILA

HITRO in solidno vam vgradim rolete vseh vrst in žaluzije. Roletarstvo, Medle, Žabja vas 47, telefon 23-673.

PREKLICI

MATIJA Šinkovec, Otočec 36, prepovedujem pašo kokoši po mojem vrtu in njeni. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

JANEZ IN PAVLA ILENIČ iz Zorenc 2, Črnomelj, opozarjajo vsakogar, da Jože Ilenič iz Zorenc 2 ni upravičen prodajati z najinega posestva nobenih stvari.

CESTNIKE

DRAGI mami MARIJI MARKOVIČ iz Gor. Polja, iskreno čestitamo za njen 78. rojstni dan in ji želimo še mnogo zdravih in srečnih let vsi njeni.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto – USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lubšina.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legar (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik priloge), Milan Markelj, Janez Pezelj, Jože Primc, Jožica Teppey in Alfred Železnik. Oblikovalec priloge Peter Simič.

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 5 din – Letna naročnina 169 dinarjev, polletna naročnina 84,50 din, plačljiva v naprej – Za inozemstvo 340 din ali 20 ameriških dolarjev oz. 49 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) – Devizni račun: 52100-620-107-32000-009-8-9

OGLESLI: 1 cm višine v enem stolpcu 89 din, 1 cm na določeni strani 119 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 178 din. Vsak mali oglas do 10 besed 39 din, vsaka nadaljnja beseda 3 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 8 od 15. 10. 1976. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu 52100-601-10558 – Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 – Telefon (068)23-611 – Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo – Časopisni stavek, filmi in prelomi: ČZP Dolenjski list, Novo mesto – Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica Ljubljana.

3K? = KAJ? KJE? KDO? v novomeški občini

3 K je delovni naslov priročnika, ki ga pri ČZP Dolenjski list pripravljamo kot občanov vodnik „od službe do družbe, od politike do kritike“. V njem naj bi bili tudi naslovi tistih družbenih služb in posameznikov, ki jih občan tako rekoč vsak dan potrebuje: trgovin, servisov, bank, odvetnikov, gostiln, obrtnikov in drugih.

Zato Vas vabimo k sodelovanju: če se ukvarjate s katero od spodaj navedenih ali s kakšno drugo dejavnostjo, Vas lahko uvrstimo v poslovni seznam, ki bo eno najprivlačnejših poglavij našega 3 K Vodnika:

AVTOMOBILSKI SERVIS AVTOMOBILSKA PRALNICA AVTOMOBILSKO KLEPARSTVO AVTOMOBILSKO LIČARSTVO BANKA BOUTIQUE BIFEJI BREZALKOHOLNE PIJACE BRIVEC CENTRALNA KURJAVA – INŠTAL. CVETLIČARSTVO ČEVLIARSTVO ČEVLIJI – PRODAJA ČISTILNICA DELIKATESE DIMNIKARSTVO ELEKTRICARSTVO ELEKTRICNE INSTALACIJE FASADERSTVO FRIZER GLASBENI INSTRUMENTI GOSPODINJSKI STROJI – PRODAJA GOSTILNE GRADBENI MATERIAL	GRADBENISTVO GRAVERSTVO HLADILNIKI – POPRAVILNO HLADILNIKI – PRODAJA INŠTRUIRANJE IZDELAVA OPEKE JAUCA JUVELIRSTVO KOPRANJE KROJAŠTVO KROVSTVO LEPTILNI SALON MALI OGLASI MESNI IZDELKI MIZARSTVO MUZEJ NOTRANJE OBLIKOVANJE OBLIKOVANJE – GRAFIČNO OGLAŠEVANJE OGLEDAJA OPEKA – STREŠ. A OPEKA – ZIDNA OPTIKA PARKETARSTVO	PECARSTVO PISALNI STROJI – POPRAVILNO PISALNI STROJI – PRODAJA PLESKARSTVO PLETILSTVO PLINSKA INŠTALACIJA POHISTVO POLAGANJE PODOV POMOČ NA DOMU POPRAVILNO GOSPODINJSKIH STROJEV POTOVANJA PRALNI STROJI – POPRAVILNO PRALNI STROJI – PRODAJA PRENOŠIČA PREVOZNIŠTVO PROJEKTIRANJE CENTRALNIH KURJAV PROJEKTIRANJE STANOVANJSKIH HIŠ RADIJSKI APARATI – POPRAVILNO RADIJSKI APARATI – PRODAJA RAZSTAVE RESTAVRACIJE ROLETARSTVO SITOTISKARSTVO SLAŠČICARSTVO	SOBOSLIKARSTVO SPOMINČKI STEKLARSTVO SUHA ROBA ŠIVALNI STROJI ŠIVILSTVO SOLSKE POTREBŠČINE TAPETE TAPETNIŠTVO TAXI TISKANJE TV APARATI – POPRAVILNO TV APARATI – PRODAJA UOKVIRJANJE SLIK UČENJE JEZIKOV URARSTVO VINO VODOVODNO INŠTALATERSTVO VULKANIZERSTVO ZAPLETIV ZAVAROVANJE ZIDARSTVO ZLATARSTVO ZELENINA
---	--	--	--

Zadostuje, da nam takoj pošljete dopisnico, na katero napišete dejavnost, s katero se ukvarjate, svoj polni naslov in številko telefona, kamor Vas stranke lahko pokličejo. Poslali Vam bomo prospekt 3 K Vodnika in položnico za 60.– dinarjev. S plačilom tega zneska boste uvrščeni v POSLOVNI SEZNAM Vodnika, hkrati pa boste ob izidu te praktične publikacije decembra letos prejeli tudi brezplačen dokazni izvod.

3 K Vodnik za leto 1977 naj bi imela pri roki vsaka družina v novomeški občini, s tem pa tudi Vaše poslovno sporočilo, da ste ji na razpolago s svojimi storitvami. Če želite poseben oglas v Vodniku, nam sporočite, da Vas bo obiskal naš zastopnik. Ne zamudite enkratne priložnosti za učinkovito predstavitev Vaše dejavnosti – že danes nam napišite dopisnico z Vašo odločitvijo na naš naslov:

ČZP DOLENJSKI LIST
(za 3 K vodnik)
poštni predal 33
68001 NOVO MESTO

VSAK DAN: poročila ob 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 22.00, 23.00, in 24.00. Nočni program od 0.05 do 5.00 (vsak dan, razen ob torkih); pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

CETRTEK, 28. OKTOBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 9.35 Slovenske ljudske v zborovskih in solističnih izvedbah. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Uganite, pa vam zaigramo po želji. 12.10 Zvoki znanih melodij. 12.30 Kmetijski nasveti - Milica Koman: Izvoz kmetijskih pridelkov. 12.40 Od vasi do vasi. 14.05 Kaj radi poslušajo. 14.40 Mehurčki. 15.45 Jezikovni pogovori. 16.00 „Vrtljak“. 17.00 Studio ob 17.00. 18.05 Iz domačega opernega arhiva. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansambлом Bojana Adamiča. 20.00 Cetrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer. 21.40 Lepe melodije. 22.20 Novi posnetki ansambla Slavka Ostrca. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Popevke in ritmi.

PETEK, 29. OKTOBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo. 9.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Po Talijanskih poteh. 12.10 Revija orkestrorov in solistov. 12.30 Kmetijski nasveti - mag. Andrej Dobro: Odrptost gozdov v Sloveniji. 12.40 Pihalne godbe vam igrajo. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Glasbena pravilnica. 14.23 Naši umetniki mladim poslušalcem. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Naš gost. 16.00 „Vrtljak“. 18.05 Veliki interpreti. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansambлом Mihe Dovžana. 20.00 Stop pops 20. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.20 Besede in zvoki iz logov domačin. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Jazz pred polnočjo.

SOBOTA, 30. OKTOBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tehnik. 9.35 Mladina poje. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Sedem dni na radiu. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Ferčec: Utemeljitev za zrejanje velikega števila telic. 12.40 Veseli domači napevi. 14.05 Iz dela glasbene mladine Slovenije. 14.25 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 15.45 S knjižnega trga. 16.00 „Vrtljak“. 18.05 Gremo v kino. 18.45 Zabaval vas bo ansambel Dečo Zgur. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z Ljubljanskim jazz ansambлом. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 21.15 Za prijetno razvedrilo. 21.30 Oddaja za slovenske izseljence. 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

NEDELJA, 31. OKTOBRA: 8.07 Veseli tobogan. 9.05 Se pomnite, tovariši... 10.05 Karavana melodij. 11.00 Pogovor s poslušalci. 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.20 Nedeljska reportaža. 14.05 Nedeljsko popoldne. 17.05

Radijska igra. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Plesna glasba za vas.

PONEDELJEK, 1. NOVEMBRA: 8.07 Radijska igra za otroke. 8.47 „Umrli je listek iz drevesa“ - pojo mladinski zbori. 9.05 Spomini, spoznanja. 10.05 Jesenski akordi. 11.05 „Počiva jezero v tihoti“. 11.30 „Minuta tišine“. 12.10 Melodije z velikimi orkestri. 12.40 „Ponosni smo na tvoje ime“. 14.05 Iz opernega sveta. 15.20 Skladbe naših skladateljev. 17.05 „Klici samote...“ 18.05 Radijska igra. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z... 22.20 Od melodije do melodije. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 2. NOVEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo. 9.30 Iz glasbenih šol. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Promenadni koncert. 12.10 Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti - Vrt v novemburu. 12.40 Po domače. 14.05 V korak z mladimi. 15.45 Družba in čas. 16.00 „Vrtljak“. 18.05 Obiski naših solistov. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansambлом Atija Sosa. 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 Radijska igra. 21.20 Zvočne kaskade. 22.20 Pota jugoslovanske glasbe. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Popevke vs. vrstijo.

SREDA, 3. NOVEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Za mlade radovedneže. 9.25 Zapojimo pesem. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Po svetu glasbe. 12.10 Lahka glasba za opoldne. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Lojze Slavič: Siliranje koruze za krmiljenje prašičev. 12.40 Igrajo vam pihalne godbe. 14.05 Ob izvirih ljudske glasbene kulture. 14.30 Naši

poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Spomini in pisma. 16.00 „Loto vrtljak“. 18.05 Odskočna deska. 18.30 Iz zborovske popotne torbe. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansambлом Slavka Znidaršiča. 20.00 Koncert iz našega studia. 22.20 S festivalov jazza. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 31. OKTOBRA: 10.30 Napoved programa in EPP - I. del. 10.45 Počastili bomo dan mrtvih. 10.55 Iz sveta operne glasbe. 11.10 Kmetijski nasveti. 11.25 EPP II. del. 11.35 Naš razgovor (krajevna skupnost Sentjanž). 12.00 Za vsakogar nekaj. 12.30 Poročila. 12.50 Čestitke in pozdravi naših poslušalcev. 14.30 Zaključek programa.

SREDA, 3. NOVEMBRA: 16.00 Napoved programa in EPP. 16.20 Tiščič in en nasvet. 16.30 Poročila. 16.40 Po domače. 16.55 Povedali so (delo pionirjev na sevniški osnovni šoli „Savo Kladnik“). 17.05 Disko klub brez imena. 17.40 Astronavtika (M. Zidarič: Vesoljski taksi pripravljen). 17.55 Otroške pesmice poje otroški pevski zbor RTV Ljubljana. 18.00 Zaključek programa.

SOBOTA, 6. NOVEMBRA: 16.00 Sobotni vrtljak (napoved programa in pop glasba). 16.15 EPP. 16.30 Poročila. 16.35 Smejno se. 16.40 Svetujemo vam. 16.50 Narodnozabavna glasba. 16.57 Melodija za slovo.

CETRTEK, 28. OKTOBRA: 11.00 - 12.00 Napoved programa, Uvodnik ob občinskem prazniku, Naša pot, Obvestila in reklame. 12.00 - 13.00 Savnostna seja občinske skupščine, Letošnji oktobrski nagradjeni.

SOBOTA, 30. OKTOBRA: 16.00 - 16.30 Napoved programa, Sobotno kramljanje. 16.30 - 17.00 Jugoton vam predstavlja, Radijska univerza, Iz naše polpretekle zgodovine, Kronika. 17.00 - 17.30 Med mladimi ustvarjalci, Iz naše glasbene šole. 17.30 - 18.00 Melodije za prijetno popoldne, Obvestila in reklame.

NEDELJA, 31. OKTOBRA: 10.30 - 12.00 Napoved programa, Uvodnik Radia Brežice, Domače zanimivosti, Kulturna kronika, Vesti iz Krškega, Nedeljski magnetofonski zapis, Obvestila in reklame, Spored naših kinematografov. 12.00 - 15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 2. NOVEMBRA: 16.00 - 16.30 Napoved programa, Poročila, Iz produkcije RTV Ljubljana. 16.30 - 17.00 Iz naše matične knjižnice, Športni pregled, Obvestila in reklame, V brežiškem kinu ta teden. 17.00 - 17.30 Iz življenja v JLA. 17.30 - 18.00 Mladi za mlade.

UMRLI SO:

V času od 14. 10. do 22. 10. 1976 so umrli v brežiški bolnišnici: Ana Levstik - podpiranka Brežic, stara 73 let; Katica Mendek - delavka iz Helene, stara 45 let; Jože Stemberger - upokojenec iz Brežic, star 55 let; Jože Cizelj - kmetovalec s Trebeže, star 72 let; Neža Stopar - podpiranka iz Brloga, stara 66 let; Vinko Balja - podpiranec iz Goljaka, star 73 let.

PETEK, 29. OKTOBRA: 8.10 TV v šoli: Matematika, Gibalni organi, Risanje, Ruščina, TV vrtec, Dnevnik 10 - 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina (do 11.05) - 14.10 TV v šoli - ponovitev - 16.00 TV v šoli - ponovitev (do 16.35) - 17.15 Knjižem kražem - 17.30 Grozljani 76 - barvna oddaja - 18.10 Zbori sveta: Donski kozaki, barvna oddaja - 18.40 Mozaik - 18.45 Enakopravnost narodov in narodnosti - oddaja iz cikla Socialistično samoupravljanje - barvna oddaja - 19.15 Risanka - 19.20 Cirkak - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Tedenski notranjepolitični komentar - 20.00 Propagandna oddaja - 20.05 A. Popović: Vzpon in padec Zike Proje, nadaljev. TV Bgd - 20.35 Propagandna oddaja - 20.40 Bojna ladja Bismarck - dokumentarna oddaja - 21.30 Barvna propagandna oddaja - 21.35 SOS - serijski barvni film - 22.25 TV dnevnik

SOBOTA, 30. OKTOBRA: 10.00 TV v šoli: Umetnost, Risanka, TV izbor - 11.05 TV v šoli: Vzgojna posvetovalnica, Književnost - 12.05 TV v šoli: Izraz umetnosti, Skupnost narodov in narodnosti BiH (do 13.05) - 15.55 Nogomet Velež:Sloboda, prenos, v odmoru Propagandna oddaja - 17.50 Glasbena oddaja - 18.05 Obzornik - 18.20 Mozaik - 18.24 T. Hughes: Solanje Toma Browna - barvna nadaljevanka - 19.15 Risanka - 19.20 Cirkak - 19.30 TV dnevnik - 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 TV žehntnik - satirično-zbadljiva oddaja - 20.30 Moda za vas - barvna oddaja - 20.40 Krik in bes - barvni film - 22.45 Propagandna oddaja - 22.50 625

NEDELJA, 31. OKTOBRA: 8.05 Poročila (Lj) - 8.10 Čez tri gore, čez tri vode: Ljudske žalostinke (Lj) - 8.40 625 (Lj) - 9.20 A. Diklić: Salaš v Malem ritu, barvna nadaljevanka TV Bg (Lj) - 10.20 Otroška matineja: Polcilinder in gomoljast nos, Beli delfin, barvni oddaji (Lj) - 11.25 Mozaik (Lj) - 11.30 Kmetijska oddaja (Pr) - 12.15 Poročila (do 12.20) - Nedeljsko popoldne: Klovn Ferdinand in kolo, barvna oddaja, Zagreb 76, posnetek festivala, Okrogli svet, TV žehntnik, satirično-zbadljiva oddaja, Poročila (Lj) - 16.30 Košarka Bosna:Partizan - prenos, v odmoru Propagandna oddaja (Sa, Lj) - 18.15 Moda za vas, barvna oddaja (Lj) - 18.25 W. Holtby: Siva obala - barvna nadaljevanka (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 S. Matavulj: Beograjske povesti, barvna nadalj. TV Bg (Lj) - 20.50 Propagandna oddaja (Lj) - 20.55 Titovo Užice, dokumentarna oddaja (Lj) - 21.40 TV dnevnik (Lj) - 21.55 Športni pregled (Bg) - 22.25

Nogomet Partizan:Dinamo, reportaža (Bg)

PONEDELJEK, 1. NOVEMBRA: 17.30 Žuželke - barvna serija (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Mozaik (Lj) - 18.15 Nega bolnika (Lj) - 18.35 Odločamo (Lj) - 18.45 D. Žebre: Žalna glasba (Lj) - 19.00 A. Lajovic: Adaggio (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 J. Messner: Vrnitev - barvna TV drama (Lj) - 21.05 Kulturne diagonale (Lj) - 21.45 Memento mori - dokumentarna reportaža (Lj) - 22.15 TV dnevnik (Lj)

TOREK, 2. NOVEMBRA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.05 TV v šoli (do 11.10) (Bg) - 14.00 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 16.05 Šolska TV: Zivljenjski prostor koroških Slovencev (do 16.35) (Lj) - 17.15 Vrtec na obisku: Leva desna, ena dva, Pika se igra (Lj) - 17.30 Pavel v akciji - serijski barvni film (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Ne prezrite (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 TV trim test (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Mednarodna obzorja: Socializem v svetu, barvna oddaja (Lj) - 20.50 Barvna propagandna oddaja (Lj) - 20.55 Grimmelshausen: Pustolovski simplicišimus, barvna nadalj. (Lj) - 21.55 TV dnevnik (Lj)

SREDA, 3. NOVEMBRA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 9.00 TV v šoli (do 10.05) (Bg) - 14.10 TV v šoli - ponovitev (do 15.00) (Zg) - 17.05 J. Šmit: Dedek Ježek (Lj) - 17.20 Rusku muzeji (Lj) - 17.50 Obzornik (Lj) - 18.05 Po poteh življenja Zofke Kvedrove (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Glasbeni amaterji (Pr) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Film tedna: Rdeče jabolko - barvni film (Lj) - 21.20 Miniature: Heinrich Schiff in Aci Bertonec, barvna oddaja (Lj) - 21.40 TV dnevnik (Lj)

CETRTEK, 4. NOVEMBRA: 8.00 TV v šoli (Zg) - 9.00 TV v šoli (do 10.05) (Bg) - 14.00 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.00 Šolska TV: Zivljenjski prostor koroških Slovencev - ponovitev (do 15.30) (Lj) - 17.20 Beli delfin - serijski barvni film (Lj) - 17.35 Mozaik (Lj) - 17.40 Obzornik (Lj) - 17.55 Lzumirajoči svet, barvna dokumentarna oddaja (Lj) - 18.45 S. Pregl: Odprava zelenega zmaja, barvna nadaljevanka (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Ch. Fry: Brontejevi iz Hawortha, barvna nadaljevanka (Lj) - 20.55 Kam in kako na oddih (Lj) - 21.05 Čas, ki živi (Lj) - 21.35 Portret Dubravke Tomšič-Srobotnjakove (Lj) - 22.05 TV dnevnik (Lj)

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 14. 10. do 22. 10. 1976 so v brežiški porodnišnici rodile: Djurdja Vlaho iz Samobora - Ana, Jadranka Lovšin iz Samobora - Alana, Jožica Šerbec iz Brestanice - Jurija, Nada Regović iz Male Jazbine - dečka, Anica Drobnič iz Čateža - Tino, Marija Rožman iz Brežic - Roberta, Višnja Vid iz Laduča - Davorja, Darja Mitič iz Brežic - Marka, Miroslava Jocič iz Krškega - deklico, Marija Levak iz Harmice - dečka, Ljerkica Cigula iz Samobora - Heleno, Danica Babič iz Pirsenbrega - dečka, Terezija Stupar iz Medsva - Stjepana, Katarina Mučnjak iz Klada - Marino, Nevenka Kovačević iz Sentlenarta - Ivana, Darinka Berstovšek iz Brezine - Mojco, Stefanija Lerinc iz Jereslavca - Franca, Marija Škrnec iz Samobora - Valentino, Jožefa Jeršič iz Pavlove vasi - dečka, Ljudmila Šunta z Vrha - dečka, Jadranka Zrlič iz Mrtvič - Matjaža, Nevenka Šabarič iz Male Gorice - Lidijo. - CESTITAMO!

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

V torek, 19. oktobra, so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku: Ivan Kocjančič, Marija Kastelic, Jože Božič, Ana Springer, Branka Bojanič, Anton Zadnik, Branko Malešič, Jože Božič, Srečko Srčič, Jože Kavšek in Bojan Florjančič, člani Novoteksa, Novo mesto; Martin Vidmar, član KZ Krka, Novo mesto; Ivan Springer, Ljubomir Arsenovič, Anton Vidmar, Miha Markovič, Drago Krštinc, Darinka Količ, Avgust Gradišar, Dominik Avguštin, Jože Avguštin, Jože Rebzelj, Franc Regina, Jože Zajc, Jože Medic, Alojz Jakše, Jože Murn, Alojz Može, Alojz Lozej in Zvonko Erpe, člani Novolesa, Straža; Anica Kastelic, Milena Hrastar, Steika Saksida, Sonja Pencica in Martina Godec, članice Laboda, Novo mesto; Peregrin Košir, Avgust Udovč, Franc Bajer, Jožefa Mihalič, Jože Seničar, Jožica Blažič, Branko Filipas, Zvone Pungartnik in Franc Somrak, člani Krke, tovarne zdravlja, Novo mesto; Martin Šafer, Marjan Lipovec, Alojz Knafelj, Jože Vovko, Jože Kopina in Jakob Kulovec, člani IMV Novo mesto; Mihael Gril, delavec iz Regerče vasi; Danijel Kavšek, član Gorjancev, Straža; Ivan Šimenc in Milan Luzar, člana GG Novo mesto; Terezija Šimc in Katica Ivančević, članici Ele, Novo mesto; Vinko Rožič in Marjan Dejak, člana Belta, Cromelji; Alojz Rajšel, član Iskre, Novo mesto; Cirila Gradišar, Angelca Blatnik in dr. Mira Beljanski, članice splošne bolnice Novo mesto.

Josip Jurčič

14

Tihotapec

„Lejti si groze,“ dejal je sosed Dlek, „nerad sem vselej videl in jih še zdaj nerad vidim teh granicarjev, pa vendar smrti, in še take neznanjske, nikomur ne privoščim - tudi leblajtarju ne.“

„Kaj pravite, možje, kdo je to storil, Bog nas varuj greha!“ pravi dolgolični stari Golman.

„Jaz ne in ti ne, hvala Bogu,“ momlja lesonogi pivec in si oči briše. „Bog ga je videl, našel ga bo in sodil ga bo. Nama nič mar, saj sodbe ne bova delala. Hvala Bogu, da ga midva nisva.“

„To se ve, da midva nisva pobila še drugega ko kakovo muho ali kakega gada; pa vendar bi rad vedel, kdo je bil tak, da mu ni bilo več za človeka kakor meni ali tebi za muho,“ odgovori Golman.

„Jaz bi pa ne rekel dvakrat in uganil bi ga, možje,“ dostavi tih in skrivnostno cetrli sosed. „Imenuj ga in za dva poliča bi stavil, da mi boš besedo iz ust vzel,“ reče Dlek.

„Jaz bi ga že rekel, ako mi obljubite, da med nami ostane moja beseda.“

„To se ve, saj smo možakarji, ne babe,“ ugovori Golman.

„Štirniki ov France ga je ubil!“

„Ste li videli? Ravno tega sem jaz imel v mislih,“ šepeče Dlek.

„Križ božji!“ strme nekateri.

„To ni mogoče, sosedje,“ pravi eden, „Štirniki ima tako pobožnega očeta in tako pridno sestro; Bog bi ne pripustil, da bi se tak hudobnež bil v le-oni hiši rodil.“

„Očetova pobožnost in dekličina pridnost gor ali dol!“ pravi Dlek, „ravno France je bil zraven pri tej reči. Zakaj to je gotovo, da so ga kontrabantarji. Drugim že dolgo ni nič prizadel kakor Štirniki ovemu in tistima Hrvatoma, ki sta bila pozimi enkrat z njim tukaj, tačas ko smo imeli tisto sitnost. Nekaj pa je moral Peč tistemu krivde prizadeti, ki ga je poturčal. Zato jaz tudi sodim, da ga je on.“

„Najimenejšje reči si pa pozabil,“ dostavi drugi pivec. „One dni je bil Peč Franceta, tistega hudega Ivana izpod Karlovca in še enega Hrvata pri kontrabantarji v gori ujel. Vsi trije so ravno tisti dan uskočili, ko je Peča zmanjkalo. Kako bi človek potlej koga drugega sodil!“

„Jaz pa še nekaj vem,“ pravi mlad mož. „Leblajtar je Štirniki ov Rezo zalezoval in meni se zdi, da je tudi deklice imelo malo očesa zanj. Zato ga je France za žive in mrtve sovražil. Kaj menite, da ga je bil ondan pozimi kdo drug mahal po buči ko France? Jaz pravim, da ga je bil kje v vasi dobil.“

„Glejte, možje, kaj jeza stori!“ pravi lesonogi pivec.

„Srdonit je bil zmerom ta fantin in jaz sem vedno pravil, da iz njega ne bo nič dobrega,“ reče Dlek.

Zdajci se vrata odpro in v hišo prilze mala, suha podoba Frmatka Tekmeča. Široki retasti klobuk mu je čepel na zadnjem delu glave in pokrival dolge, osivele lase. Čez čelo je imel obveznico, umazano ruto, na kateri so se krvavi sledi videli; usta pak so bila na kisljo obrnjena.

„Ohe, Tekmec, ti boš kaj povedal, žaba, na - pij!“ klicali so ga brz eni.

„Tekmec kaj ve o kontrabantarjih!“ reko drugi.

„Vem, vem,“ pravi možec in v svesti, da je zdaj pri zvedavih možeh on imenitna in potrebna oseba, možko pogleda z malim očesom po družbi, ki ga je nekdanj tolikanj nadlegovala zavoljo uboštva pri vinskem plačevanju. „Vem, vem, še preveč vem, zraven sem bil. Vi, Rebrnikov boter, dajte mi ga pol polička na upanje, dajte mi ga; prvi krajcar, ki mi bo v mošnjček padel, bode vam namenjen, boter!“

„Upam ti ga ne, zastonj ti ga bom dal,“ reče krčmar in kmalu prinese pijačo.

„Nu, povej, ali si bil res zraven, ko so Peča ubili?“ vpraša Dlek.

„Spak, kaj Peča, mene bi bili kmalu ubili, mene; kakor se slepec potolče s smrekovo vejo, kadar leze čez plot, tako bi bili mene potepli do mrtveca, ko ne bi bilo tistega Štirniki ovega Franceta, Bog mu daj milost božjo in sveta nebesa z menoj vred.“

„Štirniki ovega?“ vprašajo eni. „Kaj ti je ta pomagala?“

„Ta, ta!“ vpije Tekmec. „Ta je več vreden ko vsi kontrabantarji, ki s tobakom tapajo po deželi, več je vreden, ko vi vsi in še jaz zraven. Zato ima pa polič vina pri meni, kadar se snideva - ali tukaj pri Rebrniku ali v drugi krčmi.“

„S čim ga boš pa plačal, šleva; ali si pozabil že, da zastonj piješ?“ pravi smeje se Dlek.

„Kaj?“ huduje se Tekmec. „Koliko vam pa mar, stric, če jaz brez denarja pijem? Saj mi vi ne boste plačali bora ne, ampak oče Rebrnik. Kaj se spaka spačjega ujedate!“

„No, le tiho,“ pravi krčmar, „jaz sem ti vina dal, da boš kaj povedal, ne pa, da bi se kregal.“

„No, saj vam pripovedujem, da so me tako polomili, potrlji, potepli, nabili in premikastili, da ne bom živ dan več belega pljunka pljuval iz usta. Tri rebresa so mi zdrobili najmanj, kolena

so mi pošibili, goltanec zadrgnili za pol požirka.“

„To bo dobro, bodeš pa manj pil,“ reče tiho eden sosedov.

„Kaj bo?“ povzame brz Tekmec. „Ali mi zabavljaš, stričev?“

„Nič, nič,“ popravi oni, „povej dalje, kako so te izdelali.“

„Tako sem trpel, da je kaj. Vem, da so mi ti hudirji nakanili, da ne bom nikdar več prav zdrav in da bom tri in trideset dni prezgodaj umrl.“

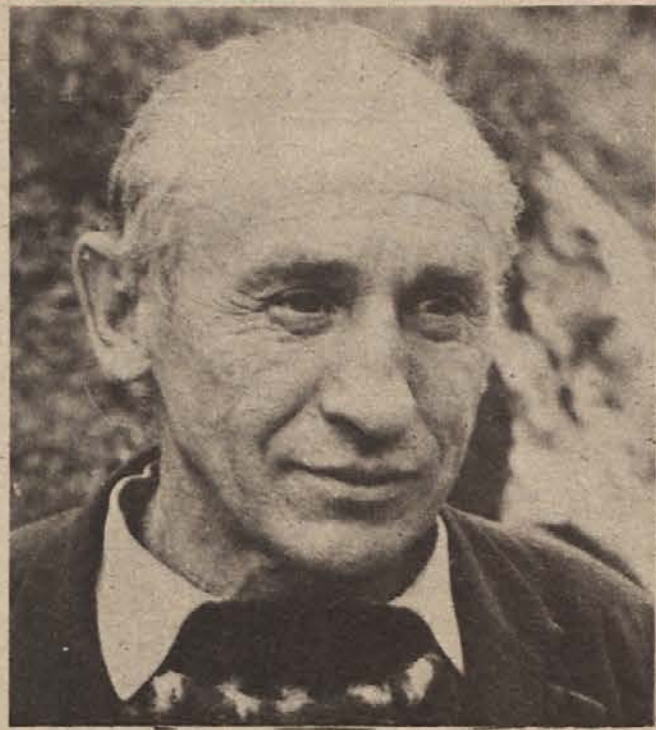
„Kdo pa te je tako in kje in zakaj?“ vpraša eden sosedov.

„Kdo pa pravi, da nisem že tega povedal? Ali na ušesih sedite, da ne slišite? Kaj me niso kontrabantarji?“ vpraša nasproti z velikim vpitjem Tekmec.

„Zakaj pa?“

„I, zato, ker sem bil le-onemu Peču povedal zanje, ko so v zidancini na senu ležali, in pa zato, ker sem njih tobak prodajal. Povejte mi, možje, ali bi bilo bolje, da bi bil tobak zgorel v hramu, ki sem ga bil - ki so ga bili leblajtarji zapalili, ali pa če sem ga jaz prodajal? Saj sem jaz tudi človek, potreben in reven še bolj ko Ivan izpod Karlovca in vsi drugi kontrabantarji. Jaz sem torej nosil tobak po vaseh, prodajal sem prav po pošteni ceni funtek in sem bil že veliko blaga zvel. Mislim sem, da sta Hrvata dobro zaprta in Štirniki ov - ali kakor mu pravite onemu poštenemu fantu - pa jih je zlodej prinesel, ravno ko sem čez neko mejo lezel. Prestrašil sem se, da nikdar nikdar takega. Dejal sem sam pri sebi: zdajle jo pa prasnini in beži na vse moči. Pa je bil spak, da sem se za golencino zapel ob tisto prekanjeno mejo in padel sem. Za križe in težave, preden sem vedel, da prek meje visim, že sta bila hudičeva Hrvata za menoj in sta me za peto vlekla onkraj meje. Začneta me libirati, kakor bi bil divja zver.“

„Kaj sta vedela, da imaš njihov tobak v culi?“ vpraša eden pivec.

Likof za Tacetovo cesto

V soboto bo v Sadinji vasi pri Semiču likof. Takrat bodo slovesno odprli novo 1.200 metrov dolgo asfaltno cesto do Vavpče vasi, ki jo je tako rekoč zgradilo petnajst ljudi: v glavnem vaščani Sadinje vasi. Od enajstih gospodarjev v vasi le dva nista delala in prispevala denar, tem devetim pa so pridno pomagali še nekateri lastniki zemljišč ob cesti in nekaj vaščanov Vavpče vasi.

Ljudje iz teh krajev niso zavistni, morda na začetku le z rahlo senco nezaupanja in dvoma gledajo na novotarije. Ko pa sprevidijo, da je nekaj dobro za vse in da bodo to sami zmogli narediti, jih ne more nič več udržati. Le zaupanje jim je treba vliiti, pridobiti jih z dobrim zgledom, pametno besedo in neustavljivo voljo. To sami potihem tudi priznajo. Vedo, da ne bi bilo ceste, če ne bi bilo Albina Golobiča, po domače Taceta, zato so jo že pred otvoritvijo krstili za „Tacetovo cesto“. In marsikateri kozarec bodo v soboto spili na Tacetovo zdravje.

Sadinja vas je bila prej povezana s Semičem le s slabo kolovozno potjo. Od vsake hiše pa je vsaj eden v službi v krajevnem središču. Vsak dan in ob vsakem vremenu po kolovozu, kjer z avtom skoraj nisi mogel. Ko je bilo odločeno, da bo šel odcep partizanske magistrale od Ručetne vasi do Semiča drugje in ne mimo Sadinje vasi, sta se Albina Golobič in Franc Movern iz Vavpče vasi odločila: „Sami bomo morali graditi!“ Movern je postal predsednik, upokojeni učitelj Golobič pa tajnik gradbenega odbora. Albin je najprej obletal vse lastnike zemlje, po kateri naj bi šla cesta, pobral podpise, da zemljo zastanj odstopijo,

sklical gradbeni odbor, nato novega. Naredili so okvirni predračun. Nace na krajevni skupnosti jim je obljubil zastoj vrtnje, miniranje, drobilec in 1.000 kubikov gramoz, ki pa so ga morali vaščani sami zmlati. Neutrudni Albin se ni ustrašil nobenega pota in 24. januarja letos so začeli delati – v največjem snežnem meteu. „Slabo se je začelo, zato pa toliko boljše končalo,“ se smeje Albin. „Od začetka smo delali trije upokojenci in en kmet. Ljudje najprej niso verjeli, da se nam bo posrečilo; mislili so: Tace in Movern sta si nekaj v glavo vtepla, uresničiti se pa ne da.“

Albin pa ni iz takega testa, da bi se dal prestrašiti. Ko so se pridružili tudi drugi in so govorili, da bi bilo res lepo, ko bi zmogli makadamsko cesto, je on že „navijal“ za asfalt. In zdaj ga res imajo! Nekaj jih je, ki so na cesti delali več kot petsto ur, vsi skupaj so zbrali sedemdeset tisočakov prostovoljnih prispevkov, da so lahko plačali stroje in delo, ki ga sami niso mogli opraviti. Moverna letos ni bilo na polju, iz njegove zidanice je steklo v žejna grla več kot 300 litrov vina.

Na udarniško delo so prišli tudi taborniki iz Kamnika, vojaki iz črnomaljske garnizije in delavci semiške Iskre. Strokovnjak je „Tacetovo cesto“ ocenil na 600 tisočakov. Od tega jim je družba dala 15.000 dinarjev, vse ostalo pa je njihov denar in delo. „Pa ženske pohvalite: Beršičevo, Lukežičevo, Movernovo in druge. Te so bile zagrizene, brez njih bi obupali. Lukežičev Tone pravi, da bo deset let prej umrl, tako ga je žena prigajala na cesto,“ se dobrodušno smeje Tacetov Albin. A. BARTELJ

Polpeta stotinja obeskov za ključe

Predsoba v stanovanju Vlada Drenovca je svojevrstna stalna razstava obeskov

Dandanes že skoraj ni človeka, ki ne bi kaj zbiral: naj bodo starine, knjige, znamke, strelno orožje ali pa kaj še bolj nenavadnega in zanimivega. Vlado Drenovec z Drske je

navdušen zbiratelj obeskov za ključe. Ta strast ga drži že štiri leta.

V svoji bogati in lepo urejeni zbirki ima Drenovec že okoli 450 obeskov za ključe. Sprva jih je hranil po predalih in skatlah, ko pa je zbirka iz dneva v dan rasla, se je Vlado domislil zanimive rešitve: v predsobi je na steno pritril lesene deščice, vanje zabil žebeljčke in nanje obesil najrazličnejše obeske. Tako urejena zbirka krasi predsobo in deluje kot odlična dekoracija sten.

Vlado se je pred leti še navduševal za zbiranje značk; na dopustu v Novem Sadu pa mu je neki prijatelj podaril obesek za ključe „Shell“ in

tako se je začelo. Odločil se je, da se bo za nekaj časa posvetil temu konjičku. Iz skromnih začetkov je z leti nastala lepa zbirka, v kateri so mnogi nenavadni obeski. Po Vladovem mnenju so v zbirki najdragocenejši: kanadski dolar, vlit v plastiko, „500 milj Indianopolisa“, portret Johna Kennedyja z vžigalnikom, Oktoberfest in obesek s simbolom ameriške kegljaške zveze. Drenovec pravi, da bi bilo dobro, ko bi se sorodni „konjičkarji“ združili v društvu, se sestajali in izmenjavali izkušnje, se pogovarjali o problematiki ter hkrati tudi zamenjavali obeske.

M. GOŠNIK

DVE PESI, TEŽKI 11 KILOGRAMOV

Jesen je pripravila na domači njivi presenečenje tudi gostilničarju Alojzu Roglju z Rdečega kala pri Dobriču. Sosea mu je prišla pomagat pospravljat peso in se kar ni mogla načuditi nenavadno debelim plodovom. Vsak, ki je prišel mimo, je menil, da je to vredno objave v časopisu, naj ljudje vedo, kakšna pesa raste na Rdečem kalu. Marsikdo si je ob tem privoščil hudo mušnost na račun samskega gospodarja Roglja, češ, nekateri imamo žene in drobno peso, a Lojze ima debelo peso, žene pa ne. Gostilničar Rogelj se je pošalil, da bo na tako peso morda tudi družico dobil.

KOČEVJE PRVO

Na kegljaškem četverboju gozdarjev, ki je bilo pod pokroviteljstvom GG Novo mesto, so zmagali gozdarji iz Kočevja. Rezultati – ekipno: ZKGP Kočevje 3157 kegljev, 2. G Novo mesto 3144, 3. GG Postojna 3114, 4. GG Brežice 2680; najboljši posamezniki: 1. Založnik (Postojna) 439, 2. Serini 435, 3. Goleš (oba Novo mesto) 431 itd. N. GOLES

ŠTIRI LETA ZBIRANJA – Nekajletna zbirateljska strast se obrestuje; Vlado Drenovec s svojimi obeski za ključe.

Dva mrtva pri Drnovem

Prehitevanje kolone vozil v škarje je terjalo nov krvni davek – Dve žrtvi in 3 ranjeni

22. oktobra malo po 18. uri je pri Drnovem na magistrali Ljubljana-Zagreb prišlo do hude prometne nesreče, zaradi katere je bil promet za skoraj dve uri povsem onemogočen. 20-letni Ratko Štefanič iz Cankarjeve 9 v Brezicah je vozil osebni avto proti Zagrebu. Pri Drnovem je prehiteval kolono treh avtomobilov, toda ko je prehitel prvega, je nasproti pripeljal tovornjak.

Štefanič je trčil v kamion, tega je odbilo v levo in je najprej oplazil osebni avto z

beograjsko registracijo, huje pa poškodoval avto z valjevsko registracijo, ki ga je vozil Jovan Vuković.

Trčenje je bilo tako hudo, da je voznik Štefanič umrl na kraju nesreče, prav tako njegov komaj 18-letni sopotnik Benjamin Petelinc. Hudo ranjeni pa so bili voznik Vuković ter njegova žena in sin Žarko. Razen dveh žrtev in treh hudih poškodb je neprevidno prehitevanje v škarje terjalo še za 70.000 dinarjev gmotne škode.

JUBILEJNA PLOŠČA IN KASETA APZ „T. TOMŠIČ“

Ob 30-letnici akademskega pevskega zbora Tone Tomšič iz Ljubljane sta izšli jubilejna plošča in kaset. Uvodna pesem je Maroltova „Lipa“, ki jo je moški zbor pel na svojem zadnjem koncertu pred kulturnim molkom leta 1941. Spored se nadaljuje z izborom pesmi pod vodstvom dosedanjih dirigentov zbora. Ploščo in kaseto lahko ljubitelji glasbe naročijo osebno ali po pošti na naslovu: APZ Tone Tomšič, Trg osvoboditve 1, (61000) Ljubljana.

KER NI IMEL LUČI ...

Huda nesreča se je zgodila 23. oktobra okrog 17.30 v kraju Libna. Vid Grdovič iz Sp. Pohance je vodil konjsko vprego in voz brez luči proti domu, za njim pa je pripeljal z osebnim avtom Franc Pribovšek s Poti na polico. Prepozno je opazil voz in se vanj zaletel z vso silo, tako da je voz vrgel na avto. Voznikov sin Srečko Pribovšek in njegova žena Stanka sta bila telesno hudo poškodovana, žena je celo v kritičnem stanju, voznik avtomobila je dobil lažje poškodbe, vozniku vprege pa ni bilo nič. Nesreča je povzročila tudi veliko gmotno škodo, saj jo cenijo na 60.000 dinarjev.

OBILNI DAR ZEMLJE – Ignac Brulc iz Gorenjega Kronovega je na svoji njivi pridelal kar veličasten primerek pese. V svojem življenju ne pomni, da bi mu zemlja rodila tako velik plod. Radodarno polje je pognojil samo s hlevskim gnojem. Na sliki: Brulčev 11-letni sin Jože s pridelkom. (Foto: MIM)

En volk manj

Lovec Anton Poje je uplenil volka

Lovec gojitvenega lovišča „Medved“ Anton Poje iz Koprivnika pri Kočevju je že 19 let poklicni lovec; že večkrat je videl volka, poslušal njegovo

POLOŽEN NA DLAKO – Lovec Anton Poje z uplenjenim volkom, ki bo kot trofeja krasil dnevno sobo.

zavijanje, a prvega volka v svoji dolgoletni lovski praksi je položil na dlako 21. oktobra ob peti uri popoldne.

Tega dne je na preži čakal na košute. Najprej je opazil jelena, ki se je čudno obnašal. Poje je sklepal, da žival čuti volka. Ze poprej je bil večkrat v bližini preže našel zadavljeno divjad, kar je kazalo, da se tam zadržujejo volkovi.

Ko jo je jelen preplašen ubral v goščavo, se je na jaso prikradel volk. Poje je naglo dvignil puško, pomeril in s prvim strelom položil volka.

F. BRUS

8 TEDNOV NAŠE NOVE AKCIJE

Do torka: 154 novih!

Jesenski del letošnje akcije za pridobivanje novih naročnikov se je po zaslugi Podjetja za PTT promet Novo mesto in TOZD PTT Kočevje ugodno začel 15. oktobra. Po 11 dnevih začetnega dela smo v torek zjutraj ugotovili, da je DOLENJSKI LIST pridobil po zaslugi naših prizadevnih pismonoš že 154 novih naročnikov. Pismonoša Anton Hren (Trehnje) trenutno vodi z 8 novimi naročniki, slede pa mu: Maks Krevelj iz Sevnice – 8, Anton Omerza iz Dolenje vasi – 7, Anton Šuštaršič iz Semiča – 6, Ivan Volčanjšek iz Sromelj – 4 itd.

Za začetek vsekakor obetajoč uspeh! Pismonoše vseh pošt v 9 občinah dobivajo vsak četrtek določeno število domačega tednika, ki ga brezplačno dele novim naročnikom in tistim, ki jih pridobivajo v vrste rednih bralcev najbolj razširjenega tednika na našem širšem območju. Za vsakega novega naročnika imajo pripravljeno tudi naše posebno pismo, s katerim se DOLENJSKI LIST predstavlja in vabi v vrste svoje skoraj 29.000-članske „družine naročnikov in bralcev“ nove prijatelje in sodelavce.

154 novih naročnikov smo pridobili iz naslednjih poštne območij:

občina BREŽICE:	10
občina ČRNOMELJ:	11
občina KOČEVJE:	13
občina KRŠKO:	10
občina METLIKA:	3
občina NOVO MESTO:	43
občina RIBNICA:	11
občina SEVNICA:	14
občina TREBNJE:	20

razne pošte v SFRJ in SRS: 18
naročniki v inozemstvu: 1

Hvala vsem sodelavcem za prve spodbudne uspehe, ne pozabite pa, prosimo, in povejte še drugim:

do 31. decembra letos bodo vsi novi naročniki prejeli Dolenjski list brezplačno! Naročilnico za vas ima vaš pismonoša!

Lepo vas medtem pozdravlja

UREDNIŠTVO LISTA

SOLIDARNOST JE RES LEPA REČ

Jožič Repič je stanoval s svojo družino pri oderuškem lastniku hiše v kletnih prostorih. Ob nalivih je curjala voda, ob pripekli je bilo zadušljivo smrdeče, žena pa je z metlo od časa do časa pokončala predrzno podgano, ki je prišla vohat, če je ostalo v smetju kaj hrane.

Že tri leta pa je ležalo pet Repičevih prošenj v predalu mize tajnika stanovanjske skupnosti, toda rešitve ni bilo od nikoder, kajti sredstva za solidarnostna stanovanja so pritekala hudičevu leno.

Prvo prošnjo je napisal Repič – tega se spominja, kot bi bilo včeraj – ko je odšel v Ljubljano po nov avto; drugo takrat, ko je prinesel v hišo barvni televizor, kupljen v Jugotehniku. Tretjo prošnjo z opisom nevzdržnih stanovanjskih razmer je napisala žena, kajti sam je moral tisti dan v vinograd, saj je komaj preprosil zidarje, da so pričeli mešati malto in polagati opeko za vikend, ki se bo belil, če bo slo vse po sreči. Še to leto na Zeleni gori. Četrta prošnja je bila napisana že na novem pohištvo, bolje rečeno,

na mizi nove dnevne sobe, narejene po naročilu pri mizarju Francetu, ki je imel sicer veliko dela po Nemčiji, toda za dober denar je napravil tudi domačinom, kar so želeli. Peto prošnjo je dal v roke mulcu, naj jo odpelje do poštnega nabiralnika z motorjem, ki mu ga je kupil za konec šolskega leta, da se je lahko postavil pred sovrstniki in meščani, ki so ob vsaki novi stvari zeleneli od zavisti kot lepo postricena angleška trava pred hišo njegovega stanovanjedajalca. In ta prošnja je vžgala.

Prišla je komisija, ki je kar na pragu sestavila zapisnik, saj niti vstopiti ni bilo treba, ker je že bežen pogled zadostoval, da ste se prepričali, kako je prostor neprimeren za bivanje in kako je zavoljo tega Repič socialni problem Repičeve drage številka ena.

Ob podelitvi ključev za stanovanje v novem stolpiču je Repič ginjen namesto zahvale rekel:

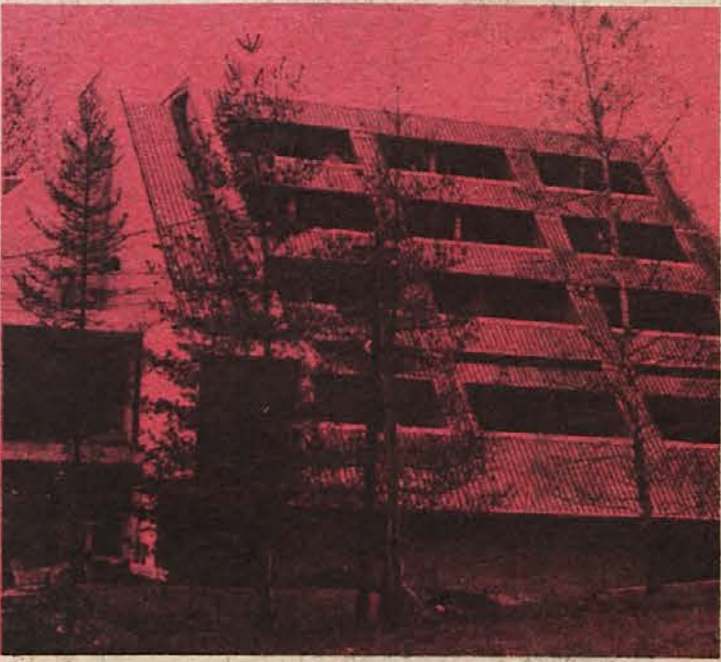
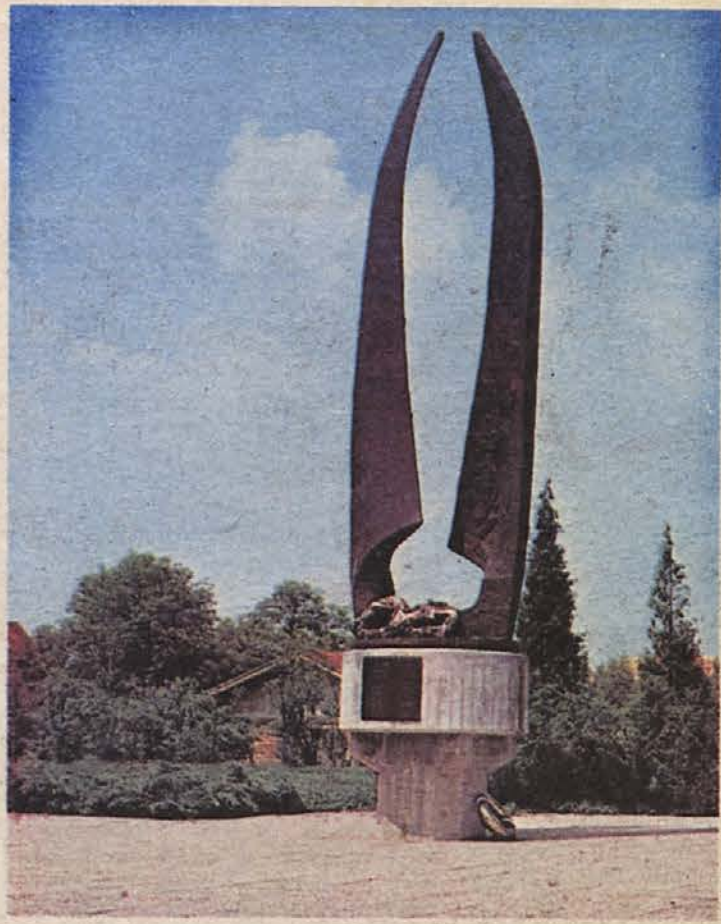
„Lepo mi je pri srcu, ko vidim, da beseda solidarnost ni prazna beseda.“

TONI GAŠPERIČ

VELIKA LUKNJA SREDI SEMICA – 21. oktobra ponoči se je sredi Semiča na zelenici pred pošto vdrla zemlja, tako da je nastala jama v premeru 4 – 5 metrov in 3 metre globoka. Prav na tem mestu je speljana kanalizacijska cev, ki se je prelomila in sedaj odpadne vode odteka v globino zemlje. (Foto: Marko Klinec)

NOVOMEŠKA in BREŽIŠKA občina PRAZNUJETA

 novoles

okupatorja je še bolj stopnjeval združevanje ljudi za OF na Dolenjskem. Število borcev je naglo naraščalo. Več tisoč občanov iz območja današnje občine Novo mesto je sodelovalo v NOV. Več kot 140 od teh jih ima partizansko spomenico 1941, 7 pa je narodnih herojev. Spomeniki in spominska obeležja v vseh krajevnih skupnostih v naši občini pričajo o borbi za svobodo slovenskega človeka ob Gorjancih in Krki. V borbi in revoluciji skovana ljubezen borcev in aktivistov NOV do svojega rodu je dajala moč vsemu narodu. Borci so nosili najtežji del bremen pri razvoju naše občine tudi po osvoboditvi.

Delovni ljudje in občani naše občine smo lahko ponosni na pot, prehojeno po osvoboditvi. Posebno nagel razvoj družbenih odnosov in materialne osnove je viđen po uvedbi novih samoupravnih socialističnih odnosov. Iz administrativnega centra z 2.500 zaposlenimi zraste novo Novo mesto z nad 20.000 zaposlenimi, in to predvsem v novi industriji. Organizacija združenega dela IMV, Tovarna zdravih „Krka“, Novoles, Novoteks, Pionir, Labod, Iskra in druge dvigajo Novo mesto iz gospodarske anonimnosti preko slovenskih in jugoslovanskih meja. Rezultati znanja in dela našega delovnega človeka so danes znani širom po svetu.

Novi samoupravni socialistični odnosi nam vedno bolj omogočajo angažiranje vsakega našega občana, da prispeva svoj delež k hitremu razvoju vseh pogojev življenja, ki delovnega človeka osrečujejo. Danes lahko trdimo, da se je Novo mesto moglo tako hitro razvijati le v novih samoupravnih socialističnih odnosih.

Delovni ljudje in občani zremo v prihodnost pogumno in z optimizmom. Doseženi uspehi in nadaljnja krepitev samoupravnih socialističnih odnosov v TOZD, krajevnih skupnostih in v samoupravnih interesnih skupnostih so porok nadaljnjega hitrega razvoja naše občine. Prepričani smo, da bomo v prihodnje še hitreje dvigali življenjsko raven, saj nam dosežena materialna osnova to omogoča.

Vsem delovnim ljudem in občanom čestitam za praznik naše občine.

JAKOB BERIČ,
predsednik občinske skupščine
Novo mesto

— poglobljati socialistične samoupravne odnose na ustavnih načelih tako v gospodarstvu kakor tudi v vseh ostalih dejavnostih;

— z usmerjenim gospodarskim in družbenim razvojem zagotavljati večje gospodarske in družbene učinke ter ob tem izboljšati družbeni standard, življenjsko raven in socialno varnost delovnih ljudi in občanov;

— s smotrnim gospodarjenjem zagotavljati pogoje za stabilnejši in dinamični gospodarski razvoj ob skladnejših odnosih v obsegu in strukturi proizvodnje ter potrošnje s poudarkom na razvoju prednostnih dejavnosti in nalog na področju gospodarstva in socialnega razvoja;

— na osnovi kvalitetnih dejavnikov, z modernizacijo, avtomatizacijo in racionalnim zaposlovanjem pospeševati rast družbenega proizvoda na zaposlenega;

— ob ustrežnejših proizvodnih programih in večji konkurenčni sposobnosti pospešiti gospodarsko sodelovanje s tujino, zlasti z deželami v razvoju, ter izboljšati razmerje med uvozom in izvozom;

— postopoma odpravljati neskladja v strukturi gospodarstva, ki se poleg splošnih nesorazmerij kažejo v občini tudi v zaostajanju terciarnih in nekaterih družbenih dejavnosti;

— zagotoviti ustrezno oskrbo prebivalstva s potrebnimi vsakodnevnimi potrebščinami, predvsem s kmetijskimi pridelki, na osnovi trdnjega povezovanja kmetijske proizvodnje in predelave ter trgovine, kakor tudi vseh ostalih predmetov trajnejše uporabe in reprodukcijskega materiala na osnovi odpiranja tržišča večjemu številu ponudnikov;

— postopno zmanjševati stanovanjski primanjkljaj s povečanim obsegom stanovanjske gradnje na družbeno usmerjenih področjih;

— nadaljevati s posodabljanjem prometnega omrežja in komunalnim urejanjem naselij;

— pospešiti razvoj socialne infrastrukture v okviru realnih možnosti in prednostnih nalog na tem področju;

— zagotoviti smotno izrabo razpoložljivih kadrov. Z izboljšanjem organiziranosti, smotnejšo razmestitvijo strokovnih kadrov ter tesnim sodelovanjem med samoupravnimi izobraževalnimi skupnostmi in tozdi ter s štipendijsko politiko odpravljati neracionalno zaposlovanje. Zaposlovanje bo načrtno, po naprej dogovorjenih sporazumih. V primeru obsežnejšega zaposlovanja bo potrebno zagotoviti dodatno finančna sredstva za zagotovitev bivalnih in drugih pogojev delovnih ljudi;

— zagotoviti smotno izrabo prostora in varstvo okolja;

— usklajevati skupne razvojne probleme v okviru dolenjske regije;

— z načrtnimi akcijami in množičnostjo krepiti pripravljenost za splošno ljudsko obrambo;

— strokovno izpopolniti civilno zaščito in njeno tehnično opremljenost;

— oblikovati sistem zagotavljanja blagovnih rezerv;

— zagotoviti učinkovitost družbenega in delavskega nadzora ter razvijati družbeno samozaščito v vseh oblikah.

V skladu s tako opredeljenimi nalogami bi morali zagotoviti, da bo potekal družbenoekonomski razvoj v obdobju 1976 — 1980 v naslednjih razmerjih:

— da se bo prebivalstvo občine povečevalo letno za 1,7 odstotka tako, da bo ob koncu tega obdobja živelo na območju občine Novo mesto 57.000 prebivalcev. Upošteva-

joč naravna gibanja prebivalstva in ekonomsko še znosen obseg doseljavanja, se bo število zaposlenih lahko povečalo za 4,3 odstotka na leto, tako da bi imeli leta 1980 v občini skupaj 26.000 zaposlenih;

— da se bo produktivnost dela letno povečevala najmanj za 3,6 odstotka;

— da se bo realna vrednost družbenega proizvoda dvigala letno povprečno za 8,2 odstotka, in to na osnovi povečane rasti produktivnosti, predvidenih naložb v TOZD in možnega povečanja zaposlenih;

— da se bo izvoz blaga povečeval letno najmanj za 10 odstotkov, uvoz pa bo naraščal znatno počasneje, tako da bo v obdobju kot celoti zajamčeno vrednostno pokrivanje uvoza za potrebe gospodarstva z izvozom blaga;

— da bo predvideni porast družbenega proizvoda terjal v vsem petletnem obdobju 2,2 milijarde dinarjev za gospodarske investicije in 1,8 milijarde dinarjev za naložbe v obratna sredstva.

Planirani obseg družbene reprodukcije bo možno uresničiti, če bodo vse oblike porabe usklajene z rastjo družbenega proizvoda.

V skupni delitvi družbenega proizvoda bi morali zagotoviti postopno večanje deleža organizacij združenega dela, in sicer od 66 odstotkov v letu 1975 na 70 odstotkov v letu 1980. Delež sredstev, namenjenih za reprodukcijo, bi se moral zvečati od 21,9 odstotka v letu 1975 na najmanj 28 odstotkov v letu 1980.

V okviru sredstev, namenjenih za življenjski standard, bi morali zagotoviti hitrejšo rast sredstev za pokrivanje dogovorjenih skupnih potreb. Sredstva za te namene bi naraščala letno za 7,5 odstotka, sredstva za neto osebne dohodke pa letno povprečno za 6,8 odstotka. Na ta način bi se realni osebni dohodki na zaposlenega povečali letno za 2,4 odstotka oziroma 12 odstotkov v vsem obdobju.

Udeleženci bodo spremljali gibanje družbenega proizvoda in vseh oblik porabe, delitvena razmerja pa se bodo vsako leto usklajevala z doseženo realno rastjo družbenega proizvoda.

Da bi dogovor o temeljih družbenega plana občine Novo mesto dobil trdne temelje, so se udeleženci tega dogovora obvezali, da bodo:

— uresničili skupne in prednostne naloge, ki so rezultat samoupravnega dogovarjanja, sporazumevanja in usklajevanja temeljnih nosilcev planiranja;

— uresničevali naloge, dogovorjene v tem dogovoru, in naloge, določene v lastnih načrtih;

— z letnimi smernicami družbenega načrta in letnimi načrti zagotavljali uresničevanje srednjeročnih ciljev in nalog;

— zagotovili hitrejši razvoj dejavnosti skupnega interesa, ki so opredeljene v družbenih planih Jugoslavije in SR Slovenije.

NOSILCI RAZVOJA V OBČINI

Udeleženci dogovora o temeljih družbenega plana v obdobju 1976 — 1980 so se sporazumeli, da bodo imele prednost tiste gospodarske dejavnosti in panoge, ki imajo dobre pogoje za uspešen gospodarski razvoj. Delovne organizacije prednostnih dejavnosti bodo nosilke razvoja v občini, in sicer na osnovi poslovnih povezav v širšem gospodarskem prostoru na podlagi združevanja dela in sredstev ter aktivne politike poslovnih bank, kar naj bi zagotovilo pospešeno rast gospodarskih zmogljivosti in krepitev materialne osnove občine.

Na področju KMETIJSTVA naravni pogoji, stanje tržišča in živilskopredelovalne industrije omogočajo na našem območju razvoj govedoreje za proizvodnjo mesa in mleka. Kot dopolnilni panogi pa sta vinogradništvo in vrtnarstvo. Poljedelska proizvodnja bo usmerjena na pridobivanje krme za živinorejo, pridelovanje krompirja in vrtnin za boljše oskrbo domačega trga in za industrijsko predelavo.

Da bi zagotovili načrtovano rast proizvodnje, bo potrebno:

— bolje izkoriščati zemljišča in naravne pogoje ter s tem doseči večjo produktivnost;

— zagotoviti sredstva za modernizacijo in povečanje kapacitet;

— izboljšati pogoje dela in s tem hitreje vključevati mlade v kmetijsko proizvodnjo;

— uskladiti smotrnost investicijskih vlaganj in tako doseči večjo specializacijo, delitev dela ter proizvodnjo, usklajeno s potrebami tržišča;

— doseči boljše kadrovske strukture z rednim šolanjem in kvalitetnejšim izobraževanjem delavcev na delovnih mestih;

— s samoupravnim dogovarjanjem med primarno proizvodnjo, predelavo in trgovino v okviru občine, regije in republike ter izven nje zagotoviti plama: tržnih presežkov. Vzoredno doseči skupno vlaganje in na osnovi dohodkovnih odnosov doseči hitrejšo rast proizvodnje.

Družbeni sektor, ki gospodarji na 1.583 hektarih zemljišč, bo še naprej razvijal živinorejsko proizvodnjo (mleko in meso) in kot dopolnilni panogi hmeljarstvo in sadjarstvo. Poljedelska proizvodnja pa bo usmerjena v pridobivanje osnovne krme za živinorejo.

Realiziran bo investicijski program za tehnološko modernizacijo treh farm za proizvodnjo mleka, farme za paitanje govedi na Draškovcu in potrebne mehanizacije. V tem razvojnem obdobju je predvidena preusmeritev proizvodnje na farmi Zalog v industrijsko proizvodnjo prašičev.

Kmetijski zadrugi Novo mesto in Žužemberk bosta nadaljevali z razširjeno proizvodnjo v sodelovanju s kmeti kooperanti. Proizvodno sodelovanje bo usmerjeno v proizvodnjo mleka, paitanje govedi in prašičev, pridelovanje krompirja in vrtnin in pridelovanje grozdja.

Povečanje tržnih presežkov v kooperaciji bo doseženo s proizvodnjo iz usmerjenih moderniziranih kmetij.

V tem obdobju bo preusmerjeno in modernizirano 300 kmetij za proizvodnjo mleka in mesa. Za povečanje produktivnosti v zasebnem sektorju bo potrebno hitreje ustanovljati strojne skupnosti in uvajati druge oblike združevanja dela in sredstev kmetov.

Povečalo se bo število kmetijskih strokovnjakov — pospeševalcev in zagotovila ustrezna oblika financiranja raznih akcij v kmetijstvu.

Živinorejska razstava na Trški gori

TEMELJI PLANA — SKUPNI INTERESI IN CILJI

Dogovor o temeljih družbenega plana občine Novo mesto pomeni novost v procesu sprejemanja razvojnih usmeritev.

V skladu z zakonom o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije temelji družbeni plan občine:

— na enem ali več dogovorih o temeljih družbenega plana občine,

— na samoupravnih sporazumih o temeljih planov samoupravnih organizacij in skupnosti in njihovih planih, — na skupno ocenjenih možnostih in pogojih za razvoj v občini.

Z dogovori o temeljih plana udeleženci določajo skupne interese in cilje ter z njimi urejajo medsebojne odnose, pravice, obveznosti in odgovornosti za uresničevanje teh skupnih interesov in ciljev.

Dogovor o temeljih družbenega plana občine sklenejo pristojni organi občine, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, oblikovane za območje občine ter krajevnih skupnosti v občini, ki prevzemajo s temi dogovori obveznosti in naloge.

V občini Novo mesto izhaja dogovor o temeljih družbenega plana iz samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov na tistih področjih, ki so bistvena za nadaljnjo razvojno politiko in kjer sporazumi in dogovori obstajajo. Obenem pa ta dogovor izvršno ureja nekatera bistvena vprašanja razvoja, za katera niso sklenjeni

samoupravni sporazumi oziroma družbeni dogovori, ter pospešuje in usmerja proces snovanja samoupravnih planov ter usklajevanja in dogovarjanja osnovnih nosilcev planiranja, s tem da nakazuje temeljne usmeritve in okvirne možnosti razvoja ter osnovne skupne interese nosilcev planiranja in njihove obveznosti za njihovo uresničitev.

Dogovor o temeljih družbenega plana vsebuje določene obveznosti, ki jih sprejmejo posamezni udeleženci. Družbeni plan, ki ga sprejme skupščina, pa vsebuje temeljne razvojne usmeritve in politiko razvoja in ukrepe občine kot družbenopolitične skupnosti. Z družbenim planom občine se zagotavlja uresničevanje pravic delavcev v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter vseh delovnih ljudi, da v občini odločajo o pogojih za pridobivanje in uporabo dohodka in da na tej podlagi določajo skupno politiko gospodarskega in družbenega razvoja v občini.

RAZVOJNI CILJI IN NALOGE

V ospredju vseh prizadevanj samoupravne socialistične družbe sta človek in njegov vsestranski razvoj. Temu trajnemu družbenemu cilju bodo podrejene vse naloge v srednjeročnem obdobju 1976 — 1980.

Najpomembnejši cilji in naloge so: — občanu kot nosilcu in neposrednemu uporabniku duhovnih in materialnih dobrin zagotavljati vse pravice v odločanju o pogojih in sadovih njegovega dela in življenja;

Za uspešen razvoj primarne kmetijske proizvodnje bo v sodelovanju z drugimi organizacijami v tem srednjeročnem obdobju zgrajena klavnica, hladilnica in obrat za predelavo mesa, obrat za predelavo mleka. Za gradnjo predelovalnega obrata za gozdje pa bo potrebno najti ustrezno rešitev z zainteresiranimi delovnimi organizacijami.

Kmetijskim zemljiščem bo posvečena večja skrb. V sodelovanju z Vodno skupnostjo Dolenjske bo na ravninskih predelih povečan obseg agrohidro melioracij, s čimer bodo pridobili nova kvalitetnejša zemljišča za povečano intenzivno proizvodnjo na površini približno 1.500 hektarjev. Sprejet bo kmetijsko-prostorski plan, ki bo ena od osnov za uresničitev kmetijske politike. Kmetijska zemljiška skupnost bo začela s pripravami za združevanje zemljiških zasebnih kmetovalcev.

GOZDOVI — NAŠE BOGASTVO

Gozdovi na območju občine Novo mesto, s katerimi gospodarji Gozdno gospodarstvo Novo mesto, so precej

Ne samo izkoriščanje gozdov — predvsem pogozdovanje mora biti naša skrb

osiromašeni z nizko poprečno lesno zalogo. V sestavi lesne mase je majhen delež iglavcev. Premajhna je tudi mreža gozdnih poti; posebno v zasebnem sektorju.

Da bi se obstoječe stanje popravilo, je potrebno:

- postopoma dvigati lesno zalogo z delnim kopičenjem prirastka tako, da bo povečan letni gozdni posek v družbeni lasti od 91.500 kubičnih metrov na 92.500 kubičnih metrov. V gozdovih v zasebni lasti pa naj bi se povečal letni gozdni posek od 75.500 na 78.100 kubičnih metrov;

- povečati delež iglavcev s pogozdovanjem in reševanjem obstoječega naravnega mladja;

- s sredstvi republiškega gozdnega sklada in z lastnimi sredstvi izvajati razširjeno gozdno biološko obnovo na opušenih in postopoma se zaraščajočih kmetijskih površinah. Letno bo obnovljeno v družbenih 88 hektarjev, v zasebnih pa 51 hektarjev gozdnih površin. Letno pa je potrebno negovati gozdove na površini 684 hektarjev v družbenem sektorju in 304 hektarjev v zasebni lasti;

- z izgradnjo gozdnih poti in z uporabo sodobne mehanizacije bo omogočeno hitreje in ceneje spravilo in prevoz lesa. Za uresničitev tega načrta bo potrebno v obdobju 1976 — 1980 zgraditi 30 kilometrov gozdnih cest;

- razvijati delovanje območne samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo, upoštevajoč poleg gospodarjenja z gozdovi tudi potrebe lovstva in turizma;

- posvečati vso skrb ohranitvi zdravega, naravnega gozdnega okolja

in se vključiti v regionalno prostorsko planiranje.

INDUSTRIJA JE NOSILEC NAPREDKA

Industrija bo tudi v prihodnje najpomembnejša gospodarska dejavnost v občini. Osnovni nosilci bodo predvsem kemično-farmaceutvska, kovinska, elektronska in lesnopredelovalna industrija. Pomemben delež v skupni proizvodnji bodo imele tudi tekstilna, konfekcijska in obutvena industrija.

V okviru navedenih panog bodo povečale izvoz zlasti naslednje skupne proizvodnje: avtomobilske stanovanjske prikolic, gospodarska in osebna vozila ter oprema, farmacevtski proizvodi in proizvodi bazične kemije, elektronski deli, pohištvo, tekstil, tekstilna konfekcija ter obutev.

V razvijanju mednarodne menjave bo posebna pozornost posvečena krepitvi industrijske kooperacije, ki bi temeljila na skupnih programih in delitvi dela ter skupnem financiranju razvojnih priprav in razširjene reprodukcije.

Prizadevanja bodo usmerjena k raziskavam uporabe domačih surovin predvsem na osnovi nekovin. Usposobiti je potrebno zmogljivosti za proizvodnjo anorganskih izolacijskih materialov za toplotno in zvočno izolacijo.

Poleg navedenih dejavnosti bo dana prednost tudi tisti proizvodnji, ki bo povečevala ugoden gospodarski položaj, ne da bi pri tem poslabševala zunanjetrgovinsko bilanco.

V posameznih industrijskih delovnih organizacijah so predvidene naslednje razvojne usmeritve:

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

V Industriji motornih vozil Novo mesto je združenih devet temeljnih organizacij združenega dela in delovna skupnost skupnih služb, ki delujejo na območju več sosednjih občin, in Ljubljani in Belem Manastiru.

TOZD Tovarna avtomobilov Novo mesto trenutno združuje proizvodnjo osebnih in dostavnih avtomobilov, avtomobilskih prikolic, tovarno opreme Suhor in Tehnoservis, ki pa bodo v letu 1977 organizirane kot samostojne TOZD.

Tovarna avtomobilov bo še naprej povečevala in modernizirala proizvodnjo vseh vrst vozil in raznih delov. V obdobju 1976 — 1980 se bo proizvodnja dostavnih vozil povečala na 10.000, osebnih avtomobilov R-4 na 100.000, osebnih vozil iz programa kooperacije na 50.000 in proizvodnja raznih kovinskih delov in sklopov na 60.000 enot letno.

IMV planira nadaljnji razvoj avtomobilskega programa na osnovi vključevanja v proizvodni in prodajni program tovarne Renault. S tem bo Renault odvil del proizvodnje vozil R-4 za prodajo na svojem tržišču.

Tudi proizvodnja avtomobilskih prikolic v Novem mestu bo povečana, na novo pa bo osvojena finalizacija vozil motorhome. Leto 1980 naj bi znašala proizvodnja obeh artiklov 60.000 kosov letno. Povečane bodo proizvodne površine, proizvodnja oken pa bo prenesena v nove prostore v Šmarjeti.

Za realizacijo tako zastavljenega programa razvoja bo potrebno do leta 1980 v Tovarni avtomobilov in prikolic v Novem mestu 2.300 novih delavcev.

Osnovna dejavnost TOZD Podgorje Šentjerneje je izdelava ploskovnih pohištvenih elementov. Vzporedno s povečevanjem programa proizvodnje prikolic se bo do leta 1980 povečala

tudi proizvodnja pohištvenih elementov za vse tipe prikolic, mobilnih enot in motorhomov.

Da bo tovarna Podgorje skupno s TOZD Tovarna opreme Črnomelj lahko spremljala razvijajoči se program celotne IMV, mora povečati proizvodne prostore, nabaviti opremo in na novo zaposliti 90 novih delavcev.

Celotna delovna organizacija IMV namerava v obdobju 1976 — 1980 zaposliti preko 5.670 ljudi. Za povečano število strokovnih sodelavcev nameravajo zagotoviti v planiranem obdobju najmanj 200 stanovanj in dodeliti določeno število kreditov za zasebno stanovanjsko gradnjo. To bodo dosegli z združevanjem sredstev za stanovanjsko gradnjo vseh TOZD in dela sredstev skupne porabe.

Industrija motornih vozil je največji izvoznik v občini Novo mesto. V bodoče bodo povečevali izvoz avtomobilskih delov, osebnih in gospodarskih vozil ter prikolic poprečno za 33 % na leto.

Za obdobje 1976 — 1980 so planirane znatne investicijske naložbe v osnovna in obratna sredstva v višini 2,5 milijard dinarjev. V tem so vključene naložbe v proizvodne skladiščne in poslovne prostore ter opremo v tozidih na območju občine Novo mesto.

KRKA — FARMACEVTIKA, KEMIJA, KOZMETIKA IN ZDRAVILIŠČA

V delovni organizaciji Krka so temeljne organizacije združenega dela sprejele naslednje razvojne usmeritve:

1. TOZD ZDRAVILA ima do leta 1980 predvidena investicijska vlaganja

Proizvodnja v tovarni zdravil Krka

v višini 195 mil. dinarjev v osnovna sredstva, in sicer v razširitev in v posodobitev proizvodnje končnih oblik zdravil, uvedbo proizvodnje vitaminskih in drugih preparatov. Začetek proizvodnje bo v letih 1978 — 1980.

2. TOZD ISIS predvideva vlaganja v osnovna sredstva v višini 87,6 mil. dinarjev vzporedno z razširitvijo proizvodnje v TOZD Zdravila.

3. TOZD BIOKEMIJA namerava razširiti proizvodnjo farmacevtskih surovin v fermentaciji in kemijski sintezi z investicijsko vrednostjo 266 mil. dinarjev in z začetkom proizvodnje v letu 1980. V letu 1979 je predviden začetek vlaganj v novo fermentacijo in novo kemijsko sintezo na novi lokaciji s predračunsko vrednostjo 720 mil., od tega bi bilo realizirano v tem planskem obdobju 312 mil. dinarjev.

4. V TOZD TEHNOSERVIS so vlaganja pogojena z vlaganji v proizvodne objekte ostalih TOZD. Planirana so sredstva v višini 111 mil. dinarjev.

5. V TOZD ZELIŠČA — v Svrlijgu v SR Srbiji je predvidena uvedba predelave zdravilnih zelišč s predvidenimi vlaganji v višini 36 mil. dinarjev. Če bo realizirana rekonstrukcija steklarne INIS, bo potrebno zgraditi nove proizvodne prostore TOZD Zelišča. Predračunska vrednost je 37 mil. Za razširitev proizvodnega programa, predelava živalskih organov in krvi, je predvideno 35 milijonov, za rekonstrukcijo obrata v Novem mestu s predelavo zelišč in izolacijo prirodnih spojin pa 30 milijonov, v proizvodnjo rastlinskih zaščitnih sredstev je v letu 1980 planiranih 12 mil. dinarjev.

6. V TOZD KOZMETIKA nameravajo postopoma razširitev proizvodnjo v starem obratu, nabaviti opremo in zgraditi nov obrat v vrednosti 95,5 mil. dinarjev.

7. V TOZD INSTITUT je za investicije v hleve za živali, laboratorije, biofarmo in polindustrijski obrat biosinteze predvidenih 86,8 mil. dinarjev.

8. TOZD Zdravilišča in TOZD Hotel Grad Otočec predvidevata vlaganja v adaptacijo obstoječih in izgradnjo novih objektov v zdraviliški in gostinski dejavnosti v višini 252,6 mil. S tem bi pridobili okoli 300 novih in adaptiranih ležišč v Šmarjskih Toplicah in okoli 600 v Dolenjskih Toplicah. Po dokončanju teh investicij bo preko 78,5 milijonov dinarjev devizne realizacije.

9. V prostorih INIS načrtujejo proizvodnjo steklenih izolacijskih vlaken za toplotno in zračno izolacijo z zmogljivostjo 6000 ton na leto. Nova proizvodnja naj bi začela obratovati v letu 1978 in bo potrebovala za preko 262 mil. dinarjev vlaganj v osnovna sredstva. V načrtovanem obdobju so predvidena še skupna vlaganja v novo skladišče surovin in nov računalnik v vrednosti 80 milijonov, tako da so skupne investicije OZD KRKA v osnovna sredstva planirane v višini 1.909 mil., od tega v industrijsko dejavnost 1.650 mil. dinarjev.

KRKA bo v obdobju 1976 — 1980 povečala celotni dohodek za nekaj manj kot 3-krat, izvoz v industrijski dejavnosti za 36,2 % letno, devizno realizacijo v turistični dejavnosti pa za 17,6 % letno; skupaj se bo izvoz povečal za 34,4 %, uvoz pa za 23,4 % na leto.

Za uresničenje vsega, kar je predvideno v obdobju 1976 — 1980, bodo potrebovali v KRKI, tovarni zdravil, preko 1.200 novih delavcev, in to predvsem v TOZD Zdravila, TOZD Kozmetika, TOZD Biokemija, TOZD Zelišča in nova proizvodnja INISA (nekaj novih delovnih mest bo v drugih občinah, predvsem v Ljubljani in drugih republikah).

preko 100 mil. dinarjev na območju občine Novo mesto in blizu 33 mil. izven območja občine. Skupne naložbe bodo usmerjene v izgradnjo infrastrukture in energetike, centralnega skladišča v Straži, v izgradnjo trgovske mreže, v skupna vlaganja v okviru Unileasa, naložbe za potrebe DSSS in vlaganja z drugimi OZD predvsem v dežele v razvoju. V okviru TOZD se bodo sredstva namenjala v obnovo in modernizacijo strojne opreme in za potrebe trajnih obratnih sredstev.

Zaposlenost se bo v Novolesu povečevala za 4,7 % letno v tozidih, v DSSS pa za 3 %. Kadrovanje se bo izvajalo iz vrst podpisnic samoupravnega sporazuma o temeljih plana OZD in le del novih zaposlitev izven sedanjih kadrovskih struktur. Produktivnost se bo večala z 10,5-odstotno letno stopnjo rasti, izvoz blaga in storitev s 14,7 % in uvoz z 12,2 %. V Novolesu nameravajo namreč poleg obstoječih tržišč razširiti prodajo tudi na druga območja, predvsem v države v razvoju. Ob tako uresničenem razvoju se bodo realni osebni dohodki povečevali za 8,7 % na leto.

ISKRA — TOVARNA ELEKTROSPROJNIH VEZIJ ELA NOVO MESTO

ISKRA — ELA je TOZD ISKRE, Industrije za avtomatiko iz Ljubljane. Proizvodni program zajema proizvodnjo elektrokonzekcije (83 %) elektrospojnih elementov (4 %), tehnične plastike (5 %) in drugih termičnih aparatov (8 %); v celotni delovni organizaciji Avtomatika predstavlja ELA le 7 % celotne realizacije v glavni skupini elementov za avtomatizacijo.

Zaradi poslovne usmeritve industrije kot celote, katere cilj je krepitev tistih blagovnih skupin, ki se vključujejo v prednostne panoge srednjeročnega razvoja SR Slovenije, ne bodo mogli obdržati vseh dejavnosti na istem nivoju.

Po programski usmeritvi v obdobju do leta 1980 bo prešla TOZD ELA iz dosedanje proizvodnje elementov za široko potrošnjo na proizvodnjo profesionalnih izdelkov za investicijske potrebe. Bodoči razvoj bo temeljil na avtomatizaciji (DO avtomatika je nosilec te tehnike v ZP Iskra), kjer pa to ne bo možno, bodo delo racionalizirali.

Sedanji delovni prostori so precej tehnološko neustrezni. Do leta 1978 bodo v ELI zagotovili vse pogoje investicijske sposobnosti, pripravili lokacijo in izdelali investicijski program, nakar bodo začeli z gradnjo. Skupna vrednost investicij v obdobju 1976 — 1980 bo znašala 30 mil. dinarjev.

ISKRA — TOZD TOVARNA NAPAJALNIH NAPRAV TNN NOVO MESTO

ISKRA — TOZD Napajanja, Novo mesto, je TOZD ISKRE — Industrije za avtomatiko, Ljubljana.

Glavna dejavnost tovarne je proizvodnja napajalnih naprav, sestavnih delov in pribora za pomožno opremo, izvajanje inženiringa, druge in postranske dejavnosti pa so tehnološki razvoj, raziskovanje, projektiranje novih in izpopolnjevanje obstoječih proizvodov, izdelava investicijske opreme za proizvodnjo, montažo in vzdrževanje lastnih proizvodov, prodaja, prevoz itd.

Zahteve in dinamičen razvoj gospodarstva narekujejo osvajanje novih programov predvsem s področja

- kompletnega napajanja energetskih sistemov

- napajanja računalnikov

- internega napajanja telefonskih central.

Druga faza proizvodnje uporov v Iskri Šentjerneje

Montaža avtomobila R-4 v IMV Novo mesto

Glede na letni porast proizvodnje za 13,5% je potrebno povečati proizvodnjo in skladiščne prostore in dopolniti oz. zamenjati opremo. Potrebne investicijske naložbe bodo krili delno sami, ostalo z združenimi sredstvi delovne organizacije Avtomatika in z bančnimi krediti.

Upoštevač investicije, kadrovske in druge možnosti, se bo družbeni proizvod povečal letno za 13,5%, zaposlenost za 5%, produktivnost za 5%, izvoz za 31%, uvoz za 20%. Načrtujejo, da bo izvoz kril potrebe po uvozu. Postopno se bo povečeval izvoz v vzhodne države in dežele v razvoju.

ISKRA IEZE LJUBLJANA — TOZD TOVARNA UPOROV IN POTENCIOMETROV ŠENTJERNEJ

TOZD Upori Šentjernej deluje v sklopu delovne organizacije ISKRA — IEZE Ljubljana in je v letu 1975 predstavljal 31% vrednosti proizvodnje te organizacije, ki šteje 11 TOZD in DSSS.

V TOZD Upori Šentjernej izdelujejo opore in potenciometre. V bodočem obdobju nameravajo tehnično in tehnološko izboljšati in razširiti svoj proizvodni program, in sicer:

- na vse uporovne elemente in vezja
- debeloplastna in hibridna vezja
- projektiranje in izdelavo proizvodne opreme
- elemente elektronske regulacije
- elektrospojne elemente
- postopno nameravajo preiti na proizvodnjo keramičnega potenciometra.

V obdobju 1976 — 1980 so v tovarni predvidene naslednje stopnje letne rasti posameznih ekonomskih kategorij:

— proizvodnja	20 — 25 %
— realni osebni dohodki	4 — 6 %
— izvoz	20 — 25 %
— akumulativnost	7 — 10 %
— produktivnost	6 — 10 %
— zaposlovanje	4 — 8 %
— investicije	100 mil. din

ISKRA IEZE LJUBLJANA — TOZD KERAMIČNI KONDENZATORJI ŽUŽEMBERK

Bo v prvi vrsti sanirala svoje poslovanje. Pri tem, kakor tudi pri bodočem razvoju pa bo izhajala iz naslednjih programskih usmeritev:

- pospešeni razvoj proizvodnje izdelkov za industrijsko in profesionalno porabo in druge konjunkturalne izdelke na osnovi nove tehnologije (hibridna vezja, večslojne keramike in elektronske podsklope)
- hitrejša avtomatizacija in modernizacija
- usmeritev v izvoz, kjer bi plasirali 55% skupne proizvodnje.

Osnovni program zajema vse vrste keramičnih kondenzatorjev, varistorje in piezzo keramiko, dopolnilni pa projektiranje in izdelavo naprav za proizvodnjo in elektromehanske izdelke.

Fizični obseg se bo povečal od 100 milijonov kosov v letu 1976 na 175 milijonov kosov raznih vrst izdelkov v letu 1980.

Število zaposlenih se bo povečalo po letni povprečni stopnji 4,2%, produktivnost (na proizvod) letno za 15,3%, realni osebni dohodek za 4,2%, dohodek za 28,5%, akumulacija za 37,5% in izvoz za 38% letno.

NOVOTEKS — TEKSTILNA TOVARNA, NOVO MESTO

Osnovna naloga delavcev te organizacije bo sanirati poslovanje podjetja kot celote, kakor tudi posameznih TOZD. Ob tej nalogi pa je predvideno

Novoteks — tkalnica

v obdobju do leta 1980 naslednje poprečno letno večanje vrednosti proizvodnje in prodaje:

- pri proizvodnji preje 2,6 %
- pri proizvodnji tkanin in pletenin 2,0 %
- pri izdelavi konfekcije 4,0 %
- pri proizvodnji strešnikov 3,4 %
- pri realizaciji prometa trg. blaga 5,0 %

Upoštevač obseg proizvodnje in strukturo prodaje proizvodov, bo družbeni proizvod naraščal poprečno za 5% letno. Produktivnost se bo v posameznih proizvodnjah večala za 3 — 3,5% letno. Zaposlenost se bistveno ne bo povečala, razen v organizaciji službe za raziskavo trga, v organizaciji razvojne službe za nove proizvode, pri organizaciji elektronskega računarskega centra, z izgradnjo mreže novih prodajal in tam, kjer so nezasedena delovna mesta.

Na osnovi predvidene rasti družbenega proizvoda in zaposlovanja se bodo poprečni realni osebni dohodki gibali po poprečni stopnji 2,5 — 3% letno.

V načrtu organizacije je predvideno preko 75 mil. dinarjev investicijskih naložb v osnovna sredstva, in to predvsem v opremo, rekonstrukcijo proizvodnje v TOZD Strešnik in v razširitev trgovske mreže. Preko 65% investicijskih sredstev bo vloženih izven občine Novo mesto, od tega 47% razvoj trgovske mreže.

LABOD — TOVARNA OBLAČIL, NOVO MESTO

Razvoj Laboda, tovarne oblačil, Novo mesto, temelji v planskem obdobju 1976 — 1980 na

- hitrejšem uvajanju moderne tehnologije, boljših in smotrnejših oblik dela in poslovanja
- optimalnem izkoriščanju obstoječih proizvodnih zmogljivosti
- na doseganju čim boljše kvalitete svojih izdelkov
- na povečanju rasti družbenega proizvoda, dohodka, osebnega dohodka, produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti
- skrbnejšemu gospodarjenju
- povečanju izvoza in zmanjšanju uvoza.

Proizvodni program Laboda — TOZD Ločna vsebuje izdelavo moške, ženske in otroške lahke konfekcije, v ostalih TOZD (TOZD Libna — Krško TOZD Delta — Ptuj, TOZD TIP—TOP Ljubljana in TOZD Temenica Trebnje) pa vsebuje poleg že omenjenega programa še športno konfekcijo in izdelavo vrhnjih oblačil.

Obseg proizvodnje v TOZD Ločna se bo v obdobju 1976 — 1980 povečal za 16%, družbeni proizvod za 23%, osebni dohodki po poprečni stopnji 2,5 — 3% letno, investicije v občini Novo mesto pa so predvidene v višini 15,5 mil. dinarjev, in sicer za strojno opremo in pomožne prostore v Novem mestu ter program Kenija (združena sredstva TOZD).

V izvozu je predvideno večje sodelovanje z vzhodnimi državami in deželami v razvoju, oskrbo z osnovnimi surovinami pa bodo v največji možni meri zagotavljali pri domačih proizvajalcih.

BETI METLIKA — TOZD KONFEKCIJA MIRNA PEČ

Predmet poslovanja TOZD Konfekcija Mirna peč je konfekcioniranje ženskega, moškega in otroškega trikotažnega, tkalnega perila in vrhnjih oblačil.

Bodoči razvoj je zasnovan na enakem proizvodnem programu kot doslej, dopolnjen z modnimi novitetami.

Fizični obseg proizvodnje se bo povečal od 2,600.000 konfekcijskih izdelkov v letu 1975 na 3,100.000 v letu 1980. Število zaposlenih se bistveno ne bo povečevalo, pač pa se bo povečala produktivnost dela. Investicije v višini 7 mil. dinarjev predstavljajo zamenjavo strojnega parka z modernejšimi stroji.

INDUSTRIJA OBUTVE NOVO MESTO

Organizacija združenega dela Industrije obutve Novo mesto združuje TOZD obutev Novo mesto in TOZD BOR Dolenjske Toplice.

TOZD obutev Novo mesto namerava v obdobju 1976 — 1980 zgraditi nadomestne proizvodne in poslovne prostore, kar je pogojeno s prodajo sedanjih poslovnih prostorov.

Proizvodni program zajema zaščitno in standardno obutev, gornje dele in lahko obutev.

Fizični obseg proizvodnje se bo v obeh tozidih povečal v obdobju 1976 — 1980 za 64%, dohodek za 68%, število zaposlenih za 27%, investicije pa bodo znašale 30 milijonov dinarjev.

TOZD BOR Dolenjske Toplice se je že v letu 1975 preselil v nove proizvodne prostore. V naslednjem planskem obdobju bo potrebno postopoma nadomestiti dotrajano opremo, odpraviti ozka grla, ker bo le na ta način možno povečati storilnost.

OPEKARNA ZALOG

se je s perspektivnim programom razvoja v prihodnjem planskem obdobju odločila za naslednji proizvodni program:

- nadaljevati s proizvodnjo opečnih izdelkov v obstoječem obratu,
- zgraditi nov objekt za proizvodnjo finejših keramičnih izdelkov,
- razvijati trgovino z gradbenim materialom.

Novo mesto potrebuje več sodobneje urejenih trgovin

Obstoječi obrat bo proizvajal opečne izdelke, dokler bo zadovoljivo povpraševanje po njih in bo proizvodnja rentabilna. Predvidevajo, da bo že po letu 1980 proizvodnja vprašljiva zaradi iztrošenosti in tehnološke zastarelosti proizvodnih objektov in opreme. Delavci bodo lahko nadaljevali z delom v novozgrajenem obratu finejše keramike na osnovi klinkerizacije gline ali pa v trgovski dejavnosti, s katero namerava podjetje razširiti ponudbo vsega gradbenega materiala na enem mestu.

S svojimi izdelki v celoti krijejo potrebe po opečnih izdelkih za dolenjsko regijo in del Posavja, zato predvidevajo v obdobju 1976 — 1980 le 2-odstotno letno rast proizvodnje.

KREMEN — INDUSTRIJA IN RUDNIKI NEKOVIN, NOVO MESTO

predvideva do leta 1980 povečanje fizičnega obsega proizvodnje za 184% oz. od 6.954 ton proizvedenih materialov na 19800 ton.

Podjetje vsako leto obnavlja in modernizira svoje proizvodne zmogljivosti v Novem mestu, Mokrem polju, v Ravnem (občina Krško) in na Mirni. S predvidenimi investicijami v osnovna sredstva 27 mil. dinarjev namerava podjetje zgraditi na območju občine Novo mesto obrat za proizvodnjo nepregorljivega materiala.

V planskem razdobju 1976 — 1980 bodo zaposlili 14 novih delavcev.

ELEKTRO LJUBLJANA — TOZD ELEKTRO NOVO MESTO

Z razvojem gospodarstva in stalnim naraščanjem standarda prebivalstva naraščajo tudi potrebe po električni

Gradnja mostu čez Krko

energiji. Izvorov električne energije, razen generatorskih v posameznih objektih, nimamo, zato moramo izgrajevati in izboljševati objekte za prenos električne energije od proizvajalca do porabnika.

Elektro Novo mesto ima v programu za obdobje 1976 — 1980 investicijska vlaganja v naslednja osnovna sredstva:

- gradnjo transformatorskih postaj
- gradnjo daljnovodov in
- gradnjo nizkonapetostnega omrežja.

Gradnja je predvidena v 18 krajevnih skupnostih območja občine Novo mesto v predračunski vrednosti 28 mil. dinarjev. Tretjino investicijske vrednosti predstavlja soudeležba krajevnih skupnosti samih.

ZA IZBOLJŠANJE PROMETA

V poštnem prometu se bo povečala hitrost prenosa pošilk, v Novem mestu bo razširjena telegrafska centra

O IZBOLJŠANJU TRGOVINE RAZPRAVLJAMO ŽE VRSTO LET

Podobno kot vse terciarne dejavnosti tudi trgovina zaostaja za razvojem gospodarstva. Obseg dejavnosti trgovine na debelo je neznaten, nerazvita pa je tudi trgovina na drobno. Prostorska razporeditev maloprodajnih trgovskih zmogljivosti ni najbolj primerna, saj ima trgovina le 33 od 354 krajev v občini.

Da bi izboljšali osnovno preskrbo prebivalstva v novozgrajenih soseskah v mestu in izven mestnega območja ter da bi izboljšali preskrbo drobnega gospodarstva z reprodukcijskim materialom, bo do leta 1980:

- zgrajena nova veleblagovnica,
- izboljšana preskrba z reprodukcijskim materialom, predvsem za kovinsko predelovalno dejavnost in kmetijstvo,
- urejen prodajni salon za pohištvo v Novem mestu,
- v soseski na Drski in na Cesti herojev bosta zgrajeni samopostrežni trgovini,
- razširjena maloprodajna trgovina za osnovno preskrbo v nekaterih drugih naseljih v občini.

Za doseg zastavljenega cilja se bodo morale trgovske organizacije močneje povezovati med seboj, s trgovskimi organizacijami izven Dolenjske in s proizvodnimi organizacijami združenega dela. Hkrati pa bodo zagotovljeni ustrezni pogoji investitorjem iz drugih krajev pri gradnji novih prodajnih površin na območju občine.

PROIZVODNA IN STORITVENA OBRT

Na področju proizvodne obrti bo dana prednost tistim usmeritvam, ki pomenijo dopolnjevanje industrijske proizvodnje. V planskem obdobju bo potrebno posvetiti več pozornosti in naporov za omilitve pomanjkanja storitvene obrti. Da bi dosegli čim večji uspeh, bo potrebno zagotoviti gradnjo obratov storitvene obrti v stanovanjskih soseskah, dajati prednost pri kreditiranju razvoja storitvene obrti. Večjo rast pa bomo dosegli s stimulatивно in selektivno davčno politiko, z zagotovitvijo lokacij za gradnjo obrtnih obratov za zasebne obrtnike in z drugimi pospeševalnimi ukrepi.

Osebnostno delo s sredstvi, ki so last občanov, bo potrebno razvijati v tesnem sodelovanju z združenim delom v obliki kooperacije in poslovnega sodelovanja. Pri tem pa bo potrebno spodbujati ustanavljanje pogodbenih organizacij združenega dela.

IN KAJ NAM OBETA TURIZEM?

Na področju turizma bo imel prednost razvoj zdraviliškega turizma ter druge turistične zvrsti, ki bodo zagotovile povečanje tujskega prometa.

Predvidene so obnovitve obstoječih objektov in povezovalnega trakta v Dolenjskih Toplicah in gradnja novih objektov v Šmarjeških Toplicah. Potrebno in planirano pa je kompletiranje turistične ponudbe na Otočcu in v Novem mestu. V planskem obdobju naj bi novomeščani pridobili tudi prepotrebne nove hotelske zmogljivosti.

Posebna skrb bo posvečena mladinskemu turizmu in gradnji ustreznih objektov za rekreacijo delavcev.

STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

V stanovanjskem gospodarstvu je potrebno doseči boljše sodelovanje vseh dejavnikov, ki sodelujejo ali vplivajo pri reševanju stanovanjskih

V letih 1976–1980 je potrebno v občini Novo mesto zgraditi najmanj 2085 stanovanj v družbeni in zasebni lasti.

problemov delavcev in občanov, večjo enotnost pri oblikovanju in uvajanju politike stanovanjske gradnje, večji obseg stanovanjske gradnje, kot je bil v predhodnem obdobju, ter aktivnejše sodelovanje stanovalcev v stanovanjski samoupravi v okviru zborov stanovalcev in hišnih svetov. Vsako leto bo potreben dogovor o stopnji prispevka za stanovanjsko izgradnjo.

V letih 1976–1980 je potrebno v občini Novo mesto zgraditi najmanj 2085 stanovanj v družbeni in zasebni lasti.

Otočec potrebuje kompletno turistično ponudbo

Samoupravna stanovanjska skupnost se bo samoupravno tako organizirala, da bo postala dejanski povezovalac vseh dejavnikov v stanovanjski izgradnji in v stanovanjskem gospodarstvu.

KAJ JE ŠE POTREBNO GRADITI?

Potrebe narekujejo gradnjo dijaškega doma v dveh etapah, tako da bi pridobili 480 ležišč.

Za izgradnjo dijaških in študentskih domov, samskega doma in za gradnjo in sanacijo domov za varstvo starejših ljudi bodo predvidena potrebna sredstva zbrala iz ustreznih virov.

INFRASTRUKTURA IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO

Potrebno je poskrbeti, da bo čimprej ustanovljena samoupravna komunalna skupnost, ki bo nato osnovni dejavnik in pospeševalec razvoja individualne in kolektivne komunalne potrebnosti.

Zagotovljeni bodo pogoji za nadaljnje širjenje materialne osnove komunalnega gospodarstva z ustreznimi dolgoročnimi krediti in ugodnimi pogoji vračanja, ne da bi pri tem bremenili cene stanovanj pri družbeno usmerjeni in organizirani stanovanjski graditvi.

Dosledno moramo uveljaviti načelo, da bo vsak investitor prispeval sorazmerni delež sredstev za potrebne izgradnje komunalnega omrežja in tudi za priključevanje na že zgrajeno omrežje.

Krajevne skupnosti pa naj postanejo koordinator programa svojih investicijskih vlaganj v komunalne objekte s programi samoupravne komunalne skupnosti.

Na področju oskrbe z električno energijo na novih stanovanjskih območjih, kjer se odvija družbeno usmerjena in organizirana stanovanjska gradnja, je potrebno zgraditi več visokonapetostnih priključkov in nizkonapetostno omrežje.

V že obstoječih naseljih je potrebno izvesti obnovitev omrežja, v gosto

okolja pa se bo izvajalo predvsem:

- s primerno vzgojo prebivalstva,
- z ureditvijo odlagališč smeti,
- gradnjo čistilnih naprav,
- organiziranjem in podpiranjem akcij krajevnih skupnosti in šolske mladine za sistematično čiščenje onesnaženih delov narave,
- z idelavo sanacijskih programov za preprečevanje onesnaženja zraka,
- s pripravo študije o uporabi goriv in o sistemih ogrevanja v naseljih,
- z ukrepi razbremenjevanja določenih mestnih cest in pospeševanjem javnega prometa,
- s postopnim reševanjem stanovanjskih vprašanj Romov in istočasno odstranjevanjem njihovih sedanjih bivališč.

ZAPOSLOVANJE

Podpisniki dogovora o temeljih družbenega plana občine Novo mesto ugotavljajo, da je vprašanje smotrnega zaposlovanja hkrati z naraščanjem produktivnosti dela eden od ključnih problemov razvoja občine Novo mesto.

Letna stopnja možne rasti števila zaposlenih je pogojena in različna. Pri zaposlovanju so TOZD dolžne upoštevati, ali z novimi zaposlitvami izboljšujejo kadrovske sestave, ali ob večanju števila zaposlenih hkrati povečujejo produktivnost dela, da je delež dohodka na zaposlenega enak ali večji od povprečja panoge oziroma poprečja v gospodarstvu občine. Največji odstotek povečanja števila zaposlenih lahko imajo v delovnih organizacijah s področja dejavnosti, ki so v SR Sloveniji opredeljene kot prednostne, v družbenih dejavnostih, v organizacijah, ki dosegajo nadpovprečne poslovne rezultate.

naseljenih predelih pa kabliranje omrežja.

Na področju kanalizacije in čistilnih naprav je potrebno izvesti naslednja dela:

- dograditi čistilne naprave, etapno zgraditi kolektorski sistem na ureditvenem območju Novega mesta in postopno priključevati na čistilno napravo;
- zgraditi kanalizacijsko omrežje v večjih naseljih v občini;
- dokončati študije o sistemu odvajanja in čiščenja odplak za vsa naselja v občini.

Na področju oskrbe z vodo bo izvršena gradnja vodovodnega omrežja na območjih usmerjene stanovanjske izgradnje in gradnjo vodovodnega omrežja po programu, ki ga bo sprejel zbor krajevnih skupnosti občine Novo mesto.

Na področju ostalih komunalnih del je potrebno rešiti še nekaj perečih problemov, kot so: ureditev centralnega odlagališča smeti v Leskovcu pri Brusnicah, ureditev pokopališča in vrtnarije na Marofu, razširitev obsega urejenih zelenih in rekreacijskih površin v Novem mestu.

Na področju preskrbe in tržnih površin bo zagotovljena funkcionalna ureditev sedanje tržnice v Novem mestu in ureditev manjših tržnic v drugih delih Novega mesta in v drugih večjih naseljih v občini.

SKRB ZA VARSTVO OKOLJA

Osnovni pobudnik akcije na področju prizadevanj za zdravo in lepo okolje bo potrebno ustanoviti za varstvo okolja v občini. Varstvo

Število zaposlenih se bo lahko največ povečalo v izobraževalnih dejavnostih, vzgojno-izobraževalnih zavodih, v raziskovalnih in razvojnih službah, v trgovini in še v nekaterih drugih dejavnostih.

Podpisniki družbenega dogovora so se dogovorili, da bodo v planskem obdobju 1976–1980 na osnovi določil družbenega dogovora o temeljih kadrovske politike uveljavili samoupravno dogovorjeno kadrovske politiko. Posebno pozornost bodo posvečali izdelavi sistemizacije delovnih mest, planiranju kadrov in čim boljšemu kadrovskemu sestavu zaposlenih.

DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Samoupravne interesne skupnosti s področja družbenih dejavnosti bodo sklenile samoupravne sporazume o temeljih svojih planov in sprejele svoje plane razvoja.

V obdobju 1976–1980 samoupravne interesne skupnosti ne bodo razširjale svojih dejavnosti preko meja materialnih možnosti, ki so določene z družbenim dogovorom.

Za uresničitev tako določenih nalog se bodo sredstva za skupno porabo samoupravnih interesnih skupnosti otroškega varstva, osnovnega izobraževanja, kulture, telesne kulture, socialnega skrbstva in zdravstva v občini oblikovala v mejah predvidene rasti družbenega proizvoda in letne rasti osebnih dohodkov.

Samoupravne interesne skupnosti bodo s sporazumi podrobneje oprede-

Pokazale so se tudi potrebe po ustanovitvi računalniškega centra, ki bo opravljal zadeve posebnega družbenega pomena na področju avtomatske obdelave gospodarskih, statističnih in drugih podatkov.

SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

Podpisniki dogovora se obvezujejo, da bodo v skladu z interesi in potrebami ljudske obrambe sistematično spodbujali smotrno in učinkovito obrambno organiziranje delovnih ljudi in občanov, temeljnih in drugih organizacij združenega dela in drugih organizacij ter skupnosti.

Vsi subjekti splošne obrambe bodo predvsem v skladu s splošnim družbeno-ekonomskim razvojem dograjevali varnostni sistem ljudske obrambe, vgrajevali interese in potrebe ljudske obrambe v plane in programe dela in razvoja, krepili materialno osnovo obrambnih priprav, idejnopolično in strokovno usposabljali delovne ljudi in občane za obrambo, zaščito in delo v vojni. Dograjevati je potrebno tudi načrte v smislu vloge in nalog, ki jih imajo na področju ljudske obrambe dejavnosti posebnega pomena za ljudsko obrambo.

Potrebno je pospeševati razvoj enot teritorialne obrambe in civilne zaščite, pospešiti načrtno gradnjo zaklonišč in drugih zaščitnih objektov in krepiti vsestransko mobilizacijsko sposobnost

Skrb za okolje bi morala biti odgovornejša

lile programe investicij z navedbo objektov prednosti in vseh virov sredstev, pri čemer bodo sledile tudi prostorski razmestitvi družbeno usmerjene stanovanjske graditve v občini.

NALOGE SKUPNEGA POME-NA

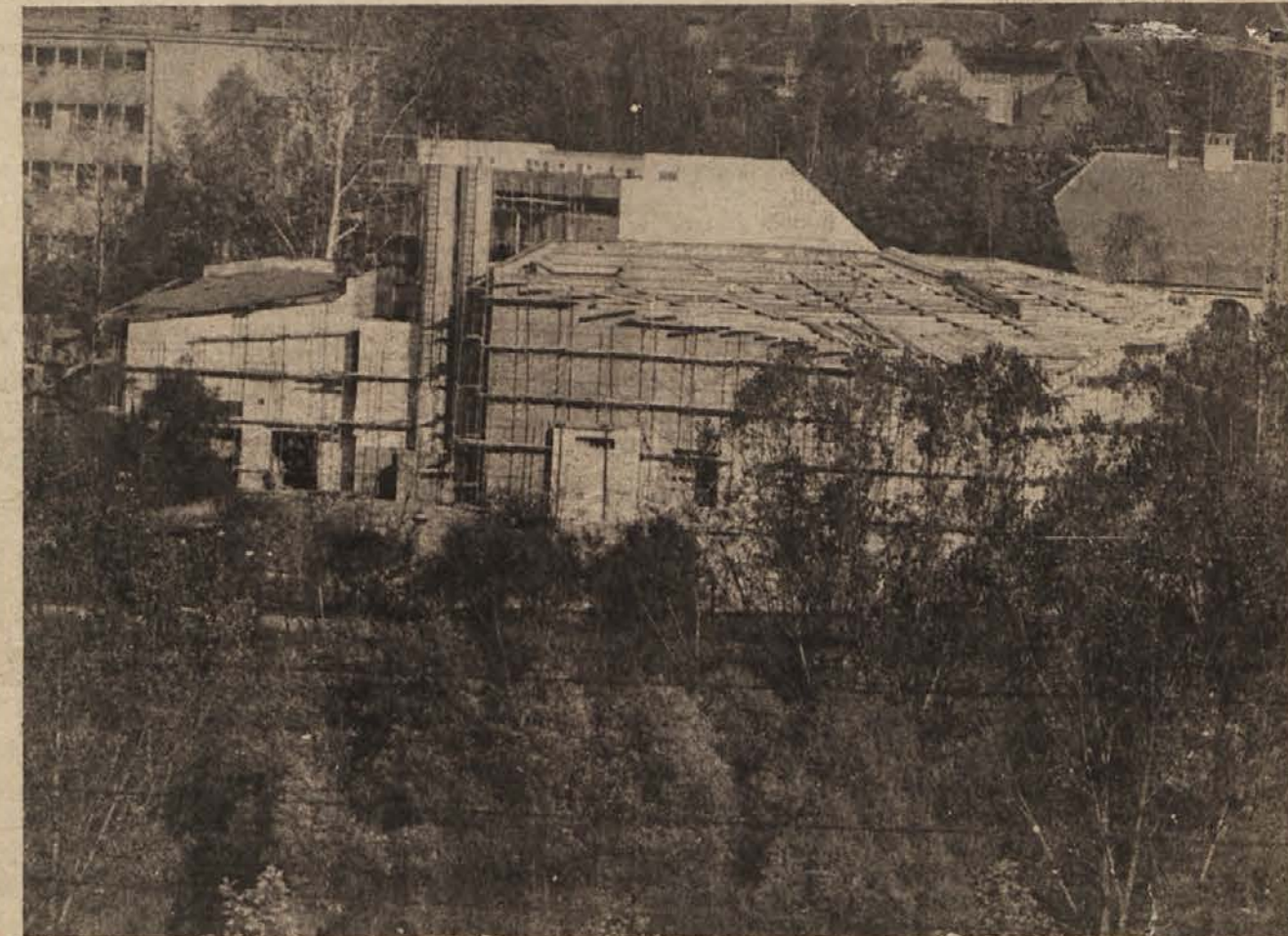
Med naloge skupnega pomena sodi sofinanciranje programa posebnih akcij v komunalnem urejanju (izgradnja novega mostu in cestnih povezav v Novem mestu, modernizacija cestnega omrežja, gradnja kanalizacije in vodovodnega omrežja), sofinanciranje nalog ljudske obrambe in civilne zaščite, programov krajevnih skupnosti.

in učinkovitost enot JLA in vseh drugih obrambnih struktur.

Med družbeno samozaščito sodi tudi varstvo pred požari. V okviru posebne samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požari bodo podpisniki opredelili naloge in sredstva, s katerimi bodo zagotavljali varnost na tem področju.

DA BI DOSEGLI, KAR SMO SI ZASTAVILI

je potrebno sprejemati take naloge in obveznosti, ki prispevajo k uresničevanju dogovorjenih ciljev in v ta namen tudi združevati oziroma usmerjati sredstva ter sprejemati druge potrebne ukrepe.

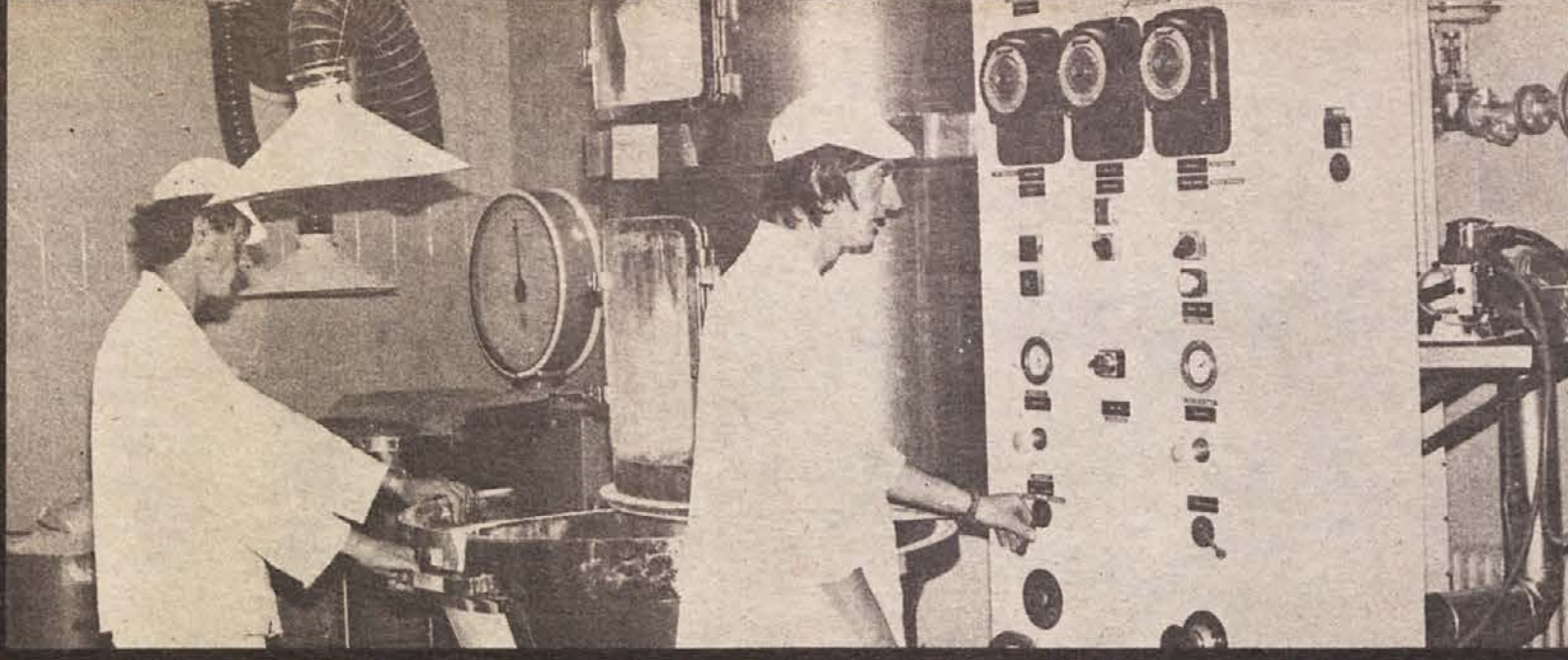

Sodobna arhitektura novega doma JLA v Novem mestu

KRKA

DANES in JUTRI

Na širšem dolenjskem območju skoraj že ni človeka, ki ne bi vedel o nekdanji tovarni zdravil KRKA, ki zajema zdaj obsežno področje farmacevtike, kemije, kozmetike in zdravilišč, vsaj tega, da je to druga največja delovna organizacija v pokrajini, v kateri je dobilo kruh 2560 delavcev in katere vpliv se pozna na prenekaterem področju javnega in gospodarskega življenja naših krajev. Lani pred praznikom občine Novo mesto so se KRKINI delavci predstavili v podobni priligi domačega tednika z obsežno informacijo: o sebi so povedali vse, kar naj bi javnost vedela o njih in njihovem delu, uspehih, načrtih in težavah, ki jih je treba premagovati.

Po letu dni še vedno drži, da je KRKA na 3. mestu v jugoslovanski farmacevtsko-kemični industriji. Medtem ko je njen celotni dohodek rasel zadnjih deset let v poprečju za 42 odst. na leto, družbeni proizvod za 43 odst., izvoz za 63 odst. in zaposlenost za 16 odst., je značilnost letošnjega Krkinega poslovanja predvsem nadaljnje povečevanje izvoza in notranje utrjevanje samoupravnih odnosov.

KRKA zdaj že dosega 2 milijardi dinarjev vredno letno proizvodnjo; sama v celoti pokriva vse svoje potrebe po devizah z lastnim izvozom. Z razvojno-raziskovalnimi, kadrovskimi in drugimi potrebnimi potenciali iz leta v leto bolj razvija ter povečuje proizvodnjo potrebnih surovin. Zavidljivo lepe uspehe dosegajo Krkini delavci v kozmetični proizvodnji in v poslovanju z zelišči kot z zdraviliško-turistično in gostinsko dejavnostjo.

Krkina nadaljnja razvojna pot je opredeljena s sklenjenim samoupravnim sporazumom o temeljnih plana za obdobje 1976-1980. Z njim je prevzela KRKA svoj del odgovornosti pri uresničevanju nove proizvodnje, ki jo družba potrebuje. Danes dela 2560 Krkinih delavcev v 9 temeljnih organizacijah združenega dela in v delovni skupnosti skupnih služb. Svoje delo in sredstva združujejo v delovni organizaciji KRKA, v sestavljeni organizaciji združenega dela LEK - KRKA in v skupnosti TOZD kemijske in sorodne dejavnosti. Na načelih družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja oblikujejo medsebojne odnose do delavcev v drugih TOZD izven KRKE, s katerimi jih družijo tehnološki ali drugačni interesi.

ORGANIZIRANOST SE PRILAGAJA POTREBAM UPRAVLJAVCEV

Znano je, da je bila organiziranost v KRKI vedno gibčna in prilagodljiva novo nastalim potrebam. V zadnjem času so družbeno-politične organizacije v KRKI skupaj z vodstvi vseh TOZD ponovno razpravljale o nalogah, ki jih čakajo ob sprejemu zakona o združenem delu. Med drugim so sklenili:

— dejavnosti, ki imajo pogoje, da se organizirajo kot TOZD, bodo tako tudi organi-

zirali. To bo dalo nove pobude in še ustrežnejše poslovne uspehe, zmanjšalo pa bo tudi obseg delovne skupnosti skupnih služb.

— Temeljne organizacije, ki so med seboj dohodkovno povezane v proizvodnji, s storitvami, deviznem poslovanju ali tudi drugače, naj se združijo v delovne organizacije. To bo zagotovilo večjo operativnost, še ustrežnejšo uporabo proizvodnih zmogljivosti in drugih sredstev, omogočilo pa bo prav gotovo tudi nadaljnji enakopraven razvoj vseh Krkinih dejavnosti.

— Delovne organizacije se bodo ob tem povezovale na osnovi skupnih obvez, ki jih terjajo sedanje Krkine proizvodne zmogljivosti, ki pa doslej vertikalno še niso dovolj razvite ali pa jih celo sploh še ni. To velja seveda tudi za horizontalne povezave proizvodnje in storitve znotraj Krke.

Ob uresničevanju pomembnih nalog, ki jih prinaša zakon o združenem delu, se v KRKI zavedajo, da bodo okrepi in vsebinsko obogatili tudi samoupravno sporazumevanje temeljnih delovnih organizacij KRKE s sorodnimi TOZD in delovnimi organizacijami izven KRKE v okviru SOZD Lek-Krka, poslovnih skupnosti, ki že poslujejo ali bodo šele nastale, in z drugimi. Pri tem bo veljala posebna skrb tudi poslovnemu povezovanju Krkinih dejavnosti v širšem jugoslovanskem prostoru.

IZVOZ - ENA IZMED OSNOVNIH STRATEŠKIH USMERITEV KRKE

Prvi poskusi prodaje Krkinih izdelkov na tuja tržišča segajo v

leto 1962, ko je Krka podprla akcijo za ustanovitev koordinacijske komisije za izvoz pri GZ Jugoslavije in tudi sofinancirala takratno delegatsko mrežo. Že leta 1965 so v Krki ugotovili, da je uspešen izvoz zagotovljen le z lastno uvozno-izvozno službo. Ko je uredila tudi to službo, zaznamuje zdaj že desetletni vzpon izvoza. Medtem ko je Krkin izvoz leta 1966 dosegel 12,8 % od bruto realizacije podjetja, se je lani vzel že na 30 %. Krka izvažata zdaj že v 49 držav, predvsem antibiotike in kemijske surovine, z uspehom pa tudi finalne farmacevtske proizvode, eterična olja, gozdne sadeže in zdravilna zelišča. Njeni proizvodni obrati povečujejo proizvodnjo iz leta v leto. Narašča količina izvoženih zdravil, narejenih na podlagi lastnih izkušenj in kapacitet. Ne smemo pozabiti, da ima Krka že več kot 350 patentnih prijav doma in v tujini ter več kot 50 lastnih patentov. Vse to ji omogočuje, da veča izbor novih zdravil, predvsem na podlagi domačih surovin.

Omeniti je treba uspešno združitev s „Srbofloro“ v vzhodni Srbiji, kjer je eno izmed najbogatejših jugoslovanskih področij zdravilnih zelišč. Usposobila je proizvodnjo čajev in organizirala poslovanje z zdravilnimi zelišči in gozdnimi sadeži v posebni temeljni organizaciji združenega dela. Vedno večje uspehe dosegajo Krkini delavci v proizvodnji kozmetičnih izdelkov, ki se čedalje bolj uveljavljajo tudi v izvozu.

POMOČ DRŽAVAM V RAZVOJU - KORIST ZA OBE STRANI

Posebno skrb posveča Krka pri izvozu sodelovanju z državami v razvoju, pri čemer seveda ne zanemara poslov na konvertibilnem in klirinškem področju. Njeni delavci pri tem skrbno proučujejo tržne in druge razmere v državah, kjer navezujejo stike. Že predhodno poskrbe za registriranje zdravil in medicinsko-informativno dejavnost. Pri tem poskrbe tudi za možnosti enakopravne izmenjave, se pravi, da doseže Krka s svojim uvozom ustrezen uvoz surovin.

V državah, kjer je uvoz za Krkine potrebe minimalen, se Krka trudi, da začetne komer-

cialne odnose razširja in spremeni v dvostranske pogodbe za tehnološko sodelovanje. Najuspešnejši primer takega sodelovanja je zgraditev tovarne DAWA v Keniji, o čemer poročamo danes še posebej. Prenos znanja, usposabljanje kadrov in medsebojna dobava surovin kot gotovih izdelkov zagotavljajo Krki stalno navzočnost v državah v razvoju, s tem pa tudi zviševanje obsega poslovanja v obojestransko korist.

VELIK NAPREDEK V SOVJETSKO ZVEZO

Bogate so Krkine izkušnje s področja klirinške poravnave, zlasti uspešno je pri tem poslovanje s Sovjetsko zvezo in državami SEV. Tu ima Krka največ pozitivnih ocen in dokaj uspešno prodajo izdelkov. Krepi se uvoz iz teh držav, dolgoletne Krkine naložbe v prodajo na to področje pa vsebinsko in vrednostno naraščajo. V teku so dogovori za skupno razvojno-raziskovalno delo, odkup Krkinih inženirirgov, širi se izvozni asortiman za kozmetiko, surovine itd. Nedo-rečeno je področje prekomorskih držav, kot so n.p. države srednje in južne Amerike, Japonske in še nekatere, v katerih so posamezni posli že stekli, vendar bo Krka ta področja v bodoče obdelovala malo bolj intenzivno.

Dolgoletna prizadevanja v izvozu so Krki pripomogla do izravnane uvozno-izvozne devizne bilance. Uvoz surovin, ki jih v Jugoslaviji nimamo, so pa v farmacevtski industriji nujno potrebne, je s tem zagotovljen.

Seveda pa vse naštetu ni bilo doseženo brez težav in velikega odrekovanja Krkinih delavcev, ki so se zavestno vključili v stabilizacijske napore in povečujejo izvoz, čeprav včasih za nižje cene in pod težimi pogoji, ki bi jih sicer uveljavili za svoje izdelke. Izvoz je težaven tudi z avtoriteto tega, ker naši predpisi ne ščitijo vedno dovolj končne proizvodnje, niso pa tudi vedno spodbudni za izvoznike. Plačilni problemi s tujino pravtako še niso do kraja urejeni, ni pa vedno tudi dovolj usklajenih nastopov pri prodaji na tujem. To se pokaže zlasti takrat, ko podjetje dalj časa načrtno vloga svoje napore in denar v določeno tržišče, pri čemer računa s progresivno rentabilnostjo takih naložb, ki pa jih lahko nesolidno in nekoordinirano nastopanje drugih poruši. V Krki zato še posebej pozdravljajo pobude Gospodarske zbornice in njeno aktivnost pri ustanavljanju konzorcijev za usklajene nastope ter drugo samoupravno dogovarjanje za tako delo v tujini.

Z vsem naštetim je moč trditi, da je Krka v praksi potrdila, kako se v okviru združenega dela z vsemi močmi trudi za povečevanje izvoza in za red, ki je potreben, če hočemo uspehe na tem pomembnem področju našega gospodarstva še povečati.

Delavci in delavke

KRKE

farmacevtika, kemija, kozmetika, zdravilišča - NOVO MESTO

pozdravljajo ob 29. oktobru vse delovne ljudi in občane Novega mesta ter novomeške občine. Čestitajo jim za letošnji občinski praznik in želijo plodnih uspehov pri nadaljnjem razvoju gospodarstva in vseh javnih služb!

Prijatelja spoznaš v dejanjih

Izvozna aktivnost KRKE je že dalj časa usmerjena prav k državam v razvoju. Vrsto let vzdržujejo Krkini strokovnjaki stike s pripadniki farmacevtske stroke in z odgovornimi ustanovami za uvoz zdravil v več kot 30 državah. Že od vsega začetka pa je bilo v Krki med drugim jasno tudi to, da bo uvajanje ustrezne domače industrije v državah v razvoju pomenilo prejal slej konec klasičnih oblik enostranske prodaje blaga tem državam. Ta tržišča lahko obdržimo le z višjimi oblikami sodelovanja: z investiranjem v objekte, ki bodo proizvajali predmete, izdelke oz. blago, torej tudi zdravila, ki jih je tudi Kenija doslej uvažala.

V izvoz usmerjena aktivnost Krke, znana kvaliteta njenih proizvodov doma in v tujini ter lastne izkušnje v izgradnji farmacevtske industrije — vse to je bil razlog, da se je Krka odločila prevzeti sila odgovorno nalogo: zgraditi republiko Keniji njeno prvo tovarno zdravil. Stala bo v Nairobiju, glavnem mestu prijateljske Kenije. Razen Krke investirajo v Keniji izmed jugoslovanskih podjetij še INGRA — Hidroelektra gradbeno podjetje, Jugotekstil, Jutranjka, Labod in Lisca pa tovarno sracij, perila in otroških oblačil. Skupne investicije teh podjetij, vključno Krke, znašajo pribl. 2 milijona dolarjev. Spričo dejstva, da je steklo industrijsko sodelovanje s Kenijo šele leta 1974, začela pa ga je prav Krka, je premagovanje vseh začetnih težav ob pomirjanju sredstev in kadrov toliko pomembnejše, doseženi uspehi pa več kot zadovoljujoči.

„DAWA“ — „ZDRAVILO“ V NEODVISNI PRIJATELJSKI DRŽAVI

Osvežimo si spomin z nekaterimi podatki: 29. aprila 1974 je delegacija Krke v Nairobiju podpisala pogodbo o ustanovitvi mešanega podjetja DAWA (kar pomeni v afriškem jeziku swahili „zdravilo“), pri katerem nosijo enak delež soudeležbe kapitala kenijska republika, trije zasebni domači investitorji in Krka. Konec letošnjega leta je predviden začetek proizvodnje v tej prvi kenijski tovarni zdravil, zgrajeni v vsega 15 mesecih od začetka prvih gradbenih del, ki so se začela lani 22. septembra.

Tovarno v Nairobiju gradijo po načrtih naših strokovnjakov; njene strehe bodo pokrivala 7.000 m², izgradnja pa obsega tudi kompletno infrastrukturo. Tehnološka načela temelje na najmodernejših rešitvah v skladu z mednarodnimi GMP normami; instalirana oprema bo omogočala proizvodnjo vseh galenskih oblik različnih farmacevtskih proizvodov. Nova tovarna bo v prvem letu polne gospodarske proizvodnje ustva-

V Zagrebu je bilo prejšnji mesec zvezno posvetovanje za okroglo mizo, na katerem so predstavniki različnih vej gospodarstva, uprave, gospodarskih zbornic in drugi poročali o „Industrijskem sodelovanju držav v razvoju“. O izkušnjah na tem področju je govoril tudi predstavnik novo-meške KRKE. Glede na dejstvo, da se izgradnja tovarne zdravil DAWA v Keniji počasi približuje zaključku, v Novem mestu pa so že na praksi kenijski tehniki, ki bodo delali v prvi tovarni zdravil v kenijski republici, objavljamo danes daljši zapis o tem, kako KRKA uresničuje smernice zvezne skupščine SFRJ o sodelovanju z državami v razvoju.

rila bruto dohodek v višini 5 do 6 milijonov dolarjev, skupna investicijska sredstva zanjo, všteti tudi obratna sredstva, pa bodo znašala pribl. 5.800.000 dolarjev. V njej bodo zaposlili 220 ljudi v eni delovni izmeni. Tovarna ima državni značaj in bo pokrivala večji del potreb kenijske republike po zdravilih, verjetno pa bo kmalu lahko zdravila tudi izvažala v dežele vzhodne Afrike.

Krka je razen tretjine začetnega investicijskega kapitala v tem pomembnem projektu tudi nosilec dela inženiringa, osnovne tehnologije, patentnih pravic in tehnične pomoči. Naši strokovnjaki so bili odgovorni za izbor tehnološke opreme, za nadzor nad gradnjo, montažo opreme in za šolanje kenijskih kadrov v obratih in laboratorijih KRKE v Novem mestu. Skupina 20 Krkinih inženirjev in tehnikov bo začela v Nairobiju prvo proizvodnjo, usposobila bo domače kadre in po določenem času v celoti predala novo farmacevtsko tovarno, eno izmed najmodernejših v vsej Afriki, kenijskim lokalnim kadrom.

Naši strokovnjaki so razen tega prevzeli tudi odgovornost za postavitve sodobnega marketinga in medicinske informativno-propagandne mreže nove tovarne.

PONUDBE ZA IZGRADNJO NISMO DOBILI NA KROŽNIKU!

V čem je bistvo naše pomoči, sodelovanja in novih oblik medsebojnih odnosov z deželami v razvoju? Morda nam da odgovor ravnanje KRKE, ki je dala vso svojo poslovno-tehnično kot strokovno pomoč, tehnologijo in „know-how“ skupnemu kenijsko-jugoslovanskemu podjetju DAWA praktično brezplačno! Za to so se v Krki odločili predvsem zato, da bi mladi afriški neodvisni deželi, prijateljski republici Keniji, v njenem razvoju osamosvajanja na področju, ki je kot zdravstvo nadvse pomembno za sleherni deželo, nesebično pomagali.

Za to so samo besede in lepe želje premalo: Krka je v skladu

s svojimi dolgoročnimi poslovnimi interesi ter v skladu s politiko SFR Jugoslavije o gospodarskem sodelovanju z deželami v razvoju že leta 1971 začela poslovati s temi deželami na nov, pravkar opisani način. Dotlej usmerjena praktično samo v čisto komercialno izvozno dejavnost, je spoznala, da potrebujemo nove, višje oblike sodelovanja.

Samo od sebe seveda tudi pri Krki ni prišlo nič. Nezaupanje v mlado, dotlej na svetovnem trgu neznano ime „Krka“ in v njene sposobnosti je bilo treba premagati na nov, izviren način. Krka je ponudila svoje izkušnje in pomoč mladi afriški republici BREZPLAČNO, torej na popolnoma nov, v mednarodnih odnosih neznan prijem, ki nima nič skupnega z izkoriščanjem — razumel pa ga je lahko sleherni, ker ga je naša ponudba spomnila na gesto „prijatelj-prijatelju“, mišljeno seveda v obojestransko gospodarsko korist.

Ne smemo pozabiti, da so leta 1971 Keniji ponudile izgradnjo prve tovarne zdravil tudi svetovno znane farmacevtske hiše, kot so Pfizer, Hoechst, May & Baker, ICI, Sarabhai in še nekatere druge. Po našem predlogu projekta za Kenijo so padali tudi nizki in nelojalni udarci, izjave, da je Krka „kuhinjski laboratorij“, da naši proizvodi ne ustrezajo mednarodnim standardom, kvaliteti in pod. kljub temu, da je KRKA že imela zelo ugledno FDA registracijo, ki ji omogoča izvoz zdravil v ZDA, najzahtevnejšo uvoznico farmacevtskih proizvodov na svetu! Tuji konkurenti so hote prezrti, da dela Krka po GMP normah, da ima učinkovito kontrolo zdravil, ki jih proizvaja in prodaja v 60 držav po svetu.

Tri dolga leta so si svetovno znane firme prizadevale, da bi jim kenijska vlada zaupala izgradnjo prve tovarne zdravil v Nairobiju. Dobila jo je Krka.

K temu je veliko pripomogla poleg vsega drugega tudi dragocena pomoč predstavnika naše veleposlaništva v Keniji in ugled našega podjetja APRIMEX-Nairobi, ki ga je 1971 ustanovil v Keniji konzorcij

slovenskih gospodarskih organizacij (Emona, Iskra, TAM, Rudis, TOMOS, Slovenijales, Unitex in Krka). Zdaj, ko v novi tovarni v glavnem mestu Kenije že dela skupina Krkinih strokovnjakov iz Novega mesta in teko zaključna montažna dela h koncu, je zadovoljstvo med Kenijci toliko večje. Nenehno so naši delavci deležni pohval za vzorno izpolnjevanje pogodbenih del.

KAKO NAPREJ S POMOČJO DEŽELAM V RAZVOJU?

Na posvetovanju v Zagrebu je predstavnik Krke o vsem tem obširno poročal. Ni prostora, da bi v tem pregledu šli v podrobnosti, nekatere pa lahko omenimo. Krka poudarja, da je za sodelovanje prvenstvenega pomena, da se za investicijo v deželi v razvoju odloči njeno državno vodstvo, ki postane neposreden partner v skupnem vlaganju. To hkrati predstavlja jamstvo, da bo naše podjetje lahko izvozilo ustrezni del dohodka iz nove tovarne in preneslo tudi vloženi kápital. Sodelovanje lokalnih zasebnih soinvestitorjev, če jih njihova država k takemu dogovorjenemu poslu pusti zaradi njihove moralne in finančne sposobnosti, je lahko koristno: sami pomagajo skrbeti za to, da se vloženi denar čim hitreje obrne in začne vračati, ustvarja dohodek in s tem nova sredstva za razširjeno reprodukcijo.

Krkinе izkušnje potrjujejo, da so za industrijsko sodelovanje v teh deželah primere delniške družbe z omejenim jamstvom do višine medsebojnih vlog. Stiki z lokalnimi bankami so nadvse pomembni, poseben problem pa so obratna sredstva, ki jih je najbolje zagotoviti tako, da se del osnovnega kapitala nameni tudi za začetna lastna obratna sredstva. Brez pomoči jugoslovanskih bank tudi tu ne gre — za Kenijo in DAWO je dragoceno sodelovanje z Ljubljansko banko. Sodelovanje z domačimi institucijami, zveznim sekretariatom za zunanjo trgovino in drugimi bo terjalo še več prožnosti in razumevanja, da so dostikrat potrebne hitre in učinkovite odločbe. Največ nerešenih vprašanj je še vedno okoli kreditiranja investicijskih del v tujini. Spodbud za taka in podobna dela je doma še premalo, delovna organizacija sama seveda ne more prevzeti nase celotnega tveganja. In končno: potrebno je večje naprežanje jugoslovanskih gospodarskih in družbenih činiteljev glede olajšav, spodbud in dolgoročnega kreditiranja del, s katerimi lahko naše delovne organizacije učinkovito pomagajo deželam v razvoju.

Primer DAWE in Krke to v celoti potrjuje.

KRKA ima po 20 letih obstoja razvite naslednje osnovne aktivnosti:

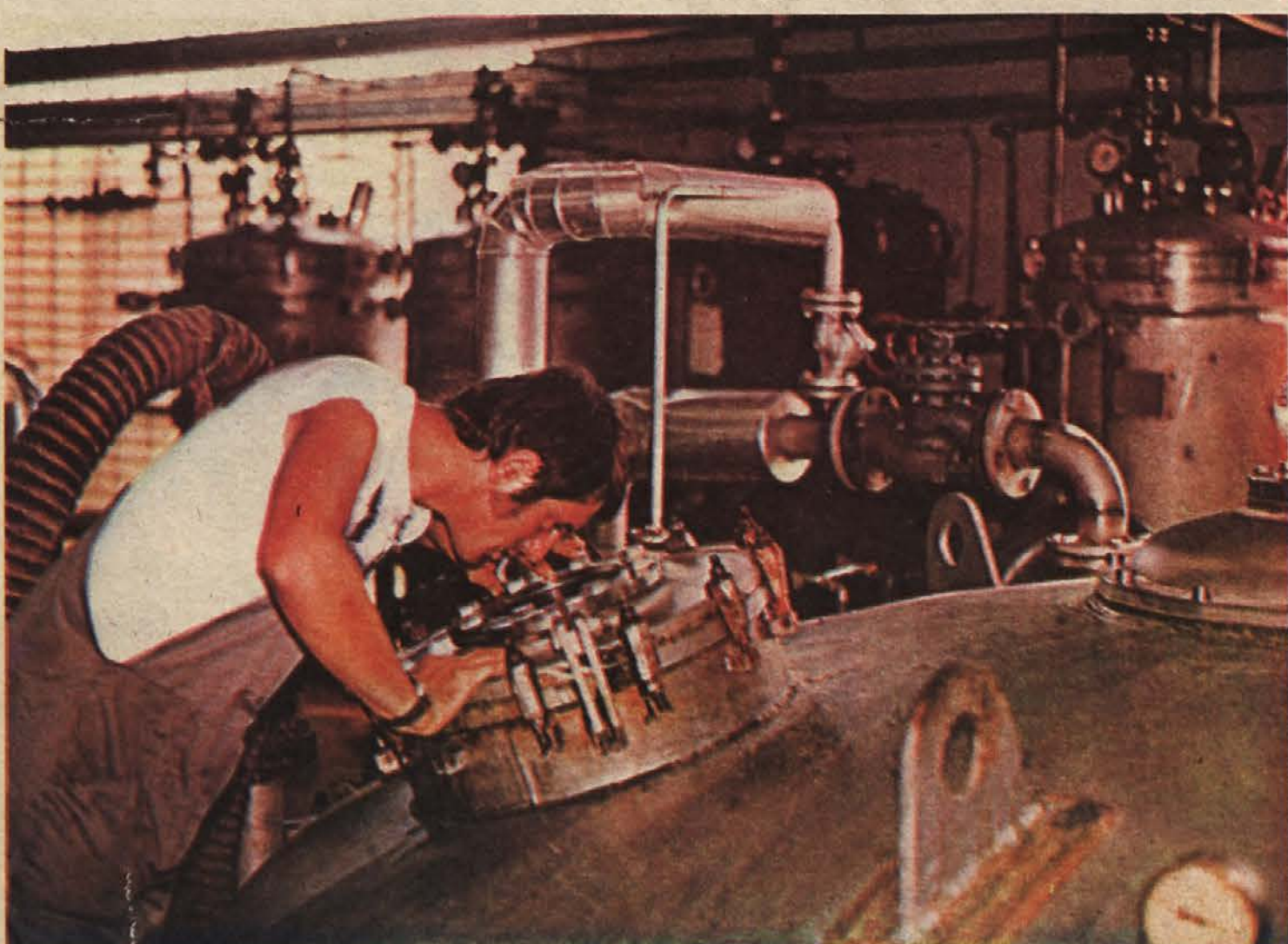
– bazično proizvodnjo antibiotikov, vitaminov in encimov;

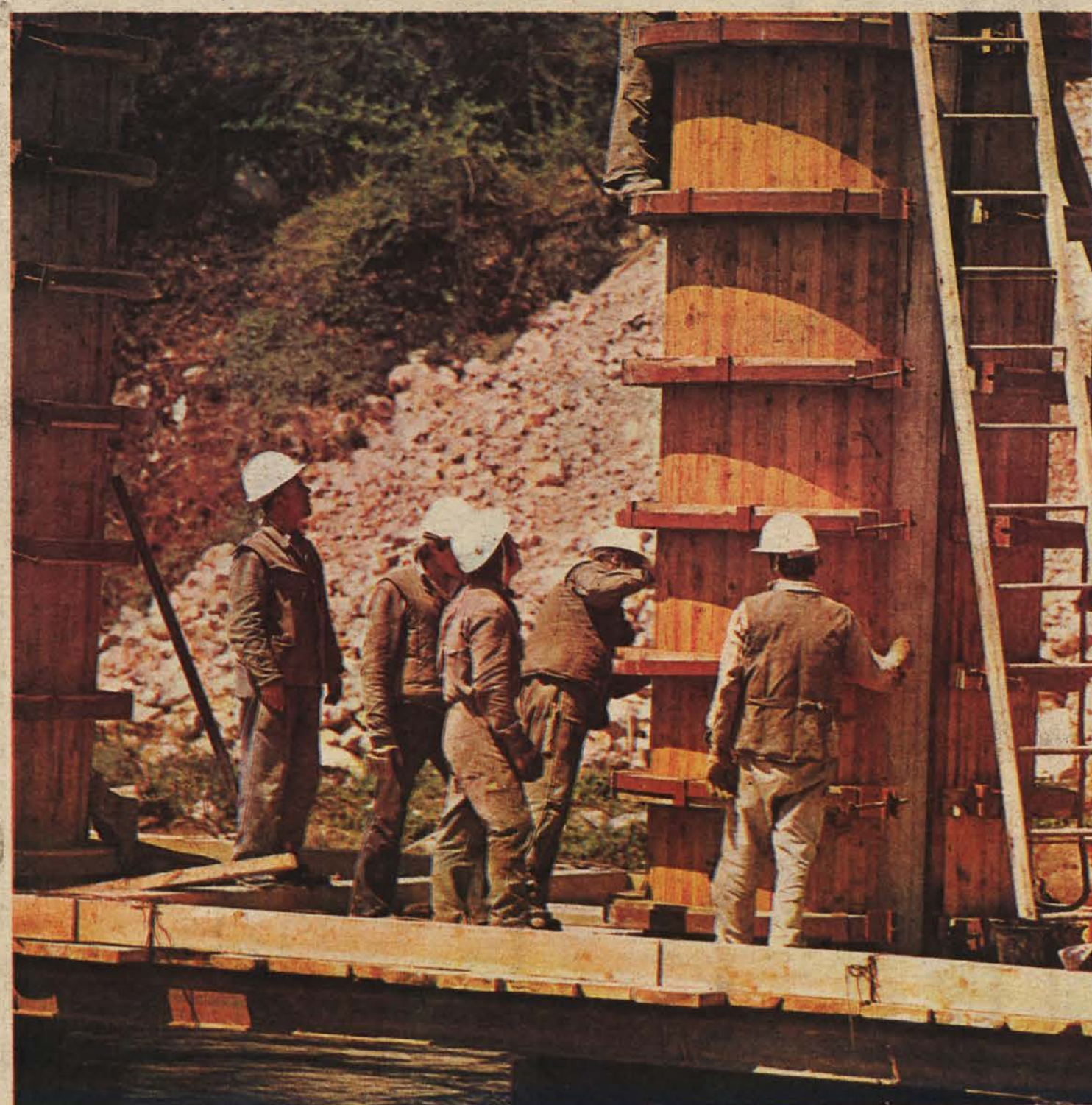
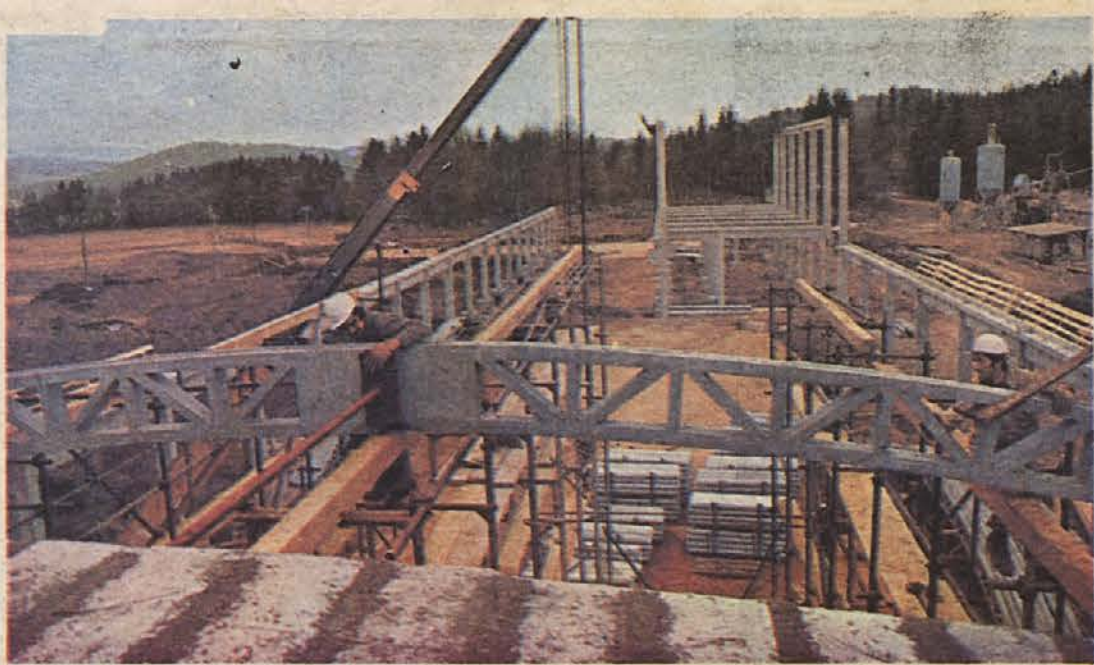
– moderno fleksibilno kemijsko sintezo, ki omogoča proizvodnjo dolge vrste osnovnih substanc za izdelavo psihofarmakov, jodnih kontrastnih sredstev, kemoterapevtskih proizvodov, polsintetičnih antibiotikov itd.;

– sodobne naprave za proizvodnjo končnih farmacevtskih preparatov, kamor prištevajo nad 300 različnih oblik farmacevtskih proizvodov – od injekcij do tablet, dražej, kapsul, masti, sirupov in solucij vse do sterilnih antibiotikov.

Razvila je tudi proizvodnjo kozmetičnih preparatov širokega izbora, saj pošilja na domači trg in v izvoz nad 200 različnih izdelkov tega področja.

Znana je njena aktivnost pri razvijanju zdravstvenega in rekreativnega turizma. – Pomembno področje predstavljajo tudi Krkini veterinarski preparati, kot organizirana predelava in prodaja zdravilnih zelišč.

Splošno gradbeno podjetje PIONIR iz Novega mesta sodi med največja in najuspešnejša gradbena podjetja v naši domovini. Pionirjevi gradbinci opravljajo gradbena dela z najmodernejšo gradbeno opremo in po najsoodobnejših tehnologijah. Podatki, da je ta kolektiv največji graditelj turističnih objektov v Jugoslaviji in da v Sloveniji zgradi vsako tretje stanovanje, nam povedo, da je bilo v njegov razvoj vloženega nemalo truda, ki se danes v veselje nas vseh obilno obrestuje.

Preveč bi morali pisati, če bi hoteli naštevati vse uspehe tega kolektiva, preveč, če bi naštevati vsa priznanja, plakete, diplome in pohvale, ki jih je prejel ta kolektiv za svoje minulo delo. In vendar ni čudno, saj je v sleherni zgradbo vloženo veliko truda in prizadevnosti slehernega pionirjevega gradbinca. Tempo njihovega razvoja ni nikoli niti za trenutek zastal, ni si dovolil počitka in spanja na lovorikah, sleherni možnost je usmeril v razvijanje novih tehnologij, izboljšave gradbenih postopkov in izobraževanje svojih kadrov. Nenehna težnja po novi mehanski opremljenosti se kaže v številnih najsoodobnejših strojih, ki jih lahko srečamo na slehernem Pionirjevem gradbišču. Tako je Pionir v letošnjem letu vložil kar preko deset milijonov dinarjev za nakup sodobne mehanizacije, katere del je tudi tovarna gradbenih elementov v Krškem, ki tako rekoč po tekočem traku izdeluje elemente za montažne armiranobetonske konstrukcije in fasadne elemente,

ki jih gradbena operativna montira po celi Jugoslaviji.

Velika pridobitev v letošnjem letu sta tudi dva nova tipa hal, ki jih Pionirjevi gradbinci že uspešno plasirajo v Sloveniji in v sosednjih republikah. To sta hala dvokapnica in hala z ravno streho. Pionir slavi letos svojo tridesetletnico z vrsto delovnih uspehov, saj je v tem letu pkoračil milijardo novih dinarjev v brutorealizaciji, število zaposlenih je preraslo število tri tisoč, prav toliko pa stoji zgrajenih objektov širom po Jugoslaviji in izven njenih meja, na katerih je pritrjena ploščica z napisom: Gradil Pionir, Novo mesto.

V prihodnjem letu bodo opravljene prve servisne storitve v najmodernejši servisni delavnici v Ločni. To je dve milijardi in pol starih dinarjev vredna naložba, ki ni pomembna samo za kolektiv Pionirja, temveč za vse nas, saj bomo pridobili nove kapacitete v servisnih dejavnostih. Tudi v TOZD Lesni obrat so napravili velik korak naprej, saj so zgradili novo halo, v kateri bodo izdelali vsako leto kar preko 50.000 kvadratnih metrov harmonika in preklap-

nih vrat tipa PIONIR.

V svoje poslovanje je Pionir uvedel še eno novost. V centru za avtomatsko obdelavo podatkov tečejo priprave za vstop enega najsoodobnejših računalnikov IBM 370/115. To je računalnik, ki deluje po sistemu magnetnih diskov, ki sprejmejo kar po 70 milijonov znakov spomina. Naj za ilustracijo povemo samo ta podatek, da bo novi računalnik opravil obračunavanje mesečnega dohodka v pičlih osmih urah. To delo pa bi drugače opravilo 30 ljudi komaj v mesecu dni.

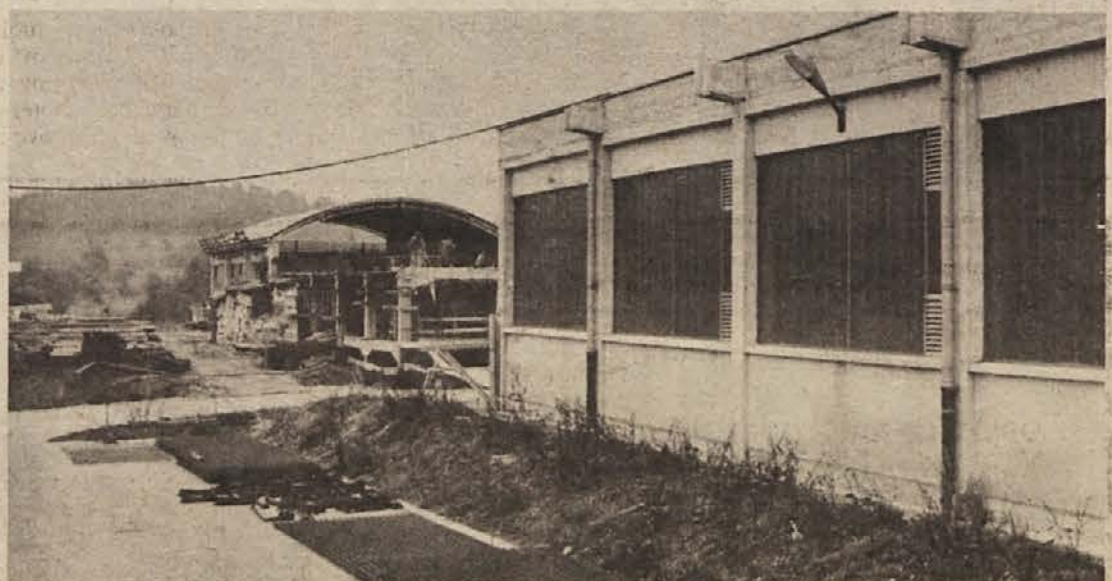
Pionir stopa po poteh sodobnega gradbeništva, to nam dokazuje na slehernem koraku. Pa ne samo to, vedno je vodilni tako v slovenskem, kot v jugoslovanskem gradbeništvu, saj nenehna tekma za vsem novim, sodobnejšim ne prestane niti za trenutek. Nenehno vlaganje v strokovne kadre zagotavlja, da bodo Pionirjevi gradbinci hodili po svetu odprtih oči in uvajali v svoje poslovanje vedno nove tehnologije in s tem dosegali zavidljive uspehe doma in na tujem. Tako nam danes pregled zgrajenih objektov pove, da ni republike v Jugosla-

Stanovanjsko naselje na Drski

Zdravstveni dom v Ločni

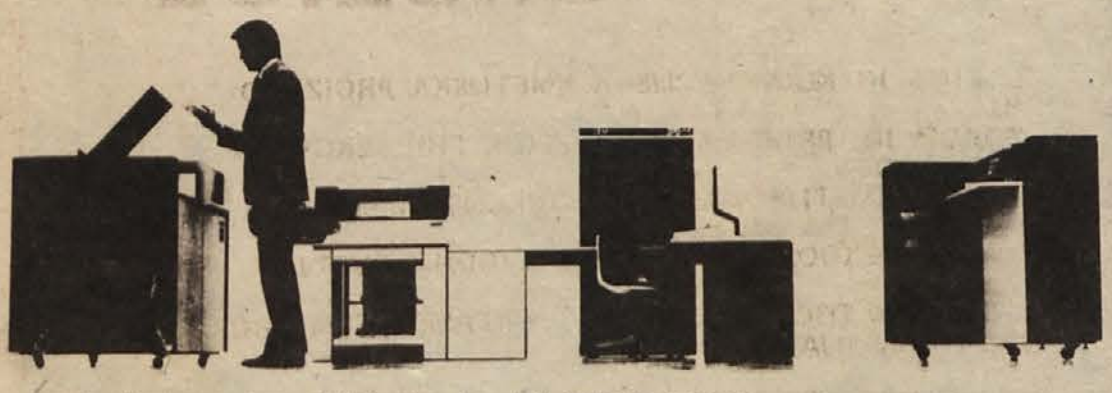
Nova servisna delavnica v Ločni

Bodoči kulturni center nad Loko v Novem mestu

Most v Ločni

Izredno pomembna pridobitev je računalnik IBM 370/115, ki bo poslovanje še posodobil

viji, kjer se še niso izkazali Pionirjevi gradbinci. Trdno zupanje investitorjev nam potrjuje dejstvo, da Pionir prevzema najzahtevnejše gradnje širom po Jugoslaviji. Tako je pričel graditi enega največjih turističnih objektov v Jugoslaviji: Sunčevo uvalo na Malem Lošinjju. To je velika in zahtevna gradnja, vendar ni bojazni, da jo Pionir ne bi izpeljal v dogovorjenem roku. Tudi gradnje v Zahodni Nemčiji in na Poljskem niso bile edine. Prav v zadnjem času se Pionir pripravlja na vstop v dežele neuvrčenih. O rezultatih teh prizadevanj bomo poročali že prihodnje leto.

156 stanovanj v Novem mestu, šola v Leskovcu pri

Krškem, prizidek vrtca na Ravgovski, zdravstveni dom v Ločni, dom JLA v Novem mestu, adaptacija kavarne v Novem mestu, energetskoposlovna zgradba v Labodu, mehnična delavnica Pionir v Ločni... To je le nekaj objektov, ki jih je Pionir zgradil v letošnjem letu na območju Novomeške občine. Pa tudi most v Novem mestu je bil zahtevna gradnja in je velika pridobitev za celotno našo občino. Kmalu bo ostal le spomin na leta, ko smo vsi pričakovali tega lepota. Pionir pa bo na seznam zgrajenih objektov pripisal novo ime. Izjemen posluš za nove tehnologije in moderno poslovanje

je omogočil Pionirju, da lahko na leto izdela preko 2500 stanovanj, preko 200.000 m² industrijskih montažnih hal, hotelske kapacitete s skorajda 3000 ležišči, 50.000 kvadratnih metrov harmonika vrat tipa Pionir, veliko mostov, šol, vrtcev, bazenov... Le trdna volja in samoodrekanje, prepletena z željo po vsem novem, sta pripeljala Pionirja v sam vrh slovenskega gradbeništva. Trideset let so Pionirjevi gradbinci zidali stavbo sedanosti, na katero se danes ozirajo s ponosom in radostjo v srcu. Celih trideset let je bilo potrebno, da je zaupanje v gradbeništvo dobilo ime PIONIR.

BREŽICE: ZA NAPREDEK POVSOD OBČANOV DINAR

Letos ceste in zdravstveni dom — Zastavljene so pomembne investicije v industriji, obrti, turizmu in kmetijstvu — Prebuja se posluh za integracijo v širših slovenskih okvirih

BREŽICE PRAZNUJEJO

Srednjeročni razvojni program, ki so ga letos sprejeli v brežiški občini, je obvezujoč kazipot nadaljnega razvoja v obdobju 1976–1980. Vse začete in načrtovane investicije so del sprejete razvojne usmeritve.

Med investicijami je novi zdravstveni dom v Brežicah v skupni vrednosti 17 milijonov din. Odprli ga bodo za občinski praznik 28. oktober. Do takrat bo na Jesenicah na Dolenjskem dokončana 40-milijonska investicija, s katero bo kolektiv pridobil novo kovačnico, menzo in skladišče. Proizvodnjo bodo lahko povečali za 70 odstotkov.

Ta čas dokončujejo tudi novo tovarno silikatne opeke v Brežicah. Poskusna proizvodnja bo stekla v začetku prihodnjega leta. Na leto bodo izdelali v njej 30 milijonov opek normalnega formata. Proizvodnja opeke sloni predvsem na izkoriščanju surovine (kremenčevega peska) iz Globokega in Bizeljskega. Tovarno gradi Salonit Anhovo in bo veljala 110 milijonov din.

Kolektiv Prevoza bo letos izročil namenu nove garaže in delavnice. Splošno livarstvo Dobova bo začelo razširjati proizvodne prostore in skladišča. Za to so se odločili, ker ne morejo zadovoljiti povpraševanja kupcev zlasti ne po kvalitetnih vlitkih iz bronze.

Pri ŽTP v Centralni popravilnici voz v Dobovi so se odločili za graditev nove hale. Namenjena je za generalna popravila železniških vagonov. Del opreme so že kupili, med drugim stružnico za struženje koles železniških vagonov. Investicijo cenijo na 26 milijonov din. Večje investicije začneja tudi Agraria Brežice. Na Čatežu bo postavila nove rastlinjake na površini enega hektara.

Zdravilišče Čateške Toplice se pripravlja na graditev hotela s 330 ležišči. Pod novo hotelsko streho bo tudi bazen (16 metrov širok in

25 metrov dolg), pa še prostori za hidroterapijo in elektroterapijo, tri restavracije s skupaj 400 sedeži ter dve seminarski dvorani, ki bosta imeli vsaka po 125 sedežev in ju bodo po potrebi združili v en prostor. Razen hotela bodo zgradili še kamp za tisoč ljudi, gospodarske objekte, centralna skladišča in objekt za centralno pripravlanje hrane.

Hotel bodo začeli graditi aprila 1977, gradnja pa mora biti zaključena do avgusta 1978. Investicijo cenijo na 160 milijonov din in ima zdaj prioriteto v okviru ljubljanske Emone.

Prihodnji mesec bodo začeli adaptirati tudi grad Mokrice. To gostinsko podjetje se namerava združiti s Toplicami, za kar se bodo dokončno izrekli na glasovanju v obeh kolektivih. Za obnovo in preureditev gradu je zagotovljenih 12 milijonov din. S tem denarjem si bodo v Mokricah zagotovili 77 sodobno opremljenih ležišč, dobili pa bodo tudi restavracijo s 180 sedeži.

CESTE, MOSTOVI, STANOVANJA

28. oktober bodo slavili tudi v krajevnih skupnostih, kjer so letos asfaltirali 20 kilometrov občinskih cest in porabili za te namene več kot 10 milijonov din. Delo opravlja cestna služba občinske skupščine po vnaprej sprejetem programu. Najdaljši je odsek ceste, ki povezuje Dobovo in Kapele, saj meri nekaj manj kot

7 kilometrov. V Kapelah so lani dobili tudi vodovod. To sta dve veliki pridobitvi za krajevno skupnost, zato so sklenili, da bo v njihovem kraju letos praznična seja občinske skupščine. Za občane na Cerkljanskem predstavljata velik uspeh oba mostova čez Krko, ki so ju s pomočjo vojakov obnovili to poletje v Cerkljah in na Borštu.

Za modernizacijo občinskih cest so občani januarja lani izglasovali samoprispevek. Plačevali ga bodo pet let. Iz tega denarja in iz prispevkov delovnih organizacij bodo vsako leto asfaltirali po 20 kilometrov občinskih cest. Do leta 1979 se bo iz samoprispevka in drugih virov zbralo za ceste v občini nekaj nad 64 milijonov din. To je prva in edina slovenska občina, ki bo uredila občinske ceste samo s samoprispevki občanov, ki so pokazali za to veliko razumevanje. S samoprispevkom so občani pomagali zgraditi tudi nov zdravstveni dom, del teh sredstev pa so namenili gradnji in obnovi šol v občini. S skupnimi močmi pomagajo ustvarjati lepši jutri sebi in mladim rodovom.

Brežice bodo z dograditvijo treh stolpnih ob bizeljski cesti letos bogatejše za 200 stanovanj. Gradijo jih za pripadnike JLA. Njihova vrednost je 60 milijonov din. Zdaj bodo postavili tam še centralno kotlovnico za ogrevanje stolpnih in večjega stanovanjskega naselja. Za stanovanja bo do leta 1980 na voljo 189 milijonov dinarjev, torej bodo v brežiški občini do tedaj lahko zgradili 450 stanovanj.

Vzporedno s stanovanjsko gradnjo so zastavljene številne investicije v komunalne objekte. V mestu nadaljujejo gradnjo glavnega kanalizacijskega omrežja, v gradnji pa je tudi več vodovodov. Za Bizeljsko je naročena študija o virih pitne vode, da se bo na vodovodno omrežje lahko priključilo vseh 550 gospodinjstev.

OBIŠČITE NAŠE GOSTINSKE LOKALE!
VSAKO SOBOTO ZABAVA S PLESOM.
ZA PRAZNIK OBČINE ISKRENO ČESTI-
TAMO!

Motel Petrol

GOSTINSKO PODJETJE
GRAD MOKRICE

— GOSTINSKE IN HOTELSKE STORITVE
— VSAK DAN GLASBA ZA ZABAVO IN PLES
— NA VOLJO JAHALNI KONJI
PRIPOROČAMO SE ZA OBISK IN HKRATI
ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE BREŽI-
CE.

SLOVIN

Ljubljana

tozd
bizeljsko — brežice
brežice

kmetijstvo in vinarstvo

Vsem cenjenim kupcem in potrošnikom priporočamo bogato izbiro svojih proizvodov:

- kvalitetna vina
- vinjak SLOVIN
- osvežilne gazirane pijače JUPI, COCKTA, SCHWEPES
- sadne sokove FRUPI

Se toplo priporoča SLOVIN TOZD „Bizeljsko–Brežice“

hoteli emona

ČESTITA VSEM OBČANOM ZA PRAZNIK OBČINE

Agraria
BREŽICE

- LASTNA IN KOOPERACIJSKA KMETIJSKA PROIZVODNJA
- ODKUP IN PRODAJA KMETIJSKIH PRIDELKOV IN PROIZVODOV
- OSKRBA KMETIJSTVA Z REPRODUKCIJSKIM MATERIALOM
- LASTNA IN KOOPERACIJSKA PROIZVODNJA CVETJA

ZA PRAZNIK OBČINE BREŽICE ČESTITAMO VSEM OBČANOM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM!

simbol,
ki zagotavlja
varnost,
zaupnost,
natančnost in ekspeditivnost

Ljubljanska banka

Ljubljanska banka

ime,
ki zagotavlja
sodobno,
učinkovito in zanesljivo
bančno poslovanje

simbol,
ki zagotavlja
varnost,
zaupnost,
natančnost in ekpeditivnost

Dejavnost LJUBLJANSKE BANKE-PODRUŽNICE NOVO MESTO je zelo razvejena, vendar bi se ob tej priliki radi omejili le na poslovanje podružnice z občani.

Verjetno imate tudi vi, ki berete ta članek, svoj osebni dohodek prenesen na hranilno knjižico. Ko se je začela akcija za izplačevanje osebnih dohodkov preko podružnice, je bilo med občani veliko spraševanja, čemu sploh vse to. Veliko časa je namreč prevladovalo mnenje, da je banka namenjena predvsem ljudem, ki imajo več denarja, da lahko tudi varčujejo.

S prenosom izplačevanja osebnih dohodkov zaposlenih in upokojencev na hranilne knjižice smo občane poskušali prepričati o nasprotnem, da je lahko vsakdo varčevalec.

Banko kot finančno ustanovo pa želimo približati občanom s ponudbo opravljanja različnih finančnih storitev.

Zaupanje med podružnico in varčevalci je že doseženo; med drugim ga potrjuje skokovit razvoj privarčevanih sredstev prebivalstva. Stanje sredstev je per 20. 9. 1976 din 353.613.000.— že predstavlja prekoračitev plana za leto 1976.

Privarčevani denar je na varnem, se obrestuje, obrača in usmerja tako, da kar najbolj služi gospodarstvu in občanom.

Nadaljnji razvoj varčevanja pa pomeni neprekinjeno izboljševanje banč-

nega servisa, zagotovitev kvalitetnih, ažurnih in učinkovitih uslug varčevalcem.

Izhod je v nadaljnjem širjenju in adaptiranju bančne mreže, uveljavljanju takega načina poslovanja, ki bo ne samo razbremenil šalterjev podružnice, temveč približal banko občanu. Pospešeno uvajanje tekočih računov in sistem brezgotovinskega načina plačevanja predstavlja napredek tako na področju finančnega poslovanja, kot na področju zblizanja banke in občana. Banka bo postopoma po pooblastilu imetnikov tekočih računov brezplačno opravljala plačevanje določenih obveznosti, ki so jih doslej morali plačevati občani sami (stanarina, naročnina za RTV, komunalne storitve itd.). O tem boste več lahko prebrali v naslednjih številkah Dolenjskega lista.

Orientaciji občanov, da v banki lahko opravijo vse več denarnih zadev, skušamo prilagajati delovni čas v podružnici in njenih enotah.

Za občane poslujemo:
POSLOVNA ENOTA Trdinova 2 — vsak dan od 6,30 — 18,30 in ob sobotah od 7. — 11. ure

EKSPOZITURA NOVO MESTO — ob ponedeljkih od 6,30 — 15. ure
KOMANDANTA STANETA 10 ostale delovne dni od 6,30 — 13. ure

EKSPOZITURA BRŠLIN — vsak dan razen sobote od 7. — 12. ure in od 13. ure — 14,30; ob izplačilnih dnevih OD pa neprekinjeno od 6. — 15. ure

EKSPOZITURA STRAŽA — ob ponedeljkih in sredah od 6,30 — 15. ure, ostale delovne dneve razen sobot od 6,30 — 13. ure in eno soboto v mesecu od 7. ure — 10,30

EKSPOZITURA METLIKA — ob torkih in sredah od 6,30 — 17. ure, ostale delovne dni razen sobot od 6,30 — 13. ure in eno soboto v mesecu od 7. — 10. ure

EKSPOZITURA TREBNJE — ob ponedeljkih in sredah od 6,30 — 16,30, ostale delovne dni razen sobot od 6,30 — 13. ure in eno soboto v mesecu od 7. ure — 10,30

EKSPOZITURA MIRNA — ob ponedeljkih in sredah od 6,30 — 15. ure, ostale delovne dni razen sobot od 6,30 — 13. ure in eno soboto v mesecu od 7. ure — 10,30

KRAJEVNA SKUPNOST SE VEDNO BOLJ PRIBLIŽUJE DELOVNEMU ČLOVEKU IN OBČANU

Krajevna skupnost Novo mesto si je izbrala 29. oktober za svoj praznik v spomin na ustanovitev novomeške čete. Vsako leto ob tem pomembnem jubileju slavi krajevna skupnost svoje delovne zmage.

Novomeška krajevna skupnost je bila ustanovljena leta 1964 in je obsegala območje Novega mesta razen Bršlina, ki je takrat še imel svojo rajevno skupnost. Leta 1967 pa so rebevalci Bršlina izrazili željo po priključitvi k krajevni skupnosti Novo mesto.

Do združitve leta 1977 se je krajevna skupnost Novo mesto ukvarjala z manj pomembnimi zadevami. Takrat pa je pričela prevzemati odgovornejše in pomembnejše naloge. Prva velika akcija je bila organizacija in izvedba prvega referenduma o uvedbi krajevnega samopriskpevka za gradnjo osnovne šole Grm, ki je tudi uspel.

Leta 1969 je delovna skupnost tekstilne tovarne Novoteks iz Novega mesta izrazila pripravljenost, da sodeluje pri sofinanciranju gradnje nove osnovne šole v Bršlinu. Krajevna skupnost je ponovno organizirala referendum, to pot za podaljšanje krajevnega samopriskpevka do leta 1971 za gradnjo obeh šol. Svečana otvoritev obeh šol je bila 29. oktobra 1971 na dan krajevnega in občinskega praznika, pouk pa se je v obeh šolah pričel že v začetku septembra.

Leta 1972 se je krajevna skupnost nekoliko reorganizirala zaradi vse večjih potreb po približevanju krajevne samouprave občanom. Ustanovljeno je bilo 9 sosesk, ki so bile zaokrožene enote določenih območij. Vodstva sosesk, to so sveti sosesk, so odigrala veliko vlogo predvsem pri urejanju komunalnih ureditev sosesk, otroškem varstvu, socialnem skrbstvu, javni higieni, javni razsvetljavi, civilni

zaščiti in družbeni samozaščiti. Dejavnost svetov sosesk kaže na dejstvo, da je krajevna samouprava močno zaživela v prid občanom. Asfaltirali so veliko ulic, uredili kanalizacijo, javno razsvetljava, okolje in zelenice. Občani so prispevali v času od 1972 do 1976 nad 4.800.000 dinarjev posebnega krajevnega prispevka za izvedbo teh del.

V tem času so bile zgrajene tudi tri otroško-varstvene ustanove, in to na Ljubljanski cesti, v Ulici Majde Šilc in na Drski.

Tretji referendum je bil razpisan leta 1972 za obdobje od 1972 do 1979 leta, in sicer za uvedbo krajevnega samopriskpevka za adaptacijo, dozidavo in gradnjo novih šol. Program zajema adaptacijo osnovne šole „Katja Rupena“, dozidavo osnovne šole Bršlin in osnovne šole „Milka Šobar-Nataša“ v Šmihelu ter gradnjo nove osnovne šole v Šmihelu.

1974 je na pobudo delovnih organizacij tovarne oblačil Labod in tovarne farmacevtskih in kemičnih izdelkov Krka tudi krajevna skupnost podpisala samoupravni sporazum o izgradnji zdravstvene postaje v Ločni. To je primer večjega sodelovanja krajevne skupnosti z delovnimi organizacijami.

V letu 1976 je krajevna skupnost ponovno zabeležila vidne uspehe pri komunalnem urejanju kraja. Dograjen je bil vodovod v Bršlinu, v gradnji je vodovod za del naselja Ločna, dograjena je bila kanalizacija v Koštialovi in Lamutovi ulici. V izdelavi pa so načrti za gradnjo kanalizacije v Cankarjevi ulici, Ulici Mirana Jarca, v Volčičevi in Valantičevi ulici ter za predel Šmihela. Asfaltirali so Lobetovo ulico, Na Trate, del ulice v Bršlinu pri zadružnem domu. Teče pa akcija za asfaltiranje ceste od Šmihela do Škrjanč, Ulice Ilke Vaštetove, Milana

Dozidava otroško-varstvene ustanove v naselju Majde Šilc

Majcna, Skalyckega in Ulice pod Trško goro.

Javna razsvetljava je bila zgrajena od Bršlina do Cegelnice pri tovarni Iskra. V gradnji je otroško igrišče v Naselju Majde Šilc in prizidek k otroško-varstveni ustanovi za 110 otrok.

NAMESTO ENE 10 KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Nova ustava je krajevne skupnosti opredelila kot temeljne samoupravne skupnosti naše družbe, v kateri se delovni ljudje in občani samoupravno organizirajo in uresničujejo določene

skupne potrebe. Delovnim ljudem in občanom so z ustavo dane vse možnosti, da v krajevnih skupnostih na samoupraven način uresničujejo svoje skupne potrebe na vseh področjih življenja in dela. Bistveno važno je, da bodo občani in delovni ljudje samoupravno odločali o urejanju svojega življenja na podlagi demokratičnega in neposrednega izražanja svojih predlogov in mnenj.

Prva reorganizacija Krajevnih skupnosti se je začela pravzaprav s formiranjem sosesk. S sprejetjem nove ustave leta 1974 pa so bile dane smernice za še večje približevanje krajevne samouprave občanom na

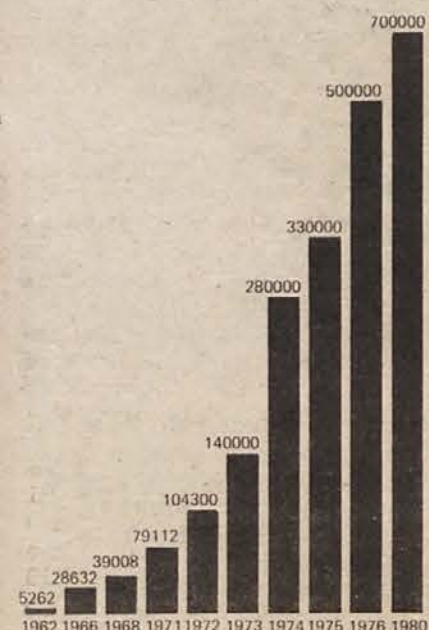
osnovi delegatskega sistema. S tem se je pospešil proces ustavne preobrazbe, oblikovanje krajevnih skupnosti kot naravne življenjske skupnosti določenega območja. V skladu s težnjo, da se tudi družbenopolitične organizacije organizirajo na nivoju krajevne skupnosti, se je predvsem SZDL lotila reorganizacije v 10 organizacij SZDL z mislijo tudi na reorganiziranje krajevnih skupnosti. Reorganizacija SZDL je sedaj v zaključni fazi.

Zaradi skupnih nalog krajevnih skupnosti v mestu bo ustanovljena Skupnost krajevnih skupnosti, kjer bodo občani reševali skupne potrebe in naloge.

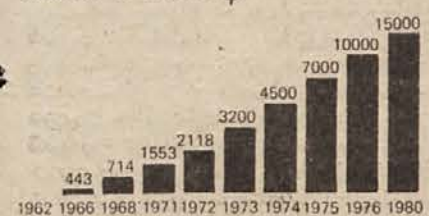
Tovarna oblačil LABOD Novo mesto je znana že od leta 1924 dalje. Čeprav samo šivalnica srajc, si je že pred vojno pridobila zaradi kvalitete velik ugled po vsej Jugoslaviji. Labod pa ostaja zvest tej tradiciji. Takratna šivalnica je pomenila za Dolenjsko zametek tekstilne industrije in industrije sploh.

Posodobljanje proizvodnje, dvig proizvodnih kapacitet in nova tehnologija so zahtevale tudi posodobitev proizvodnih prostorov. Tako je Labod zgradil sodobni tovarni v Novem mestu in Krškem. Že leta 1972 pa se je uvrstil med 20 najmočnejših tekstilnih proizvajalcev v Sloveniji.

celotni dohodek
v 000 n. din

izvoz v 000 \$

Današnja podoba Laboda se je oblikovala dalj časa. S priključitvijo Tovarne moškega perila Delta iz Ptuja je Labod postal s proizvodnjo 15.000 moških srajc na dan največji tovrstni proizvajalec v Jugoslaviji. Labod namenja izvozu skoraj 50 odstotkov proizvodnih zmogljivosti. S priključitvijo dela podjetja TIP-TOP iz Ljubljane in Konfekcije Rog iz Novega mesta je Labod postal kompleksna tovarna oblačil, ker se je proizvodnemu programu moških srajc priključila še proizvodnja moških in ženskih vrhnjih oblačil in lahke športne konfekcije.

Poslovna in samoupravna organizacija:

- TOZD tovarna srajc Ločna, Novo mesto
- TOZD tovarna srajc Delta, Ptuj
- TOZD tovarna športne konfekcije Libna, Krško
- TOZD tovarna vrhnjih oblačil TIP-TOP, Ljubljana, z enoto v Idriji
- TOZD tovarna vrhnjih oblačil Temenica, Trebnje
- Delovna skupnost skupnih služb

K vrhunski kvaliteti in modni aktualnosti proizvodov prispeva lastni center mode, Labodova povezanost z mednarodnimi centri mode in neposredni stik z modnimi kreatorji in kritiki pri nas. V TOZD tovarna srajc Ločna je zaposleno 490 delavcev. Tu poteka pretežni del dela za izvoz za znano švedsko firmo MELKA. Organiziran pa je tudi proizvodni trak za kooperacijo s pariškim Cristianom Diorjem. Iz Novega mesta prihajajo tudi najkvalitetnejši izdelki za domače

Pogled na šivalnico

sodobno oblečeni
v izdelkih

labod
NOVO MESTO

tržišče. Vse to pa zahteva najboljšo organizacijo dela.

V Novem mestu se nahaja center skupnih dejavnosti, kjer se odvija priprava, načrtovanje proizvodnje in prodaja na domačem in tujem trgu tako za lahke konfekcije kot za vrhnja oblačila. Skupne službe imajo svojo enoto tudi v Ljubljani pri TOZD TIP-TOP zaradi lažjega usklajevanja proizvodnje vrhnjih oblačil.

Labod se pojavlja na vseh pomembnejših sejnih v Jugoslaviji. Za svoje kupce pa še posebej organizira običajno dve modni reviji, po eno v Beogradu in Novem mestu.

V kolektivu TOZD tovarna srajc je od vseh zaposlenih 97 odstotkov žensk. Poprečna starost delavk pa je 24 let, kar pomeni, da so na višku svoje storilnosti. Poprečno dosegajo normative dela, ki so nad evropskimi v tej branži, s 108 do 110 odstotki.

Mladim delavkam, ki se zaposlujejo v tovarni, omogoča kolektiv v svojem izobraževalnem centru, da se čim hitreje in čim bolje usposobijo za delo na tekočem traku.

Mlade delavke v izobraževalnem centru

NOVA ZDRAVSTVENA POSTAJA V LOČNI

Labod tovarna oblačil, Zdravstveni dom, Krka farmacevtika, kemija in zdravilišča, Lekarna in Krajevna skupnost - vsi iz Novega mesta so dne 25. 5. 1974 podpisali samoupravni sporazum o izgradnji zdravstvene postaje v Ločni. Pri tem so izhajali iz ustavnih načel o samoupravnem interesnem povezovanju, o solidarnosti in vzajemnosti, o zadovoljevanju skupnih potreb delavcev in občanov na določenem območju, ki imajo zanje

Nova zdravstvena postaja v Ločni

vzajemni in skupni pomen o čim popolnejšem in uspešnejšem varstvu delavcev in občanov ter so upoštevali program razvoja zdravstvenega varstva v dolenjski regiji, občini Novo mesto in samem Novem mestu z namenom, da se zdravstveno varstvo približa delavcu - proizvajalcu in občanu. V Zdravstveni postaji bodo imeli prostor: splošna ambulanta, zobna ambulanta, lekarna in vsi spremljajoči laboratoriji, ki so potrebni za dejavnost, v skupni koristni površini 807,66 kvadratnih metrov.

Zahvala za veliko pomoč gre Krki, ki je prispevala brezplačno zemljišče, omogočila priključke na vodovod, toplovod in kanalizacijo. Njeni strokovnjaki pa so vsestransko sodelovali.

ODDIH, REKREACIJA IN ŠPORT

Po dolgih letih garanja, samoodrekanja in stiskanja pasu, ker so tovarno v glavnem gradili z lastnimi sredstvi, so si letos lahko prvič privoščili, da so dali del sredstev za oddih. Kupili so počitniški dom v Savudriji in 7 počitniških hišic na Malem Lošnju. V skladu s programom in razvojem bodo imeli dovolj kapacitet za oddih in rekreacijo.

Novi rekreacijski center za delavce Laboda v Sromljah pri Krškem je tudi rezultat združevanja dela in sredstev. V centru, ki služi in rekreaciji in športnim treningom, najdejo labodovi delavci možnosti za udejstvovanje na športnem področju, ki jim najbolj leži.

Športni klub Laboda v Novem mestu se v zadnjem času močneje uveljavlja. Delavci se najraje vključujejo v rokomet, streljanje in kegljanje. Labodova gasilska desetina je po svoji usposobljenosti ena najboljših v Sloveniji. Njena pripravljenost in budnost pomeni garancijo za varnost kolektiva.

Modna revija na Otočcu

RAZVOJ LJUBLJANSKIH MLEKARN

Razvoj organiziranega mlekarstva se je pri nas začel že med obema vojnama. Sedanja organizacijska oblika je nastala po zadnjih integracijskih procesih v letu 1975.

V Ljubljanskih mlekarnah iščejo vedno nova pota v organizacijski strukturi, da bi se bolj približali bazi, boljše poslovne uspehe in boljše organizacijo ter delitev dela. Tako pripravljajo samoupravni sporazum o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela KIT (kmetijstvo, industrija, trgovina) po naslednjih načelih:

— zagotoviti s skupnimi plani usklajen razvoj reprodukcije celote na področju proizvodnje mleka in mesa v okviru SOZD;

— zagotoviti večjo povezanost primarne kmetijske proizvodnje, tako družbene kot zasebne, na osrednjem in zahodnem travniškem predelu Slovenije, kjer je osnovna kmetijska tržna proizvodnja govedoreje (mleko in meso) in so tudi tehnološki in ekonomski pogoji enaki;

— zagotoviti potrebno medsebojno povezanost živilske industrije v Sloveniji in Jugoslaviji, da bi dosegli s specializacijo v proizvodnji združevanje kadrov in sredstev hitrejši razvoj in tako izboljšali oskrbo občanov z živilskimi izdelki.

VLOGA TOZD MLEKARNA LJUBLJANA

Usmeritev v izvoz ni najpomembnejša orientacija podjetja, je pa dobrodošla zaradi pridobitve prepotrebni deviznih sredstev za nabavo reprodukcijskega materiala in investicijske opreme. Trenutno je zaključena prodaja mleka za območje Trsta (približno 650.000 litrov na leto). Dokler je imela Mlekarna malo mleka, ni mogla posebno napredovati. Zato je vložila velike napore, da bi z integracijami pridobila nova odkupna območja in pomnožila zbiralna mesta, tako da bi vključila v odkupno mrežo po možnosti vse proizvajalce mleka.

DEJAVNOST MLEKARNE NA DOLENJSKEM

Med drugimi odkupnimi območji je tudi odkupno območje na Dolenjskem in v Beli Krajini zelo pomembno. Mlekarna v Kočevju, Stični in Velikih Laščah so tudi zbiralnice mleka svojih okolišev. V rajonih, ki so posebno bogati z mlekom ali pa so oddaljeni od mlekarne, imajo tudi zbiralnice s sodobnimi hladilnimi napravami, in to v Novem mestu in Metliki. V programu pa imajo gradnjo večjih zbiralnic še v Trebnjem in Grosupljem.

Mlekarna v Ljubljani razvija najboljše odnose s kmetijskimi zadrugami in njihovimi kmeti kooperanti, kakor tudi z družbenimi posestvi. Pri tem je zelo pomembno, da spada Mlekarna med najbolj redne plačnike, kar zagotavlja normalen dotok mleka in

denarno sigurnost proizvajalcem. Rezultat skupnih naporov Mlekarne in proizvajalcev je stalno izboljševanje kvalitete mleka. Tako z območja Dolenjske in Bele krajine odkupijo 70 odstotkov mleka iz kooperacije in 30 odstotkov z družbenih farm (Kočevje, Grosuplje, Stična in Kmetijske zadruge Novo mesto). V programu so spremembe pri organizaciji odkupa mleka. V bodoče bodo proizvajalci prinašali mleko v svoje zbiralnice, ki bodo opremljene s hladilnimi napravami kjer se bo mleko ohladilo in pripravilo za odvoz v področne zbiralnice Novo mesto, Metlika, Velike Lašče, Grosuplje in v prihodnje tudi v Trebnje. Mleko bodo vozili tudi v predelovalne obrate v Kočevje in Stično. Spremenjeni način zbiranja mleka je potreben zaradi higienske ustreznosti mleka. Pri omenjenem načinu je najbolj pomembno, da zagotavlja zasebnim proizvajalcem in kmetijskim organizacijam premijo, ki so jo po starem sistemu zaradi slabše kvalitete mleka večkrat izgubljali.

Proizvajalci bodo morali zelo paziti na higieno mleka. Tolšča v mleku v določenih letnih obdobjih niha. Nihanje pa povzroča tudi vrsta hrane. Ker je plačevanje odkupljenega mleka odvisno od stopnje tolšče, le-to kontrolirajo trikrat do štirikrat. Plačilo gre po poprečni tolšči. Prav tako se odvijajo vzorci mleka za analizo po vaških zbiralnicah. Zadnje čase je bilo nekaj negotovanja na trebanjskem območju zaradi drugačnega obračunavanja po navodilu inšpekcijskih služb. Kot smo že omenili, gre obračun po stopnji tolšče v mleku in so dobili proizvajalci plačano mleko po tisti stopnji, kot so jo pokazale analize. Kmetijske organizacije so z dobrim namenom, da bi pomagale proizvajalcem, dvigale odstotek tolšče na 3,2 odstotka na račun proizvajalcev, ki so imeli boljšo tolščo, vse to z namenom, da dobi proizvajalec premijo. Zaradi lažjega razumevanja navajamo način oblikovanja odkupne cene mleka:

- odstotek tolšče pomnožimo z 0,78 din,
- prištejemo premije (izračun velja za tolščo 3,2 odstotka):
- republiška premija: — 0,30 din za 1 liter
- republiška dodatna premija: — 0,20 din za 1 liter
- zvezna kompenzacijska premija: — 0,38 din za 1 liter
- Premije skupaj: — 0,88 din za 1 liter

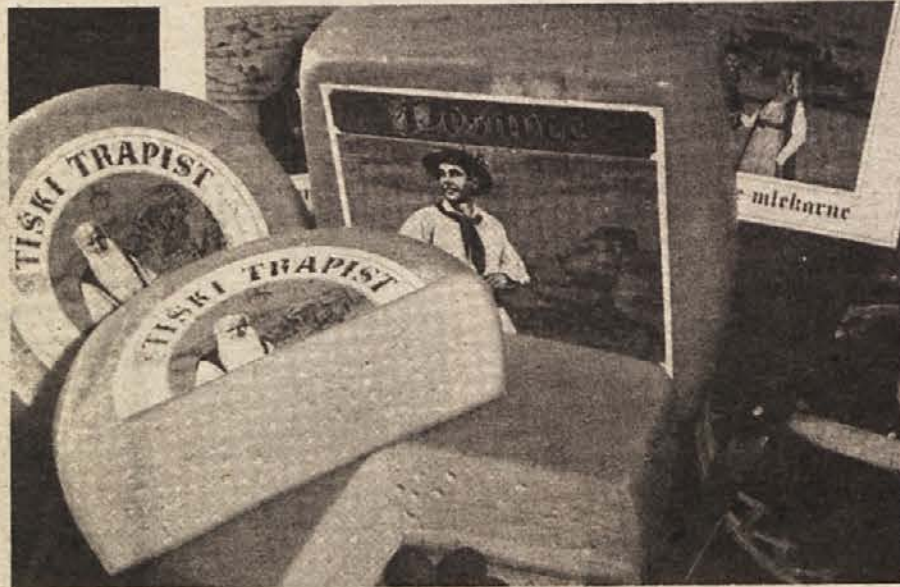

Kmetijska organizacija odtegne stroške po pogodbi za organizacijo odkupa.

PLANIRANE INVESTICIJE NA DOLENJSKEM

Planirane investicije za Dolenjsko regijo, ki jih bodo Ljubljanske mlekarne porabile v letih 1976, 1977, 1978 in 1979, so naslednje:

— Prva faza leta 1976 predvideva ureditev vodovoda, kanalizacije, oraje, perišča avtomobilov, hladilnih naprav in energetskih virov v zbiralnici Novo mesto v višini 1.800.000 dinarjev. V tej fazi je nadalje predvidena izgradnja področnih zbiralnic mleka v Grosupljem in Trebnjem v vrednosti 12.000.000 dinarjev, kar zneso skupno 13.800.000 dinarjev.

— V drugi fazi investicijskih vlaganj v letih 1977 in 1978 bo dokončana ureditev sprejema mleka in pasterezacije z vsemi potrebnimi energetskimi viri (voda, elektrika, para), ureditev prostorov za polnjenje konzumnega mleka za potrebe Dolenjske regije, ureditev in povečanje skladiščnih prostorov oziroma hladilnic za skladiščenje konzumnega mleka in ostalih izdelkov (alpsko mleko, jogurt, siri in zmrznjeni izdelki, npr. maslo, mesni izdelki, sladolei in drugo), kar se bo v to skladišče odpremljalo iz centralnega obrata ali drugih mlekarin in dajalo v potrošnjo. To pomeni, da naj bi Ljubljanske mlekarne z opisanimi investicijami

določenem letnem času. Pozimi, ko tržišče ne potrebuje sladolea, Marketing zalaga kupce z zmrznjeno zelenjavo, s sadjem, testom, mesnimi izdelki in piščanci od raznih dobaviteljev.

Izredno pomembno vlogo imajo pri prodaji predstavništva oziroma skladišča v večjih potrošnih predelih Slovenije in Jugoslavije. Na Dolenjskem je tako skladišče v NOVEM MESTU. Da bi si bralci tega zapisa lažje predstavljali omenjeno pomembnost skladišča v Novem mestu, navajamo nekaj podatkov o gibanju prodaje na območju Dolenjske.

Letos so Ljubljanske mlekarne prvič dale v prodajo sirne namaze. Zato vam ne moremo postreči z indeksom, pač pa razpolagamo s podatkom, da so skupaj letos proizvedli 21.481 kg. Od tega so na območju Ljubljane prodali 11.000 kilogramov, na območju Novega mesta pa komaj 1.078 kilogramov. V Novem mestu prodane količine kažejo na premajhno zanimanje trgovcev kljub zahtevam kupcev. Zaradi tega dobiva Marketing pritožbe, češ kaj reklamirte izdelke, če pa jih v naših trgovinah ni mogoče vedno kupiti.

TOZD Marketing proda na leto 71.000 ton raznih izdelkov, pri čemer je največ alpskega mleka. Količinski promet narašča na leto za 9 odstotkov.

V povezavi z dvema servisoma enote TRANSPORT razvija Marketing težko mehanizacijo s prodajo kmetijskih strojev, orodja, rezervnih delov za kmetijsko mehanizacijo.

TOZD Marketing vodi tako poslovno politiko, ki temelji na solidnosti in dolgoročnosti. Dosedanji dogovori in z nekaterimi dobavitelji in kupci že sklenjeni sporazumi so osnova za nadaljnjo krepitev prodaje ter podlaga za plansko obdobje 1976 — 1980, ko bo prišlo še do širših povezav.

BREZ DOBRE PRODAJE NI VELIKE PROIZVODNJE

V Ljubljanskih mlekarnah opravlja prodajo TOZD Marketing, ki se je razvil iz nekdanje delovne enote komerciale. Osnovna dejavnost je prodaja in dostava mlečnih izdelkov Ljubljanskih mlekar, pa tudi drugih jugoslovanskih mlekar, s katerimi Ljubljanske mlekarne sodelujejo zlasti v proizvodnji in prodaji sirov. Vzpredno z rastjo delovne organizacije se je razvijal tudi TOZD Marketing in postal ena izmed največjih jugoslovanskih specializiranih organizacij za prodajo mleka in mlečnih izdelkov. Marketing ima zelo razvit transportni park z okoli sto vozili.

Zelo važna dejavnost Marketinga je raziskava tržišča in želja kupcev. Na osnovi zbranih podatkov po potrebnih količinah posameznih izdelkov vpliva Marketing na proizvodnjo, da prilagaja asortiment in količine potrebam v

VRSTE IZDELKOV	INDEX
I. Konzumni izdelki:	1975 — 1976
A. MLEKO:	
1. mleko v polivinilasti embalaži po 1 liter, 3,2 odstotka tolšče	122,5 %
2. mleko v tetrapaku (1 liter), 3,2 odstotka tolšče	105,6 %
3. mleko v tetrapaku (1 liter), 1,6 odstotka tolšče	76,5 %
4. odprto mleko, 3,2 odstotka tolšče	122,8 %
skupaj mleko	114,7 %
B. SMETANA:	
1. smetana v tetrapaku, 1 liter	102,7 %
2. smetana v tetrapaku, 1/4 litra	102,5 %
3. kislá smetana v plastičnih lončkih, 2 dl	130,4 %
skupaj smetana	109,9 %
C. JOGURT:	
1. jogurt, navadni, v tetrapaku, 1/4 litra	98,6 %
2. jogurt (navadni) v plastičnih lončkih, 2 dl	120,8 %
3. jogurt (sadni) v plastičnih lončkih, 2 dl	125,6 %
skupaj jogurt	120,0 %
II. STERILIZIRANI IZDELKI:	
1. alpsko mleko v tetrapaku, 1/2 litra, 3,2 % tolšče	100,3 %
2. alpsko mleko v tetrapaku, 1/2 litra, 1,6 % tolšče	395,3 %
3. čokoladno mleko, 1/2 litra, 3,2 % tolšče	70,1 %
skupaj sterilizirani izdelki	108,2 %
Opomba: v poprečni indeks so všteti še nekateri drugi izdelki, ki jih v razpredelnici nismo navedli.	
III. surovo maslo	104,0 %
IV. siri	100,8 %
V. sladolei	146,5 %

spremenile in povečale skladiščne kapacitete, zbiralnico mleka v Novem mestu pa spremenile v konzumno mlekarno, ker bi se mleko pastereziralo in polnilo za potrebe konzuma, presežke pastereziranega mleka pa bi vozili v Ljubljano za potrebe sterilizacije.

Za drugo investicijsko fazo je potrebno 7.800.000 dinarjev. Obe fazi bosta tako zahtevali skupnih vlaganj za 21.600.000 dinarjev.

Presežek mleka bodo še vedno vozili v Ljubljano za proizvodnjo alpskega mleka, za kar načrtujejo nove proizvodne zmogljivosti, tako da bi se proizvodnja mleka povečala od sedanjih 90.000 litrov na 200.000 litrov na dan.

ZLATI ZMAGOVALEC BEOGRADA 1976

Union Pivo

Center za potrošnike pri Zavodu za ekonomiko gospodinjstev SR Srbije in Gospodarska zbornica Beograda sta dne 12. in 13. junija 1976 ocenjevala kvaliteto piva jugoslovanških proizvajalcev. V konkurenci 30 različnih vrst piva je prejelo prvo mesto in plaketo „ZLATI ZMAGOVALEC BEOGRADA 1976“ UNION svetlo pivo „TRIGLAV“ ljubljanske Pivovarne Union.

Potrebno je poudariti, da je poleg strokovne komisije ocenjevala kvaliteto piva tudi komisija, ki so jo sestavljali potrošniki. Tako vsebuje ocena poleg strokovnega priznanja tudi zahteve in željo potrošnikov, ki ga vsakodnevno uživajo. Zelo pomemben je način pridobivanja vzorcev piva za ocenjevanje. Ocenjevalci nabivajo vzorce piva direktno v trgovinah, torej tam, kjer je na voljo tudi potrošniku. Tak postopek izključuje vsakršno možnost nepoštenosti posameznih proizvajalcev pri pošiljanju svojih proizvodov ocenjevalni komisiji. Ocenjuje se torej pivo, ki se vsak dan nahaja v trgovskih in gostinskih lokalih.

Pri vsem tem naj še pripomnimo, da se v Pivovarni Union zavedajo, da to priznanje in vsa ostala odličja, ki so jih že prejeli za svoje pivo, ne morejo odtehtati tistega priznanja, ki ga potrošniki izkazujejo, ko posegajo po pivu UNION. Tako lahko verjamemo zagotovilom Pivovarne UNION, da vlagajo vse napore, da bi njihovo pivo, ki ga spremlja tradicija več kot 110-letne kvalitete, tudi vnaprej zadovoljevalo zahteve in želje potrošnikov.

Naj ob tej priložnosti navedemo še nekaj zanimivosti o Pivovarni UNION. Na leto proizvedejo okrog 700.000 hl piva, v poletnih mesecih pa napolnijo kar milijon steklenic na dan. V letošnjem prvem polletju so presegle lansko polletno realizacijo za 12 %.

V primerjavi z deželami največje proizvodnje in potrošnje, kot so Belgija, Nemčija, Avstrija, so še sezonska nihanja, vendar so vse manjša. Prav tako se v primerjavi s temi deželami večja tudi potrošnja na enega prebivalca in znaša za Slovenijo že 70 litrov na prebivalca.

Potrošniki spoznavajo, da pivo ni le osvežujoča pijača v poletnih mesecih, ampak ga vedno več trošijo tudi sicer. Tu je mišljeno tako imenovano kulturno pitje, ko pivo serviramo kot aperitiv k raznim prigrizkom in različnim jedem.

Ko smo na kratko nanizali nekaj zanimivosti o Pivovarni UNION, naj povemo še to, da poleg proizvodnje piva, in sicer: SVETLEGA PIVA TRIGLAV, TIVOLI in LEŽAKA ter TEMNEGA PIVA BOK, proizvajajo še pekovski kvas. Dobavljajo ga vsem pekarnam po Sloveniji, Istri in v druge kraje Jugoslavije.

Nekateri pravijo pivu „tekoči kruh“; vidimo pa, da v Pivovarni UNION skrbijo tudi za pravi kruh, za našo vsakdanjo hrano.

V želji, da bi se Pivovarna UNION približala večjim potrošniškim centrom in potrošnikom samim, se je povezala z novomeškim Hmeljnikom kot temeljno organizacijo združenega dela. Tako ima v Novem mestu sodobno skladišče za distribucijo piva za območje Dolenjske.

TOZD Hmeljnik pa se še posebno angažira pri obnovi vinogradništva, trsničarstvu, predelavi grozdja in stekleničenju vina. Te dejavnosti oprav-

ljajo delovne enote. V načrtu pa je gradnja sodobnega predelovalnega in polnilnega centra v sklopu obstoječega objekta v Ločni.

Tako Hmeljnik veliko prispeva k razvoju tako pomembne panoge, kot je za Dolenjsko vinogradništvo.

Promet s pivom

Nudimo kvalitetne pekarske in mlevske izdelke

OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE

NOVO

če se ne morete odločiti za nakup
VAM IMV NUDI V NAJEM
svoja gospodarska in specialna vozila

DIESEL MOTOR MERCEDES BENZ 2200 D

IMV 2200 D MINIBUS

BENZINSKI MOTOR RENAULT 16

IMV 1600 BR SANITET

IMV 2200 D KAMIONET

IMV 2200 D FURGON

- Dan vaše odločitve - dan prevzema vozila
- Zagotovljena uporaba brez zastojev

IZKORISTITE NOVO OBLIKO STORITEV IMV preko poslovalnic:

- Ljubljana, Titova 172-a tel.: 343-485, 343-471
- Novo mesto, Zagrebška 10 tel.: 23-311

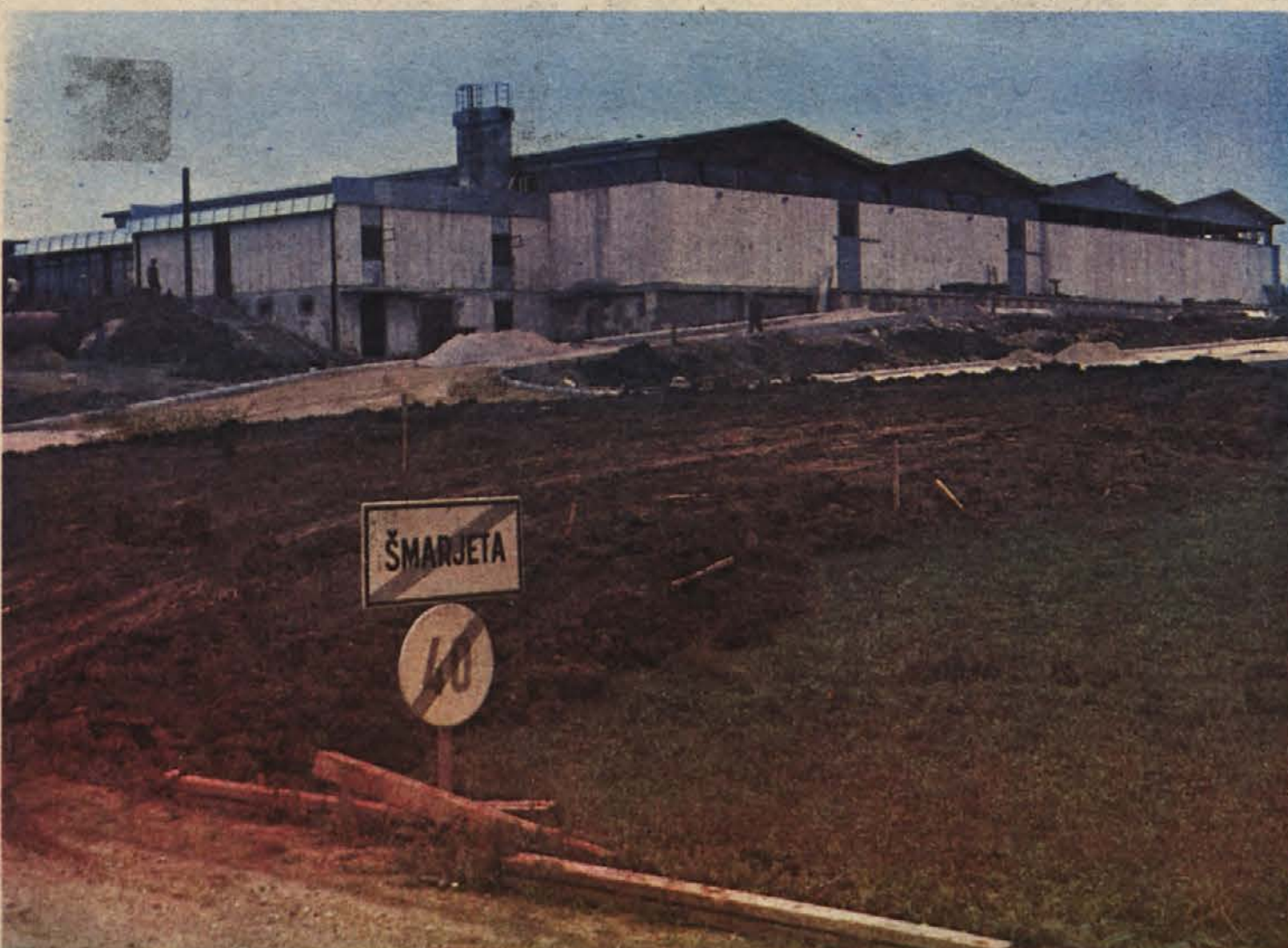

**INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO**

**Kolektiv INDUSTRIJE MOTORNIH VOZIL Novo mesto
čestita vsem občanom za praznik občin Brežice in Novo mesto**

IMV in Krajevna skupnost Šmarjeta čestitata vsem občanom za praznik občine Novo mesto in se vključujeta v praznovanje z novo delovno zmago – novo tovarno oken in kovinske galanterije v Šmarjeti

IMV in Krajevna skupnost Šmarjeta

vabita k otvoritvi nove tovarne, ki bo 26. novembra ob 11.00 uri

v počastitev

- ★ 35. obletnice revolucije**
- ★ dneva republike**
- ★ nove zmage**

delavskega razreda – zakona o združenem delu

★ praznika občine Novo mesto